

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

65. vuosikerta

17. lokakuuta 2022

Sisältö

IV Tiedotteet

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA VIRASTOJEN TIEDOTTEET

Euroopan komissio

2022/C 399/01	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle ja tilintarkastustuomioistuimelle – Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2021	1
2022/C 399/02	Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus	240

FI

IV

(Tiedotteet)

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDOTTEET

EUROOPAN KOMISSIO

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE JA TILINTARKAS-
TUSTUOMIOISTUIMELLE

Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös varainhoitovuodelta 2021

(2022/C 399/01)

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
ALKUSANAT	2
VARAINHOITOVUODEN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT	3
KONSOLIDOITUUN TILINPÄÄTÖKSEEN LIITETTY ILMOITUS	31
KONSOLIDOIDUT TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT	32
TASE	33
TUOTTO- JA KULULASKELMA	34
RAHAVIRTALASKELMA	35
LASKELMA NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA	37
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	38
TALOUSARVION TOTEUTTAMISKERTOMUS JA LIITETIEDOT	146
SANASTO	232
LYHENTEET	236

ALKUSANAT

Vuonna 2021 Eurooppa torjui käynnissä olevaa pandemiaa. Solidaarisuus oli keskeisessä asemassa covid-19-haasteeseen vastaamisessa ja sen taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten lieventämisessä. EU:n talousarviossa otettiin käyttöön kaikki saatavilla olleet keinot kansalaisten, yritysten ja jäsenvaltioiden tukemiseksi. Samalla sen avulla varmistettiin, että Euroopasta saadaan vihreämpi, digitaalisempi ja kestävämpi ja että sillä on näin valmiudet vastata tulevaisuuden haasteisiin.

Euroopan unioni käynnisti **NextGenerationEU**-elpymisvälineen tukeakseen Euroopan elpymistä ja vastatakseen nykyisiin ja tuleviin haasteisiin. Rahoitusmarkkinoilta on hankittu kesäkuusta 2021 lähtien poikkeuksellisia määriä rahoitusta, ja EU:n talousarvio on näin jälleen kerran osoittautunut tärkeäksi välineeksi, jonka avulla unioni voi puuttua kriisitilanteisiin ja tarjota ihmisten elämän kannalta tärkeää lisäarvoa.

Lisäksi SURE-ohjelmasta (**eurooppalainen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäinen tukiväline**) jatkettiin tukea jäsenvaltioille, jotta ne pystyisivät pitämään työntekijät työssä ja tukemaan työpaikkoja, joihin pandemia vaikuttaa.

Sen lisäksi, että Euroopan unioni torjui kriisiä nopeilla toimilla ja toimintapolitiikan ja rahoituksen jatkuvilla mukautuksilla, se piti lupauksensa ja **täytti politiikkatavoitteensa**. Näin ollen se on hyödyntänyt vuoden 2021 talousarviota parhaalla mahdollisella tavalla: tämän nykyisen monivuotisen rahoituskehyskauden ensimmäisen talousarvion toteutuma oli 268,3 miljardia euroa maksusitoumuksina.

Minulla on ilo esittää Euroopan unionin tilinpäätös varainhoitovuodelta 2021. Tilinpäätös antaa kattavan kuvan EU:n rahoituksesta ja EU:n talousarvion toteutuksesta viime vuonna. Se sisältää tiedot ehdollisista veloista sekä unionin taloudellisista sitoumuksista ja muista velvoitteista. Euroopan unionin konsolidoitu tilinpäätös on osa **komission integroitua talous- ja vastuuvollisuusraportointia** ja olennainen osa hyvin kehittynyttä varainhoidon avoimuuden ja vastuullisuuden järjestelmäämme.

Johannes HAHN

Budjetista ja henkilöstöstä vastaava komission jäsen

VARAINHOITOVUODEN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT

Kansainvälisiä julkisen sektorin tilinpäätösstandardeja käsittelevän elimen IPSASB:n (International Public Sector Accounting Standards Board) tilinpäätöksen sisältöä ja analyysiä koskevasta suositellusta käytännöstä antamassa ohjeessa RPG 2 "Financial Statement Discussion and Analysis" esitettyjen periaatteiden pohjalta on laadittu tämä Varainhoitovuoden tärkeimmät tapahtumat -osio, jonka tavoitteena on auttaa lukijoita ymmärtämään, miten EU:n operatiiviset, taloudelliset ja sijoitustoimet näkyvät EU:n konsolidoidun tilinpäätöksen eri osissa. Tässä osiossa esitettyjä tietoja ei ole tarkastettu.

On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
1. KESKEISET LUVUT JA VUODEN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT	4
2. MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS 2021–2027 JA NextGenerationEU	6
2.1 Monivuotinen rahoituskehys 2021–2027 ja NextGenerationEU – keskeiset luvut	6
2.2 NextGenerationEU – yleiskatsaus	7
2.3 NextGenerationEU-välineen taloudellinen tilanne 31. joulukuuta 2021	8
3. YHTEENVETO TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA	13
3.1 Tulot	13
3.2 Menot	15
4. RAHOITUSVÄLINEET JA TALOUSARVIOTAKUUT	16
4.1 EU:n talousarviosta rahoitetut rahoitusvälineet	16
4.2 Talousarviotakuut: takuurahastoissa olevat rahoitusvarat	17
4.3 Rahoitusapuohjelmien puitteissa myönnettyt lainat ja niihin liittyvä lainanotto	17
4.4 Talousarvion kohdistuvat rahoitusapuun liittyvät ehdolliset velat	21
5. TILINPÄÄTÖSANALYYSI	21
5.1 TULOT	21
5.2 MENOT	23
5.3 VARAT	23
5.4 VELAT	26
6. EU:N POLIITTINEN KEHYS JA RAHOITUSKEHYS, HALLINTO JA VASTUUVELVOLLISUUS	27
6.1 POLIITTINEN KEHYS JA RAHOITUSKEHYS	27
6.2 HALLINTO JA VASTUUVELVOLLISUUS	29

1. KESKEISET LUVUT JA VUODEN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT

Konsolidoitu tilinpäätös

EU:n konsolidoitu tilinpäätös käsittää yli 50 yhteisöä (mukaan lukien Euroopan parlamentti, neuvosto, komissio ja EU:n virastot), ja se laaditaan korkeatasoisimpien käytettävissä olevien standardien eli julkissektorin kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IPSAS) mukaisesti.

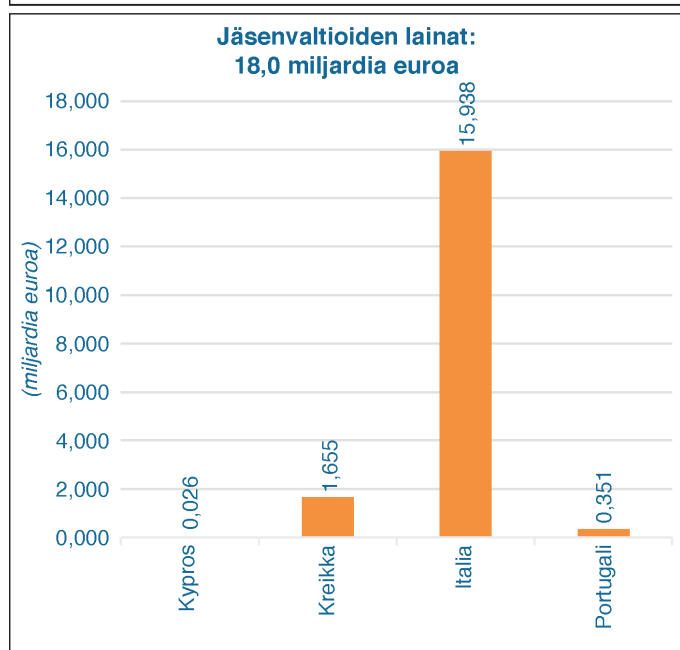
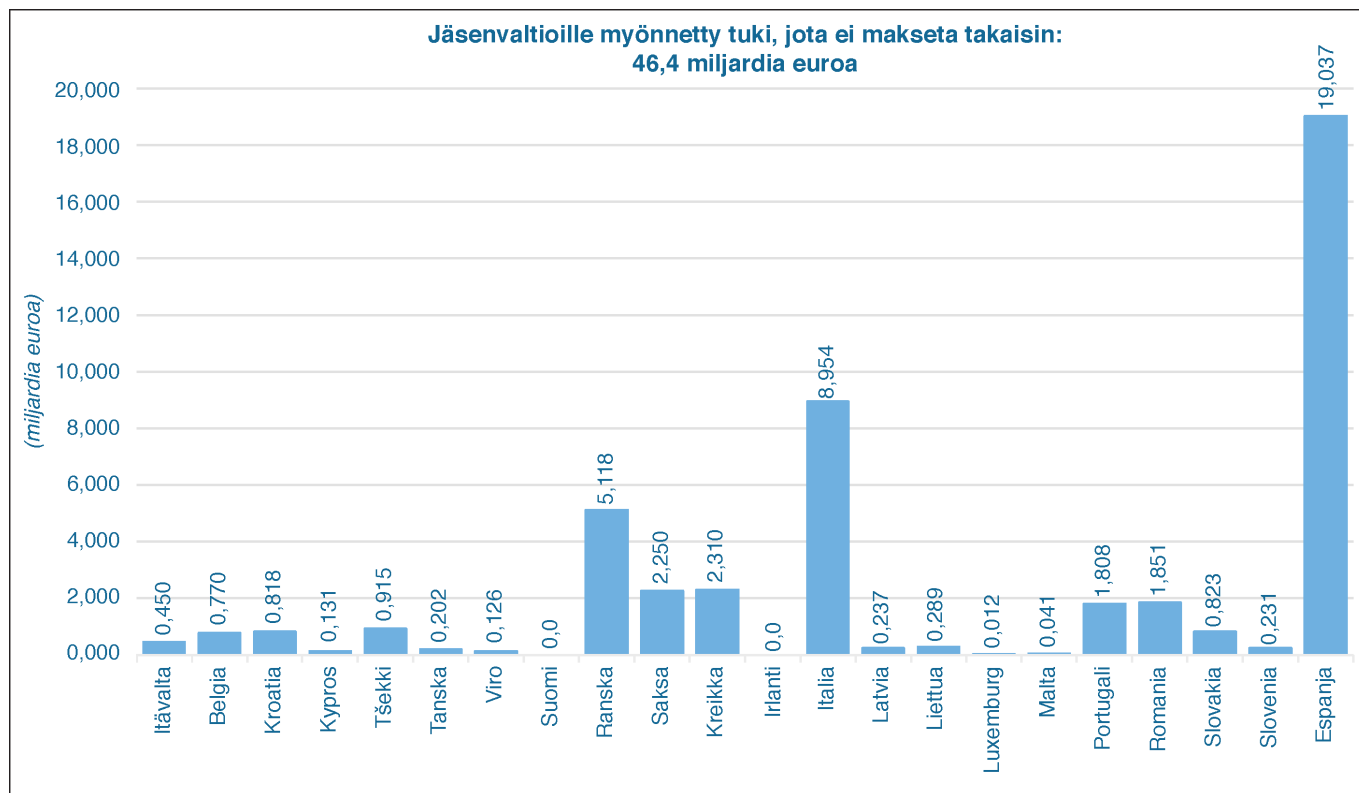
Vuosi 2021 oli vuodet 2021–2027 kattavan EU:n monivuotisen rahoituskehyksen ensimmäinen vuosi ja monin tavoin poikkeuksellinen. Kuten jäljempänä esitetystä taseesta ja tilinpäätösanalyysistä (kohta 5) käy ilmi, EU:n vuoden 2021 konsolidoituun tilinpäätökseen vaikuttivat erityisesti NextGenerationEU-elpymisvälineen onnistunut käyttöönotto vuonna 2021 (jäsenvaltioille maksettiin 71,6 miljardia euroa) ja SURE-välineeseen liittyvä ylimääräinen otto- ja antolainauttoiminta (50 miljardia euroa):

	<i>(miljardia euroa)</i>	
	2021	2020
VARAT		
Rahoitusvarat	188,6	113,1
Ennakkomaksut	93,4	62,7
Saamiset	72,4	74,5
Käteisvarat ja muut rahavarat	44,9	16,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja muut varat	14,7	13,0
Yhteensä	414,1	280,0
VELAT		
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	122,5	116,0
Rahoitusvelat	246,1	95,0
Muut lyhytaikaiset velat	46,4	32,4
Menojäämät	78,1	64,6
Muut velat	3,3	5,4
Yhteensä	496,4	313,5
NETTOVARAT		
Rahastot	1,3	5,1
Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet	(83,6)	(38,5)
Yhteensä	(82,3)	(33,4)

⇒ ks. tilinpäätösanalyysi, kohta 5

NextGenerationEU-välineen onnistunut käyttöönotto

NextGenerationEU-välineestä suoritettavat maksut – 71,6 miljardia euroa jaettuna seuraaviin:

**Monivuotisen rahoituskehityksen ohjelmat:
7,2 miljardia euroa**

	(miljardia euroa)
REACT-EU	7,007
— josta EAKR	4,926
— josta ESR	2,081
InvestEU	0,151
Maaseuturahasto	0,065
Horisontti Eurooppa	0,018
rescEU	0,002
Yhteensä	7,243

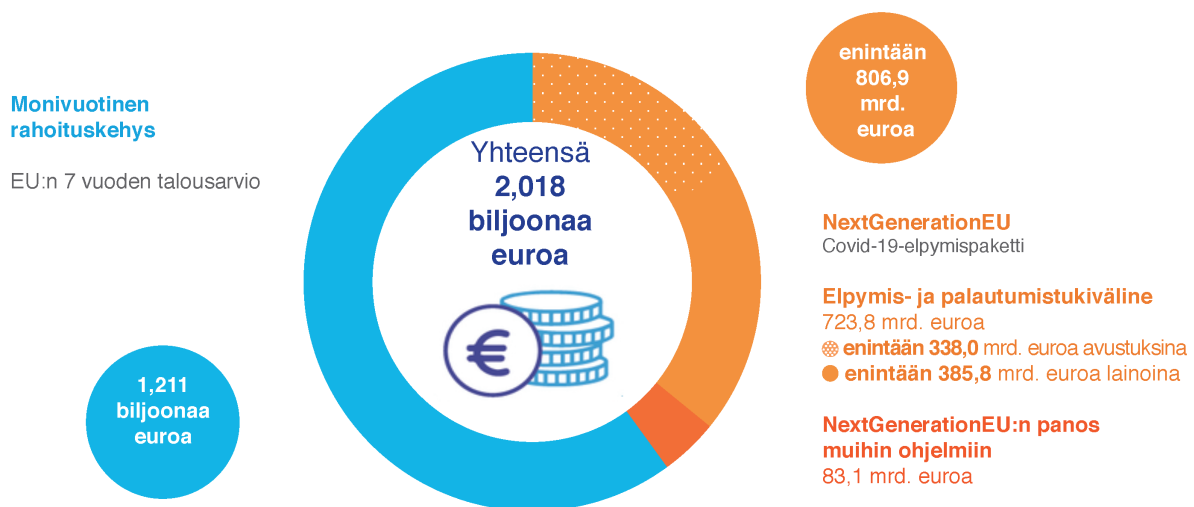
⇒ ks. NextGenerationEU-välineen taloudellinen tilanne 31. joulukuuta 2021, kohta 2.3

2. MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS 2021–2027 JA NextGenerationEU

2.1 MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS 2021–2027 JA NextGenerationEU – KESKEISET LUVUT

EU:n pitkän aikavälin talousarvio vuosiksi 2021–2027 yhdessä NextGenerationEU-elpymisvälineen, jäljempänä ”NextGenerationEU-väline”, kanssa on 2,018 biljoonaa euroa käypinä hintoina (1,8 biljoonaa euroa vuoden 2018 hintoina). Nämä ennennäkemättömät rahoitustoimet, joilla vastattiin kriisiin, auttavat korjaamaan koronaviruspandemian aiheuttamia taloudellisia ja sosiaalisia vahinkoja ja tukemaan siirtymistä kohti vihreämpää, digitaalisempaa ja kestävämpää Eurooppaa.

Rahoituspaketti koostuu pitkän aikavälin talousarviosta eli vuodet 2021–2027 kattavasta monivuotisesta rahoituskehuksesta, jonka varat ovat 1,211 biljoonaa euroa käypinä hintoina (1,074 biljoonaa euroa vuoden 2018 hintoina), sekä väliaikaisesta NextGenerationEU-välineestä, jonka varat ovat enintään 806,9 miljardia euroa käypinä hintoina (750 miljardia euroa vuoden 2018 hintoina).

Huomautus: Kaikki määrät on ilmoitettu käypinä hintoina.

Kyseessä on perusteellisesti uudistettu talousarvio:

- Yli 50 prosentilla seuraavan pitkän aikavälin talousarvion ja NextGenerationEU-välineen kokonaisvaroista tuetaan Euroopan unionin nykyaikaistamista tutkimukseen ja innovointiin, oikeudenmukaiseen ilmastosiirtymään ja digitaaliseen siirtymään sekä varautumiseen liittyvien toimien ja elpymistä ja palautumista tukevien toimien avulla.
- Ilmastonmuutoksen torjuntaan käytetään EU:n talousarviosta 30 prosenttia, mikä on kaikkien aikojen suurin osuus kaikkien aikojen suurimmasta EU:n talousarviosta.
- Digitaaliseen muutokseen investoidaan 20 prosenttia elpymis- ja palautumistukivälineestä, jonka osuus puolestaan on 90 prosenttia NextGenerationEU-välineestä.
- Vuosina 2026 ja 2027 tuetaan 10 prosentilla pitkän aikavälin talousarvion vuotuisista menoista biologisen monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämistä ja suuntauksen kääntämistä.
- Uusien ja vahvistettujen painopisteiden osuus pitkän aikavälin talousarviosta on ensimmäistä kertaa suurin eli 32 prosenttia.

Vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen poliittiset painopisteet

Komission poliittiset painopisteet määritellään komission puheenjohtajan vahvistamissa suuntaviivoissa. Toimintansa 1. joulukuuta 2019 aloittaneella puheenjohtaja von der Leyenin johtamalla komissiolla on seuraavat kuusi pää tavoitetta:

6 PÄÄTAVOITETTA

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma

- Euroopasta ensimmäinen ilmastoneutraali maanosa

Euroopan digitaalinen valmius

- Uuden sukupolven teknologioiden valjastaminen ihmisten hyväksi

Ihmisten hyväksi toimiva talous

- Tavoitteena sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja vauraus

Vahvempi EU maailmannäyttämöllä

- Unionin toimiminen kunnianhimoisemmin vahvistamalla ainutlaatuista tavaramerkkiään, joka perustuu vastuulliseen maailmanlaajuiseen johtoasemaan

Eurooppalaisen elämäntavan edistäminen

- Yhdenvertainen unioni, jossa kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet

Uutta vauhtia eurooppalaiselle demokratialle

- Eurooppalaisen demokratian tukeminen, suojaaminen ja vahvistaminen

2.2 NextGenerationEU (NGEU) – YLEISKATSAUS

NextGenerationEU-välineen määrärahat ovat 806,9 miljardia euroa. Välineen tarkoituksena on auttaa korjaamaan koronaviruspandemian aiheuttamia välittömiä taloudellisia ja sosiaalisia vahinkoja ja rakentamaan koronaviruspandemian jälkeistä Eurooppaa, joka on vihreämpi, digitaalisempi ja kestävämpi ja pystyy näin paremmin vastaamaan nykyisiin ja tuleviin haasteisiin.

Osa varoista, enintään 338,0 miljardia euroa, myönnetään avustuksina, joita ei tarvitse maksaa takaisin. Loput varoista, enintään 385,8 miljardia euroa, käytetään yksittäisille jäsenvaltioille myönnettäviin unionin lainoihin. Jäsenvaltiot maksavat nämä lainat takaisin vasta nykyisen monivuotisen rahoituskehyskauden päätyttyä ja pidemmällä aikavälillä: esimerkiksi nykyiset lainat erääntyvät vasta vuonna 2051 (ks. kohta 2.3.3).

Lisäksi NextGenerationEU-välineestä myönnetään lisävaroja useisiin nykyisiin EU:n ohjelmiin ja toimiin seuraavasti:

- koheesiopolitiikkaa koheesiota ja Euroopan alueita tukevan elpymisavun (REACT-EU-väline) kautta covid-19:n taloudellisiin seurauksiin puuttumiseksi elpymisen ensimmäisinä vuosina
- oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa sen varmistamiseksi, että siirtymä ilmastoneutraaliuteen toimii kaikille
- Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa (maaseuturahasto)
- InvestEU-ohjelmaa EU:n yritysten investointien tukemiseksi
- Horisontti Eurooppa -ohjelmaa sen varmistamiseksi, että EU:lla on valmiudet rahoittaa yhä enemmän huipputaustutkimusta tutkimuksessa
- rescEU-mekanismia, jolla turvataan, että EU:n pelastuspalvelumekanismilla on valmiudet toimia laajamittaisissa hätätilanteissa.

Taaste- ja vastupidavusrahastu

723,8 miljardit eurot

● kuni 338,0 miljardit eurot toetustena

● kuni 385,8 miljardit eurot laenudena

ENERGIA TOOTMINE

Puhas tehnologia ja taastuvad energiaallikad

RENOVEERIMINE

Hoonete energiatõhusus

LAADIMINE JA TANKIMINE

Säästev transport ja laadimisjaamad

ÜHENDAMINE

Kiirete lairibateenuste kasutuselevõtmine

MODERNISEERIMINE

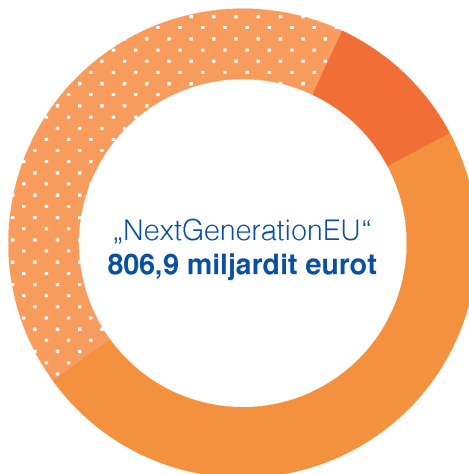
Avalike haldusasutuste digiüleminek

LAIENDAMINE

Andmepilved ja kestlikud protsessoriid

ÜMBERÕPE JA OSKUSTE**TÄIENDAMINE**

Haridus ja koolitus digioskuste toetamiseks

„NextGenerationEU“
toetus muudele
programmidele
83,1 miljardit eurot

REACT-EU (ERF/ESF)
50,6

**ÕIGLASE ÜLEMINEKU
FOND**
10,9

MAAELU ARENG (EAFRD)
8,1

PROGRAMM „InvestEU“
6,1

**PROGRAMM „EUROOPA
HORISONT“**
5,4

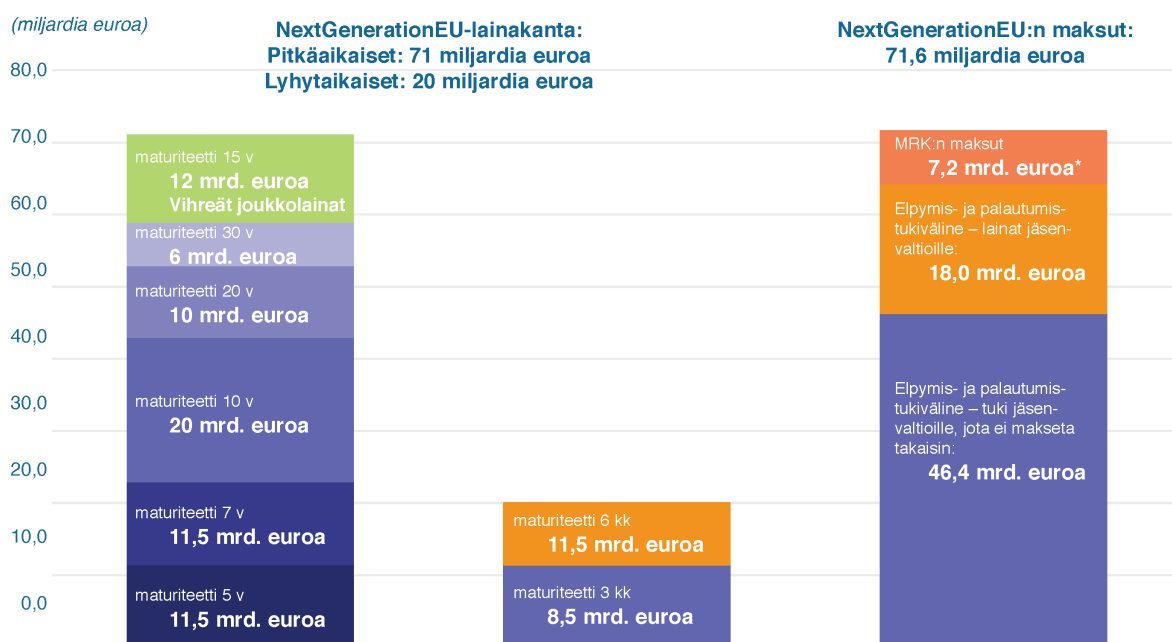
rescEU
2,0

2.3 NextGenerationEU-VÄLINEEN TALOUDELLINEN TILANNE 31. JOULUKUUTA 2021

2.3.1 Yleiskatsaus

Komissio on NextGenerationEU-välineen rahoitustoimien käynnistamisestä 15. kesäkuuta 2021 vuoden 2021 loppuun ulottuvalla jaksolla hankkinut markkinoilta 71,0 miljardia euroa pitkäaikaista rahoitusta pääasiassa laskemalla liikkeeseen joukkolainoja syndikoiduilla transaktioilla. Lisäksi komissiolla oli joulukuussa 2021 yhteensä 20 miljardia euroa eräntymättömiä lyhytaikaisia EU:n velkasitoumuksia. Komissio oli vuoden 2021 loppuun mennessä maksanut yhteensä 71,6 miljardia euroa rahoitustukea. Suurin osa tästä määrästä, 64,3 miljardia euroa, maksettiin 20 jäsenvaltiolle elpymis- ja palautumistukivälineestä (46,4 miljardia euroa tukena, jota ei makseta takaisin, ja 18,0 miljardia euroa lainoina). Nykyisistä ohjelmista maksettiin vielä 7,2 miljardia euroa monivuotisen rahoituskehyksen mukaisina maksuina. Jäljellä oleva 19,4 miljardin euron likviditeetti pidetään talletettuna NextGenerationEU-välineen pankkitilillä EKP:ssä ja komission keskuskassan tilillä siihen asti, kun varat maksetaan monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmiin.

NextGenerationEU-väline – jäljellä olevat lainat ja maksut 31. joulukuuta 2021

* Komission keskuskassan tilillä oli lisäksi 1,4 miljardin euron varat, jotka oli tarkoitus maksaa monivuotisen rahoituskehityksen ohjelmiin.

2.3.2 Ottolainaus

NextGenerationEU-välineen rahoitustarpeiden täyttämiseksi komissio laskee liikkeeseen arvopapereita kansainvälisillä pääomamarkkinoilla. Komission laatiman monipuolisen varainhankintastrategian perusteella erilaiset rahoitusvälineet ja -tekniikat on yhdistetty markkinatoimijoille suunnattuun avoimeen ja läpinäkyvään viestintään.

Vuonna 2021 tehdyn vuotuisen lainanottopäätöksen⁽¹⁾ nojalla komissio saattoi laskea liikkeeseen enintään 125 miljardia euroa pitkäaikaisena varainhankintana ja käyttää jäljellä olevat enintään 60 miljardia euroa lyhytaikaiseen varainhankintaan.

Pitkäaikainen rahoitus – EU:n joukkovelkakirjalainojen syndikoidut transaktiot ja huutokauppa

Komissio oli 31. joulukuuta 2021 mennessä ottanut markkinoilta lainaa 66,0 miljardia euroa viidellä joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskulla, jotka toteutettiin syndikoiduilla transaktioilla (mukaan lukien yksi kaksiosainen transaktio), ja 5,0 miljardia euroa EU:n joukkovelkakirjojen huutokaupalla:

(miljardia euroa)

Pitkäaikaiset rahoitustransaktiot (mukaan lukien jatkuvasti liikkeeseenlaskettavat)	Maturiteetti	Liikkeeseenlaskettu/kerätty	Maksettu takaisin yhteensä vuoden lopussa	Maksattamatta vuoden lopussa
NGEU#1	4.7.2031	20,0	0,0	20,0
NGEU#2a (ml. jatkuvasti liikkeeseenlaskettavat)	6.7.2026	11,5	0,0	11,5
NGEU#2b	6.7.2051	6,0	0,0	6,0
NGEU#3	4.7.2041	10,0	0,0	10,0
NGEU#4 (ml. jatkuvasti liikkeeseenlaskettavat)	4.10.2028	11,5	0,0	11,5
NGEU:n vihreä joukkolaina #1	4.2.2037	12,0	0,0	12,0
Yhteensä		71,0	0,0	71,0

⁽¹⁾ Komission täytäntöönpanopäätös C(2021) 3991 final.

Kesäkuussa 2021 toteutetulla ensimmäisellä syndikoidulla transaktiolla kerättiin 20,0 miljardia euroa. Kyseessä oli kaikkien aikojen suurin institutionaalinen joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlasku Euroopassa, kaikkien aikojen suurin institutionaalinen yhden erän transaktio ja suurin määrä, jonka EU on kerännyt yksittäisessä transaktiossa.

Lokakuussa 2021 komissio käytti ensimmäisistä NextGenerationEU-välineen vihreistä joukkolainoista saadut 12,0 miljardia euroa vihreisiin ja kestäviin investointeihin eri puolilla EU:ta. Tällä liikkeeseenlaskulla, joka oli maailman suurin siihen mennessä toteutettu vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlasku, saatiin näkyvyyttä vihreillä joukkolainoilla rahoitetuille vihreille politiikoille ja tuettiin Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa ja vihreää siirtymää. Vihreiden joukkolainojen liikkeeseenlasku edellyttää tarkkaa raportointia siitä, miten vihreiden joukkolainojen tuotot on käytetty ja millaisia vaikutuksia tällaisten joukkolainojen avulla rahoitettavilla investoinneilla on saatu aikaan.

Lyhytaikainen rahoitus – EU:n velkasitoumusten huutokauppa

EU:n velkasitoumusten huutokaupalla saadun, kolmen tai kuuden kuukauden maturiteetilla olevan lyhytaikaisen rahoituksen jäljellä oleva määrä oli 31. joulukuuta 2021 yhteensä 20,0 miljardia euroa:

<i>(miljardia euroa)</i>	
EU:n velkasitoumusten huutokauppa	Maksattamatta vuoden lopussa
Maturiteetti 3 kuukautta	8,5
Maturiteetti 6 kuukautta	11,5
Yhteensä	20,0

Vaikka syndikoidut transaktiot ovat myös jatkossa NextGenerationEU-välineen liikkeeseenlaskuohjelman tärkein tukipilari, ainakin alkuvaiheessa mahdollisuus kerätä rahaa nopeasti ja edullisesti huutokaupalla parantaa merkittävästi komission kykyä hankkia NextGenerationEU-välineen maksujen suorittamiseksi tarvittavat varat unionin talousarvion ja/tai edunsaajajäsenvaltioiden kannalta edullisimmilla ehdoilla.

Lisäksi kerättiin 16 miljardia euroa lyhytaikaista rahoitusta rahamarkkinatoimilla, jotka oli kaikki maksettu takaisin vuoden loppuun mennessä.

2.3.3 Suoritetut maksut

Komissio oli saanut vuoden 2021 loppuun mennessä 26 jäsenvaltion elpymis- ja palautumissuunnitelmat. Näistä 22 ohjelmaa (Belgia, Kroatia, Kypros, Tšekki, Tanska, Saksa, Kreikka, Espanja, Portugali, Ranska, Irlanti, Italia, Latvia, Luxemburg, Itävalta, Slovakia, Liettua, Malta, Slovenia, Romania, Viro ja Suomi) sai neuvostolta myönteisen arvion ja sen jälkeen hyväksynnän. Neljän muun jäsenvaltion (Bulgaria, Unkari, Puola ja Ruotsi) toimittamien suunnitelmien arvioinnit olivat edelleen kesken vuoden lopussa. Lisäksi yksi jäsenvaltio (Alankomaat) ei ollut vielä toimittanut suunnitelmaansa vuoden loppuun mennessä. Näiden 22 hyväksytyyn suunnitelmaan mukainen hyväksytyyn rahoitustuen kokonaismäärä koostui 291,2 miljardin euron tuesta, jota ei makseta takaisin (ja jonka osalta oli vuoden loppuun mennessä tehty 195,4 miljardin euron rahoitussopimukset), ja 153,9 miljardin euron lainoista (joiden osalta oli vuoden loppuun mennessä tehty 153,2 miljardin euron lainasopimukset).

Tuki, jota ei makseta takaisin

Komissio maksoi vuonna 2021 yhteensä 46,4 miljardia euroa tukea, jota ei makseta takaisin, 20:lle niistä 22 jäsenvaltiosta, joiden toimittamat elpymis- ja palautumissuunnitelmat oli hyväksytty. Tästä määrästä 36,4 miljardia euroa maksettiin ennakkomaksuina. Sen jälkeen, kun Espanja oli saavuttanut välitavoitteet, maksettiin vielä 10 miljardia euroa ennen vuoden loppua ja maksetusta määrästä kuitattiin 1,5 miljardia euroa alkuperäisiä ennakkomaksuja. Vuoden lopussa ei ollut vielä maksettu 0,3 miljardin euron ennakkomaksua, joka liittyi Suomelle maksettavaan tukeen, jota ei makseta takaisin. Irlannin osalta oli hyväksytty 1,0 miljardin euron tuki, jota ei makseta takaisin, mutta rahoitussopimusta ei allekirjoitettu vuoden loppuun mennessä.

<i>(miljardia euroa)</i>				
Jäsenvaltio	Suurin mahdollinen määrä tukea, jota ei makseta takaisin (*)	Allekirjoitetut yhteensä 31.12.2021	Talousarvio-sitoumukset vuonna 2021	Suoritetut maksut yhteensä 31.12.2021
Itävalta	3,5	2,2	1,1	0,4
Belgia	5,9	3,6	1,8	0,8

(miljardia euroa)

Jäsenvaltio	Suurin mahdollinen määrä tukea, jota ei makseta takaisin ⁽¹⁾	Allekirjoitetut yhteensä 31.12.2021	Talousarvio-sitoumukset vuonna 2021	Suoritettut maksut yhteensä 31.12.2021
Kroatia	6,3	4,6	2,3	0,8
Kypros	1,0	0,8	0,4	0,1
Tšekki	7,0	3,5	1,8	0,9
Tanska	1,6	1,3	0,6	0,2
Viro	1,0	0,8	0,4	0,1
Suomi	2,1	— ⁽¹⁾	0,8	— ⁽¹⁾
Ranska	39,4	24,3	12,0	5,1
Saksa	25,6	16,3	8,1	2,3
Kreikka	17,8	13,5	6,7	2,3
Irlanti	1,0	— ⁽²⁾	0,5	—
Italia	68,9	47,9	23,7	9,0
Latvia	1,8	1,6	0,8	0,2
Liettua	2,2	2,1	1,0	0,3
Luxemburg	0,1	0,1	0,0	0,0
Malta	0,3	0,2	0,1	0,0
Portugali	13,9	9,8	4,8	1,8
Romania	14,2	10,2	5,1	1,9
Slovakia	6,3	4,6	2,3	0,8
Slovenia	1,8	1,3	0,6	0,2
Espanja	69,5	46,6	23,1	19,0
Hyväksytyt	291,2	195,4	98,0	46,4
Bulgaria	6,3	—	—	—
Unkari	7,2	—	—	—
Alankomaat	6,0	—	—	—
Puola	23,9	—	—	—
Ruotsi	3,3	—	—	—
Ei vielä hyväksytyt	46,6	—	—	—
Yhteensä	338,0	195,4	98,0	46,4

⁽¹⁾ Jäsenvaltiot, joiden suunnitelmat on hyväksytty: kullekin hyväksytylle elpymis- ja palautumissuunnitelmalle osoitettu rahoitus. Jäsenvaltiot, joiden suunnitelmaa ei ole hyväksytty: elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen mukaiset avustusten enimmäismäärät. Määriin sovelletaan asetuksen (EU) 2021/241 11 artiklan 2 kohdassa säädettyä päivitystä, joka on tarkoitus tehdä 30. kesäkuuta 2022.

⁽²⁾ Suomi: allekirjoitettu ja maksettu vasta vuonna 2022 (0,3 miljardia euroa).

⁽³⁾ Irlanti: ei allekirjoitettu tämän tilinpäätöksen allekirjoituspäivään mennessä. Irlanti ei ole pyytänyt ennakkomaksua tuesta, jota ei makseta takaisin.

Lainat

Komissio maksoi vuonna 2021 neljälle jäsenvaltiolle (Kyprokselle, Kreikalle, Italialle ja Portugalille) ennakkomaksuina yhteensä 18,0 miljardia euroa, mikä vastaa 13:a prosenttia niille kohdennetuista lainoista. Vuoden lopussa ei ollut vielä maksettu 1,9 miljardin euron ennakkomaksua, joka liittyi Romanian myönnettyyn rahoituslainatukeen. Slovenian tapauksessa oli hyväksytty 0,7 miljardin euron rahoituslaina, mutta vuoden loppuun mennessä ei ollut allekirjoitettu rahoitussopimusta.

(miljardia euroa)

Jäsenvaltio	Rahoituslainatuki enintään	Allekirjoitetut yhteensä 31.12.2021	Suoritetut maksut yhteensä 31.12.2021	Maksettu takaisin yhteensä 31.12.2021	Maksamatta olevat yhteensä 31.12.2021
Kypros	0,2	0,2	0,0	—	0,0
Kreikka	12,7	12,7	1,7	—	1,7
Italia	122,6	122,6	15,9	—	15,9
Portugali	2,7	2,7	0,4	—	0,4
Romania	14,9	14,9	— ⁽¹⁾	—	—
Slovenia	0,7	— ⁽²⁾	—	—	—
Hyväksytty	153,9	153,2	18,0	—	18,0
Varattu	231,9	—	—	—	—
Yhteensä	385,8	153,2	18,0	—	18,0

⁽¹⁾ Romania: vain vuonna 2022 suoritetut maksut (1,9 miljardia euroa).

⁽²⁾ Slovenia: vain vuonna 2022 allekirjoitetut. Slovenia ei ole pyytänyt ennakkomaksua lainasta.

Lainasopimusten mukaan jäsenvaltiot maksavat vuosittain takaisin 5 prosenttia niille maksetuista määristä. Maksujen suorittaminen aloitetaan kymmenen vuoden kuluttua maksupäivästä. Näin ollen Portugali, Kreikka, Italia ja Kypros alkavat maksaa lainojaan takaisin vuodesta 2032 alkaen, ja lainat erääntyvät vuonna 2051. Vuoden lopussa maksamatta olevien nimellismäärien takaisinmaksuaikataulu on seuraava:

(miljoonaa euroa)

Jäsenvaltio	Takaisinmaksuaika	Vuotuinen takaisinmaksu	Takaisinmaksu yhteensä
Kypros	2032–2051	1	26
Kreikka	2032–2051	83	1 655
Italia	2032–2051	797	15 938
Portugali	2032–2051	18	351
Yhteensä		899	17 970

Maksut NextGenerationEU-välineestä muihin EU:n talousarviosta rahoitettaviin ohjelmiin

Komissio oli vuoden 2021 lopussa maksanut yhteensä 7,2 miljardia euroa muihin monivuotisen rahoituskehityksen ohjelmiin. Maksut liittyvät pääasiassa REACT-EU-välineeseen, jolla rahoitetaan Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahastoa (ESR):

(miljardia euroa)

Monivuotisen rahoituskehityksen ohjelma	Monivuotisen rahoituskehityksen hyväksytyt rahoitusosuudet yhteensä	Talousarviositoumukset vuonna 2021	Suoritettut maksut yhteensä 31.12.2021
REACT-EU	50,6	39,5	7,0
— josta EAKR	31,5	24,0	4,9
— josta ESR	19,2	15,4	2,1
Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	10,9	0,0	0,0
Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto)	8,1	2,4	0,1
InvestEU	6,1	1,7	0,2
Horisontti Eurooppa	5,4	1,8	0,0
rescEU	2,1	0,1	0,0
Yhteensä	83,1	45,5	7,2

2.3.4 Likviditeetti

NextGenerationEU-välineen puitteissa myönnettyt lainat eivät ole muiden rahoitustukivälineiden osalta noudatetun tiukan back-to-back-periaatteen mukaisia. Sen sijaan NextGenerationEU-välineelle on kehitetty monipuolinen varojen yhdistämiseen perustuva rahoitusstrategia, joka on edellyttänyt tehokkaan likviditeetin hallinnan toteuttamista. NextGenerationEU-välineen likviditeetin hallinnan tavoitteena on varmistaa, että välineen pankkitilillä olevat varat riittävät täyttämään kaikki tulevat maksutarpeet ja säilyttämään määritellyn turvallisuuspuskurin kuitenkin niin, että saldot eivät ole liian suuria. Komissio on kehittänyt likviditeetin hallintaa varten tietoteknisen välineen, joka mahdollistaa NextGenerationEU-välineen tilin päivittäisen seurannan. Vuoden 2021 lopussa talousarvion ulkopuolisella NextGenerationEU-välineen tilillä olevien varojen kokonaismäärä oli 18,0 miljardia euroa. Komission keskuskassan tilillä oli lisäksi 1,4 miljardin euron varat, jotka oli tarkoitus käyttää monivuotisen rahoituskehityksen ohjelmien määrärahoihin.

3. YHTENVETO TALOUSARVION TOTEUTUMISESTA

3.1 TULOT

Hyväksytyssä alkuperäisessä talousarviossa, jonka Euroopan parlamentin puhemies allekirjoitti 18. joulukuuta 2020, oli vuonna 2021 yhteensä 166 060 miljoonaa euroa maksumäärärahoja. Omilla varoilla rahoitettavat maksumäärärahat olivat yhteensä 156 867 miljoonaa euroa. Alkuperäisen talousarvion meno- ja tuloarvioihin tehdään yleensä varainhoitovuoden aikana oikaisuja lisätalousarvioilla. BKTL:ään perustuviin omiin varoihin tehtävillä oikaisulla varmistetaan, että unionin talousarvion tulot ja menot ovat täsmälleen yhtä suuret. Näin noudatetaan talousarvion tasapainoperiaatetta ja talousarvion tulot ja menot (maksumäärärahat) ovat yhtä suuret.

Vuonna 2021 hyväksyttiin kuusi lisätalousarviota. Kun niiden vaikutus otetaan huomioon, vuonna 2021 hyväksytyt lopulliset tulot olivat yhteensä 168 011 miljoonaa euroa ja omista varoista rahoitettu kokonaismäärä oli 156 993 miljoonaa euroa. Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet pysyivät vakaina vuonna 2021. Maksumäärärahojen lisäys (1 950 miljoonaa euroa) rahoitettiin pääosin edellisen vuoden ylijäämällä.

Tulot ovat peräisin kuudesta lähteestä (osastosta):

Osasto 1: Omat varat

Perinteisiä omia varoja kannettiin 158 632 miljoonaa euroa eli 1,0 prosenttia yli talousarvioon otetun määrän (156 993 miljoonaa euroa). Tämä johtui pääasiassa siitä, että vuoden kahden viimeisen kuukauden aikana kyseisiä varoja kannettiin odotettua suurempi määrä.

Myös jäsenvaltioiden lopulliset alv-, BKTL- ja muovimaksut vastasivat hyvin lopullisia talousarvioennusteita. Ennusteiden ja todellisuudessa maksettujen määrien ero johtuu siitä, että talousarviota laadittaessa käytetyt euron kurssit poikkesivat kurkseista, jotka olivat voimassa silloin, kun euroalueen ulkopuoliset jäsenvaltiot tosiasiaa suorittivat maksut.

Osasto 2: Käytettävissä olevat ylijäämät

Edellisen varainhoitovuoden ylijäämä oli 1 769 miljoonaa euroa. Tämä määrä sisällytettiin vuoden 2021 talousarvioon lisätalousarviolla, ja jäsenvaltioiden omia varoja vähennettiin vastaavasti.

Alv- ja BKTL-saldoihin sovelletaan sääntöjä, jotka annetaan omien varojen käyttöön asettamisesta annetun asetuksen (neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 609/2014⁽²⁾) 10 b artiklassa. Näiden sääntöjen mukaan saldojen kokonaismäärä lasketaan niin, että vaikutus EU:n talousarvioon on nolla ("nettoutusjärjestelmä") eikä menettely edellytä lisätalousarviota. Siksi komissio pyytää suoraan jäsenvaltioita maksamaan nettomäärät.

Osasto 3: Hallinnosta saatavat tulot

Osasto kattaa henkilöstön palkoista perittävistä veroista ja maksuista saatavat tulot, jotka olivat yhteensä 2 230 miljoonaa euroa.

Osasto 4: Rahoitustuotot, viivästyskorot ja sakot

Talousarvion osastoon 4 otetun määrän (515 miljoonaa euroa) ja kyseisen osaston toteutuman (1 633 miljoonaa euroa) erotus liittyy pääasiassa kilpailun alalla määrättyihin sakkoihin.

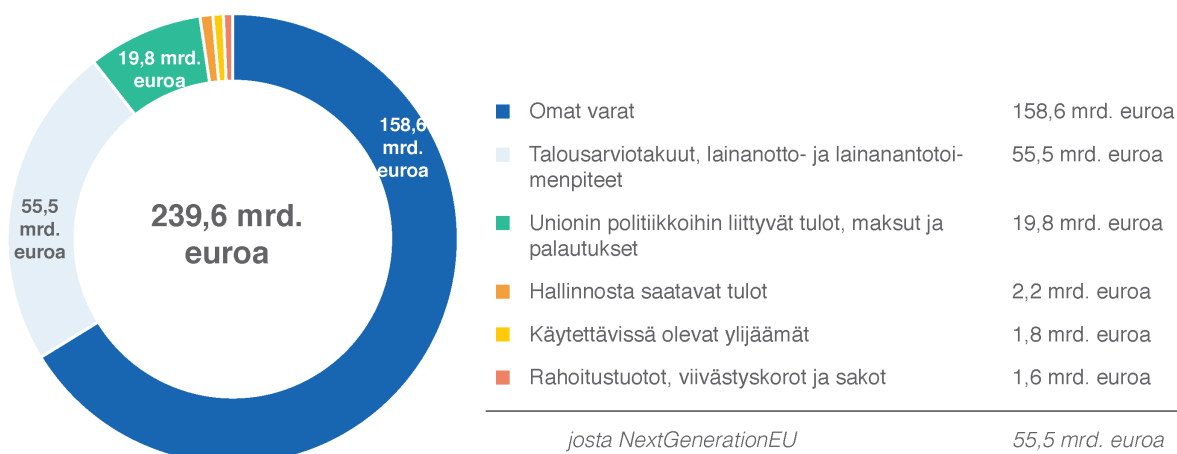
Osasto 5: Talousarviotakuu ja lainanotto- ja lainanantotoimenpiteet

Tämä osasto on kasvanut huomattavasti NextGenerationEU-välineen myötä. Tähän osastoon kuuluvat NextGenerationEU-välineen varat ovat käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja. Osasto 5 kattaa takauksiin ja myönnettyjen lainojen korkoihin ja takaisinmaksuihin liittyvät tulot. Sen avulla myös kanavoidaan käyttötarkoitukseensa perustuvista tuloista saatavia varoja, jotka osoitetaan jäsenvaltioille osana Euroopan unionin elpymisvälinettä (kyseiset varat osoitetaan elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnettävään NextGenerationEU-tukeen, jota ei makseta takaisin, ja monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmien määrärahojen kasvattamiseen). Ks. varainhoitovuoden tärkeimmät tapahtumat, kohdat 2.2 ja 2.3, joissa esitetään kattava yleiskatsaus NextGenerationEU-välineestä.

Osasto 6: Unionin politiikkoihin liittyvät tulot, maksut ja palautukset

Tämä osasto kattaa pääasiassa rakenne- ja maatalousrahoitukseen (ERI-rahastot, maataloustukirahasto ja maaseuturahasto) liittyvistä rahoitusoikaisuksista saatavat tulot. Osastoon sisältyvät myös kolmansien maiden osallistuminen tutkimusohjelmiin, maatalousrahoitusten tilien tarkastaminen ja hyväksyminen sekä EU:n ohjelmia ja toimia koskevat muut maksuosuudet ja palautukset. Huomattava osa kokonaismäärästä muodostuu määrättyyn käyttötarkoitukseen kohdenneista tuloista, joihin liittyy lisämäärärahojen ottaminen menopuolelle.

Talousarvion tulot olivat vuonna 2021 yhteensä 239 596 miljoonaa euroa.

⁽²⁾ Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 609/2014, annettu 26 päivänä toukokuuta 2014, perinteisten, ALV- ja BKTL-perusteisten omien varojen käyttöön asettamisessa sovellettavista menetelmistä ja menettelyistä sekä käteisvarojen saamiseksi toteutettavista toimenpiteistä (EUVL L 168, 7.6.2014, s. 39).

3.2 MENOT

3.2.1 Talousarvion toteutuma

Uuden vuodelt 2021–2027 kattavan monivuotisen rahoituskehiksen ensimmäisen soveltamisvuoden eli vuoden 2021 lopullisesti hyväksytyn talousarvion maksusitoumusmäärärahat olivat yhteensä 166,8 miljardia euroa ja maksumäärärahat yhteensä 168,0 miljardia euroa. NextGenerationEU-välineestä osoitettiin lisävaroja keskeisiin ohjelmiin: 421,1 miljardia euroa maksusitoumusmäärärahoja ja 55,5 miljardia euroa maksumäärärahoja, jotka saatiin EU:n talousarvioon otetuista ulkoisista käyttötarkoituksensa sidotuista tuloista ⁽³⁾.

Vuoden 2021 talousarvion toteuttamiseen vaikuttivat merkittävästi viivästykset uusien oikeusperustojen hyväksymisessä ja rakennerahastoja koskevat uudet säännöt. Suurin osa rakennerahastojen vuoden 2021 maksusitoumusmäärärahoista (joiden nettoarvo oli 49 miljardia euroa) ohjelmoitiin uudelleen vuosille 2022–2025 monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen 7 artiklan mukaisesti. Varainhoitoasetuksen ja/tai uusien oikeusperustojen sallimissa tapauksissa käyttämättä jääneet määrärahat siirrettiin vuodelle 2022: siirrettyjä maksusitoumusmäärärahoja oli yhteensä 4,1 miljardia euroa ja maksumäärärahoja yhteensä 4,2 miljardia euroa. Mahdollisuutta siirtää käyttämättä jääneet hyväksytyt talousarviomäärärahat seuraavalle vuodelle käytettiin ensimmäistä kertaa vuonna 2021 naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineessä Globaali Eurooppa ⁽⁴⁾, ⁽⁵⁾. Vastaavia säännöksiä sovelletaan ja käytettiin brexit-mukautusvaraukseen sekä solidaarisuus- ja hätäapuvaraukseen.

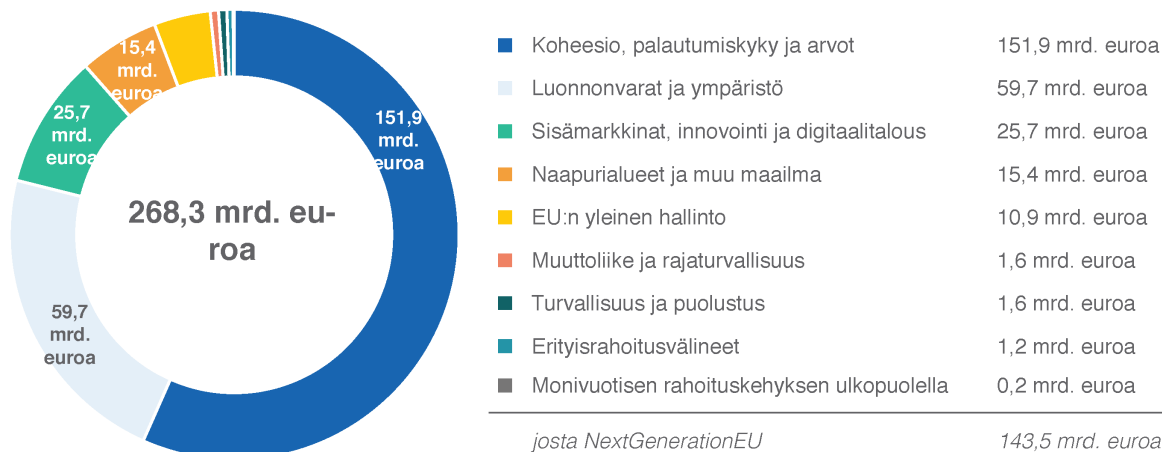
Vuoden 2021 maksusitoumusmäärärahat olivat yhteensä 268,3 miljardia euroa:

- 113,4 miljardia euroa lopullisesta hyväksytystä talousarviosta
- 0,6 miljardia euroa vuodelta 2020 siirretyistä määrärahoista
- 154,3 miljardia euroa käyttötarkoituksensa sidottujen tulojen määrärahoista
 - joista 143,5 miljardia euroa NextGenerationEU-välineestä.

Vuonna 2021 suoritettujen maksujen kokonaismäärä oli 228,0 miljardia euroa:

- 163,6 miljardia euroa lopullisesta hyväksytystä talousarviosta
- 1,8 miljardia euroa vuodelta 2020 siirretyistä määrärahoista
- 62,6 miljardia euroa käyttötarkoituksensa sidottujen tulojen määrärahoista
 - joista 53,6 miljardia euroa NextGenerationEU-välineestä.

Vuoden 2021 maksusitoumusmäärärahojen toteutus EU:n poliittisten tavoitteiden mukaisesti

⁽³⁾ Ks. varainhoitovuoden tärkeimmät tapahtumat, kohdat 2.2 ja 2.3, joissa esitetään kattava yleiskatsaus NextGenerationEU-välineestä.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/947, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta (EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1).

⁽⁵⁾ Käyttämättömien maksusitoumus- ja maksumäärärahojen automaattista siirtoa koskevaa säännöstä sovelletaan myös muihin otsakkeen 6 ohjelmiin: kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalaiseen välineeseen, merentakaisia maita ja alueita koskeviin ohjelmiin ja liittymistä valmistelemaan tukivälineeseen (IPA III), joiden oikeusperustoissa viitataan naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välinettä – Globaali Eurooppa koskeviin säännöksiin.

Vuonna 2021 kaikkien määrärahojen (talousarvio, edelliseltä vuodelta siirretyt määrärahat ja käyttötarkoituksiinsa sidotut tulot) toteutumisaste oli 44 prosenttia maksusitoumusten ja 92 prosenttia maksujen osalta. Vuonna 2021 toteutusasteet olivat, käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja lukuun ottamatta, maksusitoumusmäärärahojen osalta 68 prosenttia ja maksumäärärahojen 97 prosenttia. Merkittävä osa vuonna 2021 suoritetuista maksuista liittyi vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehysten loppuun saattamiseen.

Jos lisäksi otetaan huomioon varainhoitovuodelta toiselle siirretyt määrärahat ja sellaiset yhteistyössä hallinnoitavat maksusitoumusmäärärahat, jotka ohjelmoitiin uudelleen monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen 7 artiklan mukaisesti, hyväksytty talousarvio toteutettiin lähes 100-prosenttisesti sekä maksusitoumus- että maksumäärärahojen osalta.

NextGenerationEU-välineen määrärahojen toteutuma oli 34 prosenttia kaikista EU:n talousarvioon otetuista maksusitoumusmäärärahoista ja 97 prosenttia kaikista EU:n talousarvioon otetuista maksumäärärahoista. NextGenerationEU-välineessä sidottu määrä oli 87 prosenttia vuodeksi 2021 hyväksytystä sitoumusten määrästä ⁽⁶⁾, joka oli 164,6 miljardia euroa.

3.2.2 Maksattamatta olevat sitoumukset

Vuoden 2021 lopussa maksattamatta olevien sitoumusten (joista käytetään yleensä nimitystä RAL – reste à liquider) määrä oli 341,6 miljardia euroa. Maksamatta olevat sitoumukset lisääntyivät vuoteen 2020 verrattuna (38,4 miljardia euroa), mutta lisäys oli alun perin ennustettua pienempi, sillä suurin osa vuodeksi 2021 suunnitelluista yhteistyössä hallinnoitavista ohjelmista koskevista sitoumuksista (joiden nettoarvo on 49 miljardia euroa) siirrettiin monivuotista rahoituskehystä koskevan asetuksen 7 artiklan mukaisesti vuodelle 2022 ja sitä seuraaville vuosille. Yhteistyössä hallinnoitavien määrien rahoitussuunnitelmien muuttaminen lisää maksamatta olevia määriä edelleen tulevana vuosina.

Maksamatta olevien määrien kasvu vuonna 2021 johtui pääasiassa NextGenerationEU-välineen (osa, jota ei makseta takaisin) toteutuksen aloittamisesta. Välineen osuus maksamatta olevista määristä oli 89,9 miljardia euroa (26 %) vuoden 2021 lopussa. NextGenerationEU-välineen käyttötarkoitukseensa sidotut tulot lisäävät maksamatta olevaa määrää tulevana vuosina, koska kaikki sitoumukset tehdään 31. joulukuuta 2023 mennessä ja maksetaan 31. joulukuuta 2026 mennessä Euroopan unionin elpymisvälineen perustamista koskevan asetuksen ⁽⁷⁾ 3 artiklan 4 ja 9 kohdan mukaisesti.

3.2.3 Talousarvion toteutuma

Talousarvion toteutuma (yli jäämä), joka oli 1,8 miljardia euroa vuonna 2020, kasvoi 3,2 miljardiin euroon vuonna 2021, koska tullimaksuista ja sakoista saatavat tulot olivat odotettua suuremmat.

4. RAHOITUSVÄLINEET JA TALOUSARVIOTAKUUT

4.1 EU:N TALOUSARVIOSTA RAHOITETUT RAHOITUSVÄLINEET

EU:n talousarviosta rahoitettavat rahoitusvälineet ovat takausvälineitä, oman pääoman ehtoisia välineitä tai lainavälineitä. Vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä talousarviotakuiden käytön odotetaan lisääntyvän verrattuna EU:n talousarviosta kokonaan rahoitettujen tai varauksilla katettujen rahoitusvälineiden käyttöön. Esimerkiksi InvestEU-ohjelmasta myönnetään 26,2 miljardia euroa EU:n takuita EIP-ryhmälle ja muille rahoituslaitoksille unionin erilaisten poliittisten tavoitteiden tukemiseksi rahoitus- ja investointitoimien avulla. Tämä lähestymistapa poikkeaa avustusten ja tukien myöntämiseen perustuvasta perinteisestä tavasta toteuttaa talousarvio. Sitä sovellettaessa jokaisesta eurosta, joka maksetaan talousarviosta rahoitusvälineiden kautta, lopullinen tuensaaja saa yli euron rahoitustukea vipuvaikutuksen ansiosta.

Talousarvion toteuttamiseen liittyvät varat joko on jo maksettu valtuutettujen elinten varainhoitotileille ja ovat edelleen käytettävissä (käteisvarat ja muut rahavarat, velkapaperit tai sijoitukset rahamarkkinarahastoihin tai yhdistettyihin sijoitussalkkuihin) kattamaan tulevat takauksiin perustuvat maksuvaatimukset tai ovat sijoituksia oman pääoman ehtoisiin välineisiin. EU:n talousarviosta rahoitettavien, suoran ja välillisen hallinnon piiriin kuuluvien rahoitusvälineiden merkitys ja volyyymi ovat kasvaneet viime vuosina.

⁽⁶⁾ Vuodeksi 2021 hyväksytty NextGenerationEU-välineen määrä koskee jäsenvaltioille vuonna 2021 elpymis- ja palautumistukivälineen ja koheesiota ja Euroopan alueita tukevan elpymisavun (REACT-EU) puitteissa maksettavaa tukea, jota ei makseta takaisin, ja muihin EU:n ohjelmiin ja rahastoihin (maaseudun kehittäminen, InvestEU-rahasto, oikeudenmukaisen siirtymän rahasto, Horisontti Eurooppa ja rescEU) osoitettua lisärahoitusta. Euroopan unionin elpymisvälineitä koskevassa asetuksessa säädetään oikeudellisia sitoumuksia koskevista määräajoista, kun taas ohjelmasuunnittelun jakautuminen vahvistetaan kyseisten ohjelmien eri oikeusperustoissa erikseen mainitun vuotuisten sitoumusten suunnitellun aikataulun perusteella.

⁽⁷⁾ Neuvoston asetus (EU) 2020/2094, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

4.2 TALOUSARVIOTAKUUT: TAKUURAHASTOISSA OLEVAT RAHOITUSVARAT

Tällaisessa talousarvion toteuttamisessa EU tarjoaa vastapuolille takuita, joita varten tarvittava rahoitus katetaan vain osittain komission perustamien takuurahastojen kautta. Takuurahastot muodostavat näin EU:n talousarvioon kohdistuvia ehdollisia velkoja silloin kun niiden varat eivät riitä kattamaan takuiden perusteella esitettyjä vaatimuksia. EU on antanut EIP-ryhmälle takaukset EU:n ulkopuolella myönnettyille lainoille (niin kutsuttu EIP:n ulkoinen lainanantovaltuus) ja ESIR-takauksella katetuille vieraan ja oman pääoman ehtoisille toimenpiteille sekä EIP-ryhmälle ja muille rahoituslaitoksille takaukset EKRR-takauksella ja NDICI:n ulkosuhdetoiminnan takuujärjestelyllä katetuille toimenpiteille.

Vuodesta 2021 alkaen takuurahastoja varten osoitettava rahoitus otetaan yhteiseen vararahastoon. Yhteinen vararahasto perustettiin varainhoitoasetuksella⁽⁸⁾, ja siihen otetaan vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen soveltamisesta alkaen varat, jotka tarvitaan rahoitusvälineistä, talousarviotakuista ja rahoitustukilainoista aiheutuvien rahoitusvastuiden kattamiseksi. Se sisältää myös joitakin rahoitusvaroja, jotka on tarkoitettu aiempien monivuotisten rahoituskehysten rahoitusvastuiden kattamiseen.

Yhteinen vararahasto on perustettu ja se toimii yhtenä salkkuna, jossa tällä hetkellä yhdistetään EU:n eri talousarviotakuista ja rahoitustukiohjelmia varten varattua rahoitusta. Yhteisen vararahaston varat on kohdennettu osioihin, joiden avulla voidaan eritellä yhteistä vararahastoa rahoitaviin eri välineisiin (talousarviotakuut ja rahoitusapuohjelmat) liittyvät määrät.

Vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen tultua voimaan ESIR-takuurahaston nettovarot siirrettiin 1. tammikuuta 2021 alkaen yhteiseen vararahastoon. EKRR-takuurahaston ja ulkosuhteisiin liittyvien hankkeiden takuurahaston nettovarot siirrettiin yhteiseen vararahastoon vuoden 2021 aikana.

Komissiolla oli 31. joulukuuta 2021 yhteisessä vararahastossa rahoitusvaroja seuraavissa alarahastoissa:

- ulkosuhteisiin liittyviä hankkeita varten perustetussa takuurahastossa 2,7 miljardia euroa
- ESIR-takuurahastossa 8,5 miljardia euroa
- EKRR-takuurahastossa 0,8 miljardia euroa
- InvestEU-takuurahastossa 0,3 miljardia euroa.

Lisäksi komission keskuskassassa on 92 miljoonaa euroa likviditeettipuskurina, joka kattaa välittömät takauksiin perustuvat maksuvaatimukset.

4.3 RAHOITUSAPUOHJELMIEN PUITTEISSA MYÖNNETYT LAINAT JA NIIHIN LIITTYVÄ LAINANOTTO

Rahoitusapuohjelmiin liittyvä EU:n otto- ja antolainaus toteutetaan talousarvion ulkopuolella. Hankitut varat NextGenerationEU-välinettä lukuun ottamatta lainataan edelleen lainansaaajavaltiolle samoin ehdoin kuin ne on hankittu, ts. otetun ja myönnetyn lainan kuponkikorko, erääntymisaika ja määrä ovat samat. Edellä mainitusta järjestelystä huolimatta rahoitusvälineiden velanhoidosta vastaa EU, millä varmistetaan, että kaikki maksut suoritetaan täysimääräisesti ja ajoissa. Komissio on ottanut käyttöön menettelyt sen varmistamiseksi, että otetut lainat maksetaan takaisin myös lainansaaajan ollessa maksukyvytön.

Komissio antaa Euroopan parlamentin ja neuvoston päätösten nojalla jäsenvaltioille ja kolmansille maille rahoitustukea kahdenvälisinä lainoina. Tarvittava rahoitus hankitaan pääomamarkkinoilta, ja sen takaisinmaksu taataan EU:n talousarviosta. Vuonna 2021 komissio toteutti EU:n puolesta viisi pääohjelmaa, joista se voi myöntää lainoja:

- maksutaselainat
- Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi (ERVM)
- makrotaloudellinen rahoitusapu

⁽⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1), 212 artikla.

— SURE-tuki

— NextGenerationEU – ks. lisätietoja kohta 2.

Rahoitusapuna myönnettyjen lainojen (NextGenerationEU-välinettä lukuun ottamatta) nimellismäärä 31. joulukuuta 2021 (ks. kohta 2):

	<i>(miljardia euroa)</i>			
	Myönnetty yhteensä	Maksettu yhteensä vuoden lopussa	Maksettu takaisin yhteensä vuoden lopussa	Maksattamatta vuoden lopussa
SURE				
Belgia	8,2	8,2	—	8,2
Bulgaria	0,5	0,5	—	0,5
Kroatia	1,0	1,0	—	1,0
Kypros	0,6	0,6	—	0,6
Tšekki	2,0	2,0	—	2,0
Viro	0,2	0,2	—	0,2
Kreikka	5,3	5,3	—	5,3
Unkari	0,5	0,5	—	0,5
Irlanti	2,5	2,5	—	2,5
Italia	27,4	27,4	—	27,4
Latvia	0,3	0,3	—	0,3
Liettua	1,0	1,0	—	1,0
Malta	0,4	0,4	—	0,4
Puola	11,2	8,2	—	8,2
Portugali	5,9	5,4	—	5,4
Romania	4,1	3,0	—	3,0
Slovakia	0,6	0,6	—	0,6
Slovenia	1,1	1,1	—	1,1
Espanja	21,3	21,3	—	21,3
	94,3	89,6	—	89,6
ERVM				
Irlanti	22,5	22,5	—	22,5
Portugali	24,3	24,3	—	24,3
	46,8	46,8	—	46,8
Makrotaloudellinen rahoitusapu				
Ukraina	5,0	5,0	(0,6)	4,4
Tunisia	1,4	1,1	—	1,1
Jordania	1,1	0,9	—	0,9

(miljardia euroa)

	Myönnetty yhteensä	Maksettu yhteensä vuoden lopussa	Maksettu takaisin yhteensä vuoden lopussa	Maksattamatta vuoden lopussa
Muut	1,5	1,2	(0,2)	1,0
	9,0	8,2	(0,8)	7,4
Maksutaselainat				
Latvia	2,9	2,9	(2,7)	0,2
	2,9	2,9	(2,7)	0,2
Yhteensä	153,0	147,5	(3,5)	144,0

Vuoden lopussa maksattamatta olevien määrien takaisinmaksuaikataulu on seuraava:

(miljardia euroa)

	SURE	ERVM	Makrotaloudellinen rahoitusapu	Maksutaselainat	YHTEENSÄ
2022	—	2,7	—	—	2,7
2023	—	3,5	0,1	—	3,6
2024	—	2,6	0,6	—	3,2
2025	8,0	2,4	—	0,2	10,6
2026	8,0	4,0	0,1	—	12,1
2027	—	3,0	0,2	—	3,2
2028	10,0	2,3	0,2	—	12,5
2029	8,1	1,4	0,9	—	10,4
2030	10,0	—	0,1	—	10,1
2031	—	7,3	1,2	—	8,5
2032	—	3,0	0,1	—	3,1
2033	—	2,1	0,5	—	2,6
2034	—	—	0,1	—	0,1
2035	8,5	2,0	2,0	—	12,5
2036	9,0	5,7	1,3	—	16,0
2037	—	—	—	—	—
2038	—	1,8	—	—	1,8
2039	—	—	—	—	—
2040	7,0	—	—	—	7,0
2041	—	—	—	—	—
2042	—	3,0	—	—	3,0
2043	—	—	—	—	—
2044	—	—	—	—	—
2045	—	—	—	—	—

(miljardia euroa)

	SURE	ERVM	Makrotaloudellinen rahoitusapu	Maksutaselainat	YHTEENSÄ
2046	5,0				5,0
2047	6,0				6,0
2048					—
2049					—
2050	10,0		—		10,0
2051	—				—
Yhteensä	89,6	46,8	7,4	0,2	144,0

SURE

SURE perustettiin vuonna 2020 rahoitusavun tarjoamiseksi jäsenvaltioille, jotka kärsivät tai ovat vakavasti uhattuina covid-19-pandemian alueellaan aiheuttamien vakavien taloudellisten häiriöiden vuoksi. Välineellä täydennetään pandemiasta kärsineiden jäsenvaltioiden toteuttamia kansallisia toimenpiteitä. Rahoitusavun enimmäismäärä on kaikkien jäsenvaltioiden osalta enintään 100 miljardia euroa.

Vuoden 2021 lopussa jäsenvaltiot tekivät 94,3 miljardin euron lainajärjestelysopimukset, joista 89,6 miljardia euroa maksettiin vuoden 2021 loppuun mennessä. Vuonna 2021 uusia lainoja maksettiin 50,1 miljardia euroa. Lainojen maksuaika on 5, 10, 15, 20 tai 30 vuotta.

ERVM

Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi (ERVM) perustettiin antamaan rahoitusapua kaikille sellaisille jäsenvaltioille, joille poikkeukselliset tapahtumat ovat kyseisistä jäsenvaltioista riippumattomista syistä aiheuttaneet vakavia taloudellisia tai rahoituksellisia häiriöitä tai vakavasti uhkaavat aiheuttaa tällaisia häiriöitä. ERVM:ää käytettiin uudistusten toteuttamiseen sidotun rahoitusavun myöntämiseen Irlannille ja Portugalille vuosina 2011–2014. Ohjelman voimassaolo on päättynyt, minkä vuoksi lisälainoja ei voida nostaa. Mekanismia käytetään kuitenkin erityisiä tehtäviä varten, kuten Irlannin ja Portugalin lainojen maksuajan pidennykseen ja siltarahoitukseen. Vuonna 2021 erääntyneiden 9,8 miljardin euron maksuaikaa jatkettiin vuoteen 2036 (Irlanti 3 miljardia euroa ja Portugali 1,8 miljardia euroa) ja vuoteen 2031 (Portugali 5 miljardia euroa).

Portugalille myönnettyä määrää pienennettiin 26 miljardista eurosta 24,3 miljardiin euroon, koska 1,7 miljardin euron määrän nostamiselle asetettu määräaika päättyi eikä enempää maksuja voitu suorittaa. Portugali pyysi joulukuussa 2021 maksuajan pidentämistä 2,2 miljardin euron osalta huhtikuussa 2022 erääntyvästä 2,7 miljardin euron lainasta. Helmikuussa 2022 komissio lainasi 2,2 miljardia euroa lainojen jatkamiseen. Lainojen maksuaikaa on jatkettu 4,5 vuodella.

Makrotaloudellinen rahoitusapu

Makrotaloudellinen rahoitusapu on EU:n rahoitusväline, josta myönnetään maksutasetukea EU:n ulkopuolisille kumppanimaille, joilla on maksutasetta koskeva kriisi (mukaan lukien jäljellä olevat 4,4 miljardia euroa Ukrainalle). Makrotaloudellinen rahoitusapu muodostuu keskipitkän tai pitkän aikavälin lainoista tai avustuksista tai tällaisten lainojen ja avustusten yhdistelmästä, ja sitä voivat saada vain Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n ohjelman piirissä olevat maat.

Komissio hyväksyi vuonna 2020 ehdotuksen kolmen miljardin euron makrotaloudellisesta rahoitusapupaketista kymmenelle EU:n laajentumis- ja naapuruuskomppanimaille. Paketilla autetaan kumppanimaita rajoittamaan koronaviruspandemian taloudellisia seurauksia. Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät päätöksen 25. toukokuuta 2020. Tämän päätöksen nojalla komissio myönsi yhdeksälle makrotaloudellisen rahoitusavun saajalle vuonna 2021 kymmenen uutta lainaa, joiden nimellisarvo oli yhteensä 1,7 miljardia euroa. Uusien lainojen maksuaika on 10–15 vuotta.

Maksutaselainat

Maksutaselainojen rahoitusapuohjelma on suunnattu maksutaseensa osalta vaikeuksissa oleville tai vaikeuksien uhasta kärsiville euroalueen ulkopuolisille maille. Maksutaselainojen rahoitusapu toteutetaan keskipitkän ajan lainoina, joiden ehtona on ongelmien taustalla olevien taloudellisten haasteiden ratkaisemiseen suunniteltujen toimien toteuttaminen. EU:n maksutaseapua tarjotaan tavallisesti yhteistyössä IMF:n ja muiden kansainvälisten laitosten tai valtioiden kanssa.

Latvialle maksutaselainaohjelmasta myönnettyä määrää pienennettiin 3,1 miljardista eurosta 2,9 miljardiin euroon, koska käytettävissä olevan 0,2 miljardin euron erääntymisaika umpeutui eikä sitä voitu enää maksaa. Vuonna 2021 ei toteutettu uusia toimia eikä lainojen takaisinmaksuja.

4.4 TALOUSARVIOON KOHDISTUVAT RAHOITUSAPUUN LIITTYVÄT EHDOLLISET VELAT

Otetut lainat ovat EU:n suoria ja ehdottomia veloitteita, joiden takaajina ovat EU:n jäsenvaltiot (talousarvioon kohdistuvat ehdolliset velat). EU:n ulkopuolisille maille myönnettyjen lainojen rahoittamiseksi otetut lainat katetaan ulkosuhteisiin liittyviä hankkeita varten tarkoitettua takuurahastosta. Jos lainan saanut jäsenvaltio laiminlyö takaisinmaksun, velanmaksua varten tarvittavat varat otetaan mahdollisuuksien mukaan komission kassavaroista. Jos tämä ei ole kyseisenä ajankohtana mahdollista, komissio hankkii tarvittavat varat jäsenvaltioilta. EU:n jäsenvaltioilla on EU:n omia varoja koskevan lainsäädännön mukaan (neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 14 artikla) velvollisuus asettaa EU:n käyttöön riittävästi varoja sen veloitteiden kattamiseksi. Tämän vuoksi sijoittajiin ei kohdistu rahoitettujen lainojen saajavaltioon liittyvää luottoriskiä vaan ainoastaan EU:hun liittyvä luottoriski. Samoin ehdoin toteutettavalla lainanannolla varmistetaan, ettei EU:n talousarvioon kohdistu korko- eikä valuuttariskiä.

Jäsenvaltioille SURE-tukivälineestä myönnettyjen lainojen perustana on jäsenvaltioiden vapaaehtoisten takuiden järjestelmä, jonka mukaan takuu on 25 prosenttia rahoitusavun enimmäismäärästä. Kunkin jäsenvaltion osuus takuun kokonaismäärästä vastaa sen suhteellista osuutta Euroopan unionin yhteenlasketusta bruttokansantulosta (BKTL), joka perustuu EU:n vuoden 2020 talousarvioon.

Lainapaketin kokonaismäärä, nostoerien määrä ja (keskimääräinen) enimmäismaturiteetti määritetään kunkin maaohjelman osalta Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission päätöksissä. Komissio ja kyseinen jäsenvaltio sopivat tämän jälkeen laina- ja rahoitusjärjestelyistä, etenkin lainaerien takaisinmaksun eräpäivistä. Lisäksi kaikkien muiden paitsi ensimmäisen lainaerän maksaminen riippuu EU:n ja IMF:n yhteisen rahoitusavun tapauksessa sovittujen poliittisten ehtojen täyttämisestä. Tämä vaikuttaa osaltaan rahoitustoimien aikatauluun. Tämä merkitsee sitä, että liikkeeselaskun aikataulu ja instrumenttien erääntymisajat riippuvat vastaavasta EU:n lainanannosta. Rahoitus on aina euromääräistä, ja erääntymisajat ovat 3–30 vuotta.

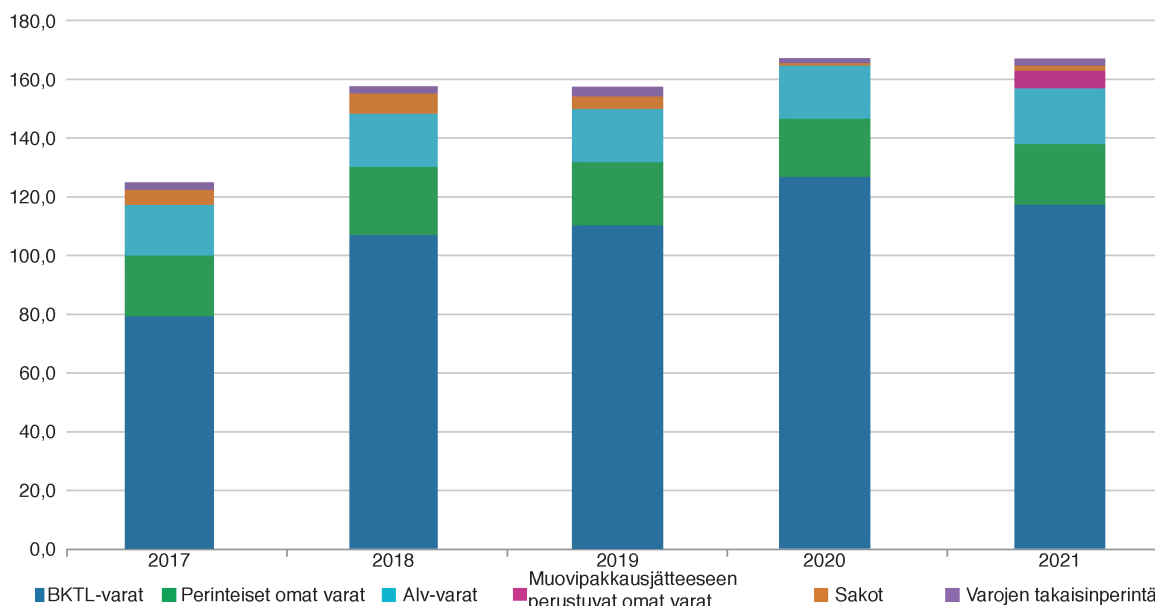
5. TILINPÄÄTÖSANALYYSI

5.1 TULOT

EU:n konsolidoidut tulot sisältävät vaihtoon perustuviin transaktioihin ja muihin kuin vaihtoon perustuviin transaktioihin liittyvät määrät, joista viimeksi mainitut ovat merkittävimpiä. Tärkeimpien muiden kuin vaihtoon perustuvien tuloluokkien (BKTL-varat, Perinteiset omat varat, Alv-varat, uusi luokka Muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat, Sakot ja Varojen takaisinperintä) viiden vuoden suuntaus on seuraava:

Muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista saatujen tulojen viiden vuoden trendi ⁽¹⁾

(miljardia euroa)

⁽¹⁾ Vuosien 2020 ja 2021 luvut: lukuun ottamatta Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamiseen liittyviä tuloja.

Koska talousarvioon otettujen tulojen on aina vähintäänkin vastattava talousarvioon otettuja menoja, tärkein edellä kuvattuun tulojen trendiin vaikuttava tekijä ovat kunakin vuonna suoritettavat maksut.

Konsolidoidut tulot – tärkeimmät tapahtumat vuonna 2021

Vuonna 2021 konsolidoidut tulot kaikista tuloluokista olivat 178,9 miljardia euroa, kun ne edellisenä vuonna olivat olleet 224,0 miljardia euroa. Suurin syy 45,1 miljardin euron eli 20,1 prosentin vähennykseen oli se, että Yhdistyneen kuningaskunnan Euroopan unionista eroamisen vaikutus tuloihin väheni. Vuonna 2020 tulot lisääntyivät eron seurauksena 47,5 miljardia euroa, mutta vuonna 2021 enää vain 1,1 miljardia euroa. Näitä tuloja lukuun ottamatta vuoden 2021 konsolidoidut tulot olivat 177,8 euroa miljardia euroa, eli tulojen määrä oli lähes sama kuin edellisenä vuonna (jona oikaistut konsolidoidut tulot olivat 176,5 miljardia euroa).

Muissa tuloluokissa tärkeimmät tapahtumat olivat uusien muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen käyttöön-otto, sakoista saatujen tulojen kasvu ja BKTL:oon perustuvien tulojen väheneminen:

- Tulot uusista muovipakkausjätteeseen perustuvista omista varoista, jotka otettiin käyttöön vuonna 2021 uuden omia varoja koskevan neuvoston päätöksen 2020/2053 ⁽⁹⁾ tultua voimaan, olivat 5,8 miljardia euroa. Kussakin jäsenvaltiossa syntyvän kierrättämättömän muovipakkausjätteen painoon sovelletaan yhdenmukaista kerrointa, joka on 0,80 euroa kilogrammaa kohti. Kierrättämättömän muovipakkausjätteen määrä tietyssä vuonna on jäsenvaltiossa kyseisenä vuonna tuotetun muovipakkausjätteen ja kierrätetyn muovipakkausjätteen erotus. Bulgarialla, Tšekillä, Virolla, Kreikalla, Espanjalla, Kroatialla, Italialla, Kyproksella, Latviassa, Liettualla, Unkarilla, Maltalla, Puolalla, Portugalilla, Romaniassa, Sloveniassa ja Slovakiassa on oikeus erityisiin vuotuisiin kiinteämääräisiin vähennyksiin muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen maksuosuuksista.
- Sakkotulot kasvoivat vuonna 2020 toteutuneesta 0,5 miljardista eurosta 2,0 miljardiin euroon vuonna 2021. Tämä 1,5 miljardin euron lisäys johtuu sekä vuonna 2021 määrättyjen sakkojen suuremmasta lukumäärästä että suuremmista rahamääristä. Vuonna 2021 suurimmat sakot olivat BMW:lle ja Volkswagen-konsernille (Volkswagen, Audi ja Porsche) määrätty 875 miljoonan euron sakot salaisesta yhteistyöstä typpioksidipäästöjen puhdistustekniikan kehittämisessä ja Nomuralle, UBS:lle ja UniCreditille määrätty 371 miljoonan euron sakot elinkeinonharjoittajien ryhmän osallistumisesta kartelliin eurooppalaisten valtion joukkolainojen ensi- ja jälkimarkkinoilla.

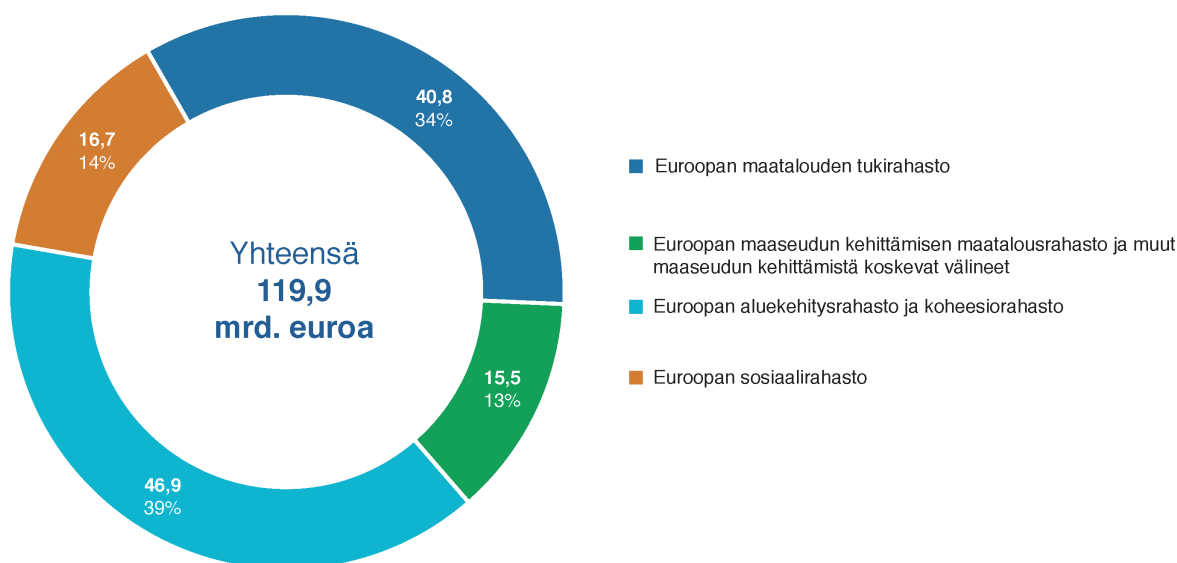
⁽⁹⁾ Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta (EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1).

- BKTL-tuotot (bruttokansantulotuotot), jotka ovat EU:n tärkeimpiä toiminnan tuottoja, vähenivät vuonna 2020 toteutuneesta 125,4 miljardista eurosta 116,0 miljardiin euroon vuonna 2021. Tämä 9,4 miljardin euron eli 7,5 prosentin vähennys liittyy muiden tuloluokkien (ja uusien muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen) kasvuun, koska BKTL:stä saatavilla tuloilla rahoitetaan sitä talousarvion osaa, jota muut tulolähteet eivät kata.

5.2 MENOT

Suurimmat menoerät konsolidoidussa tilinpäätöksessä ovat jäsenvaltioiden kanssa yhteistyössä hallinnoitavia menoja, jotka koskevat seuraavia rahastoja: i) Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto), ii) Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto (maaseuturahasto), iii) Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) ja koheesiorahasto sekä iv) Euroopan sosiaalirahasto (ESR). Näiden rahastojen osuus oli 119,9 miljardia euroa eli 54,3 prosenttia vuoden 2021 kokonaismenoista, jotka olivat 221,0 miljardia euroa (109,7 miljardia euroa eli 65,9 % vuonna 2020). Seuraavassa esitetään yhteistyöhön perustuvan hallinnonin menojen jakautuminen ja niiden suhteelliset painotukset:

Varainhoitovuoden 2021 yhteistyöhön perustuvan hallinnonin tärkeimmät menot

Yhteistyöhön perustuvan hallinnonin piiriin kuuluvien menojen lisäys johtuu pääasiassa EAKR:n ja koheesiorahaston (5,8 miljardia euroa) ja ESR:n (3,0 miljardia euroa) menojen lisäyksestä. Se kuvastaa toteutuksen lisääntymistä vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehityksen ohjelmakauden loppupuolella sekä yhteisrahoitusosuuden väliaikaista lisäystä CRII+-toimenpiteiden toteuttamisen seurauksena. Maaseuturahastoon ja muihin maaseudun kehittämisvälineisiin liittyvät menot kasvoivat 1,0 miljardia euroa ja maataloustukirahastoon liittyvät menot 0,3 miljardia euroa.

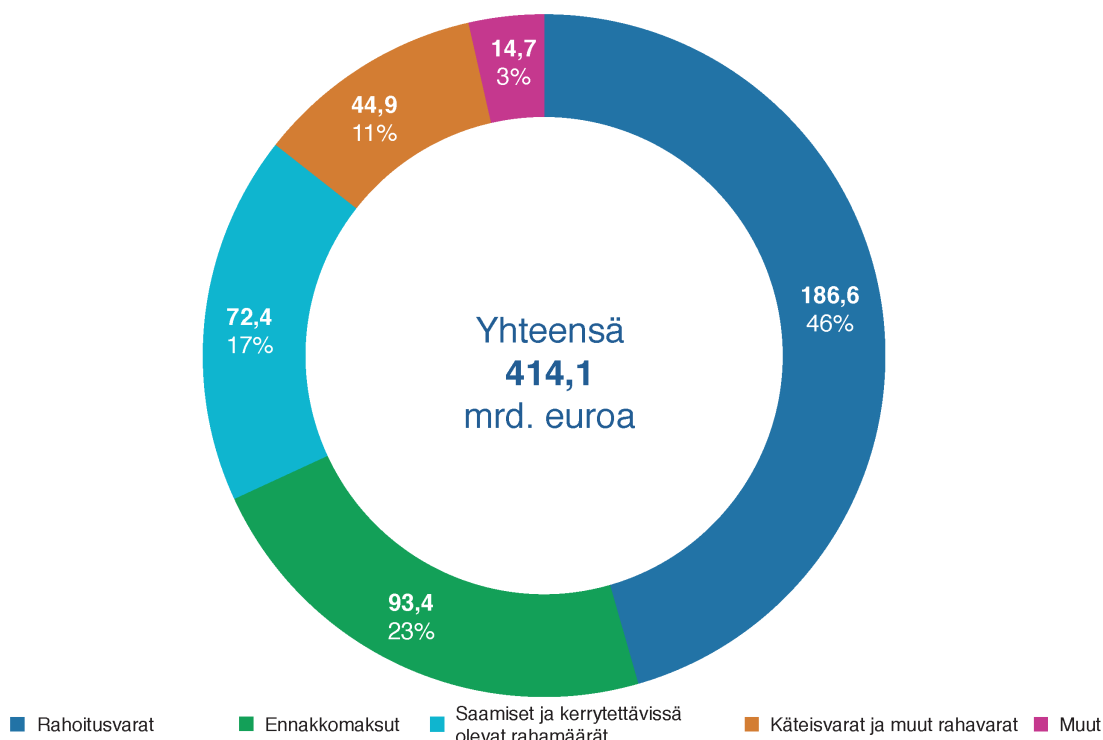
NextGenerationEU-välineen onnistuneen käynnistämisen jälkeen (ks. kohta 2) suoran hallinnonin piiriin kuuluvat menot kasvoivat vuonna 2020 toteutuneista 22,1 miljardista eurosta 63,0 miljardiin euroon vuonna 2021. Suorassa hallinnoninissa talousarviota toteuttavat komissio, toimeenpanovirastot ja erityisrahastot. Tämä 40,9 miljardin euron lisäys johtuu pääasiassa NextGenerationEU-välineeseen kuuluvasta elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnetystä 42,9 miljardin euron tuesta, jota ei makseta takaisin. Covid-19-rokotusohjelmiin liittyvät suoran hallinnonin piiriin kuuluvat menot pienenevät vuonna 2020 toteutuneista 1,6 miljardista eurosta 0,7 miljardiin euroon vuonna 2021.

Välillisen hallinnonin piiriin kuuluvat menot vastaavat talousarvion toteuttamista EU:n virastoissa ja elimissä, kolmansissa maissa, kansainvälisissä järjestöissä ja muissa yhteisöissä. Vuonna 2021 nämä menot olivat 10,9 miljardia euroa eli lähes yhtä suuret kuin edellisvuonna, jolloin ne olivat 11,0 miljardia euroa.

5.3 VARAT

Varat olivat 31. joulukuuta 2021 yhteensä 414,1 miljardia euroa (280,0 miljardia euroa vuonna 2020). Huomattava lisäys johtui SURE-välineen lisälainanannosta ja uudesta NextGenerationEU-välineestä maksetuista lainoista ja ennakkomaksuista. Merkittävimmät erät olivat muut rahoitusvarat kuin käteisvarat ja muut rahavarat (188,6 miljardia euroa), ennakkomaksut (93,4 miljardia euroa), saamiset ja kerrytettävissä olevat rahamäärät (72,4 miljardia euroa) sekä käteisvarat ja muut rahavarat (44,9 miljardia euroa). Muut rahoitusvarat, joiden määrä oli 14,7 miljardia euroa, sisälsivät pääasiassa aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ja aineettomia hyödykkeitä.

Varojen koostumus 31. joulukuuta 2021

Varojen huomattava 134,0 miljardin euron eli 47,9 prosentin lisäys edelliseen vuoteen verrattuna johtui pääasiassa seuraavista syistä:

- Lainakanta kasvoi edellisen vuoden 93,3 miljardista eurosta 163,6 miljardiin euroon vuonna 2021. Tämä huomattava 70,3 miljardin euron eli 75,3 prosentin lisäys johtuu pääasiassa uusien lainojen myöntämisestä rahoitusapuna SURE-tukivälineestä (50,1 miljardia euroa) ja lainojen myöntämisestä uudesta elpymis- ja palautumistukivälineestä (18,0 miljardia euroa).
- Ennakkomaksut lisääntyivät vuonna 2020 toteutuneesta 62,7 miljardista eurosta 93,4 miljardiin euroon vuonna 2021. Tämä huomattava 30,7 miljardin euron eli 49,0 prosentin lisäys johtuu elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnetystä rahoitusavusta (30,8 miljardia euroa), jota ei makseta takaisin.
- Käteisvarat ja muut rahavarat kasvoivat vuonna 2020 toteutuneesta 16,7 miljardista eurosta 44,9 miljardiin euroon vuonna 2021. Tämä 28,2 miljardin euron lisäys johtui pääasiassa NextGenerationEU-välineeseen liittyvästä likviditeetistä (18,0 miljardia euroa NextGenerationEU-välineen tilillä ja 1,4 miljardia euroa komission keskuskassan tilillä, kunnes määrärahat on maksettu monivuotisen rahoituskehityksen ohjelmiin). Jäljelle jäävä osuus johtui seuraavista seikoista: maksamatta jääneiden maksumäärärahojen määrä oli vuonna 2021 edellisvuotta suurempi, eräistä sakoista tuli lainvoimaisia vuoden lopussa, ja perinteisiin omiin varoihin liittyviä lisämääriä oli maksettu mutta niitä ei ollut vielä otettu talousarvioon vuoden lopussa.

Yhdistyneen kuningaskunnan ero EU:sta

Yhdistynyt kuningaskunta erosi Euroopan unionista 31. tammikuuta 2020. Eron ehdot määritellään sopimuksessa Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta EU:sta ja Euroopan atomienergiayhteisöstä, jäljempänä ”erosopimus”. Osana tätä sopimusta Yhdistynyt kuningaskunta suostui noudattamaan kaikkia taloudellisia velvoitteita, joihin se on sitoutunut EU:n jäsenyyden aikana. Sopimus tuli voimaan 31. tammikuuta 2020. Yhdistynyt kuningaskunta jatkaa EU:n talousarvion rahoittamista ja hyötyy myös edelleen ennen vuotta 2021 toteutetuista EU:n ohjelmista ja menoista samalla tavalla kuin jäsenvaltiot. Yhdistynyt kuningaskunta saa myös takaisin tietyt EU:n talousarvioon maksamansa määrärahat ja EU:n talousarvioon saadut määrärahat, jotka liittyvät sen jäsenkauteen. EU raportoi eräänntyneistä määristä kahdesti vuodessa Yhdistyneelle kuningaskunnalle, ja Yhdistynyt kuningaskunta maksaa ne kuukausittain. Raportointia päivitetään vuosittain toteutuneiden lukujen perusteella.

Nämä erosopimuksen mukaiset velvoitteet aiheuttavat EU:lle velkoja ja saamia, jotka on laskettava ja otettava huomioon EU:n tilinpäätöksessä ja jotka kattavat seuraavat osa-alueet:

- omat varat (136 artikla)

- maksattamatta olevat sitoumukset (140 artikla)
- kilpailun alalla määrättyt sakot (141 artikla)
- unionin vastuut (142 artikla)
- ehdolliset rahoitusvastuut ja rahoitusvälineet (143 ja 144 artikla)
- Euroopan hiili- ja teräsyhteisön nettovarallisuus (145 artikla)
- EU:n investoinnit Euroopan investointirahastoon, EIR (146 artikla)
- oikeustapauksiin liittyvät ehdolliset vastuut (147 artikla).

(miljoonaa euroa)

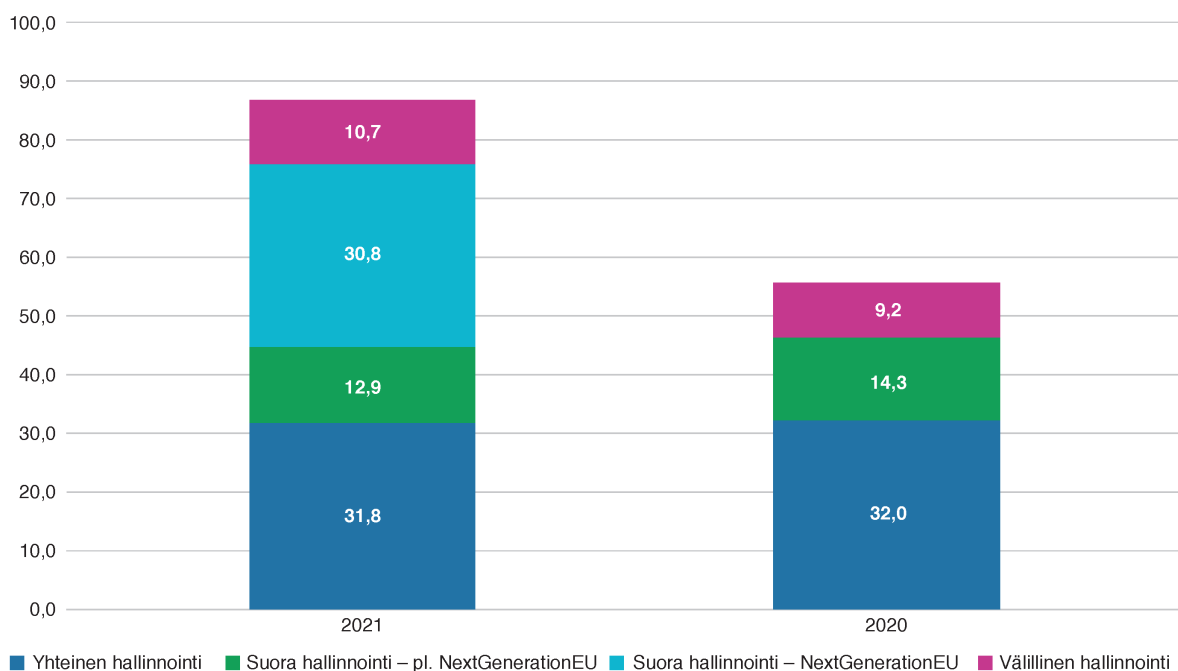
	140 artikla	142 artikla	Muut	31.12.2021	31.12.2020
Yhdistyneen kuningaskunnan velka	28 620	14 751	610	43 982	49 579
Velka Yhdistyneelle kuningaskunnalle	—	—	(2 229)	(2 229)	(2 122)
Yhteensä	28 620	14 751	(1 618)	41 753	47 456
Pitkäaikaiset	17 064	14 486	(711)	30 839	40 629
Lyhytaikaiset	11 556	265	(908)	10 913	6 827

Ennakkomaksut

Vuonna 2021 ennakkomaksujen (pois lukien muut ennakot jäsenvaltioille sekä Békou- ja Afrikka-erityisrahastojen rahoitusosuudet) määrä oli 86,2 miljardia euroa (55,5 miljardia euroa vuonna 2020). Kyseinen määrä liittyi lähes kokonaan komission toimintaan. Ennakkomaksujen 30,7 miljardin euron eli 55,3 prosentin lisäys liittyy lähes kokonaan elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnettyyn tukeen, jota ei makseta takaisin, minkä seurauksena suoraan hallinnointiin liittyvät ennakkomaksut kasvoivat vuonna 2020 toteutuneista 14,3 miljardista eurosta 43,7 miljardiin euroon vuonna 2021:

Komission ennakkomaksut hallinnointitavan mukaan jaoteltuna

(miljardia euroa)

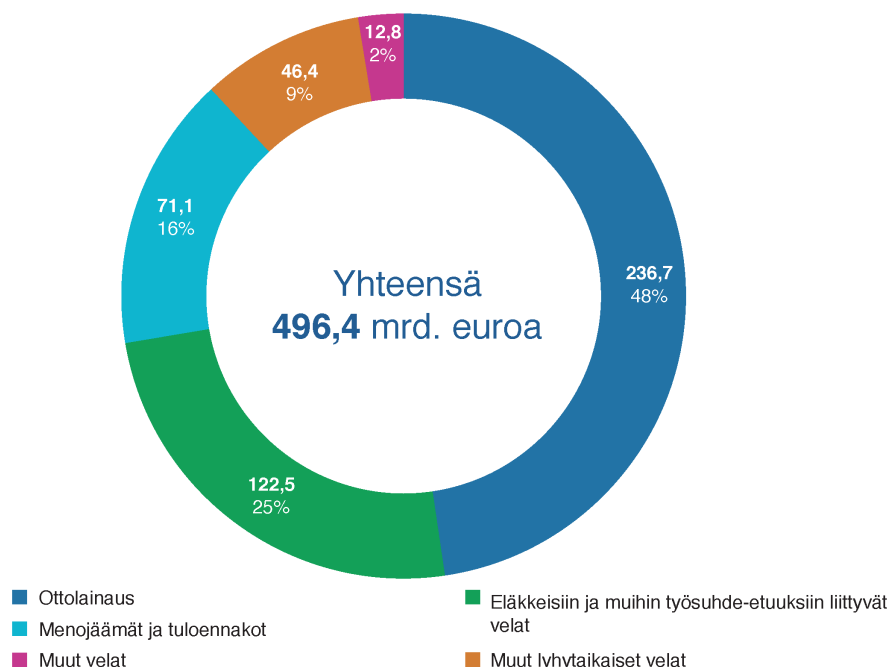

Monivuotiseen rahoituskehukseen sisältyvien ennakkomaksujen tasoon vaikuttaa merkittävästi kyseisen monivuotisen rahoituskehysten sykli. Esimerkiksi rahoituskehysten soveltamiskauden alussa oletetaan, että jäsenvaltioille maksetaan koheesiopolitiikan mukaisesti suuria ennakkomaksuja ja että nämä määrät ovat jäsenvaltioiden käytettävissä ohjelmien päättymiseen asti. Lisäksi maksetaan vuotuinen ennakkomaksu, joka on käytettävä vuoden aikana tai se peritään takaisin seuraavana vuonna osana vuosittaista tilien päättämistä. Komissio pyrkii kaikin tavoin varmistamaan, että ennakkomaksut pysyvät sopivalla tasolla. Hankkeiden riittävän rahoituksen varmistamisen ja menojen oikea-aikaisen kirjaamisen välille on löydettävä oikea tasapaino.

5.4 VELAT

Velkojen määrä oli 31. joulukuuta 2021 yhteensä 496,4 miljardia euroa (313,5 miljardia euroa vuonna 2020). Tämä merkittävä lisäys johtuu SURE- ja NextGenerationEU-välineiden ottolainauksesta vuonna 2021. Merkittävimmät erät olivat ottolainaus NextGenerationEU-välinettä ja rahoitusapua varten (236,7 miljardia euroa), eläkevelvoitteet ja muihin työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät velat (122,5 miljardia euroa), menojäämät ja tuloennakot (78,1 miljardia euroa) ja velat kolmansille osapuolille (46,4 miljardia euroa):

Velkojen koostumus 31. joulukuuta 2021

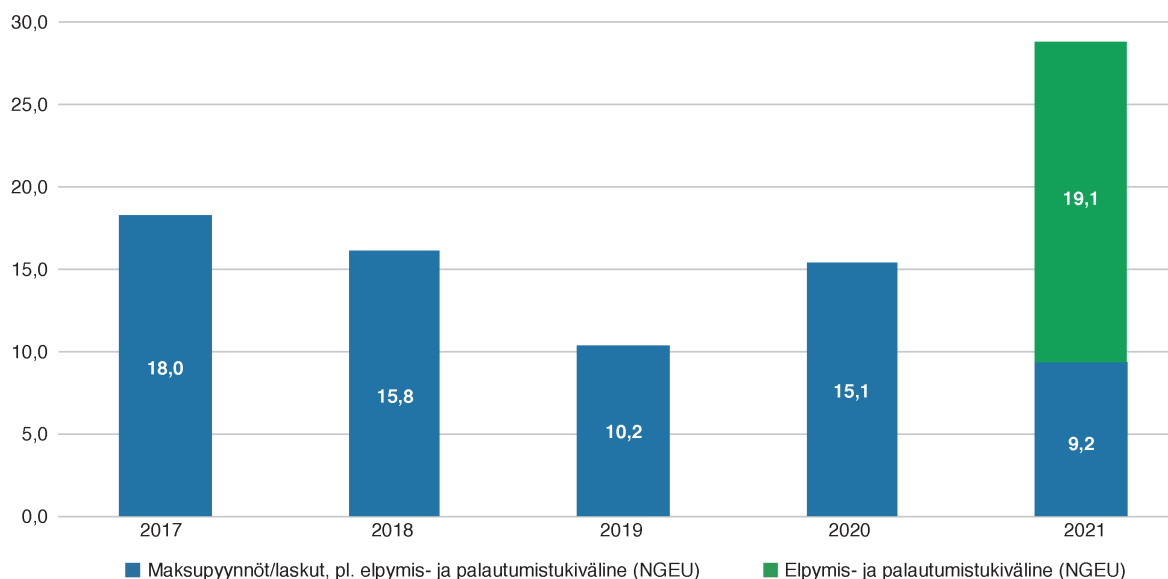

Konsolidoidut tulot kasvoivat 82,9 miljardiin euroon eli edelliseen vuoteen verrattuna 58,3 prosenttia pääasiassa seuraavista syistä:

- Lainat lisääntyivät vuonna 2020 toteutuneesta 93,2 miljardista eurosta 236,7 miljardiin euroon vuonna 2021. Tämä 143,5 miljardin euron lisäys liittyy pääasiassa elpymis- ja palautumistukivälineeseen (91,0 miljardia euroa) ja SURE-välineen lisälainoihin (50,1 miljardia euroa).
- Menojäämät ja tuloennakot kasvoivat vuonna 2020 toteutuneesta 64,6 miljardista eurosta 78,1 miljardiin euroon vuonna 2021. Tämä 13,5 miljardin euron eli 20,9 prosentin lisäys liittyy pääasiassa uuteen elpymis- ja palautumistukivälineeseen (8,2 miljardia euroa) ja vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehysten täytäntöönpanoon EAKR:n ja koheesiorahaston kautta (1,9 miljardia euroa).
- Lyhytaikaiset velat lisääntyivät vuonna 2020 toteutuneesta 32,4 miljardista eurosta 46,4 miljardiin euroon vuonna 2021. Tämä 14,0 miljardin euron eli 43,2 prosentin lisäys johtuu pääasiassa elpymis- ja palautumistukivälineestä (19,1 miljardia euroa) ja koheesiopolitiikan alalla maksettavien määrien vähenemisestä, kun ennen vuoden loppua saatujen menoilmoitusten määrä oli pienempi kuin edellisenä vuonna (5,3 miljardia euroa).

Saadut ja taseessa kohtaan ”Muut lyhytaikaiset velat” kirjatut maksupyynnöt ja laskut yhteensä

(miljardia euroa)

Nettovarat

Velkoja oli 31. joulukuuta 2021 yhteensä 82,3 miljardia euroa enemmän kuin varoja (33,4 miljardia euroa vuonna 2020). Tämä merkittävä 48,9 miljardin euron lisäys johtuu pääasiassa sellaisesta NextGenerationEU-välineen puitteissa vuonna 2021 toteutetusta ottolainauksesta, joka liittyy tukeen, jota ei makseta takaisin (mikä lisää suoran hallinnoinnin piiriin kuuluvia menoja 42,9 miljardia euroa). On huomattava, että vaikka velkoja on enemmän kuin varoja, EU:n toimielimet ja elimet eivät ole taloudellisissa vaikeuksissa, vaan tietyt velat maksetaan tulevista vuotuisista talousarvioista. Monet menot kirjataan suoriteperusteiden mukaisesti kuluvana vuonna, vaikka niitä vastaavat maksut suoritetaan vasta seuraavan vuoden vuosien talousarvioista. Niihin liittyvät tulot kirjataan vasta tulevina vuosina. Lukuun ottamatta NextGenerationEU-välinettä varten otettuja lainoja, jotka on maksettava takaisin vuosina 2028–2051, ja työsuhde-etuuksiin liittyvää velkaa, joka on maksettava usean vuosikymmenen aikana, tärkeimpiä tällaisia eriä ovat maataloustukirahastoon liittyvät toimet, joista suurin osa maksetaan yleensä seuraavan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

6. EU:N POLIITTINEN KEHYS JA RAHOITUSKEHYS, HALLINTO JA VASTUUVOLLLISUUS

Euroopan unioni (EU) on unioni, jolle sen jäsenvaltiot antavat toimivaltaa yhteisten tavoitteidensa saavuttamiseksi. Unionin perustana olevat arvot ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina. Nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jossa vallitsevat moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo.

6.1 POLIITTINEN KEHYS JA RAHOITUSKEHYS

EU:n perussopimukset

Yleiset tavoitteet ja periaatteet, jotka ohjaavat Euroopan unionia ja sen toimielimiä, on määritelty perussopimuksissa. Unioni ja EU:n toimielimet voivat toimia vain sen toimivallan rajoissa, joka niille on annettu perussopimuksissa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Niiden on noudatettava kaikessa toiminnassaan toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita⁽¹⁰⁾. Unionilla on tavoitteidensa saavuttamiseksi ja politiikkansa toteuttamiseksi tarvittavat taloudelliset resurssit. Komission tehtävänä on edistää unionin yleistä etua, mihin kuuluu talousarvion toteuttaminen ja ohjelmien hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa moitteetoman varainhoidon periaatetta noudattaen.

⁽¹⁰⁾ Toissijaisuusperiaatteen mukaan unioni toimii ainoastaan jos ja siltä osin kuin jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita, vaan ne voidaan suunnitellun toiminnan laajuuden tai vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti unionin toiminnan sisältö ja muoto eivät saa ylittää sitä, mikä on tarpeen perussopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi (ks. SEU-sopimuksen 5 artikla).

EU pyrkii saavuttamaan perussopimuksessa vahvistetut tavoitteet useilla eri välineillä, joista yksi on EU:n talousarvio. Muita välineitä ovat esimerkiksi yhteinen lainsäädäntökehys ja yhteiset poliittiset strategiat.

Monivuotinen rahoituskehys ja meno-ohjelmat

EU:n talousarviosta tuettavat politiikkatoimet toteutetaan monivuotisen rahoituskehysten ja alakohtaisen lainsäädännön, jossa määritellään meno-ohjelmat, mukaisesti. Monivuotisessa rahoituskehyksessä esitetään, miten taloudelliset resurssit jaetaan unionin poliittisille painopisteille aikavälillä, joka on riittävän pitkä tuottaakseen tuloksia. Monivuotinen rahoituskehys tarjoaa johdonmukaisen pitkän aikavälin näkymän EU-varojen saajille ja yhteisrahoitukseen osallistuville kansallisille viranomaisille. Rahoituskehyksessä on vahvistettu vuotuiset enimmäismäärät sekä EU:n menoille kokonaisuu- tena että keskeisille menoluokille (otsakkeet). Otsakkeiden enimmäismäärien summa muodostaa maksusitoumusmäärä- rahojen enimmäismäärän. Neuvosto hyväksyy monivuotisen rahoituskehysten kaikkien jäsenvaltioiden yksimielisellä päätöksellä ja Euroopan parlamentin suostumuksella. Nykyinen vuosien 2021–2027 monivuotinen rahoituskehys hyväksyttiin 17. joulukuuta 2020. Vuosien 2021–2027 monivuotista rahoituskehystä täydennetään tilapäisellä NextGenerationEU-elpymisvälineellä.

Vuotuinen talousarvio

Vuotuisen talousarvion laatii komissio. Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät (yleensä joulukuun puoliväliin mennessä) seuraavan vuoden talousarvion Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 314 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti. Talousarvion tasapainoperiaatteen mukaisesti kokonaistulojen ja kokonaismenojen (maksuumäärä- rahojen) on oltava tasapainossa tiettynä varainhoitovuonna.

EU:n pääasiallisena rahoituslähteenä ovat omat varat, joita täydennetään muilla tuloilla. Omia varoja on neljänlaisia: perinteiset omat varat (pääasiassa tullimaksuja), arvonlisäveroon (alv) perustuvat omat varat, kierrättämättömään muovipakkajätteeseen perustuvat omat varat (otettu käyttöön vuonna 2021) ja bruttokansantuloon (BKTL) perustuvat omat varat. EU:n toiminnasta kertyvien muiden tulojen (esimerkiksi kilpailun alalla määrättyt sakot) osuus on yleensä alle 10 prosenttia kaikista tuloista.

Hallinnointitavat

EU:n talousarvion toteuttamisessa käytetään kolmea hallinnointitapaa, jotka määrittelevät, miten varoja maksetaan ja hallinnoidaan:

- Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa: komissio hallinnoi suurta osaa (noin 3/4) talousarviosta yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa erityisesti rakennerahastojen ja maatalouden aloilla.
- Suora hallinnointi: komissio hallinnoi ohjelmia myös itse ja voi siirtää tiettyjen ohjelmien täytäntöönpanon toimeenpanovirastoille.
- Välillinen hallinnointi: Menoja koskevia päätöksiä voidaan hallinnoida välillisesti myös muiden EU:n sisä- tai ulkopuolisten elinten välityksellä. Varainhoitoasetuksessa ja/tai rahoitusosuussopimuksissa määritellään tarvittavat näiden yhteisöjen valvonta- ja raportointimekanismit sekä komission suorittama valvonta silloin, kun talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä siirretään kansallisille virastoille, Euroopan investointipankkiryhmälle, kolmansille maille, kansainvälisille järjestöille (esimerkiksi Maailmanpankille tai Yhdistyneille kansakunnille) tai muille yhteisöille (esimerkiksi EU:n hajautetuille virastoille tai yhteisyrityksille).

Varainhoitoasetus

Yleiseen talousarvioon sovellettava varainhoitoasetus⁽¹⁾ on EU:n rahoitusjärjestelmän sääntelykehysten kuuluva keskeinen säädös. Siinä määritellään yksityiskohtaisesti EU:n talousarvion toteuttamiseen sovellettavat varainhoitosäännöt ja eri toimijoiden tehtävät sen varmistamiseksi, että rahat käytetään järkevästi ja asetetut tavoitteet saavutetaan.

⁽¹⁾ Asetus (EU, Euratom) 2018/1046.

6.2 HALLINTO JA VASTUUVELVOLLISUUS

6.2.1 Institutionaalinen rakenne

EU:lla on toimielinjärjestelmä, jolla pyritään edistämään unionin arvoja, ajamaan unionin tavoitteita, palvelemaan unionin, sen kansalaisten ja jäsenvaltioiden etuja sekä varmistamaan unionin politiikkojen ja toimien johdonmukaisuus, tehokkuus ja jatkuvuus. Organisaatorakenne koostuu toimielimistä, virastoista ja muista EU:n elimistä. Varainhoitoasetuksessa ja sovellettavissa tilinpäätössäännöissä määritellään, mitkä näistä yhteisöistä sisältyvät EU:n konsolidoituun tilinpäätökseen (ks. konsolidoinnin piiriin kuuluvien yhteisöjen luettelo EU:n konsolidoidun tilinpäätöksen liitetiedossa 9).

Euroopan parlamentti toimii yhdessä neuvoston kanssa lainsäätäjänä ja budjettivallan käyttäjänä. Komissio on poliittisesti vastuussa Euroopan parlamentille. Neuvosto myös hoitaa politiikkaan ja yhteensovittamiseen liittyviä tehtäviä Euroopan neuvoston määrittelemien unionin yleisten poliittisten suuntaviivojen ja painopisteiden mukaisesti.

Euroopan komissio on Euroopan unionin toimeenpaneva elin. Se edistää unionin yleistä etua ja tekee sitä varten asianmukaisia aloitteita. Se varmistaa perussopimusten soveltamisen ja valvoo unionin lainsäädännön soveltamista jäsenvaltioissa Euroopan unionin tuomioistuimen valvonnassa. Se vastaa koordinointi-, toimeenpano- ja hallintotehtävistä, toteuttaa talousarviota ja hallinnoi ohjelmia.

Komissio toteuttaa talousarviota suurelta osin yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa⁽¹²⁾. Yhdessä ne varmistavat, että määrärahat käytetään moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti. Asetuksissa vahvistetaan jäsenvaltioiden valvonta- ja tilintarkastusvelvoitteet talousarvion toteuttamisessa sekä niistä johtuvat tehtävät. Niissä vahvistetaan myös EU:n kunkin toimielimen tehtävät sekä erityissäännöt, jotka koskevat niiden omia menoja.

6.2.2 Komission hallintorakenne

Komission hallinnointijärjestelyt ja se, miten niiden avulla varmistetaan, että komissio toimii nykyaikaisena, vastuuvollisena ja tulostavasti toimielimenä, on kuvattu Euroopan komission hallintoa koskevassa tiedonannossa⁽¹³⁾.

Komissio hoitaa tehtävänsä komission kollegion johdolla. Kollegio vahvistaa painopisteet ja kantaa poliittisen kokonaisvastuun komission työstä. Kollegiona komissio toimii puheenjohtajansa poliittisen ohjauksen alaisena. Puheenjohtaja esittää osana nimitystään Euroopan parlamentille poliittisten suuntaviivojen muodossa tavoitteet, joihin hän aikoo pyrkiä. Puheenjohtaja päättää komission sisäisestä organisaatiosta varmistaakseen, että komissio toimii johdonmukaisesti ja tehokkaasti kollegiaalisena elimenä.

Kollegio antaa talousarvion operatiivisen toteutuksen ja varainhoidon komission hallintoa johtavien pääjohtajien ja toimialajohtajien tehtäväksi. Tällä hajautetulla lähestymistavalla luodaan hallintokulttuuri, joka kannustaa virkamiehiä ottamaan vastuuta niistä toimista, joihin he voivat vaikuttaa. Heitä myös vaaditaan kantamaan vastuu oman vastuualueensa toimista.

Puheenjohtajan alaisuudessa toimiva hallintoneuvosto vastaa koordinoinnista, valvonnasta, neuvonnasta ja strategisista suuntaviivoista ja tiiviissä yhteistyössä talousarviosta, henkilöresursseista ja hallinnosta vastaavan komission jäsenen sekä puheenjohtajan yksikön ja keskusyksikön kanssa.

Sisäisillä järjestelyillä määritellään yhtenäiset ja vankat valvonta- ja hallintavälineet, joiden avulla komission kollegio voi kantaa poliittisen vastuun komission työstä⁽¹⁴⁾.

6.2.3 Komission varainhoito

Komissiossa varainhoidon tehtävät ja vastuut on määritelty selkeästi (esimerkiksi varainhoitoasetuksessa ja sisäisissä säännöissä⁽¹⁵⁾), ja niitä sovelletaan sen mukaisesti. Valtuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä komission pääjohtajat ja toimialajohtajat ovat vastuussa siitä, että EU:n resursseja käytetään moitteettoman varainhoidon mukaisesti, sekä varainhoitoasetuksen säännösten noudattamisesta, riskienhallinnasta ja asianmukaisen sisäisen valvonnan kehityksen luomisesta.

⁽¹²⁾ Ks. SEUT-sopimuksen 317 artikla.

⁽¹³⁾ C(2020) 4240 final, 24.6.2020.

⁽¹⁴⁾ Näin ollen ilmaisua ”Euroopan komissio” käytetään kuvaamaan sekä toimielintä – komission jäsenten muodostamaa kollegiota – että sen hallintoa, jota johtavat pääosastojen pääjohtajat (ja muiden hallintorakenteiden, kuten yksiköiden, virastojen ja toimeenpanovirastojen, johtajat).

⁽¹⁵⁾ Vuoden 2019 puolivälistä (sisäisten sääntöjen tarkistetun 12 artiklan mukaisesti) lähtien Euroopan kehitysrahaston (EKR) hallinnointi on jaettu viiden osaston (INTPA (DEVCO), ECHO, EAC, EACEA ja JRC) kesken.

Tulojen ja menojen hyväksyjät ovat vastuussa hallinnointiprosessin kaikista osista. He muun muassa päättävät, mitä toimia toimielimen asettamien poliittisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, ja vastaavat sekä varsinaisten toimien hallinnoinnista että moitteettomasta varainhoidosta. Nämä tehtävät voidaan siirtää vielä johtajille, yksikönpäälliköille ja muille henkilöille, joista tulee edelleenvaltuutettuja tulojen ja menojen hyväksyjä. Kukin valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä voi käyttää sisäisen valvontajärjestelmän toteuttamisen valvonnassa ja seurannassa apuna yhtä tai kahta riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta vastaavaa johtajaa.

Komission keskusyksiköt antavat ohjeita ja neuvoja sekä edistävät parhaita käytäntöjä muun muassa hallintoneuvoston työn kautta.

Varainhoitoasetuksessa edellytetään, että kukin tulojen ja menojen hyväksyjä laatii vuotuisen toimintakertomuksen, jossa esitellään yksityiskohtaiset tiedot saavutetuista tuloksista sekä sisäisestä valvonnasta ja varainhoidosta vuoden aikana. Vuotuisen toimintakertomukseen sisältyy ilmoitus siitä, että varat on käytetty moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti ja että on otettu käyttöön valvontamenettelyt, jotka antavat tarvittavat takeet tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta. EU:n talousarviota koskeva vuotuinen hallinto- ja tuloksellisuuskertomus⁽¹⁶⁾ on tärkein väline, **jolla komission kollegio kantaa poliittisen vastuun EU:n talousarvion varainhoidosta.**

Komission tilinpitäjä vastaa keskitetysti kassanhallinnasta, takaisinperintämenettelyistä, julkissektorin kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS) perustuvien tilinpäätössääntöjen laatimisesta, kirjanpitojärjestelmien validoinnista sekä komission tilinpäätöksen ja EU:n vuotuisen konsolidoidun tilinpäätöksen laadinnasta. Lisäksi tilinpitäjän on varmennettava tilinpäätös allekirjoituksellaan ja vakuutettava olevansa riittävän varma siitä, että tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikean kuvan unionin taloudellisesta asemasta, toimien tuloksista ja rahavirroista. Komission kollegio hyväksyy tilinpäätöksen. Tilinpitäjän tehtävä on riippumaton toiminto, ja hän on päävastuussa komissiolle tehtävästä taloudellisesta raportoinnista.

Myös komission sisäisen tarkastajan tehtävä on keskitetty, riippumaton toiminto. Sisäinen tarkastaja tarjoaa riippumatonta neuvontaa sekä antaa lausuntoja ja suosituksia komission, EU:n virastojen ja muiden riippumattomien elinten sisäisen valvonnan järjestelmien laadusta ja toiminnasta.

Sisäisen tarkastuksen seurantakomitea varmistaa sisäisen tarkastajan riippumattomuuden. Se myös seuraa sisäisen tarkastustyön laatua ja komission yksiköiden sisäisten ja ulkoisten tarkastussuosituksien jatkotoimia sekä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vastuuvapauden myöntämiseen liittyviä havaintoja ja suosituksia EU:n vuotuisen konsolidoidun tilinpäätöksen luotettavuudesta. Sisäisen tarkastuksen seurantakomitea edistää osaltaan komission toiminnan tehokkuuden ja vaikuttavuuden yleistä paranemista sen pyrkiessä saavuttamaan tavoitteensa sekä helpottaa kollegion harjoittamaa komission hallinnon, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan käytäntöjen valvontaa.

6.2.4 Ulkoinen tarkastus ja vastuuvapauden myöntäminen

EU:n varoja on hallinnoitava moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti tehokkaasti, tuloksellisesti ja taloudellisesti. Vastuuvollisuuskehys perustuu kattavaan raportointiin, ja ulkoisen ja poliittisen valvonnan tarkoituksena on saada kohtuullinen varmuus siitä, että EU:n varoja käytetään asianmukaisesti.

Euroopan parlamentti päättää **neuvoston** suosituksen perusteella, antaako se lopullisen hyväksyntänsä, josta käytetään myös ilmausta "vastuuvapauden myöntäminen", sille, miten komissio on pannut EU:n talousarvion täytäntöön tietyssä vuonna. Vuotuinen vastuuvapausmenettely varmistaa sen, että komissiolle on poliittinen vastuu EU:n talousarvion toteuttamisesta.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin tutkii vuosittain, ovatko tilit luotettavia, onko kaikki tulot saatu, ovatko kaikki menot syntyneet laillisesti ja asianmukaisesti ja ovatko varainhoito ja budjetoinnin laatunäkökohdat, myös tuloksellisuusulottuvuus, olleet moitteettomia. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus on vastuuvapausmenettelyn lähtökohta. Tilintarkastajat laativat myös erityiskertomuksia varainkäytön tietyistä osa-alueista tai politiikanaloista taikka talousarvioon tai hallintoon liittyvistä kysymyksistä.

Päätös vastuuvapauden myöntämisestä perustuu myös komission integroituun talous- ja tilinpäätösraportointiin, komission jäsenten kuulemisiin Euroopan parlamentissa sekä komissiolle osoitettuihin kirjallisiin kysymyksiin annettuihin vastauksiin.

⁽¹⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_en

KONSOLIDOITUUN TILINPÄÄTÖKSEEN LIITETTY ILMOITUS

Euroopan unionin vuoden 2021 konsolidoitu tilinpäätös on laadittu käyttäen tietoja, jotka toimielimet ja elimet ovat toimittaneet Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen 246 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Vakuutan, että tilinpäätös on laadittu kyseisen varainhoitoasetuksen XIII osaston säännösten sekä tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyjen tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden, -sääntöjen ja -menetelmien mukaisesti.

Olen saanut kyseisten toimielinten ja elinten tilinpitäjiltä kaikki heidän oikeiksi vakuuttamansa tiedot, jotka tarvitaan laadittaessa tilinpäätöstä, josta käyvät ilmi Euroopan unionin varat ja velat sekä talousarvion toteuttaminen.

Edellä mainittujen tietojen perusteella ja tehtyäni tarpeellisiksi katsomani tarkistukset ennen kuin varmensin Euroopan komission tilinpäätöksen allekirjoituksellani, vakuutan olevani riittävän varma siitä, että tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikean kuvan Euroopan unionin taloudellisesta asemasta, toimien tuloksista ja rahavirroista.

Rosa ALDEA BUSQUETS

Komission tilinpitäjä

17. kesäkuuta 2022

KONSOLIDOIDUT TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT ⁽¹⁷⁾

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
TASE	33
TUOTTO- JA KULULASKELMA	34
RAHAVIRTALASKELMA	35
LASKELMA NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA	37
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	38
1. TILINPÄÄTÖKSEN KESKEISET LAATIMISPERIAATTEET	38
2. TASEEN LIITETIEDOT	57
3. TUOTTO- JA KULULASKELMAN LIITETIEDOT	99
4. EHDOLLISET VELAT JA VARAT	109
5. TALOUSARVIOSITOUKSET JA OIKEUDELLISET SITOUKSET	116
6. RAHOITUSRISKIN HALLINTA	120
7. LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT TIEDOT	141
8. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT	143
9. KONSOLIDOINNIN LAAJUUS	143

⁽¹⁷⁾ On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.

TASE

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	2.1	769	620
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	2.2	12 669	11 682
Pääomaosuusmenetelmällä arvostetut sijoitukset	2.3	1 192	588
Rahoitusvarat	2.4	181 874	99 214
Ennakkomaksut	2.5	60 792	34 519
Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista ja kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	2.6	40 642	45 813
		297 938	192 434
LYHYTAIKAISET VARAT			
Rahoitusvarat	2.4	6 744	13 881
Ennakkomaksut	2.5	32 656	28 229
Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista ja kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	2.6	31 796	28 681
Vaihto-omaisuus	2.7	84	80
Käteisvarat ja muut rahavarat	2.8	44 860	16 742
		116 141	87 613
VASTAAVAA YHTEENSÄ		414 078	280 047
PITKÄAIKAISET VELAT			
Eläkkeet ja muut työsuhte-etuudet	2.9	(122 466)	(116 020)
Varaukset	2.10	(2 950)	(3 878)
Rahoitusvelat	2.11	(214 974)	(84 399)
		(340 391)	(204 297)
LYHYTAIKAISET VELAT			
Varaukset	2.10	(398)	(1 527)
Rahoitusvelat	2.11	(31 149)	(10 649)
Muut lyhytaikaiset velat	2.12	(46 372)	(32 408)
Menojäämät ja tuloennakot	2.13	(78 068)	(64 584)
		(155 987)	(109 167)
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		(496 377)	(313 464)
NETTOVARAT			
Rahastot	2.14	1 325	5 062
Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet ⁽¹⁾	2.15	(83 624)	(38 480)
NETTOVARAT		(82 299)	(33 418)

(¹) Euroopan parlamentin 24. marraskuuta 2021 hyväksymän talousarvion mukaisesti EU:n lyhytaikaiset velat katetaan omista varoista, jotka jäsenvaltiot kantavat tai joiden maksamista pyydetään jäsenvaltioilta vuonna 2021. Lisäksi henkilöstösääntöjen (29. helmikuuta 1968 annettu asetetus (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68 (EYVL L 56, 4.3.1968, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna) 83 artiklan mukaisesti jäsenvaltiot takaavat yhdessä eläkevastuun kattamisen.

TUOTTO- JA KULULASKELMA

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	2021	2020
TULOT			
Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista			
BKTL-varat	3.1	115 955	125 393
Perinteiset omat varat	3.2	20 590	19 559
Alv-varat	3.3	18 340	17 858
Muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat	3.4	5 831	—
Sakot	3.5	1 990	452
Varojen takaisinperintä	3.6	1 794	1 355
Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus	3.7	1 122	47 456
Muut	3.8	6 737	7 116
		172 357	219 190
Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista			
Rahoitustuotot	3.9	5 092	3 434
Muut	3.10	1 497	1 404
		6 589	4 838
Tuotot yhteensä		178 946	224 028
KULUT			
Jäsenvaltioiden toteuttamat	3.11		
Maataloustukirahasto		(40 829)	(40 461)
Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet		(15 451)	(14 467)
Euroopan aluekehitysrahasto ja koheesiorahasto		(46 932)	(41 118)
Euroopan sosiaalirahasto		(16 727)	(13 677)
Muut		(4 835)	(2 701)
Komission, toimeenpanovirastojen ja erityisrahastojen toteuttamat	3.12	(63 000)	(22 094)
EU:n muiden virastojen ja elinten toteuttamat	3.13	(3 154)	(3 530)
Kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen toteuttamat	3.13	(4 512)	(4 178)
Muiden yhteisöjen toteuttamat	3.13	(3 225)	(3 257)
Henkilöstö- ja eläkekulut	3.14	(12 417)	(11 995)
Rahoituskulut	3.15	(4 201)	(2 188)
Muut kulut	3.16	(5 762)	(6 946)
Kulut yhteensä		(221 046)	(166 612)
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS		(42 100)	57 416

RAHAVIRTALASKELMA

(miljoonaa euroa)

	2021	2020
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	(42 100)	57 416
Toiminnan rahavirta		
Hankintamenojen jaksottaminen	116	113
Poistot	1 054	1 047
Sijoitusten arvonalentumistappio (arvonalentumistappion peruuttaminen)	—	—
Lainojen (lisäys)/väheneminen	(70 259)	(40 624)
Ennakkomaksujen (lisäys)/väheneminen	(30 699)	(11 301)
Vaihtoon perustuvien saamisten ja muuhun kuin vaihtoon perustuvien kerrytettävissä olevien rahamäärien (lisäys)/väheneminen	2 055	(50 519)
Vaihto-omaisuuden (lisäys)/väheneminen	(4)	(12)
Eläkkeisiin ja muihin työsuhde-etuuksiin liittyvän velan lisäys/(väheneminen)	6 447	18 360
Varausten lisäys/(väheneminen)	(2 057)	581
Rahoitusvelkojen lisäys/(väheneminen) (muu kuin NextGenerationEU-väliseen ottolainaus)	60 075	40 531
Muiden lyhytaikaisten velkojen lisäys/(väheneminen)	13 964	5 166
Menojäämien ja tuloennakoiden lisäys/(väheneminen)	13 484	(2 645)
Edellisen varainhoitovuoden ylijäämä, joka kirjataan tuotona, johon ei liity maksutapahtumaa	(1 769)	(3 218)
Työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset (tuotto- ja kululaskelmaan sisällyttämättömät transaktiot, joihin ei liity maksutapahtumaa)	(3 257)	(15 155)
Muut transaktiot, joihin ei liity maksutapahtumaa	(1 757)	63
Investointien rahavirta		
Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden (lisäys)/väheneminen	(2 307)	(1 566)
Pääomaosuusmenetelmällä arvostettujen sijoitusten (lisäys)/väheneminen	(604)	3
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavien muiden kuin johdannaisiin kuuluvien rahoitusvarojen (lisäys)/väheneminen ⁽¹⁾	(4 636)	(1 180)
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavien johdannaisiin kuuluvien rahoitusvarojen (lisäys)/väheneminen	(629)	(62)
Rahoitustoiminnan rahavirrat		
NextGenerationEU-välineeseen liittyvän ottolainauksen (lisäys)/väheneminen	91 000	
NETTORAHAVIRTA	28 118	(3 004)
Käteisvarojen ja muiden rahavarojen nettomääräinen lisäys/(väheneminen)	28 118	(3 004)
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden alussa	16 742	19 745

	<i>(miljoonaa euroa)</i>	
	2021	2020
Käteisvarat ja muut rahavarat varainhoitovuoden lopussa	44 860	16 742

(¹) Vuoden 2020 luku liittyy myytävissä olevien rahoitusvarojen (lisäykseen)/vähenemiseen.

LASKELMA NETTOVAROJEN MUUTOKSISTA

(miljoonaa euroa)

	Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet Kertynyt ylijäämä/ (alijäämä)	Muut rahastot	Käyvän arvon rahasto	Nettovarat
SALDO 31.12.2019	(77 560)	4 646	391	(72 523)
Takuurahaston varojen muutos	(173)	173	—	—
Käypään arvoon perustuvat muutokset	—	—	105	105
Työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset	(15 155)	—	—	(15 155)
Muut	210	(252)	—	(42)
Jäsenvaltioille siirretty osa talousarvion toteutuksen 2019 tuloksesta	(3 218)	—	—	(3 218)
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	57 416	—	—	57 416
SALDO 31.12.2020	(38 480)	4 566	496	(33 418)
Tarkistetun tilinpäätössäännön nro 11 vaikutukset (ks. liitetieto 1)	1 719	(3 043)	(496)	(1 820)
SALDO 1.1.2021	(36 761)	1 523	—	(35 238)
Takuurahaston varojen muutos	—	—	—	—
Käypään arvoon perustuvat muutokset	—	—	—	—
Työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset	(3 257)	—	—	(3 257)
Muut	262	(198)	—	63
Jäsenvaltioille siirretty osa talousarvion toteutuksen 2020 tuloksesta	(1 769)	—	—	(1 769)
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	(42 100)	—	—	(42 100)
SALDO 31.12.2021	(83 624)	1 325	—	(82 299)

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

On huomattava, että seuraavissa taulukoissa Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevat, vuoden 2020 loppuun ulottuviin monivuotisiin rahoituskehyksiin liittyvät määrät esitetään edelleen otsakkeessa "Jäsenvaltiot", sillä vaikka Yhdistynyt kuningaskunta erosi unionista 1. helmikuuta 2020 erosopimuksen mukaisesti, sillä on unionin kanssa edelleen rahoitussuhde, joka vastaa jäsenvaltion suhdetta.

1. TILINPÄÄTÖKSEN KESKEISET LAATIMISPERIAATTEET

1.1 OIKEUSPERUSTA JA TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖT

EU:n kirjanpidossa ja tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18 päivänä heinäkuuta 2018 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU, Euratom) 2018/1046, jäljempänä "varainhoitoasetus".

Varainhoitoasetuksen 80 artiklan mukaisesti EU laatii tilinpäätöksensä suoriteperusteisena. Kyseiset säännöt perustuvat julkisen sektorin kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS). Näitä komission tilinpitäjän vahvistamia tilinpäätössääntöjä on noudatettava kaikissa konsolidoinnin piiriin kuuluvissa EU:n toimielimissä ja elimissä konsolidoidun tilinpäätöksen sisäisen johdonmukaisuuden varmistamiseksi.

Euroopan unionin uusien, tarkistettujen tilinpäätössääntöjen soveltaminen

Hyväksytty uusi EU:n tilinpäätössääntö, jota ei sovellettu vielä 31. joulukuuta 2021

Uusia tilinpäätössääntöjä, joita ei vielä sovellettu 31. joulukuuta 2021, ei ole hyväksytty.

Tarkistettu Euroopan unionin tilinpäätössääntö, joka on voimassa 1. tammikuuta 2021 lähtien alkaneiden varainhoitovuosien osalta

Komission tilinpitäjä hyväksyi tarkistetun tilinpäätössäännön nro 11 "Rahoitusvälineet" 17. joulukuuta 2020. Siinä vahvistetaan rahoitusvaroja ja -velkoja koskevat tilinpäätösperiaatteet, ja se perustuu uuteen IPSAS 41 -standardiin "Rahoitusinstrumentit", muutettuun IPSAS 28 -standardiin "Rahoitusinstrumentit: esittämistapa" ja muutettuun IPSAS 30 -standardiin "Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot" (julkaistu elokuussa 2018).

Tarkistettu tilinpäätössääntö nro 11 on sitovasti voimassa 1. tammikuuta 2021 alkaen, ja kaikki sen käyttöön otosta johtuvat muutokset otetaan kirjanpidossa huomioon sen soveltamisen aloittamisajankohdasta alkaen ja kirjataan kyseiselle päivälle, joten aiempien tilikausien määriä ei tarvitse oikaista takautuvasti. Näin ollen tässä tilinpäätöksessä esitetyt rahoitusvarat, rahoitusvelat, saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista ja korkotuotot/-kulut 31. joulukuuta 2020 on kirjattu EU:n vuoden 2020 tilinpäätöksen liitetiedoissa **1.5.5**, **1.5.8** (vain vaihtoon perustuvien transaktioiden osalta), **1.5.12** ja **1.6.1** (vain vaihtoon perustuvien transaktioiden osalta) esitettyjen tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti.

Tärkeimmät muutokset ja niiden vaikutukset EU:n vuoden 2021 tilinpäätökseen ovat seuraavat:

Rahoitusvarojen uudet luokittelu- ja arvostusperiaatteet

Tarkistetussa tilinpäätössäännössä nro 11 otetaan rahoitusvarojen luokituksessa käyttöön periaatelähtöinen lähestymistapa, joka perustuu kahteen kriteeriin: hallinnointimalliin, jota yhteisö soveltaa rahoitusvarojensa hoitamiseen, ja näiden varojen sopimusperusteisiin kassavirtaominaisuuksiin. Rahoitusvarat luokitellaan näiden kriteerien perusteella seuraaviin ryhmiin: jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvarat, käypään arvoon nettovarojen/ oman pääoman kautta arvostettavat rahoitusvarat tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat.

Uusien kriteerien soveltaminen johti 1. tammikuuta 2021 kaikkien oman pääoman ehtoisten sijoitusten ja velkapaperien luokittelun muuttamiseen "myytävissä olevista" käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi. Niihin liittyvä käyvän arvon rahasto siirrettiin – nettovarojen puitteissa – kertyneeseen ylijäämään tai alijäämään.

Uusi arvonalentumismalli

Siinä missä aiempi arvonalentumismalli perustui aiheutuneille tappioille, tarkistetun tilinpäätössäännön nro 11 myötä otettiin käyttöön tulevaisuuteen suuntautuva arvonalentumismalli, joka perustuu odotettavissa oleviin luottotappioihin rahoitusvarojen elinkaaren aikana. Odotettavissa olevissa luottotappioissa otetaan huomioon mahdolliset laiminlyöntitapahtumat ja rahoitusvarojen luottojen laadun kehitys. Uutta arvonalentumismallia sovelletaan kaikkiin rahoitusvaroihin, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon nettovaroina / omana pääomana sekä lainasitoumuksiin ja takaussopimuksiin.

Erityisesti uuden arvonalentumismallin soveltaminen 1. tammikuuta 2021 rahoitusvaroihin, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun, johti kumppanimaille makrotaloudellisen rahoitusavun ja Euratomien ohjelmien puitteissa myönnettyjen rahoitusavun lainojen arvonalentumisen kirjaamiseen.

Takausten kirjaaminen

EU:n edellisessä tilinpäätössäännössä nro 11 suurin osa takauksista – erityisesti ne, jotka on annettu ilman vastiketta tai nimellisvastiketta vastaan – käsiteltiin EU:n tilinpäätössäännön nro 10 ”Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat” periaatteiden mukaisesti, joten ne joko kirjataan varauksiksi tai ilmoitetaan ehdollisiksi veloiksi tappion todennäköisyyden mukaan.

Tarkistetussa tilinpäätössäännössä nro 11 edellytetään, että takausten tilinpäätöskäsittelyä koskevia vaatimuksia sovelletaan kaikkiin takaussopimuksiin. Takausvelan arvostaminen perustuu takauksen käypään arvoon alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja takauksella katetun velkasalkun odotettavissa olevien luottotappioiden kehitykseen. Ks. liitetieto 1.5.12.

Näin ollen voimassa olleet takaussopimukset luokiteltiin 1. tammikuuta 2021 uudelleen rahoitusvarauksista takausvelkojen luokkaan ja arvostettiin uudelleen tarkistetun tilinpäätössäännön nro 11 vaatimusten mukaisesti. Tämä muutos johti rahoitusvelkojen kasvuun, erityisesti EIP-ryhmälle ulkoisten lainanantovaltuuksien nojalla annettujen takauksien osalta. Kirjanpitoikäisyyden muutoksen ja ulkoisen lainanantovaltuuden takaussopimusvelan kirjaamisen jälkeen ulkosuhteisiin liittyvien hankkeiden takuurahaston varaus – joka sisältyi 31. joulukuuta 2020 asti nettovaroihin – on vapautettu kertyneeseen ylijäämään tai alijäämään.

Seuraavassa taulukossa esitetään tilinpäätössäännön nro 11 mukaiset alkuperäiset arvostusryhmät sellaisina kuin niitä sovellettiin EU:n vuoden 2020 tilinpäätöksessä, ja tarkistetun tilinpäätössäännön nro 11 mukaiset uudet arvostusryhmät Euroopan unionin rahoitusvarojen ja -velkojen osalta 1. tammikuuta 2021.

(miljoonaa euroa)

	Arvostusluokka aiempi tilinpäätössääntö nro 11	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, netto	Arvostusluokka tarkistettu tilinpäätössääntö nro 11	Kirjanpitoarvo 1.1.2021, netto
Rahoitusvarat				
<i>Lainat</i>	<i>Lainat ja muut saamiset</i>	93 309	<i>Jaksotettu hankintamenu</i>	93 575
			<i>Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat</i>	2
<i>Vieraan ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset</i>	<i>Myytäväissä olevat rahoitusvarat</i>	19 587	<i>Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat</i>	19 587
<i>Johdannaisvarat</i>	<i>Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat</i>	199	<i>Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat</i>	199
<i>Saamiset</i>	<i>Lainat ja muut saamiset</i>	3 450	<i>Jaksotettu hankintamenu</i>	3 485
			<i>Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat</i>	3 482
<i>Käteisvarat ja muut rahavarat</i>	<i>Myytäväissä olevat rahoitusvarat</i>	16 742	<i>Jaksotettu hankintamenu</i>	16 742

(miljoonaa euroa)

	Arvostusluokka aiempi tilinpäätössääntö nro 11	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, netto	Arvostusluokka tarkistettu tilinpäätössääntö nro 11	Kirjanpitoarvo 1.1.2021, netto
Rahoitusvelat				
Takaukset	Takausvelat	(90)	Takausvelat	(7 889)
	Varaukset (tilinpäätössääntö nro 10)	(2 523)		
Ottolainaus	Jaksotettu hankintameno	(93 192)	Jaksotettu hankintameno	(93 521)
Muut rahoitusvelat	Jaksotettu hankintameno	(1 761)	Jaksotettu hankintameno	(1 761)
Johdannaiset (velat)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	(4)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	(4)
Muut lyhytaikaiset velat	Jaksotettu hankintameno	(32 408)	Jaksotettu hankintameno	(32 408)

Seuraavassa taulukossa analysoidaan tarkistettuun tilinpäätössääntöön nro 11 siirtymisen vaikutusta Euroopan unionin rahoitusvaroihin, saamiin, rahoitusvarauksiin ja rahoitusvelkoihin. Siinä esitetään EU:n vuoden 2020 tilinpäätöksessä sovelletun aiemman tilinpäätössääntöön nro 11 mukaisen arvostusluokan kirjanpitoarvot täsmäytettyinä uusiin arvostusluokkiin sen jälkeen, kun 1. tammikuuta 2021 siirryttiin soveltamaan tarkistettua tilinpäätössääntöä nro 11:

(miljoonaa euroa)

	Saldo 31.12.2020	Uudelleenluokitus	Uudelleenarvostus	Saldo 1.1.2021
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Siirretty alkusaldo	19 587			
Siirto myytävissä olevasta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi		(19 587)		
Oikaistu alkusaldo				—
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat				
Siirretty alkusaldo	199			
Siirto myytävissä olevasta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi		19 587		
Siirto lainoista käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi		2		
Oikaistu alkusaldo				19 788
Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvarat (vuoden 2020 tileillä: Lainat)				
Siirretty alkusaldo	93 309			
Uudelleenarvostus: Efektiivinen korko			329	

(miljoonaa euroa)

	Saldo 31.12.2020	Uudelleenluokitus	Uudelleenarvostus	Saldo 1.1.2021
<i>Uudelleenarvostus: Odotettavissa oleva luottotappio</i>			(60)	
<i>Uudelleenluokitus käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi</i>		(2)		
Oikaistu alkusaldo				93 575
Rahoitusvarat yhteensä (liitetieto 2.4)	113 095	—	269	113 363
Saamiset				
<i>Siirretty alkusaldo</i>	3 450			
<i>Uudelleenarvostus: Odotettavissa oleva luottotappio</i>			33	
<i>Takaussopimukseen liittyvät saamiset: Uudelleenarvostus</i>			3 484	
Oikaistu alkusaldo				6 967
Saamiset yhteensä (liitetieto 2.6.2)	3 450	—	3 517	6 967
Rahoitusvaraukset				
<i>Siirretty alkusaldo</i>	(2 523)			
<i>Siirto takausvelkoihin</i>		2 522		
Oikaistu alkusaldo				(1)
Rahoitusvaraukset yhteensä (liitetieto 2.10)	(2 523)	2 522	—	(1)
Takausvelat				
<i>Siirretty alkusaldo</i>	(90)			
<i>Siirto rahoitusvarauksista</i>		(2 522)		
<i>Takaussopimus – maksettavat: uudelleenarvostus</i>			(5 277)	
Oikaistu alkusaldo				(7 889)
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvelat				
<i>Siirretty alkusaldo</i>	(94 954)			
<i>Uudelleenarvostus: Efektiivinen korko</i>			(329)	
Oikaistu alkusaldo				(95 283)

(miljoonaa euroa)

	Saldo 31.12.2020	Uudelleenluokitus	Uudelleenarvostus	Saldo 1.1.2021
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
<i>Siirretty alkusaldo</i>	(4)			
Oikaistu alkusaldo				(4)
Rahoitusvelat yhteensä (liitetieto 2.11)	(95 048)	(2 522)	(5 606)	(103 175)
Tarkistetun tilinpäätössäännön nro 11 vaikutus yhteensä			(1 820)	

Seuraavassa taulukossa analysoidaan tarkistettuun tilinpäätössääntöön nro 11 siirtymisen vaikutusta Euroopan unionin nettovarallisuuteen 1. tammikuuta 2021:

(miljoonaa euroa)

	Saldo 31.12.2020	Varausten vapauttaminen	Muut vaikutukset nettovarallisuuteen	Saldo 1.1.2021
Rahastot				
<i>Siirretty alkusaldo</i>	5 062			
<i>Käyvän arvon rahaston vapauttaminen</i>		(496)		
<i>Takuurahaston vapauttaminen</i>		(3 043)		
Oikaistu alkusaldo				1 523
Kertynyt ylijäämä/(alijäämä)				
<i>Siirretty alkusaldo</i>	(38 480)			
<i>Käyvän arvon rahaston vapauttaminen</i>		496		
<i>Takuurahaston vapauttaminen</i>		3 043		
<i>Varojen ja velkojen uudelleenarvostus</i>			(1 820)	
Oikaistu alkusaldo				(36 761)
Nettovarallisuus yhteensä	(33 418)	—	(1 820)	(35 238)

Seuraavassa taulukossa esitetään vuoden 2020 EU:n tilinpäätökseen sovelletun EU:n tilinpäätössäännön nro 11 mukaisesti arvostettu arvonalentumisesta johtuva vähennyserä edellisen tilikauden lopussa ja tilinpäätössäännön nro 10 mukaisesti arvostetut rahoitusvaraukset täsmätettyinä tarkistetun tilinpäätössäännön nro 11 mukaisesti arvostettuun uuteen arvonalentumisesta johtuvaan vähennyserään 1. tammikuuta 2021:

(miljoonaa euroa)

	31.12.2020	1.1.2021		
	Arvon alentumisesta johtuva vähennyserä / Rahoitusvaraukset	12 kuukaudelta odotettavissa olevat luottotappiot	Elinkaaren aikana odotettavissa olevat luottotappiot	Arvon alentumisesta johtuva vähennyserä yhteensä
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvarat, joista	(739)	(49)	(25)	(73)
EU:lle siirretyt lainat ⁽¹⁾	(726)	—	—	—
Muut lainat	(13)	(49)	(25)	(73)
Saamiset	(190)		(156)	(156)
Takaussopimukset	(2 523)	(859)	(5 143)	(6 002)

⁽¹⁾ EU:lle siirretyt lainat (eli lainat, joiden takaisinmaksu on laiminlyöty ja joista EIP-ryhmä on esittänyt EU:n takaukseen perustuvan maksuvaatimuksen) kirjattiin vuoteen 2020 asti alun perin määrään, joka vastasi takauksen perusteella esitetyn vaatimuksen täyttämiseksi maksettua määrää, ja siirtoajankohtaan mennessä kertynyt luottotappioiden määrä kirjattiin välittömästi kokonaan luottotappioksi, minkä seurauksena kyseisten lainojen nettokirjanpitoarvo oli taseessa nolla. Myös alkuperäisen kirjaamisen jälkeen kertyneet korot merkittiin kokonaan luottotappioksi. Siirretyt lainat luokitellaan EU:n tarkistetun tilinpäätössäännön nro 11 mukaisesti nyt ostetuiksi tai alun perin myönnettyiksi luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneiksi lainoiksi, joten arvonalentumisesta johtuva vähennyserä liittyy ainoastaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen syntyneiden odotettavissa olleiden luottotappioiden muutoksiin. Lisäksi tarkistetun tilinpäätössäännön nro 11 mukaan ostetuille tai alun perin myönnetyille luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneille lainoille kertyy korkoa ainoastaan nettokirjanpitoarvosta. Näin ollen siirrettyjen lainojen vuoden 2020 lopussa kirjattu arvonalentumisesta johtuva vähennyserä on poistettu taseesta siirrettyjen lainojen bruttokirjanpitoarvoa vastaan 1. tammikuuta 2021 ilman, että sillä olisi ollut vaikutusta kyseisten lainojen kirjanpitoarvoon taseessa.

1.2 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Tilinpäätöksen tarkoituksena on antaa tietoa organisaation taloudellisesta asemasta, toiminnan tuloksesta ja rahavirroista. Tavoitteena on, että näistä tiedoista on hyötyä laajalle käyttäjäkunnalle. Koska EU on julkisoikeudellinen yhteisö, tilinpäätöksellä on lisäksi tarkoitus antaa tietoja, joista on hyötyä päätöksenteossa, ja osoittaa, että unioni on hoitanut sille uskottuja varoja vastuullisesti. Tämä asiakirja on laadittu näiden periaatteiden mukaisesti.

Yleiset periaatteet (laskentaperiaatteet), joita noudatetaan tilinpäätöstä laadittaessa, määritetään EU:n tilinpäätössäännössä nro 1 ("Tilinpäätös"). Ne ovat samat kuin IPSAS 1 -standardissa eli oikean kuvan antaminen, suoriteperuste, toiminnan jatkuvuus, esittämistavan johdonmukaisuus, olennaisuus, erien yhdistäminen, bruttoperiaate ja tietojen vertailtavuus.

Tilinpäätösraportoinnin laadulliset ominaisuudet ovat merkityksellisyys, todenmukaisen kuvan antaminen (luotettavuus), ymmärrettävyys, oikea-aikaisuus, vertailukelpoisuus ja todennettavuus.

1.3 KONSOLIDOINTI

Konsolidoinnin laajuus

EU:n konsolidoituun tilinpäätökseen kuuluvat kaikki merkittävät määräysvallassa olevat yhteisöt, yhteisjärjestelyt ja osakkuusyritykset. Täydellinen luettelo konsolidoinnin piiriin kuuluvista yhteisöistä, joita ovat nyt 55 määräysvallassa olevaa yhteisöä ja 1 osakkuusyritys (52 määräysvallassa olevaa yhteisöä ja 1 osakkuusyritys vuonna 2020), on liitetiedossa 9. Määräysvallassa olevia yhteisöjä ovat EU:n toimielimet (mukaan lukien komissio mutta ei Euroopan keskuspankki) ja EU:n virastot (lukuun ottamatta yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan liittyviä virastoja). Myös selvitystilassa olevaa Euroopan hiili- ja teräsyhteisöä pidetään määräysvallassa olevana yhteisönä. EU:n ainoa osakkuusyritys on Euroopan investointirahasto (EIR).

Yhteisöjä, jotka kuuluvat konsolidoinnin piiriin mutta joilla on vähäinen merkitys EU:n konsolidoidussa tilinpäätöksessä, ei tarvitse konsolidoida tai arvostaa pääomaosuusmenetelmällä, jos se veisi kohtuuttomasti aikaa tai aiheuttaisi liian suuret kustannukset EU:lle. Nämä "vähämerkityksiset yhteisöt" luetaan erikseen liitetiedossa 9. Vuonna 2021 vähämerkityksiksi luokiteltiin kahdeksan yhteisöä (kahdeksan yhteisöä myös vuonna 2020).

Määräysvallassa olevat yhteisöt

Konsolidoinnin laajuuden määrittämiseen sovelletaan määräysvallan käsitettä. Määräysvallassa olevat yhteisöt ovat yhteisöjä, joista EU saa tai sillä on oikeus saada vaihtuvia etuja toimintaan osallistumisesta. EU voi vaikuttaa kyseisten etujen luonteeseen ja määrään käyttämällä määräysvaltaansa yhteisössä. Määräysvallan on oltava käytettävissä kaiken aikaa, ja sen on liityttävä yhteisön relevantteihin toimintoihin. Määräysvallassa olevat yhteisöt konsolidoidaan kokonaisuudessaan. Konsolidointi alkaa siitä päivästä, jona määräysvalta saadaan, ja loppuu, kun määräysvaltaa ei enää ole.

Määräysvallan tavallisimmat osoittajat ovat Euroopan unionissa yhteisön perustaminen perussopimusten tai johdetun oikeuden mukaisesti, yhteisön toiminnan rahoittaminen unionin yleisestä talousarviosta saatavalla rahoituksella, äänioikeudet hallintoelimissä, Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tekemät tarkastukset ja Euroopan parlamentin myöntämä vastuuvapaus. Kunkin yhteisön osalta on arvioitava erikseen, syntykö määräysvalta yhden vai kaikkien edellä mainittujen perusteiden seurauksena.

Kaikki EU:n määräysvallassa olevien yhteisöjen väliset olennaiset transaktiot ja rahamäärät eliminoidaan. Sen sijaan näihin transaktioihin liittyvät realisoitumattomat voitot ja tappiot ovat vähäisiä, minkä vuoksi niitä ei ole eliminoitu.

Yhteisjärjestelyt

Yhteisjärjestely on sopimus, jonka mukaisesti EU:lla ja yhdellä tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteinen määräysvalta on sopimukseen perustuva, tiettyä järjestelyä koskeva sitovalla järjestelyllä jaettu määräysvalta. Se on olemassa vain silloin, kun asianomaisia toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä suostumusta. Yhteisjärjestelyt voivat olla joko yhteisyrityksiä tai yhteisiä toimia. Yhteisyritys on yhteisjärjestely, joka on rakenteeltaan erillinen yksikkö ja jonka osapuolilla on järjestelyn nettovaroja koskevia oikeuksia. Osuuksia yhteisyrityksissä käsitellään kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen (ks. liitetieto 1.5.4). Yhteinen toimi on yhteisjärjestely, jonka mukaan osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita. EU kirjaa tilinpäätökseensä yhteisiä toimia koskevista osuuksista seuraavat erät: EU:n varat, velat, tulot ja menot sekä EU:n osuus yhteisistä varoista, veloista, tuloista ja menoista.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset ovat yhteisöjä, joissa EU:lla on suoraan tai välillisesti huomattava vaikutusvalta mutta ei yksinomaista tai yhteistä määräysvaltaa. Vaikutusvalta katsotaan huomattavaksi, jos EU:lla on suoraan tai välillisesti vähintään 20 prosenttia äänioikeuksista. Osuuksia osakkuusyrietyksissä käsitellään kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen (ks. liitetieto 1.5.4).

Konsolidoinnin ulkopuoliset yhteisöt, joiden varoja komissio hallinnoi

Euroopan komissio hallinnoi EU:n henkilöstön sairausvakuutusjärjestelmän, Euroopan kehitysrahaston ja osallistujien takuurahaston varoja näiden yhteisöjen puolesta. Näitä yhteisöjä ei kuitenkaan ole konsolidoitu EU:n tilinpäätökseen, koska ne eivät ole EU:n määräysvallassa.

1.4 LAATIMISPERUSTA

Tilinpäätös laaditaan vuosittain varainhoitoasetuksen 243 artiklan mukaisesti. Tilivuosi alkaa 1. tammikuuta ja päättyy 31. joulukuuta.

1.4.1 Valuuttojen muuntaminen euroiksi

Toimintavaluutta ja raportointivaluutta

Jos ei toisin mainita, tilinpäätös laaditaan miljoonina euroina, koska euro on EU:n toimintavaluutta.

Transaktiot ja saldot

Ulkomaanvaluutan määräiset transaktiot muunnetaan euroiksi transaktiopäivän valuuttakurssiin. Tuotto- ja kululaskelmaan on kirjattu kurssivoitot ja -tappiot, jotka syntyvät ulkomaanvaluutan määräisten transaktioiden suorittamisesta sekä ulkomaanvaluutan määräisten monetaaristen varojen ja velkojen muuntamisesta euromääräisiksi vuoden lopun valuuttakurssiin.

Poikkeavia muuntomenetelmiä sovelletaan aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, jotka arvostetaan euroina niiden hankintapäivänä voimassa olleiden euron kurssien mukaan.

Ulkomaanvaluutan määraisten monetaaristen varojen ja velkojen saldot vuoden lopussa muunnetaan euroiksi käyttäen seuraavia 31. joulukuuta voimassa olleita Euroopan keskuspankin (EKP) valuuttakursseja:

Euron vaihtokurssit

Valuutta	31.12.2021	31.12.2020	Valuutta	31.12.2021	31.12.2020
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,5969	4,5597
CZK	24,8580	26,2420	RON	4,949	4,8683
DKK	7,4364	7,4409	SEK	10,2503	10,0343
GBP	0,8403	0,8990	CHF	1,0331	1,0802
HRK	7,5156	7,5519	JPY	130,3800	126,4900
HUF	369,1900	363,8900	USD	1,1326	1,2271

1.4.2 Arvioiden käyttäminen

IPSAS-standardien ja yleisesti hyväksytyjen tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti tilinpäätökseen sisältyy väistämättä määriä, jotka perustuvat johdon tekemiin arvioihin ja oletuksiin, jotka puolestaan perustuvat luotettavimpiin käytettävissä oleviin tietoihin. Merkittäviin arvioihin kuuluvat muun muassa työsuhde-etuksiin liittyvät velat, muihin lyhytaikaisiin saamiin liittyvä taloudellinen riski ja rahoitusvälineitä koskevissa liitetiedoissa esitetyt määrät, jaksotettuun hankintamenuon arvostettavien rahoitusvarojen ja takaussopimusvelkojen arvonalentumisesta johtuva vähennyserä, tulo- ja menoajämät, varukset, aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentuminen, vaihto-omaisuuden nettorealisoitietarvo sekä ehdolliset varat ja velat. Kyseisten erien todellinen arvo voi poiketa arvioista. Arvioihin tehtävät muutokset kirjataan kaudella, jonka aikana ne tulevat tietoon, jos muutos vaikuttaa vain siihen kauteen, tai kyseiseen kauteen ja tuleviin kausiin, jos muutos vaikuttaa kumpaankin.

1.5 TASE

1.5.1 Aineettomat hyödykkeet

Aineeton hyödyke on yksilöitävissä oleva ei-monetaarinen omaisuuserä, jolla ei ole aineellista olomuotoa. Hyödyke on yksilöitävissä, jos se joko on erotettavissa (eli se pystytään erottamaan tai irrottamaan yhteisöstä esimerkiksi myymällä, siirtämällä, lisensoimalla, antamalla vuokralle tai vaihtamalla joko sellaisenaan tai yhdessä siihen liittyvän sopimuksen taikka yksilöitävissä olevan omaisuuserän tai velan kanssa riippumatta siitä, aikooko yhteisö toimia niin) tai johtuu sitovista järjestelyistä (muun muassa sopimukseen perustuvista tai muista laillisista oikeuksista) riippumatta siitä, ovatko nämä oikeudet siirrettävissä tai ovatko ne erotettavissa yhteisöstä tai muista oikeuksista ja velvoitteista.

Hankitut aineettomat hyödykkeet kirjataan alkuperäiseen hankintamenuon, josta on vähennetty kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot. Sisäisesti tuotetut aineettomat hyödykkeet aktivoidaan, kun EU:n kirjanpito- ja tilinpäätössääntöjen mukaiset kriteerit täyttyvät. Menot liittyvät pelkästään omaisuuserän kehitysvaiheeseen. Aktivoitaviin menoihin kuuluvat kaikki välittömät menot, jotka ovat välttämättömiä hyödykkeen luomiseksi, tuottamiseksi ja saattamiseksi valmiiksi toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Tutkimustoimintaan liittyvät menot, aktivointikelvottomat kehitysmenot ja ylläpitomenot kirjataan kuluiksi, kun ne syntyvät.

Aineettomista hyödykkeistä tehdään poistot tasapoistomenetelmällä omaisuuserien arvioituna taloudellisena vaikutusajana (3–11 vuotta). Aineettomien hyödykkeiden arvioitu taloudellinen vaikutusajka riippuu niiden sopimuksessa määritellystä taloudellisesta tai oikeudellisesta käyttöajasta.

1.5.2 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Kaikki aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kirjataan alkuperäiseen hankintamenuon, josta on vähennetty kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot. Hankintamenuon sisältyvät kustannukset, jotka voidaan suoraan kohdistaa omaisuuserän hankintaan, rakentamiseen tai siirtämiseen.

Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään omaisuuserän kirjanpitoarvoon tai kirjataan erillisenä omaisuuseränä ainoastaan silloin, kun on todennäköistä, että EU saa omaisuuserästä tulevaisuudessa taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ja kun omaisuuserään liittyvät menot voidaan määrittää luotettavasti. Korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan kuluksi tuotto- ja kululaskelmaan sinä varainhoitovuotena, jonka aikana ne syntyvät.

Maa-alueista ei tehdä poistoja, koska niiden taloudellisen vaikutusajan katsotaan olevan rajoittamaton. Myöskään keskeneräisistä hankinnoista ei tehdä poistoja, koska tällaiset omaisuuserät eivät ole vielä käytettävissä. Muista omaisuuseristä tehdään tasapoistot, jotta niiden jäännösarvo voidaan vähentää niiden arvioituna taloudellisena vaikutusaikana seuraavasti:

Omaisuuserän laji	Tasapoisto prosentteina
Rakennukset	4 % – 10 %
Avaruusresurssit	8 % – 25 %
Koneet ja kalusto	10 % – 25 %
Irtaimisto ja ajoneuvot	10 % – 25 %
Tietokonelaitteet	25 % – 33 %
Muut	10 % – 33 %

Omaisuuserien luovutuksesta saatavat voitot ja tappiot määritetään vertaamalla luovutustuloa, josta on vähennetty myyntikustannukset, luovutetun omaisuuserän kirjanpitoarvoon. Kyseiset voitot ja tappiot kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan.

Vuokraus

Leasingsopimus on sopimus, jonka mukaan vuokralle antaja antaa leasingvuokraajalle oikeuden käyttää omaisuuserää sovittun ajan maksua tai toistuvia maksusuorituksia vastaan. Leasingsopimukset luokitellaan joko rahoitusleasingsopimuksiksi tai käyttöleasingsopimuksiksi.

Rahoitusleasingsopimukset ovat leasingsopimuksia, joissa olennaiset omistajuuteen liittyvät riskit ja edut on siirretty leasingvuokraajalle. Kun leasingvuokraaja tekee rahoitusleasingsopimuksen, rahoitusleasingsopimuksella hankitut omaisuuserät kirjataan varoiksi ja niihin liittyvät rahoitusleasingsopimukset veloiksi leasingsopimuksen alkamisajankohtana. Varat ja velat merkitään määrään, joka on yhtä suuri kuin vuokratun hyödykkeen käypä arvo tai vähimmäisvuokrien nykyarvo – sen mukaan, kumpi niistä on alempi –, jotka molemmat määritetään sopimuksen syntymisajankohtana. Vuokra-aikana rahoitusleasingsopimuksella hallussa pidettävistä omaisuuseristä tehdään poistot joko omaisuuserien taloudellisena vaikutusaikana tai leasingsopimuksen voimassaoloaikana sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi. Leasingmaksujen vähimmäismäärät on jaettu rahoitusmenoihin (koron osuus) ja jäljellä olevaan velkaan (pääoman osuus). Rahoitusmenot kohdennetaan leasingsopimuksen voimassaoloaikana kullekin kaudelle, jotta jäljellä olevalle tapauksen mukaan lyhyt- tai pitkäaikaisena esitettävälle velalle tulee kullakin kaudella samansuuruinen korkoprosentti. Muuttuvat vuokrat kirjataan sen kauden kuluksi, jonka aikana ne toteutuvat.

Käyttöleasingsopimukset ovat sellaisia muita leasingsopimuksia kuin rahoitusleasingsopimuksia, joissa omistajuuteen liittyvät riskit ja edut säilyvät olennaisilta osin vuokralle antajalla. Kun leasingvuokraaja tekee käyttöleasingsopimuksen, käyttöleasingsopimuksen maksut kirjataan kuluksi tuotto- ja kululaskelmaan tasaerinä leasingsopimuksen voimassaoloaikana eikä vuokrattua omaisuuserää tai leasingvelkaa esitetä tuotto- ja kululaskelmassa.

1.5.3 Muiden kuin rahoitusvarojen arvon alentuminen

Arvon alentuminen tarkoittaa omaisuuserän tulevien taloudellisten hyötyjen tai suorituspotentiaalinen menettämistä sen lisäksi, että omaisuuserän tulevien taloudellisten hyötyjen tai suorituspotentiaalinen menetys kirjataan järjestelmällisesti tekemällä hankintamenon jaksotuksia tai poistoja (tapauksen mukaan). Omaisuuseristä, joiden taloudellista vaikutusaikaa ei ole rajoitettu, ei tehdä poistoja / hankintamenon jaksotuksia, vaan niiden arvon alentumista testataan vuosittain. Omaisuuserien, joista tehdään hankintamenon jaksotuksia tai poistoja, arvon alentumista testataan aina, kun tilinpäätöspäivänä on nähtävissä, että omaisuuserän arvo on alentunut. Arvon alentumistappioksi kirjataan määrä, jolla omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo, josta on vähennetty luovutuksesta aiheutuvat menot, tai omaisuuserän käyttöarvo – sen mukaan, kumpi näistä on suurempi.

Aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden jäännösarvoa ja taloudellista vaikutusaikaa tarkistetaan vähintään kerran vuodessa ja muutetaan tarvittaessa. Jos aiempina vuosina kirjattujen arvonalennusten perusteet eivät enää päde, arvonalentumistappiot peruutetaan.

1.5.4 Pääomaosuusmenetelmällä arvostetut sijoitukset

Osuudet osakkuusyrietyksissä ja yhteisyrietyksissä

Sijoitukset, jotka käsitellään kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen, kirjataan alun perin hankintamenuon. Myöhemmin tätä kirjanpitoarvoa lisätään tai vähennetään, jotta voidaan tunnistaa myöhempiä rahoitusosuuksia, EU:n osuus sijoittajan ylijäämästä tai alijäämästä, arvonn alentumisia ja osinkoja. Alkuperäinen hankintamenu ja kaikki muutokset muodostavat sijoituksen kirjanpitoarvon tilinpäätöslaskelmissa tilinpäätöspäivänä. EU:n osuus sijoittajan ylijäämästä tai alijäämästä kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan, ja EU:n osuus sijoittajan pääomann muutoksista kirjataan nettovaroihin sisältyviin rahastoihin. Sijoituksesta saatu voitonjako vähentää omaisuuserän kirjanpitoarvoa.

Jos EU:n osuus kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää käyttäen käsiteltävän sijoituksen tuottamista tappioista on yhtä suuri kuin sen omistusosuus sijoituksesta tai ylittää tämän, EU ei merkitse lisätappioita taseeseensa ("taseeseen merkitsemättömät tappiot"). Kun EU:n osuus on pienentynyt nollassa suuruiseksi, lisätappioita otetaan huomioon ja velkaa kirjataan vain siihen määrään asti kuin EU:lla on oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite tai se on suorittanut maksuja osakkuus- tai yhteisyrietyksen puolesta.

Jos arvonn alentuminen voidaan osoittaa, omaisuuserät kirjataan alempaan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään edellä liitetiedossa 1.5.3 kuvatulla tavalla. Jos arvonn alentumiselle ei myöhempanä ajankohtana ole enää perustetta, arvonn alentumistappio peruutetaan kirjaamalla omaisuuserä arvonn alentumistappiosta puhdistettuun kirjanpitoarvoon.

EU ei pyri käyttämään huomattavaa vaikutusvaltaa sellaisissa pääomasijoitusrahastoissa, joissa sillä on vähintään 20 prosentinn omistusosuus. Näitä rahastoja pidetään tämän vuoksi rahoitusvälineinä, ja ne on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavina rahoitusvaroina.

Osakkuusyrietyksiä ja yhteisyrietyksiä, joiden katsotaan olevan vähämerkityksisiä (ks. liitetieto 1.3), ei käsitellä kirjanpidossa pääomaosuusmenetelmää soveltaen. EU:n rahoitusosuudet kyseisissä yhteisöissä kirjataan kuluksi asianomaisella tilikaudella.

1.5.5 Rahoitusvarat

Luokittelu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä

Luokittelussa käytetään kahta kriteeriä:

- Rahoitusvarojen hallintamalli. Tämä edellyttää sen arviointia, miten EU hallinnoi rahoitusvaroja rahavirtojen tuottamiseksi ja tavoitteiden saavuttamiseksi ja miten se arvioi rahoitusvarojen tuottoa.
- Omaisuuserän sopimusperusteiset kassavirtaominaisuudet. Tämä edellyttää sen arviointia, koostuvatko sopimusperusteiset kassavirrat yksinomaan pääomamaksuista ja jäljellä olevan pääomann korkomaksuista. Korko tarkoittaa korvausta rahan aika-arvosta, luottoriskistä ja muista perustyyppiseen luotonantoon liittyvistä riskeistä ja menoista.

Näihin kriteereihin perustuvan arvioinnin perusteella rahoitusvarat voidaan luokitella kolmeen luokkaan: jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat, käypään arvoon nettovarojen / oman pääomann kautta arvostettavat rahoitusvarat tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat.

Rahoitusvarat, joiden sopimusperusteiset rahavirrat muodostuvat yksinomaan pääomasta ja koroista, luokitellaan yhteisön hallintomallin mukaan. Jos hallintomallin tarkoituksena on säilyttää rahoitusvaroja sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseksi, rahoitusvarat luokitellaan jaksotettuun hankintamenuon arvostettaviksi. Jos hallintomallin tarkoituksena on säilyttää rahoitusvaroja sekä sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseen että rahoitusvarojen myymiseen, ne luokitellaan käypään arvoon nettovarojen / oman pääomann kautta arvostettaviksi. Jos hallintomalli eroaa näistä kahdesta mallista (esimerkiksi rahoitusvarat pidetään kaupankäyntitarkoituksessa tai niitä säilytetään ja hallinnoidaan käyvän arvonn perusteella arvioitavassa salkussa), rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

Rahoitusvarat, joiden sopimusperusteiset rahavirrat eivät muodostu ainoastaan pääomasta ja koroista vaan altistavat riskeille ja volatiliteetille, jotka eivät liity perustyyppiseen lainajärjestelyyn (esimerkiksi osakkeiden hintojen muutokset), luokitellaan hallintomallista riippumatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

EU luokittelee rahoitusvarat alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä seuraavasti:

i) Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat

EU luokittelee tähän luokkaan

- käteisvarat ja muut rahavarat
- lainat (mukaan lukien sellaiset määräaikaistalletukset, joiden alkuperäinen erääntymisaika on pidempi kuin kolme kuukautta)
- vaihtoon perustuvat saamiset, lukuun ottamatta takaussopimuksen saamia, jotka luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi.

Nämä rahoitusvarat, jotka eivät kuulu johdannaisiin, täyttävät kaksi ehtoa: EU:n hallintomallissa niitä säilytetään sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseksi. Lisäksi tiettyinä päivinä sopimusperusteiset rahavirrat koskevat ainoastaan pääomaa ja jäljellä olevan pääoman korkoa.

Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin lukuun ottamatta niitä, joiden maturiteetti on yli 12 kuukautta tilinpäätöspäivästä.

ii) Käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta arvostettavat rahoitusvarat

Näillä rahoitusvaroilla, jotka eivät kuulu johdannaisiin, on sopimusperusteisia rahavirtoja, jotka koskevat ainoastaan pääomaa ja jäljellä olevan pääoman korkoa. Lisäksi hallintomallin tarkoituksena on säilyttää rahoitusvaroja sekä sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseen että rahoitusvarojen myymiseen.

Tähän luokkaan kuuluvat omaisuuserät sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin, jos niiden odotetaan toteutuvan 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

EU:lla ei ole tällaisia varoja 31. joulukuuta 2021.

iii) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

EU luokittelee seuraavat rahoitusvarat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi, koska sopimukseen perustuvat rahavirrat eivät edusta pelkästään pääomaa ja pääoman korkoja:

- johdannaiset
- oman pääoman ehtoiset sijoitukset ja sijoitukset rahamarkkinarahastoihin tai yhdistettyihin salkkurahastoihin
- muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset (esimerkiksi riskipääomatoimet).

Lisäksi EU luokittelee hallussaan olevat velkapaperit käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi, koska velkapaperisalkkuja hallinnoidaan ja arvioidaan salkun käyvän arvon perusteella (esimerkiksi varainhoitoasetuksen 212 artiklan mukainen yhteinen vararahasto).

Tähän luokkaan kuuluvat omaisuuserät sisällytetään lyhytaikaisiin varoihin, jos niiden odotetaan toteutuvan 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Sellaisten rahoitusvarojen ostot, jotka arvostetaan nettovarojen / oman pääoman kautta ja tulosvaikutteisesti käypään arvoon, kirjataan niiden kaupankäyntipäivänä eli päivänä, jona EU sitoutuu ostamaan omaisuuserän. Muut rahavarat ja lainat kirjataan silloin, kun raha talletetaan rahoituslaitokseen tai siirretään lainanottajille.

Rahoitusvarat arvostetaan alun perin käypään arvoon. Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon lisätään transaktiomenot kaikille rahoitusvaroilta, joita ei kirjata tulosvaikutteisesti käypään arvoon. Rahoitusvaroilta, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti käypään arvoon, transaktiomenot kirjataan kuluksi tuotto- ja kululaskelmaan.

Rahoitusvaroihin kuuluvan erän käypä arvo alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä on yleensä transaktiohinta, paitsi jos transaktio ei ole markkinaehtoinen eli jos se on toteutettu yleishyödyllisessä tarkoituksessa vastikkeetta tai nimellistä vastiketta vastaan. Tässä tapauksessa rahoitusvälineen käyvän arvon ja transaktiohinnan välinen erotus on muu kuin vaihtoon perustuva osa, joka kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Tällöin rahoitusvaroihin kuuluvan erän käypä arvo johdetaan täysin vastaavan välineen senhetkisistä markkinatransaktioista. Jos välineelle ei ole toimivia markkinoita, käypä arvo johdetaan arvostusmenetelmällä, jossa käytetään havainnoitavissa olevilta markkinoilta saatavilla olevia tietoja.

Kun myönnetään pitkäaikainen laina, josta ei peritä korkoa tai josta perittävä korko on markkinakorkoa alhaisempi, lainan käypänä arvona voidaan pitää kaikkien tulevien rahavirtojen nykyarvoa, joka saadaan diskonttaamalla tulevat rahavirrat vastaavaan luottoluokkaan kuuluvan vastaavan instrumentin vallitsevalla markkinakorolla.

Elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnettyt lainat ja rahoitusapuna myönnettyt lainat arvostetaan alun perin nimellisarvoonsa, ja transaktiohintaa katsotaan lainan käyväksi arvoksi. Näin menetellään, koska

- EU:n lainanannon ”markkinaympäristö” poikkeaa selvästi tavanomaisista pääomamarkkinoista, joilla kaupallisia ja valtioiden velkakirjoja lasketaan liikkeeseen. Koska lainantajilla on näillä markkinoilla myös vaihtoehtoisia sijoituskohteita, mahdollisuus tehdä niin otetaan huomioon markkinahinnoissa. Tätä vaihtoehtoisten sijoitusten mahdollisuutta ei kuitenkaan sovelleta EU:hun, koska se ei saa sijoittaa rahaa pääomamarkkinoille. Se voi ainoastaan ottaa lainaa markkinoilta lainatakseen sen edelleen. Tämä tarkoittaa sitä, että EU:lla ei ole ottamilleen lainoille vaihtoehtoisia lainaus- tai sijoituskohdetta. Tällöin ei ole myöskään vaihtoehtoiskustannusta eikä vertailuperustaa markkinakorkojen kanssa. EU:n lainaustoiminta muodostaa itse asiassa omat markkinat. Koska vaihtoehtoisia sijoituskohteita ei oteta huomioon, markkinahinta ei vastaa asianmukaisesti EU:n lainatransaktioiden sisältöä. Näin ollen EU:n lainanannon käypää arvoa ei voida määrittää suhteessa kaupallisiin tai valtioiden joukkovelkakirjoihin.
- Koska vertailukelpoisia toimivia markkinoita tai vastaavia transaktioita ei ole, Euroopan unionin olisi käytettävä perittyä korkoa määrittäessään käypiä arvoja lainanannossa.

Myöhempi arvostaminen

Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat rahoitusvarat arvostetaan myöhempänä ajankohtana jaksotettuun hankintamenuun efektiivisen koron menetelmää soveltaen.

Nettovarojen / oman pääoman kautta käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat arvostetaan myöhempänä ajankohtana käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista aiheutuvat voitot ja tappiot kirjataan käyvän arvon rahastoon lukuun ottamatta monetaaristen varojen valuuttakurssien muuntoeroja, jotka kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat arvostetaan myöhempänä ajankohtana käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista aiheutuvat voitot ja tappiot (mukaan lukien valuuttakurssimuunnoksista ja saaduista koroista johtuvat) kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan kaudella, jolla ne syntyvät.

Myöhempi arvostaminen käypään arvoon

Toimivilla markkinoilla noteerattavien sijoitusten käyvät arvot perustuvat voimassa oleviin ostokursseihin. Jos rahoitusvaroihin kuuluvalla erällä ei ole toimivia markkinoita, arvopaperi on noteeraamaton tai kyseessä on OTC-johdannainen, EU määrittää käyvän arvon arvostusmenetelmien avulla. Näihin menetelmiin kuuluvat muun muassa vertailu toisistaan riippumattomien osapuolten välisiin viimeaikaisiin liiketoimiin ja muihin keskeisiltä osiltaan vastaaviin instrumentteihin, diskontattujen rahavirtojen analysointi, optionhinnoittelumallit sekä muut markkinatoimijoiden yleisesti käyttämät arvostusmenetelmät.

Riskipääomarahastoihin tehdyt sijoitukset, joilla ei ole noteerattua markkinahintaa toimivilla markkinoilla, arvostetaan osuudenomistajille kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän nettoarvoon, jonka katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa.

Rahoitusvarojen arvon alentuminen

EU kirjaa ja arvostaa arvonalentumistappion sellaisten rahoitusvarojen odotettavissa olevista luottotappioista, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun ja käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta.

Odotettavissa oleva luottotappio on sopimusperusteisten rahavirtojen ja EU:n odotettavissa olevien rahavirtojen välisen erotuksen nykyarvo. Odotettavissa oleva luottotappio perustuu järkevään ja perusteltavissa olevaan informaatioon, joka on saatavilla ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja tilinpäätöspäivänä.

Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään kolmivaiheisella mallilla, jossa otetaan huomioon todennäköisyyksillä painotetut laiminlyöntitapahtumat rahoitusvaroihin kuuluvan erän elinkaaren aikana ja luottoriskin kehitys rahoitusvaroihin kuuluvan erän alullepanon jälkeen. Lainojen osalta alullepanon ajankohta on peruuttamattoman lainasitoumuksen päivämäärä.

Jos luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi alullepanon jälkeen ("vaihe 1"), arvonalentumistappio on yhtä suuri kuin mahdollisista laiminlyöntitapahtumista odotettavissa olevien luottotappioiden määrä raportointipäivästä alkavan 12 kuukauden jakson aikana ("seuraavilta 12 kuukaudelta odotettavissa olevat luottotappiot"). Jos luottoriski on lisääntynyt merkittävästi alullepanon jälkeen ("vaihe 2") tai jos on objektiivista näyttöä luoton arvonalentumisesta ("vaihe 3"), arvonalentumistappio on yhtä suuri kuin rahoitusvaroihin kuuluvan erän mahdollisista laiminlyöntitapahtumista odotettavissa olevien luottotappioiden määrä sen koko elinkaaren aikana ("koko elinkaaren ajalta odotettavissa olevat luottotappiot") (ks. liitetieto 6.5).

Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavien rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa alennetaan arvonalentumistappion määrällä, joka kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta arvostettavien rahoitusvarojen osalta tappiota koskeva vähennyserä kirjataan nettovaroihin / omaan pääomaan eikä sitä vähennetä rahoitusvarojen kirjanpitoarvosta taseesta. Jos arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä kaudella, aikaisemmin kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan tulosvaikutteisesti.

a) Lainat valtioille

EU perustaa lainojen arvonalentumista koskevan arviointinsa EU:n rahoituksen luonteeseen ja EU:n ainutlaatuisen institutionaaliseen asemaan.

Kolmansille maille myönnettyjen lainojen arvonalentumisen osalta EU laskee odotettavissa olevat luottotappiot käyttäen ulkoisia luottokelpoisuutta koskevia tietoja ottaen kuitenkin huomioon etuoikeusasemansa velkojana, mikä vähentää luottoriskiä. Nykyarvoa laskettaessa diskonttokorkona on lainan alkuperäinen efektiivinen korko. Jos lainan korko on vaihtuva, diskonttokorkona käytetään sopimuksen perusteella määräytyvää tarkasteluhetken efektiivistä korkoa.

Jäsenvaltioille myönnettyjen lainojen osalta EU ei ole koskaan kärsinyt arvonalentumistappioita eikä takaisinmaksuja sille ole laiminlyöty. Näiden lainojen osalta EU ottaa niin ikään huomioon etuoikeusasemansa velkojana ja sen lisäksi suhteet jäsenvaltioihinsa. Nämä kaksi tekijää takaavat periaatteessa sen, että jäsenvaltioille myönnettyt lainat saadaan perittyä takaisin täysimääräisesti niiden erääntyessä. Siksi EU katsoo, että jäsenvaltioille myönnettyjen lainojen odotettavissa olevat luottotappiot ovat hyvin vähäisiä ja ettei tilastollinen lähestymistapa näiden lainojen odotettavissa olevien luottotappioiden laskemiseksi ole tarkoituksenmukainen. Näin ollen tuotto- ja kululaskelmaan ei jäsenvaltioille myönnettyjen lainojen osalta kirjata odotettavissa olevia luottotappioita.

b) Saamiset

EU arvostaa arvonalentumistappiot koko elinkaaren ajalta odotettavissa olevaan luottotappioiden määrään hyödyntäen käytännön apukeinoja (esimerkiksi varausmatriisia).

c) Käteisvarat ja muut rahavarat

EU säilyttää käteisvaroja ja muita rahavaroja käyttötileillä ja enintään kolmen kuukauden määräaikaistalletuksina. Käteisvaroja säilytetään pankeissa, joiden luottoluokitus on erittäin korkea (ks. liitetieto 6.5), joten maksukyvyttömyyden todennäköisyys on hyvin pieni. Kun otetaan huomioon lyhytaikaisuus ja pienet maksukyvyttömyystodennäköisyydet, käteisvarojen ja muiden rahavarojen odotettavissa olevat luottotappiot ovat hyvin vähäisiä. Näin ollen käteisvarojen osalta ei kirjata arvonalentumisesta johtuvaa vähennyserää.

Kirjaaminen pois taseesta

Rahoitusvälineet poistetaan taseesta, kun EU:lla ei enää ole oikeutta saada rahavirtaa sijoituksista tai kun EU on siirtänyt kaikki olennaiset omistajuuteen liittyvät riskit ja edut toiselle osapuolelle. Sellaisten rahoitusvarojen ostot, jotka arvostetaan nettovarojen / oman pääoman kautta ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kirjataan niiden kaupankäyntipäivänä.

1.5.6 Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuun tai nettorealisoituarvoon sen mukaan, kumpi näistä arvoista on pienempi. Hankintamenua määritettäessä käytetään FIFO-menetelmää. Valmiiden tuotteiden ja keskeneräisen tuotannon hankintamenu muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista suoraan kohdistettavissa olevista menoista sekä valmistuksen yleismenoista, jotka perustuvat normaaliin toiminta-asteeseen. Nettorealisoituarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty valmiiksi saattamisesta ja myynnistä johtuvat menot. Jos vaihto-omaisuutta säilytetään luovutettavaksi veloituksesta tai nimellistä veloitusta vastaan, se arvostetaan hankintamenuun tai jälleenhankintahintaan – sen mukaan, kumpi näistä arvoista on pienempi. Jälleenhankintahinta on hinta, jonka EU maksaisi hankkiessaan omaisuuserän tilinpäätöspäivänä.

1.5.7 Ennakkomaksut

Ennakkomaksun tarkoituksena on tarjota tuensaajalle käteisvaroja. Ennakkomaksu voidaan suorittaa useammassa erässä moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti asianomaisessa sopimuksessa, päätöksessä tai perussäädöksessä kulloinkin määrättyllä ajanjaksolla. Ennakkomaksu joko käytetään tiettyyn tarkoitukseen sopimuksessa määrättyinä ajanjaksona tai maksetaan takaisin. Jos tuensaajalle ei aiheudu tukikelpoisia menoja, ennakkomaksu on palautettava EU:lle. Koska ennakkomaksut pysyvät EU:n määräysvallassa ja EU on oikeutettu tukikelvottoman osan palautukseen, määrä esitetään omaisuuseränä.

Ennakkomaksu kirjataan alun perin taseeseen, kun raha siirretään vastaanottajalle. Se arvostetaan annetun vastikkeen määrään. Myöhemmin tilinpäätöspäivinä ennakkomaksut arvostetaan alun perin taseeseen kirjattuun määrään, josta on vähennetty tilikauden aikana aiheutuneet tukikelpoiset menot (mukaan lukien arvioidut määrät tarvittaessa).

Ennakkomaksujen tuottamat korot kirjataan sitä mukaa kuin ne kertyvät ja asianomaisen sopimuksen määräysten mukaisesti. Kertynyt korkotuotto arvioidaan mahdollisimman luotettavien tietojen perusteella vuoden lopussa ja merkitään taseeseen.

Muut jäsenvaltioille suoritettavat ennakot, joilla EU korvaa jäsenvaltioille ennakkomaksut, jotka ne ovat suorittaneet tuensaajille (mukaan lukien yhteistyössä hallinnoitavat rahoitusvälineet), kirjataan varoiksi ja merkitään kirjanpidossa ennakkomaksuiksi. Myöhemmin muut ennakot jäsenvaltioille arvostetaan alun perin taseeseen kirjattuun määrään, josta on vähennetty kohtuullisten ja perusteltavissa olevien oletusten pohjalta muodostettu paras arvio lopullisille tuensaajille aiheutuneista tukikelpoisista menoista.

Rahoitusosuudet EU:n erityisrahastoihin (kuten varainhoitoasetuksen 234 artiklassa on vahvistettu), joita ei ole konsolidoitu Euroopan komissiossa, tai muihin konsolidoinnin ulkopuolisiin yhteisöihin, luokitellaan ennakkomaksuiksi, koska niiden tarkoituksena on tarjota erityisrahastolle käteisvaroja, jotta se voisi rahoittaa tavoitteissaan määriteltyjä erityistoimia. EU:n rahoitusosuudet erityisrahastoihin arvostetaan EU:n rahoitusosuuden alkuperäiseen määrään, josta vähennetään tukikelpoiset menot (ja tarvittaessa myös arvioidut määrät), jotka ovat syntyneet erityisrahastolle raportointikauden aikana ja jotka on kohdennettu EU:n rahoitusosuuteen asianomaisen sopimuksen mukaisesti.

1.5.8 Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista ja kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista

EU:n tilinpäätössäännöissä edellytetään, että vaihtoon perustuvat ja muut kuin vaihtoon perustuvat transaktiot esitetään erikseen. Nämä kaksi luokkaa erotetaan toisistaan siten, että termi "saamiset" on varattu vaihtoon perustuville transaktioille ja muille kuin vaihtoon perustuville transaktioille, kun taas silloin, jos EU saa arvoa toiselta yhteisöltä antamatta sille suoraan vastineeksi suunnilleen samaa arvoa, käytetään termiä "kerrytettävissä olevat rahamäärät" (esimerkiksi omiin varoihin liittyvät kerrytettävissä olevat rahamäärät jäsenvaltioilta).

Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista ovat jaksotettuun hankintamenoan arvostettuja rahoitusvaroja, lukuun ottamatta eräitä takaussopimusten saamia koskevia määriä, jotka luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi (ks. liitetieto 1.5.5).

Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista kirjataan niiden hankintapäivän käypään arvoon, josta on vähennetty mahdollinen arvon alentuminen. Kerrytettävissä olevien rahamäärien arvon alentuminen todetaan muiden kuin vaihtoon perustuvien transaktioiden osalta silloin, kun on objektiivista näyttöä siitä, ettei EU pysty perimään kaikkia kerrytettävissä olevia rahamääriä muiden kuin vaihtoon perustuvien transaktioiden alkuperäisten ehtojen mukaisesti. Arvon alentumisena kirjattava määrä on omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kerrytettävissä olevan rahamäärän erotus. Arvon alentumista vastaava määrä kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan. Lisäksi kirjataan aiempaan kokemukseen perustuva yleinen arvonalentuminen sellaisista voimassa olevista perintämääräyksistä, joista ei ole vielä tehty erillistä arvonalentumiskirjausta. Ks. liitetieto 1.5.14, joka koskee vuoden lopussa kirjattavien tulojäämien käsittelyä. Määrät, jotka esitetään muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista kerrytettävissä olevina rahamäärinä, eivät ole rahoitusvälineitä, koska ne eivät perustu sopimukseen, joka synnyttää rahoitusvelan tai oman pääoman ehtoisen instrumentin. Tästä huolimatta muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista kerrytettävissä olevat rahamäärät esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa tarpeen mukaan yhdessä vaihtoon perustuvista transaktioista syntyvien saamisten kanssa.

1.5.9 Käteisvarat ja muut rahavarat

Käteisvarat ja muut rahavarat ovat jaksotettuun hankintamenoan arvostettuja rahoitusvaroja. Niihin kuuluvat muun muassa käteinen raha, pankeissa olevat vaadittaessa tai lyhyellä määräajalla maksettavat talletukset ja muut lyhytaikaiset erittäin likvidit sijoitukset, joiden alkuperäinen erääntymisaika on enintään kolme kuukautta.

1.5.10 Työsuhde-etuudet

EU tarjoaa työntekijöilleen tiettyjä etuuksia (palkat ja sosiaaliturva). Kirjanpidossa nämä on luokiteltava lyhytaikaisiin työsuhde-etuuksiin ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin.

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet

Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet ovat etuuksia, jotka on määrä maksaa viimeistään 12 kuukauden kuluttua sen raportointikauden päättymisestä, jonka aikana työntekijät tekivät työsuorituksen. Tällaisia etuuksia ovat esimerkiksi palkat, vuosilomat, palkalliset sairauslomat ja muut lyhytaikaiset korvaukset. Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet kirjataan kuluiksi, kun asianomainen työsuoritus tehdään. Velkaa kirjataan siihen määrään asti, joka todennäköisesti maksetaan, jos EU:lla on työntekijän aiemman työsuorituksen seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen maksuvelvoite ja velvoite on arvioitavissa luotettavasti.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

EU myöntää työntekijöille tiettyjä työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia, joita ovat muun muassa Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmän (PSEO) mukaiset vanhuus-, perhe- ja työkyvyttömyyseläkkeet sekä yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän (JSIS) mukainen sairausvakuutus (ks. liitetieto 2.9). Nämä etuudet myönnetään yhdestä yhteisestä järjestelmästä, joka on jaettu kahteen alajärjestelmään. Etuuksia on kohdeltava samalla tavalla, jotta tilanteesta esitetään tasapuolinen kuva ja jotta esitetty kuva vastaa taloudellista todellisuutta.

- i) Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä (Pension Scheme of European Officials, PSEO): Tästä laskennallisesti rahoitetusta⁽¹⁸⁾ järjestelmästä myönnettyt etuudet liittyvät vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeisiin sekä perhe-etuuksiin tai kuolemaan ennen eläkkeelle jäämistä. Etuuksia sovelletaan EU:n toimielimissä, virastoissa ja muissa EU:n elimissä työskenteleviin tai työskennelleisiin työntekijöihin tai menehtyneiden virkamiesten tai eläkkeensaajien perheenjäseniin. Henkilöstö maksaa palkastaan kolmanneksen näiden etuuksien aiheuttamista arvioiduista kustannuksista.
- ii) Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä (JSIS): EU tarjoaa tämän järjestelmän mukaisesti sairausvakuutusturvan Euroopan komission, toimielinten, virastojen ja muiden elinten henkilöstölle korvaamalla sairauskulut. Etuudet, jotka myönnetään tästä järjestelmästä muille edunsaajille kuin nykyisille työntekijöille (kuten eläkeläiset ja orvot), luokitellaan ”työsuhteen päättymisen jälkeisiksi etuuksiksi”.

Lisäksi EU tarjoaa työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia EU:n toimielinten jäsenille ja entisille jäsenille erillisten eläkejärjestelmien välityksellä. Nämä esitetään kohdassa ”Muut eläke-etuusjärjestelmät”. Näiden järjestelmien mukaisesti EU tarjoaa eläke-etuuksia komission, Euroopan unionin tuomioistuimen, tilintarkastustuomioistuimen, neuvoston ja Euroopan parlamentin jäsenille sekä Euroopan oikeusasiamiehelle ja tietosuojavaltuutetulle. EU tarjoaa sairausvakuutusturvan EU:n toimielinten jäsenille yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän kautta.

Edellä mainitut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet luokitellaan EU:n etuus pohjaisiksi velvoitteiksi. Ne lasketaan tilinpäätöspäivänä arvioimalla työntekijöiden tarkasteltavana olevan kauden ja aikaisempien kausien aikana ansaitsemien tulevien etuuksien määrä, diskonttaamalla kyseinen määrä ja vähentämällä järjestelyn mahdollisten varojen käypä arvo. Etuus pohjaisesta järjestelystä johtuvan veloitteen arvo lasketaan vuosittain soveltamalla ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Veloitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla järjestelystä maksettavat arvioidut tulevat rahavirrat käyttämällä maksettavien etuuksien kanssa saman valuutan määräisten valtion joukkovelkakirjalainojen korkoja, joiden erääntymisaika vastaa suunnilleen eläkevastuun erääntymisaikaa.

EU:n henkilöstölle myönnettävät työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet sisällytetään yhteen yhteiseen järjestelmään, joka kattaa sekä eläkejärjestelmän (PSEO) että sairausvakuutusjärjestelmän (JSIS). Oikeus JSIS-järjestelmän mukaiseen vakuutusturvaan edellyttää oikeutta PSEO-järjestelmän mukaiseen suojaan. Tämän henkilöstösäännöissä vahvistetun yhden yhteisen järjestelmän mukaan tietyt oikeudet, kuten oikeus siirrettyyn tai vähennettyyn eläkkeeseen PSEO-järjestelmän nojalla, saavutetaan kymmenen vuoden palveluksessaolon jälkeen. Työntekijän tätä seuraavalla palveluksessaoloajalla yhdessä yhteisessä järjestelmässä saavutettavat oikeudet ovat kuitenkin selvästi suuremmat kuin nuo alkuperäiset oikeudet, kuten käy ilmi myöhemmin vuosittain karttuvista eläkeoikeuksista.

⁽¹⁸⁾ EU:n virkamiesten eläkejärjestelmä on etuusperusteinen laskennallinen (virtuaalinen) rahasto jossa henkilöstön suorittamalla maksuilla rahoitetaan heidän tulevat eläkkeensä. Vaikka tosiasiallista sijoitusrahastoa ei olekaan, katsotaan, että määrä, joka sellaiseen olisi kertynyt, on sijoitettu jäsenvaltioiden pitkäaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin ja huomioitu Euroopan unionin tilinpäätökseen kirjatussa eläkevastuussa. Henkilöstösääntöjen 83 artiklan ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltiot takaavat yhteisesti etuuksien maksamisen (ks. yksityiskohtainen kuvaus järjestelmästä asiakirjassa COM(2018) 829).

Sekä EU:n tilinpäätössäännössä nro 1 että IPSAS-standardien käsitteellisessä viitekehyksessä todetaan, että tilinpäätösraportoinnin laadullisiin ominaisuuksiin kuuluu todenmukaisen kuvan antaminen, mikä edellyttää tilien perustana olevien toimien taloudellisen sisällön kuvaamista. Jotta näin voidaan toimia, aiheutunut rahoituskustannus kerrytetään tasaerinä henkilöstön arvioidun aktiivisen palveluksessaolon aikana. Kyseinen kausi alkaa päivästä, jona työntekijän työsuoritus johtaa ensimmäistä kertaa etuuksiin järjestelmän nojalla (riippumatta siitä, onko etuuksien ehtona työsuorituksen jatkuminen), ja päättyy päivään, jona työntekijän työsuorituksen jatkumisesta ei aiheudu huomattavaa määrää uusia etuuksia järjestelmän nojalla, lukuun ottamatta myöhempiä palkankorotuksia. Tätä menetelmää sovelletaan johdonmukaisesti etuuksiin, jotka myönnetään yhdestä yhteisestä järjestelmästä.

Etuuspohjaisen nettovelan uudelleenarvostukset kattavat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot sekä järjestelyn varojen tuotot, ja ne kirjataan välittömästi nettovaroihin.

EU kirjaa nettokorkokulut (tuotot) ja muut etuuspohjaisiin järjestelyihin liittyvät kulut tuotto- ja kululaskelman otsakkeeseen "Henkilöstö- ja eläkekulut".

Jos tarjottuja etuuksia muutetaan tai rajoitetaan, aiempaan työsuoritukseen liittyviin etuuksiin tästä aiheutuva muutos tai rajoituksesta aiheutuva voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuotto- ja kululaskelmaan. Veloitteen täyttämisestä johtuvat voitot ja tappiot kirjataan, kun velvoite täytetään. Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan välittömästi tuotto- ja kululaskelmaan, paitsi jos muutosten edellytyksenä on, että työntekijät pysyvät palveluksessa määrätyn ajan.

1.5.11 Varaukset

Varaus kirjataan silloin, kun EU:lla on aikaisempien tapahtumien seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite kolmansia kohtaan, kun on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää resurssien siirtymistä pois unionista ja kun veloitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti. Tulevia toiminnan tappioita varten ei tehdä varauksia. Kirjattava varaus on paras arvio olemassa olevan veloitteen täyttämisen edellyttämistä menoista tilinpäätöspäivänä. Jos varaukseen liittyy suuri määrä eriä, velvoite arvioidaan painottamalla mahdolliset tulemat niihin liittyvillä todennäköisyyksillä (ns. odotusarvomenetelmä).

Tappiollisia sopimuksia koskevat varaukset arvostetaan sopimuksen päättämisen arvioitujen kustannusten nykyarvoon tai sopimuksen jatkamisen arvioitujen nettokustannusten nykyarvoon sen mukaan, kumpi niistä on pienempi.

1.5.12 Rahoitusvelat

Rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusveloiksi, jaksotettuun hankintamenuun taseessa arvostettaviksi rahoitusveloiksi (lainat) tai takaussopimusveloiksi.

Lainoja ovat lainat luottolaitoksilta ja velkakirjalainat (EU:n joukkovelkakirjat, EU:n talletukset ja EU:n velkasitoumukset). Lainat kirjataan alun perin käypään arvoon, joka on saatu rahamäärä (saadun vastikkeen käypä arvo), josta on vähennetty transaktiomenot. Myöhemmässä vaiheessa ne kirjataan jaksotettuun hankintamenuun efektiivisen koron menetelmää soveltaen. Saadun rahamäärän, josta on vähennetty transaktiomenot, ja lunastusarvon välinen mahdollinen erotus kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan laina-aikana efektiivisen koron menetelmää soveltaen. EU:lle koituneet transaktiomenot, jotka peritään lainansaajalta, ovat vähäisiä ja kirjataan suoraan tuotto- ja kululaskelmaan.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat sisältävät johdannaiset, joiden käypä arvo on negatiivinen. Niitä käsitellään kirjanpidossa kuten tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavia rahoitusvaroja (ks. liitetieto 1.5.5).

EU kirjaa takaussopimuksen mukaisen velan, kun se solmii sopimuksen, joka edellyttää EU:ta suorittamaan määrättyjä maksuja haltijalle syntyvän tappion korvaamiseksi, kun määrätty velallinen laiminlyö maksun velkainstrumentin alkuperäisten tai muutettujen ehtojen mukaisena eräpäivänä. Jos takaussopimuksessa edellytetään, että EU suorittaa maksuja rahoitusvälineiden hintamuutosten tai muiden takauksen kohteiden muutosten johdosta, takaussopimus kuuluu johdannaisiin eli on käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvelka. Kaikki muut takaussopimukset kirjataan rahoitusvarauksiksi.

Takaussopimuksen mukaiset velat kirjataan alun perin käypään arvoon. Se on preemiossaamisen netto nykyarvo, jos se on markkinaehtoinen. Jos takauspalkkiota ei peritä tai vastike ei ole käypä arvo, käypä arvo määritetään sellaisten takaussopimusten toimivilla markkinoilla noteerattujen hintojen perusteella, jotka vastaavat täysin asianomaista takaussopimusta, jos tällaisia hintoja on saatavilla, tai käyttämällä arvostusmenetelmää. Jos luotettavaa käypää arvoa ei voida määrittää havainnoimalla toimivia markkinoita suoraan tai muulla arvostusmenetelmällä, takaussopimukseen liittyvä velka arvostetaan alun perin koko voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään.

Myöhempi arvostaminen riippuu takauksesta johtuvan luottoriskin kehityksestä. Jos luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi ("vaihe 1"), takausvelat arvostetaan 12 kuukaudelta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään tai alun perin kirjattuun määrään, josta on tapauksen mukaan vähennetty kertyneet jaksotukset – sen mukaan, kumpi näistä määristä on suurempi. Jos luottoriski on kasvanut merkittävästi ("vaihe 2"), takausvelat arvostetaan koko elinkaaren ajalta odotettavissa olevien luottotappioiden määrään tai alun perin kirjattuun määrään, josta on tapauksen mukaan vähennetty kertyneet jaksotukset – sen mukaan, kumpi näistä määristä on suurempi (ks. liitetieto 6.5).

Rahoitusvelat luokitellaan pitkäaikaisiksi veloiksi lukuun ottamatta niitä omaisuuseriä, joiden eräpäivä on alle 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä. Takauksopimukset luokitellaan lyhytaikaisiksi veloiksi, paitsi jos EU:lla on ehdoton oikeus lykätä velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän tilinpäätöspäivästä.

EU:n erityisrahastot, joiden katsotaan kuuluvan komission operatiiviseen toimintaan (eli erityisrahastot Madad ja Columbia), kirjataan komission tileihin ja konsolidoidaan EU:n tilinpäätökseen. Näin ollen muiden rahoittajien rahoitusosuudet EU:n erityisrahastoihin täyttävät muista kuin vaihtoon perustuvista ehtoja sisältävistä transaktioista saatavien tulojen edellytykset, ja ne esitetään rahoitusvelkoina siihen asti, kun siirrettyihin rahoitusosuuksiin liittyvät ehdot ovat täyttyneet eli tukikelpoiset menot ovat syntyneet erityisrahastolle. Erityisrahaston tehtävänä on rahoittaa erityishankkeita ja palauttaa jäljellä olevat varat toiminnan päätyttyä. Tilinpäätöspäivänä jäljellä olevat rahoitusosuuksiin liittyvät velat arvostetaan saatujen rahoitusosuuksien määrään, josta vähennetään erityisrahastolle aiheutuneet menot (ja tarvittaessa myös arvioidut määrät). Raportointia varten nettomenot kohdennetaan muiden rahoittajien rahoitusosuuksiin 31. joulukuuta mennessä maksettujen nettorahoitusosuuksien suhteessa. Rahoitusosuuksien kohdentaminen on vain suuntaa antava. Kun erityisrahasto lopetetaan, erityisrahaston hallintoneuvosto päättää jäljellä olevien varojen lopullisesta jakamisesta.

1.5.13 Muut lyhytaikaiset velat

Huomattava osa Euroopan unionin muista lyhytaikaisista veloista on maksamattomia maksupyynnöitä tuensaajilta, joille on myönnetty avustuksia tai muuta EU:n rahoitusta (muut kuin vaihtoon perustuvat transaktiot). Ne kirjataan maksupyynnössä esitetyn määrän suuruisiksi veloiksi, kun maksupyynnöistä vastaanotetaan. Rahoituksen hallinnoinnista vastaavat virkamiehet hyväksyvät tarkastuksen jälkeen kyseisten menojen tukikelpoisuuden.

Tavaroiden ja palvelujen ostamisesta johtuvat muut lyhytaikaiset velat kirjataan alkuperäiseen määrään laskun saapuessa, ja vastaavat tukikelpoiset menot kirjataan, kun Euroopan unioni on vastaanottanut ja hyväksynyt tavara- tai palvelutoimituksen.

1.5.14 Siirtovelat ja -saamiset sekä tulo- ja menoennakot

Liiketoimet ja muut tapahtumat kirjataan tilinpäätöstä laadittaessa sille tilikaudelle, jolle ne kuuluvat. Jos EU:n toimittamia tavaroita tai palveluita ei vuoden lopussa ole vielä laskutettu tai jos sopimusvelvoite on olemassa (esimerkiksi perussopimuksen perusteella) vaikka laskua ei vielä ole tehty, tilinpäätökseen merkitään vastaava tulojäämä. Vastaavasti jos vielä toimittamatta olevat tavarat tai palvelut on vuoden loppuun mennessä jo laskutettu, vastaavat tulot merkitään tilinpäätökseen siirtovelaksi ja kirjataan vasta seuraavalla tilikaudella.

Myös menot kirjataan sille tilikaudelle, jolle ne kuuluvat. Tilikauden päättyessä menoajämät kirjataan sen määrän mukaisesti, jonka arvioidaan vastaavan siirtovelvoitetta kyseisellä kaudella. Menojäämät lasketaan komission antamien yksityiskohtaisten käytännön toimintaohjeiden mukaisesti. Kyseisillä ohjeilla pyritään varmistamaan, että tilinpäätös antaa todenmukaisen kuvan esitetystä taloudellisista ja muista tapahtumista. Vastaavasti jos vielä toimittamatta olevista palveluista tai tavaroista on suoritettu maksu etukäteen, vastaavat menot merkitään tilinpäätökseen siirtosaamisiin menoennakoksi ja kirjataan vasta seuraavalla tilikaudella.

1.6 TUOTTO- JA KULULASKELMA

1.6.1 Tuotot

TUOTOT MUISTA KUIN VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

Suurin osa EU:n tuloista saadaan muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista seuraavasti:

BKTL-varat, alv ja muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat

Tulot kirjataan sillä kaudella, jolla komissio lähettää jäsenvaltioille pyynnön maksaa niiden rahoitusosuudet. Nämä summat arvostetaan ”pyydettyyn määrään”. Koska alv, BKTL-varat ja muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat perustuvat asianomaista varainhoitovuotta koskeviin arvioihin, niiden määriä voidaan tarkistaa muutosten perusteella siihen saakka, kunnes jäsenvaltiot ilmoittavat lopulliset tiedot. Arvioon tehdyn muutoksen vaikutukset otetaan huomioon määritettäessä sen kauden nettoylijäämää tai -alijäämää, jolla muutos tapahtui.

Perinteiset omat varat

Kerryttävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista ja niihin liittyvät tuotot kirjataan, kun vastaavat A-kirjanpitoon liittyvät kuukausikatsaukset saadaan jäsenvaltioilta (mukaan lukien kannetut tullimaksut ja sellaiset erääntyneet määrät, joille on vakuus ja joita ei ole riitautettu). Jäsenvaltioiden keräämät varainhoitovuotta koskevat tulot, joita ei ole vielä maksettu komissiolle, arvioidaan tilinpäätöspäivänä ja merkitään taseeseen siirtosaamisiksi. B-kirjanpitoon liittyvät jäsenvaltioiden toimittamat neljännesvuosikatsaukset (mukaan lukien tullimaksut, joita ei ole kannettu ja joilla ei ole vakuutta, sekä vakuudelliset määrät, jotka velallinen on riitautanut) kirjataan tuotoiksi, joista on vähennetty osuus, jonka jäsenvaltiot saavat pidättää kantokuluina. Lisäksi kirjataan arvonalennus, joka vastaa perimättä jäävien saamisten määrästä tehtyä arviota.

Sakot

Sakoista saatavat tuotot kirjataan silloin, kun komission päätös sakon määräämisestä on hyväksytty ja asiasta on virallisesti ilmoitettu vastapuolelle. Sakkopäätöksen tekemisen jälkeen sakon saaneiden yhteisöjen on kahden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiantamisesta

- a) joko hyväksyttävä päätös ja maksettava sakko määräajassa, jolloin EU kirjaa saamisen lopullisesti perityksi, tai
- b) oltava hyväksymättä päätöstä ja nostettava kanne EU:n lainsäädännön mukaisesti.

Sakko on kuitenkin aina maksettava kolmen kuukauden määräajassa, koska kanteella ei ole lykkäävää vaikutusta (SEUT-sopimuksen 278 artikla). Saatu rahamäärä käytetään kerryttävissä olevan rahamäärän kuittaamiseen. Yritys voi kuitenkin komission tilinpitäjän suostumuksella antaa määrää vastaavan pankkitakauksen. Tällöin sakko pysyy saamisena. Jos rahamäärää tai takausta ei saada ja yrityksen maksukykyä pidetään epävarmana, saamisen arvoa alennetaan kirjanpidossa.

Jos yritys, joka on jo maksanut sakon alustavasti, nostaa päätöksestä kanteen, sakkoa vastaava määrä esitetään ehdollisissa veloissa. Jos taas pidetään mahdollisena, että unionin yleinen tuomioistuin antaa EU:n vastaisen tuomion, kirjataan varaus, joka kattaa kyseisen riskin. Jos alustavan maksun sijaan on saatu vakuus, kerryttävissä olevaa rahamäärää pienennetään kirjanpidossa.

Komission saamat korot, jotka kertyvät pankkitileiltä, joille saadut maksut talletetaan, kirjataan tuotoiksi, ja ehdollisten velkojen määrää korotetaan vastaavasti.

Vuodesta 2010 komissio on hallinnoinut alustavasti maksettuja sakkoja erillisessä rahastossa (BUFI). Varat sijoitetaan rahoitusvälineisiin.

TUOTOT VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

Tavaroiden ja palvelujen myynnistä saatavat tuotot kirjataan silloin, kun niiden omistajuuteen liittyvät riskit ja edut siirtyvät olennaisilta osin ostajalle. Palvelujen tarjoamista koskevaan liiketoimeen liittyviä tuotteita kirjattaessa otetaan huomioon se, missä vaiheessa liiketoimi on tilinpäätöspäivänä.

Korkotuotot ja kulut

Korkotuotot ja kulut kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan efektiivisen koron menetelmää soveltaen. Tällä menetelmällä lasketaan rahoitusvaroihin tai velkoihin kuuluvan erän jaksotettu hankintameno ja kohdistetaan korkotuotot ja kulut asianomaiselle kaudelle. Efektiivistä korkokantaa laskiessaan EU arvioi rahavirrat ottamalla huomioon rahoitusvälineen kaikki sopimusehdot (kuten mahdollisuuden suorittaa maksu ennen eräpäivää), mutta huomioon ei oteta tulevia luottotappioita. Laskelmaan sisällytetään kaikki sellaiset sopimuspuolten välillä suoritettavat tai saatavat palkkiot ja korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, transaktiomenot sekä kaikki muut yli- tai alikurssit.

Siitä alkaen, kun rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai samankaltaisten rahoitusvarojen muodostaman ryhmän arvon katsotaan alentuneen ("vaihe 3"), korkotuotto kirjataan käyttämällä sitä korkokantaa, jota on käytetty tulevien rahavirtojen diskonttaamiseen arvonalentumistappiota määritettäessä.

Osinkotuotot

Osinkotuotot ja vastaavien voitonjakojen tuotot kirjataan silloin, kun oikeus maksun saamiseen on syntynyt.

Tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen tuotot ja kulut

Tämä erä kattaa kyseisistä rahoitusvaroista syntyvät käypään arvoon arvostetut voitot (tuotot) ja käypään arvoon arvostetut tappiot (kulut), mukaan lukien ne, jotka ovat peräisin valuuttamuunnoksista. Korollisten rahoitusvarojen osalta tämä sisältää myös korot. Ks. myös liitetieto 3.9.

Tuotot takaussopimuksista

Takaussopimuksista saadut tuotot (takauspalkkiot) kirjataan siltä ajalta, jona EU on valmis korvaamaan takaussopimuksen mukaiselle takauksen haltijalle mahdollisesti syntyvän luottotappion. Sovelletussa jaksotusaikataulussa otetaan huomioon ajan kulumisen ja vakuuden kattaman vastuun määrä. Takaussopimuksista saataviin tuottoihin sisältyy myös takaussopimukseen liittyvän velan jaksottaminen tapauksissa, joissa takaus on annettu ilman vastiketta tai nimellistä vastiketta vastaan.

1.6.2 Kulut

Muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista aiheutuvat kulut ovat tyypillisiä EU:lle, ja ne muodostavat valtaosan unionin menoista. Ne liittyvät varojen siirtoon tuensaajille, ja ne voidaan jakaa seuraaviin kolmeen ryhmään: i) saamiset, ii) sopimuksen mukaiset siirrot ja harkinnanvaraiset avustukset sekä iii) rahoitusosuudet ja lahjoitukset.

Siirrot kirjataan kuluksi sille jaksolle, jonka aikana siirron perustana oleva tapahtuma toteutuu, edellyttäen, että siirto tapahtuu säännösten (varainhoitoasetus, henkilöstösäännöt tai muu lainsäädäntö) mukaisesti tai että siirron valtuuttava sopimus on allekirjoitettu. Lisäksi tuensaajan on täytettävä kaikki tukikelpoisuuskriteerit ja velvoitteen määrä on voitava arvioida riittävän luotettavasti.

Kun kirjauserusteet täyttävä maksupyyntö vastaanotetaan, tukikelpoinen määrä kirjataan kuluksi. Sellaiset vuoden loppuun mennessä kertyneet tukikelpoiset menot, jotka EU on velkaa tuensaajille mutta joita ei vielä ole kirjattu, arvioidaan ja merkitään taseeseen menoajamiksi.

Tavaroiden ja palvelujen ostamiseen liittyvistä vaihtoon perustuvista transaktioista aiheutuvat menot kirjataan silloin, kun EU vastaanottaa ja hyväksyy kyseiset tavarat ja palvelut. Ne arvostetaan niiden laskun osoittamaan alkuperäiseen määrään. Lisäksi tilinpäätöspäivänä tarjottuun palveluun liittyvät kustannukset sen ajanjakson aikana, jona laskua ei ole vielä saatu eikä hyväksytty, arvioidaan ja kirjataan tuotto- ja kululaskelmaan.

1.7 EHDOLLISET VARAT JA VELAT

1.7.1 Ehdolliset varat

Ehdollinen omaisuusera on potentiaalinen omaisuusera, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta, kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan EKR:n määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa. Ehdollinen omaisuusera ilmoitetaan tilinpäätöksessä silloin, kun se todennäköisesti tuottaa taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia.

1.7.2 Ehdolliset velat

Ehdollinen velka on mahdollinen velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta, kun yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole kokonaan EU:n määräysvallassa, toteutuu tai jää toteutumatta tulevaisuudessa. Se voi olla myös olemassa oleva velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena mutta jota ei merkitä taseeseen, koska ei ole todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ilmentävien resurssien siirtymistä pois rahastosta tai (poikkeuksellisissa tapauksissa) velvoitteen suuruus ei ole määritettävissä riittävän luotettavasti. Ehdolliset velat ilmoitetaan tilinpäätöksessä, paitsi jos on hyvin epätodennäköistä, että taloudellista hyötyä tai suorituspotentiaalia ilmentäviä resursseja siirtyy pois rahastosta.

1.8 RAHAVIRTUALASKELMA

Rahavirtalaskelman sisältämien tietojen perusteella arvioidaan, miten hyvin EU kykenee kerryttämään käteisvaroja ja muita rahavaroja ja millainen näiden varojen tarve on.

Rahavirtalaskelman laadinta perustuu epäsuoraan esittämistapaan. Tämä tarkoittaa sitä, että varainhoitovuoden taloudellista tulosta oikaistaan sellaisten toimien vaikutuksella, joihin ei liity maksutapahtumaa, aikaisempien tai tulevien tilikausien toimintaan kuuluvien maksujen jaksotuksilla sekä investointien rahavirtoihin kuuluvilla tuotto- ja kuluerillä.

Ulkomaanvaluutan määräisten toimien rahavirrat kirjataan EU:n tilinpäätösvaluuttana (euroina). Muuntokurssina käytetään rahavirtalaskelman laatimispäivän euron kurssia.

Rahavirtalaskelmassa esitetään tilikauden rahavirrat jaoteltuina toiminnan, investointien ja rahoitustoimien rahavirtoihin.

Toiminnan rahavirrat sisältävät muusta EU:n toiminnasta kuin investoinneista kertyvät rahavirrat. Rahavirroista suurin osa kuuluu näihin rahavirtoihin.

Investointien rahavirrat sisältävät aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankinnat ja luovutukset sekä sellaiset muihin investointeihin liittyvät hankinnat ja luovutukset, joita ei sisällytetä muihin rahavirtoihin. Tuensaajille myönnettyjä lainoja ei ole sisällytetty investointien rahavirtaan, koska ne ovat osa EU:n yleisiä tavoitteita ja siten EU:n päivittäisiä toimia. Tavoitteena on esittää vain EU:n varsinaiset investoinnit.

Rahoitustoiminta on toimintaa, joka johtaa muiden kuin tuensaajille back-to-back-periaatteella tai aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan (jotka sisältyvät muuhun toimintaan) myönnettyjen lainojen suuruuden ja koostumuksen muutoksiin.

2. TASEEN LIITETIEDOT

VARAT

2.1 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

	(miljoonaa euroa)
Kirjanpitoarvo 31.12.2020, brutto	1 409
Lisäykset	276
Luovutukset	(32)
Omaisuuksien väliset siirrot	0
Muut muutokset	(18)
Kirjanpitoarvo 31.12.2021, brutto	1 636
Kertyneet poistot 31.12.2020	(789)
Poistot varainhoitovuoden aikana	(119)
Palautuneet poistot	3
Luovutukset	36
Omaisuuksien väliset siirrot	0
Muut muutokset	3
Kertyneet poistot 31.12.2021	(867)
Kirjanpitoarvo 31.12.2021, netto	769
Kirjanpitoarvo 31.12.2020, netto	620

Suurin osa näistä määristä liittyy tietokoneohjelmistoihin.

2.2 AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Avaruusresurssien luokka kattaa käyttöomaisuushyödykkeet, jotka liittyvät EU:n kahteen avaruusohjelmaan: maailmanlaajuisiin satelliittinavigointijärjestelmiin eli Galileoon ja Euroopan geostationaariseen navigointilisäjärjestelmään (EGNOS) sekä Euroopan maanseurantaohjelmaan (Copernicus). Niiden avaruusjärjestelmien resurssit, jotka eivät vielä ole toiminnassa, sisältyvät otsakkeeseen ”Keskeneräiset hankinnat”. EU:n avaruusohjelmiin liittyviä omaisuuseriä on rakennettu Euroopan avaruusjärjestön (ESA) avustuksella.

Galileo-ohjelmassa laukaistiin joulukuussa 2021 kaksi satelliittia. Niiden odotetaan olevan toiminnassa vuoden 2022 ensimmäisellä puoliskolla. Samanaikaisesti otettiin käyttöön maainfrastruktuurin uusi sukupolvi 1.7. Järjestelmään kuuluu tällä hetkellä 26 satelliittia. Järjestelmän valmistuttua siihen kuuluu 30 satelliittia (mukaan lukien 6 varasatelliittia). Galileo-järjestelmän toimintaan liittyvien käyttöomaisuushyödykkeiden (sekä satelliittien että maa-asemien) arvo kertyneiden poistojen jälkeen oli 3 413 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2021 (2 145 miljoonaa euroa vuonna 2020). Jäljellä olevia keskeneräisiä hankintoja oli 1 344 miljoonaa euroa (1 872 miljoonaa euroa vuonna 2020).

Copernicus-ohjelmassa satelliitin 6A on ilmoitettu olevan toiminnassa kesäkuussa 2021. Copernicuksen toimintaan liittyvien käyttöomaisuushyödykkeiden arvo poistojen jälkeen oli 937 miljoonaa euroa (877 miljoonaa euroa vuonna 2020). Lisäksi keskeneräisiin hankintoihin kirjattiin Copernicus-satelliittien osalta 2 115 miljoonaa euroa (1 894 miljoonaa euroa vuonna 2020).

Avaruusresurssien otsakkeeseen on sisällytetty myös EGNOSin maainfrastruktuuriin liittyviä käyttöomaisuushyödykkeitä 130 miljoonan euron arvosta (24 miljoonaa euroa vuonna 2020). Lisäksi EGNOS-järjestelmän omaisuuseriä kirjattiin keskeneräisiin hankintoihin 189 miljoonaa euroa (273 miljoonaa euroa vuonna 2020).

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

(miljoonaa euroa)

	Maa-alueet ja rakennukset	Avaruus resurssit	Koneet ja kalusto	Irtaimisto ja ajoneuvot	Tietokonelaitteet	Muut	Rahoitusleasing-sopimukset	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
<i>Kirjanpitoarvo 31.12.2020, brutto</i>	5 924	5 670	546	272	727	332	2 650	4 748	20 868
<i>Lisäykset</i>	100	269	45	19	114	20	9	1 472	2 049
<i>Luovutukset</i>	(12)	—	(24)	(12)	(60)	(7)	(7)	—	(122)
<i>Omaisuuksiluokkien väliset siirrot</i>	535	1 791	1	1	(0)	2	(0)	(2 329)	0
<i>Muut muutokset</i>	—	—	—	—	(0)	0	—	(1)	(1)
Kirjanpitoarvo 31.12.2021, brutto	6 547	7 730	568	281	781	347	2 651	3 890	22 793
<i>Kertyneet poistot 31.12.2020</i>	(3 676)	(2 625)	(465)	(203)	(557)	(259)	(1 402)		(9 186)
<i>Poistot varainhoitovuoden aikana</i>	(187)	(625)	(38)	(16)	(84)	(23)	(92)		(1 065)
<i>Palautetut poistot</i>	5	—	0	0	6	0	—		10
<i>Luovutukset</i>	12	—	24	11	55	7	7		116
<i>Omaisuuksiluokkien väliset siirrot</i>	(0)	—	(0)	—	(0)	0	0		(0)
<i>Muut muutokset</i>	0	—	0	—	(0)	(1)	—		(1)
Kertyneet poistot 31.12.2021	(3 846)	(3 250)	(479)	(208)	(581)	(276)	(1 487)		(10 126)
KIRJANPITOARVO 31.12.2021, NETTO	2 701	4 480	89	73	199	72	1 164	3 890	12 669
<i>KIRJANPITOARVO 31.12.2020, NETTO</i>	2 249	3 045	81	69	170	73	1 248	4 748	11 682

2.3 PÄÄOMAOSUUSMENETELMÄLLÄ ARVOSTETUT SIOITUKSET

Komission edustaman EU:n osuutta Euroopan investointirahastossa (EIR) käsitellään kirjanpidossa osakkuusyrityksenä pääomaosuusmenetelmää soveltaen. EIR toimii EU:n rahoituslaitoksena. Se on erikoistunut tarjoamaan riskipääomaa ja takauksia pienille ja keskisuurille yrityksille (pk-yritykset). EIR on sijoittautunut Luxemburgiin. Se toimii julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuutena, jonka jäseniä ovat Euroopan investointipankki (EIP), EU ja ryhmä rahoituslaitoksia.

EIR:n osakkeenomistajat hyväksyivät vuonna 2021 pääoman korottamisen 4,5 miljardista eurosta 7,4 miljardiin euroon. Merkitty pääoma 31. joulukuuta 2021 on 7,3 miljardia euroa (lisäksi 70 miljoonaa euroa on hyväksytty mutta ei vielä merkitty). Tämä lisäys mahdollistaa sen, että EIR on keskeisessä asemassa vuosina 2021–2027 toteutettavan EU:n investointiohjelman InvestEU:n käynnistämisessä (ks. liitetieto 4.1.1). EIR auttaa myös vastaamaan covid-19-kriisiin tarjoamalla merkittäviä tukipaketteja pienyrityksille kaikkialla Euroopassa. EU osallistui pääoman korotukseen 372 miljoonalla eurolla. EU:n omistusosuus EIR:ssä 31. joulukuuta 2021 oli 30 prosenttia (29,7 % vuonna 2020) ja ääniosuus 30 prosenttia (29,7 % vuonna 2020). EIR:n on perussääntönsä mukaisesti siirrettävä vuotuisesta nettotuloksesta vähintään 20 prosenttia sääntömääräiseen rahastoon, kunnes rahaston kumulatiiviset varat ovat 10 prosenttia merkitystä pääomasta. Tätä rahastoa ei saa käyttää voitonjakoon.

(miljoonaa euroa)

	Euroopan investointirahasto
Osuus 31.12.2020	588
Rahoitusosuudet	372
Saadut osingot	—
Osuus nettotuloksesta	169
Osuus nettovaroista	63
Osuus 31.12.2021	1 192

Seuraavat kirjanpitoarvot on kohdistettu EU:lle käyttäen perusteena sen prosenttilukuna ilmaistuja osuuksia:

(miljoonaa euroa)

	31.12.2021	31.12.2020
	EIR yhteensä	EIR yhteensä
Varat	5 187	3 256
Velat	(1 213)	(1 277)
Tulot	781	322
Menot	(217)	(194)
Ylijäämä/(alijäämä)	564	129

Edellä esitetty taloudellisten tietojen yhteenveto täsmäytetään EIR:ssä olevan omistusosuuden kirjanpitoarvon kanssa seuraavasti:

(miljoonaa euroa)

	31.12.2021	31.12.2020
Osakkuusyrityksen nettovarot	3 974	1 979
Euroopan komission omistusosuus EIR:ssä	30,0 %	29,7 %
Kirjanpitoarvo	1 192	588

Komission edustama EU on maksanut merkitsemistään osakkeista EIR:n pääomasta 20 prosenttia 31. joulukuuta 2021. Jäljelle jäävä osuus, jota ei ole vaadittu maksettavaksi, on seuraava:

	(miljoonaa euroa)	
	EIR:n pääoma yhteensä	EU:n merkitsemä osuus
Osakepääoma yhteensä	7 300	2 190
Maksettu	(1 460)	(438)
Maksamista ei ole pyydetty	5 840	1 752

2.4 RAHOITUSVARAT

	(miljoonaa euroa)		
	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
Pitkäaikaiset			
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat	2.4.1	160 214	82 887
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ⁽¹⁾	2.4.2	21 660	16 327
		181 874	99 214
Lyhytaikaiset			
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat	2.4.1	3 353	10 422
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ⁽¹⁾	2.4.2	3 391	3 459
		6 744	13 881
Yhteensä		188 618	113 095

⁽¹⁾ Vuoden 2020 luvut sisältävät 16 134 miljoonaa euroa, jotka on luokiteltu pitkäaikaisiksi myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi, ja 3 453 miljoonaa euroa, jotka on luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi, EU:n konsolidoidussa tilinpäätöksessä 2020.

2.4.1 Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat

	(miljoonaa euroa)		
	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
Elpymis- ja palautumistukivälineen lainat (NextGenerationEU) ja rahoitusapu	2.4.1.1	163 392	93 193
Muut lainat	2.4.1.2	176	116
Yhteensä		163 568	93 309
Pitkäaikaiset		160 214	82 887
Lyhytaikaiset		3 353	10 422

2.4.1.1 Elpymis- ja palautumistukivälineen lainat (NextGenerationEU) ja rahoitusapu

(miljoonaa euroa)

	Elpymis- ja palautumistukiväline (Next-GenerationEU)	SURE	ERVM	Maksutaselainat	Makrotaloudellinen rahoitusapu	Euratom	Yhteensä
Yhteensä 31.12.2020	—	39 503	47 396	201	5 813	279	93 193
Tilinpäätössäännön nro 11 tarkistus	—	420	(114)	(1)	(27)	(1)	276
Uudet lainat (nimellisarvot)	17 970	50 137	9 750	—	1 665	100	79 622
Takaisinmaksut	—	—	(9 750)	—	(14)	(29)	(9 793)
Kirjanpitoarvon muutokset	8	507	(144)	0	(24)	—	347
Arvonlennuksen muutokset	—	—	—	—	(243)	(11)	(254)
Yhteensä 31.12.2021	17 978	90 567	47 138	201	7 170	338	163 392
Pitkäaikaiset	17 970	90 502	43 969	200	7 132	314	160 087
Lyhytaikaiset	8	65	3 169	1	38	24	3 305

Lainojen nimellisarvo 31. joulukuuta 2021 on 162 394 miljoonaa euroa. Summasta 144 424 miljoonaa euroa koskee rahoitusapuna myönnettäviä lainoja (92 565 miljoonaa euroa vuonna 2020) ja 17 970 miljoonaa euroa elpymis- ja palautumistukivälinettä (nolla euroa vuonna 2020). Merkittävä kasvu edelliseen vuoteen verrattuna johtuu SURE-välineestä myönnettyistä lisälainoista ja elpymis- ja palautumistukivälineen (NextGenerationEU) käyttöönotosta vuonna 2021.

Rivillä "Tilinpäätössäännön nro 11 tarkistus" esitetään tarkistetun tilinpäätössäännön nro 11 vaikutus lainojen määrään 1. tammikuuta 2021. SURE-välineen, ERVM:n ja maksutaselainojen osalta vaikutuksella tarkoitetaan efektiivisen koron menetelmän soveltamista. Makrotaloudellisen rahoitusavun ja Euratomin osalta vaikutuksella tarkoitetaan efektiivisen koron menetelmän ja arvonalentumisesta johtuvan vähennyserän soveltamista 1. tammikuuta 2021 alkaen.

— Efektiivisen koron vaikutus: Edellä mainitut ohjelmat toimivat back-to-back-periaatteella, lukuun ottamatta elpymis- ja palautumistukivälinettä (NextGenerationEU). Tämä tarkoittaa, että EU:lle lainanotosta aiheutuvat preemiot, diskontot, korot ja transaktiokulut peritään lainansaajalta. Näin ollen lainan efektiivinen korko on kyseisen lainan rahoittamiseksi otetun lainan efektiivinen korko. Lainanoton preemiot tai diskontot ja niiden periminen lainansaajilta on aiemmin kirjattu välittömästi kuluksi tuotto- ja kululaskelmaan. Efektiivisen koron menetelmän soveltamisen seurauksena jaksottamattomat preemiot ja diskontot 1. tammikuuta 2021 on lisätty myönnettyjen lainojen ja niiden rahoittamiseksi otettujen lainojen jäljellä oleviin määriin. Nettovaikutus kertymään on nolla. Jaksottamattomat preemiot ja diskontot jaksotetaan nyt erääntymispäivään asti.

— Arvonlennuksesta johtuvan vähennyserän vaikutus: Erä on laskettu käyttämällä odotettavissa olevaa luottotappiota kuvaavaa mallia soveltaen lainojen arvonalentumista koskevia periaatteita (ks. liitetieto 6.5). Näin ollen komissio on kirjannut makrotaloudellisen rahoitusavun ja Euratomin lainojen odotettavissa olevista luottotappioista arvonalentumisesta johtuvan vähennyserän 1. tammikuuta 2021.

Rivi "Arvonlennuksen muutokset" vastaa odotettavissa olevien luottotappioiden uudelleenarvostusta 31. joulukuuta 2021.

Rivi "Kirjanpitoarvon muutokset" vastaa kertyneiden korkojen ja preemioiden/diskonttojen muutosta (uudet preemiot/diskontot ja jaksotukset).

Elpymis- ja palautumistukiväline

EU perusti vuonna 2021 elpymis- ja palautumistukivälineen väliaikaiseksi välineeksi, jolla autetaan jäsenvaltioiden talouksia elpymään koronapandemiasta ja selviytymään paremmin vihreästä ja digitaalisesta siirtymästä. Komissio ottaa EU:n elpymisvälineen (NextGenerationEU) kautta lainoja, joista saatavat varat elpymis- ja palautumistukiväline käyttää jäsenvaltioiden uudistusten ja investointien rahoittamiseen. Uudistusten ja investointien on oltava EU:n painopisteiden

mukaisia ja vastattava haasteisiin, jotka on yksilöity talous- ja sosiaalipolitiikan koordinoitua koskevan eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa annetuissa maakohtaisissa suosituksissa. Rahoitus voidaan myöntää joko lainana (tuki, joka maksetaan takaisin) tai avustuksena (tuki, jota ei makseta takaisin, ks. liitetieto 2.5). Jäsenvaltiot voivat saada rahoitusta enintään määrän, joka vastaa niille varattua lainojen ja avustusten määrää. Saadakseen tukea jäsenvaltioiden on toimitettava kansalliset elpymis- ja palautumissuunnitelmansa Euroopan komissiolle. Kussakin suunnitelmassa esitetään vuoden 2026 loppuun mennessä toteutettavat uudistukset ja investoinnit ja määritellään selvät välitavoitteet ja tavoitteet, jotka Euroopan komissio analysoi ja Eurooppa-neuvosto hyväksyy. Elpymis- ja palautumistukivälineen lainoja voidaan maksaa lainansaajille 31. joulukuuta 2026 asti sen jälkeen, kun ne ovat saavuttaneet sovitut välitavoitteet. Komissio pystyi kuitenkin 31. joulukuuta 2021 mennessä aikaistamaan jopa 13 prosenttia hyväksytyistä lainamääristä talouden elpymisen käynnistämiseksi.

Joulukuun 31. päivään 2021 mennessä on tehty 153,2 miljardin euron lainasopimukset. Komissio on maksanut niistä 18 miljardia euroa. Elpymis- ja palautumistukivälineen lainojen ja NextGenerationEU-välineen lainojen välillä ei ole back-to-back-suhdetta (ks. liitetieto 2.11).

Eurooppalainen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäinen tukiväline (SURE)

SURE on uusi eurooppalainen väline, joka auttaa pitämään ihmiset työssä ja työpaikoissa, joihin koronaviruspandemia vaikuttaa. Tämän tukivälineen kautta jäsenvaltiot voivat pyytää EU:lta rahoitusapua koronakriisistä johtuviin äkillisesti ja huomattavasti kasvaneisiin kansallisiin julkisiin menoihin. Nämä menot voivat liittyä kansallisiin työajan lyhentämistä järjestelyihin sekä vastaaviin toimenpiteisiin, jotka voivat koskea myös itsenäisiä ammatinharjoittajia, sekä joihinkin terveyteen liittyviin toimenpiteisiin erityisesti työpaikoilla. Siitä voidaan myöntää rahoitusapua enintään 100 miljardia euroa lainojen muodossa asianomaisille jäsenvaltioille. Välineen perustana ovat 25 miljardin euron takaukset, jotka jäsenvaltiot ovat antaneet komissiolle niihin liittyvien lainojen takaisinmaksua varten. Komissio voi neuvoston asetuksen (EU) 2020/672⁽¹⁹⁾ mukaan tehdä lainasopimuksen jäsenvaltion kanssa vasta sen jälkeen, kun komissio on tehnyt SURE-tukivälineestä tarjottavaa rahoitusapua koskevan täytäntöönpanopäätöksen ja neuvosto on hyväksynyt sen.

Neuvosto oli hyväksynyt ja komissio allekirjoittanut 94,3 miljardin euron rahoitusavun lainasopimukset 31. joulukuuta 2021. Niistä komissio oli maksanut jäsenvaltioille 89,6 miljardia euroa (nimellismäärät). Lainasopimuksen jäljellä olevat sovitut määrät maksetaan vuonna 2022.

Euroopan rahoituksen vakautusmekanismi (ERVM)

Euroopan rahoituksen vakautusmekanismista voitiin myöntää jäsenvaltiolle unionin taloudellista apua, jos poikkeukselliset tapahtumat, joihin jäsenvaltio ei voinut vaikuttaa, aiheuttivat kyseiselle jäsenvaltiolle vaikeuksia tai uhkasivat vakavasti aiheuttaa sille suuria vaikeuksia. Taloudellinen apu myönnettiin lainan tai luottojärjestelyn muodossa. Toukokuun 9. päivänä 2010 kokoontuneen Ecofin-neuvoston päätelmissä järjestelyn enimmäismäärä rajoitetaan 60 miljardiin euroon, mutta jäsenvaltioille myönnettävien lainojen tai luottojärjestelyjen pääoma rajoitetaan omien varojen enimmäismäärän mukaisten maksumäärärahojen liikkumavaraan. Nykyisten suunnitelmien mukaan Euroopan ERVM ei enää osallistu uusiin rahoitusohjelmiin eikä tee uusia sopimuksia lainajärjestelyistä. Tehdyistä lainasopimuksista ei ole enää nostamattomia määriä.

Maksutaselainat

Tämä on politiikkalähtöinen rahoitusväline, jolla tarjotaan keskipitkän aikavälin rahoitustukea jäsenvaltioille, jotka eivät ole ottaneet euroa käyttöön. Välineestä voidaan myöntää lainoja jäsenvaltioille, joilla on maksutasetta tai pääomatasetta koskevia vaikeuksia tai joita tällaiset vaikeudet vakavasti uhkaavat. Välineestä myönnettävien maksamatta olevien lainojen enimmäismäärä on rajoitettu 50 miljardiin euroon. Tehdyistä lainasopimuksista ei ole enää nostamattomia määriä.

Makrotaloudellinen rahoitusapu

Makrotaloudellinen rahoitusapu on EU:n rahoitusavun muoto, josta myönnetään maksutasetukea kumppanimaille, joilla on maksutasetta koskeva kriisi. Makrotaloudellinen rahoitusapu muodostuu keskipitkän tai pitkän aikavälin lainoista tai avustuksista tai tällaisten lainojen ja avustusten tarkoituksenmukaisesta yhdistelmästä. Yleensä sillä täydennetään Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) tukemien rakennemuutos- ja uudistusohjelmien rahoitusta. Elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnettävien lainojen rahoittamiseksi otetut lainat katetaan ensi kädessä ulkosuhteisiin liittyviä hankkeita varten perustetusta takuurahastosta ja sen jälkeen EU:n talousarviosta

Vuoden 2021 aikana tuensaajille maksettiin 1,7 miljardin euron lisälainat, joihin sisältyi Ukrainalle maksetut 0,6 miljardia euroa. Tehdyistä lainasopimuksista on käyttämättä 0,6 miljardin euron määrä, johon on liitetty ehtoja.

⁽¹⁹⁾ Neuvoston asetus (EU) 2020/672, annettu 19 päivänä toukokuuta 2020, eurooppalaisen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisen tukivälineen (SURE) perustamisesta covid-19:n leviämisen seurauksena (EUVL L 159, 20.5.2020, s. 1).

Makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen arvonalentumisesta johtuva vähennyserä 31. joulukuuta 2021 on 293 miljoonaa euroa. Summasta 197 miljoonaa euroa koskee Ukrainalle myönnettyjä lainoja (nimellisarvo vuoden lopussa yhteensä 4,4 miljardia euroa). EU:n tilinpitosääntöjen (ja IPSAS-sääntöjen) mukaisesti tässä arvonalentumisesta johtuvassa vähennyserässä ei oteta huomioon vuonna 2022 syntyneeseen Ukrainan sotaan liittyviä tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, jotka eivät edellytä tilinpäätöksen oikaisemista (ks. liitetieto 8), vaan ainoastaan vuoden 2021 lopussa havaittu riskin merkittävä kasvu.

Euroopan atomienergiayhteisön lainat (Euratom)

Euroopan atomienergiayhteisö (Euratom, jota edustaa komissio) myöntää lainoja sekä jäsenvaltioille että muille maille sekä molempien yhteisöille energia-alan laitoksiin liittyvien hankkeiden rahoittamista varten. Euratomin 31. joulukuuta 2021 jäljellä olevista lainoista 300 miljoonaa euroa (nimellisarvo) liittyy Ukrainalle myönnettyihin lainoihin, joiden osalta on kirjattu 13 miljoonan euron arvonalentumisesta johtuva vähennyserä. Komissio oli 31. joulukuuta 2021 mennessä saanut Euratom-lainojen kattamiseksi 350 miljoonan euron takaukset kolmansilta osapuolilta (279 miljoonaa euroa vuonna 2020). Tehdyistä lainasopimuksista ei ole enää nostamattomia määriä.

Lainojen efektiivinen korko (ilmoitetaan korkojen vaihteluvälinä)

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Elpymis- ja palautumistukiväline (NextGenerationEU)</i>	0,11 % – 0,12 %	—
SURE	(0,48) % – 0,77 %	0,00 % – 0,30 %
ERVM	(0,03) % – 3,79 %	0,50 % – 3,75 %
Maksutaselainat	2,95 %	2,88 %
<i>Makrotaloudellinen rahoitusapu</i>	(0,14) % – 3,70 %	0,00 % – 3,69 %
<i>Euratom</i>	(0,08) % – 1,66 %	0,00 % – 5,76 %

Vuoden 2020 luvut viittaavat nimelliskorkoihin, kun taas vuoden 2021 luvut ovat efektiivisiä korkoja EU:n tarkistetun tilinpäätössäännön mro 11 mukaisesti.

2.4.1.2 Muut lainat

Tällaisia lainoja on kolmenlaisia:

- EU:n talousarvioon sisältyvistä ohjelmista (esimerkiksi MEDA-ohjelma Euro-Välimeri-kumppanuus ja EU:n työllisyys- ja sosiaali-alan innovaatio-ohjelma) 31. joulukuuta 2021 mennessä myönnettyt 74 miljoonan euron lainat (75 miljoonaa euroa vuonna 2020).
- Toteutuskumppaneiden alun perin myöntämät laiminlyödyt lainat, joista komissio on maksanut takaukseen perustuvan maksuvaatimuksen ja jotka sillä on nyt oikeus periä takaisin (siirretyt lainat). Komissiolla oli 31. joulukuuta 2021 tällaisiin lainoihin liittyviä takaisinperintäoikeuksia yhteensä 855 miljoonan euron arvosta (mukaan lukien kertyneet korot). Sen jälkeen kun on otettu huomioon odotettavissa olevat luottotappiot, taseeseen kirjattu kirjanpitoarvo on kuitenkin 48 miljoonaa euroa. Näiden lainojen myöntäjänä oli EIP, ja niille annettiin takaus ESIR-rahaston ja ulkoisen lainanantovaltuuden puitteissa.
- Yhteensä 54 miljoonan euron määräaikaistalletukset, joiden maturiteetti on yli kolme kuukautta ja jotka eivät täytä muiden rahavarojen määritelmää.

2.4.2 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
<i>Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – muut kuin johdannaiset⁽¹⁾</i>	2.4.2.1	24 223	19 587
<i>Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – johdannaiset</i>	2.4.2.2	828	199

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
Yhteensä		25 051	19 786
Pitkäaikaiset		21 660	16 327
Lyhytaikaiset		3 391	3 459

(¹) Vuoden 2020 luku koskee määriä, jotka on aiemmin luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi EU:n konsolidoidussa tilinpäätöksessä 2020.

2.4.2.1 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – muut kuin johdannaiset Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – muut kuin johdannaiset lajeittain

(miljoonaa euroa)

	31.12.2021	31.12.2020
Velkapaperit	19 326	14 862
Rahamarkkinarahastot ja sijoitukset yhdistettyihin salkkuihin	2 513	3 038
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	2 384	1 686
Yhteensä	24 223	19 587
Pitkäaikaiset	20 834	16 134
Lyhytaikaiset	3 390	3 453

Vuoden 2020 luvut koskevat määriä, jotka on aiemmin luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi EU:n konsolidoidussa tilinpäätöksessä 2020.

Velkapaperit ovat pääasiassa valtion ja yritysten joukkovelkakirjalainoja. Nämä sijoitukset ovat komission tai EIP:n EU:n puolesta hallinnoimissa rahastoissa (salkuissa), ja ne koskevat pääasiassa yhteistä vararahastoa, Horisontti 2020 -ohjelmaa, BUFI-rahastoa ja innovaatorahastoa (ks. jäljempänä). Omaisuussalkkujen arvonkehitys arvioidaan käyvän arvon (markkina-arvon) perusteella.

Rahamarkkinarahastot ovat sijoitusrahastoja, jotka sijoittavat lyhytaikaisiin velkapapereihin (esimerkiksi EIP:n Unitary-rahamarkkinarahasto). Yhdistettyjen salkkujen sijoitukset ovat Verkkojen Eurooppa -välineen ja Horisontti 2020 -puiteohjelman EU-varoja, jotka on yhdistetty NER300-ohjelmaan kuuluviin jäsenvaltioiden varoihin. Niitä käytetään EIP:n rahoitus- ja investointitoimien takaamiseen.

”Muilla oman pääoman ehtoisilla sijoituksilla” tarkoitetaan pääasiassa EU:n budjettivarojen sijoittamista toteutuskumppanien kautta riskipääomaan tai muuntotyypisiin sijoitusrahastoihin EU:n politiikkatavoitteiden saavuttamiseksi. Tällaisia tavoitteita ovat esimerkiksi toimintaansa aloittelevien pk-yritysten, tutkimuksen ja innovoinnin sekä infrastruktuurin rahoituksen saatavuuden parantaminen sekä EU:ssa että sen ulkopuolella.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – muut kuin johdannaiset ohjelmittain

(miljoonaa euroa)

	31.12.2021	31.12.2020
Innovaatorahasto	4 195	—
BUFI-sijoitukset	1 257	1 598
Selvitystilassa oleva EHTY	1 382	1 445

	(miljoonaa euroa)	
	31.12.2021	31.12.2020
Euroopan jälleenrakennus- ja kehitys pankki	188	188
Euroopan ulkosuhdehallinnon paikallisen henkilöstön eläkesuunnitelma	69	73
	7 091	3 304
<i>Talousarviotakuurahastot:</i>		
Yhteinen vararahasto	11 272	—
ESIR-takuurahasto	—	7 526
Ulkosuhteisiin liittyvien hankkeiden takuurahasto	—	2 794
EKKR-takuurahasto	—	692
	11 272	11 012
<i>EU:n talousarviosta rahoitetut rahoitusvälineet:</i>		
Horisontti 2020	3 342	3 097
Verkkojen Eurooppa -väline	762	764
Pk-yrityksille tarkoitetut EU:n pääomajärjestelyt	684	533
Euroopan Kaakkois-Eurooppa-rahasto (EFSE)	213	163
Vihreän kasvun rahasto	146	143
Energiatehokkuuden rahoitusväline	107	104
Muut	606	467
	5 861	5 271
Yhteensä	24 223	19 587
Pitkäaikaiset	20 834	16 134
Lyhytaikaiset	3 390	3 453

Vuoden 2020 luvut koskevat määriä, jotka on aiemmin luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi EU:n konsolidoidussa tilinpäätöksessä 2020.

Innovaatorahasto

Innovaatorahasto perustettiin kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta unionissa annetun direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2018/410⁽²⁰⁾. Rahastolla tuetaan vähähiiliseen teknologiaan ja vähähiilisiin prosesseihin liittyvää innovointia tietyillä talouden aloilla. Innovaatorahastoa rahoitetaan tuloilla, jotka saadaan 450 miljoonan päästöoikeuden asteittaisesta rahaksi muuntamisesta, sekä NER300-ohjelman 300 miljoonan päästöoikeuden rahaksi muuntamisesta saaduista varoista käyttämättä jääneillä määrillä (ks. liitetieto 3.8). Innovaatorahasto aloitti toimintansa vuonna 2020, mutta sen varat olivat tuolloin käteisvaroja. Vuodesta 2021 lähtien innovaatorahaston varoja on hallinnoinut EIP sijoittamalla niitä joukkovelkakirjalainoihin.

⁽²⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/410, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2018, direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta kustannustehokkaiden päästövähennysten ja vähähiilisyttä edistävien investointien edistämiseksi sekä päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta (EUVL L 76, 19.3.2018, s. 3).

BUFI-sijoitukset

Komissio on perustanut talousarvion sakkorahaston (BUFI) hallitukseen varoja, jotka se alustavasti saa valituksen kohteena olevista kilpailusakoista. Ennen lainvoimaista tuomioistuimen päätöstä komissio sijoittaa varat vieraan pääoman ehtoiisiin rahoitusvälineisiin.

Selvitystilassa oleva EHTY

EHTYn perustamissopimuksen voimassaolo päättyi 23. heinäkuuta 2002. Kaikki EHTYn varat siirrettiin Euroopan unionille ja varattiin hiili- ja terästeollisuuteen liittyvien alojen tutkimukseen. Komissio hallinnoi salkkua ja sijoittaa toimivilla markkinoilla noteerattuihin euromääräisiin vieraan pääoman ehtoiisiin arvopapereihin.

Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki

EU on investoinut Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) pääomaan, josta sillä oli 90 044 osaketta 31. joulukuuta 2021 (90 044 osaketta myös vuonna 2020). Niiden osuus on 3 prosenttia merkitystä osakepääomasta yhteensä. EU on sijoittanut osakepääomaa yhteensä 900 miljoonaa euroa, joista 713:a miljoonaa ei ole pyydetty maksettavaksi. EBRD:n perustamissopimuksen mukaan osakkailla on sopimusperusteisia rajoituksia, joiden mukaan esimerkiksi osakkeet eivät ole siirrettäviä ja omistusosuus voidaan myydä enintään hankintahintaan. EU arvostaa investointinsa EBRD:ssä käypään arvoon. Alkuperäinen hankintahinta katsotaan parhaaksi arvioksi käyvästä hinnasta, erityisesti edellä mainittujen sopimusperusteisten rajoitteiden vuoksi. Vaikka EBRD:n osakkeita ei noteerata pörssissä, sen pääomaa koskevia transaktioita on tehty viime aikoina (pääoman nimellisarvon mukainen liikkeeseläskä), mikä viittaa siihen, että hankintahinta on tässä tilanteessa paras arvio käyvästä hinnasta.

Yhteinen vararahasto

EU takaa oman pääoman ehtoiset sijoitukset ja lainat, joita toteutuskumppanit tarjoavat valtioille ja yrityksille. Maksulaiminlyönneistä tai muista tappioista johtuvien saamisten maksamiseksi EU:n talousarviossa asetetaan säädösten mukaisesti vähitellen varoja pääomapuskurin eli yhteisen vararahaston muodostamista varten. Yhteinen vararahasto kattaa myös lainat, joita komissio ottaa muille kuin jäsenvaltioille myönnettävien makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen ja Euratom-lainojen rahoittamiseksi.

Vuoteen 2020 asti kullekin talousarviotakuulle oli oma rahasto (ESIR-takuurahasto, EKKR-takuurahasto ja ulkoisten toimien takuurahasto, joka kattoi myös kolmansille maille myönnettävät makrotaloudellisen rahoitusavun lainat ja Euratom-lainat).

Komissio perusti 1. tammikuuta 2021 varainhoitoasetuksen mukaisesti yhteisen vararahaston hallinnoimaan yhdessä yhdistetyssä salkussa kaikkien kolmansille maille myönnettyjen talousarviotakuiden ja rahoitusapulainojen pääomapuskuria, jäljempänä "rahoituspuskuri". EU:n talousarviosta yhteiseen vararahastoon osoitettujen varojen lisäksi yhteiseen vararahastoon osoitetaan laiminlyödyistä toimista takaisinperittyjä varoja, rahaston sijoituksista saatavia tuottoja ja EU:n talousarviotakuista saatavia korvauksia. Yhteinen vararahasto voi myös saada vapaaehtoisia maksuja jäsenvaltioilta ja muilta rahoittajilta, jotka tällä tavoin lisäävät käytettävissä olevia EU:n talousarviotakuuta.

Saadut rahoitusosuudet kohdennetaan yhteisessä vararahastossa osioihin, joista kukin koskee yhtä rahaston rahoittamiseen osallistuvaa ohjelmaa. Yhteinen vararahasto koostui 31. joulukuuta 2021 neljästä osiosta. Niistä kolme liittyy aiemmissa monivuotisissa rahoituskehityksissä perustettuihin vanhoihin välineisiin (ESIR, EKKR ja ulkoinen lainanantovaltuutus). Nämä kolme yhteisen vararahaston rahoitukseen osallistuvaa ohjelmaa ovat siirtäneet nykyisen rahoituksensa rahastoon liittymispäivänä. Lisäksi yhteisessä vararahastossa on osio InvestEU-ohjelmalle, joka on nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen puitteissa perustettu uusi väline. Näitä välineitä koskevissa säädöksissä vahvistetaan annettuja takauksia varten tarvittava rahoitus. EU:n talousarviossa nämä yksittäiset rahoituserät yhdistetään yhteiseen vararahastoon omaisuudenhoidon optimoimiseksi.

Joulukuun 31. päivänä 2021 yhteisen vararahaston varat olivat 12,3 miljardia euroa. Summasta 11,3 miljardia euroa oli sijoitettuna luokkaan "Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – muut kuin johdannaiset" (velkapaperit).

Horisontti 2020

Tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman Horisontti 2020:n (2014–2020) perustamisasetuksen mukaisesti on otettu käyttöön uusia rahoitusvälineitä, joilla voidaan parantaa tutkimus- ja innovointitoimintaa (T&I) harjoittavien yhteisöjen rahoituksen saantia. Nämä välineet ovat seuraavat:

- *InnovFin-laina- ja takauspalvelu T&I-toimintaa varten*, jonka puitteissa komissio jakaa taloudellisen riskin, joka liittyy EIP:n toteuttamien uusien rahoitustoimien salkkuun
- *pk-yritysten InnovFin-takausjärjestelmä ja pk-yrityksiä koskevaan aloitteeseen sisältyvä rajoittamattomia takauksia koskeva väline (SIUGI)*, joka muodostuu EIR:n hallinnoimista takausjärjestelyistä, joista tarjotaan takauksia ja vastatakauksia rahoituksen välittäjien uusille lainasalkuille (komissio jakaa SIUGIn puitteissa jäsenvaltioiden, EIR:n ja EIP:n kanssa annettuihin takauksiin liittyvän taloudellisen riskin)
- *EIR:n hallinnoima InnovFin-pääomajärjestely T&I-toimintaa varten*, josta tarjotaan sijoituksia pääomasijoitusrahastoihin
- *Euroopan innovaationeuvoston rahasto*, joka tarjoaa oman pääoman ehtoista rahoitusta innovoinnin ja markkinoille saattamiseen liittyvien toimien vauhdittamiseen. Euroopan innovaationeuvoston rahastoa rahoitetaan ensisijaisesti vuosien 2021–2027 monivuotisesta rahoituskehystä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kautta. Tähän mennessä komissio on kuitenkin käyttänyt Horisontti 2020 -puiteohjelmassa käytettävissä olevia varoja.

Verkkojen Eurooppa -väline

Verkkojen Eurooppa -välineen vieraan pääoman ehtoinen rahoitusväline on perustettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1316/2013 ⁽²¹⁾ mukaisesti helpottamaan infrastruktuurihankkeiden mahdollisuuksia saada rahoitusta liikenteen, televiestinnän ja energian aloilla. Sitä hallinnoi EIP EU:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Se tarjoaa lainarahoituksen riskinjako etuoikeutettujen ja etuoikeusasemaltaan huonompien lainojen ja takausten muodossa sekä EU:n takaamaa tukea hankejoukkolainoille.

Pk-yrityksille tarkoitetut EU:n pääomajärjestelyt

Nämä ovat EIR:n hallinnoimia oman pääoman ehtoisia rahoitusvälineitä, jotka rahoitetaan COSME-ohjelmasta, CIP- ja MAP-ohjelmista sekä kasvua ja työllisyyttä koskevasta aloitteesta. Niillä tuetaan pk-yritysten perustamista ja käynnistys- (start-up-) ja kasvuvaiheessa olevien pk-yritysten rahoittamista EU:ssa investoimalla sopiviin erikoistuneisiin pääomasijoitusrahastoihin.

Johdannaisiin kuulumattomien rahoitusvarojen käyvän arvon hierarkia käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavissa rahoitusvaroissa (vuonna 2020 luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi)

(miljoonaa euroa)		
Rahoitusvarojen tyyppi	31.12.2021	31.12.2020
Taso 1: Toimivilla markkinoilla noteeratut hinnat	19 336	15 383
Taso 2: Muut todettavissa olevat tiedot kuin noteeratut hinnat	2 698	2 706
Taso 3: Arvostusmenetelmät, joissa käytetyt tiedot eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon	2 190	1 498
Yhteensä	24 223	19 587

Varainhoitovuoden aikana ei tehty siirtoja käyvän arvon hierarkian tasojen 1 ja 2 välillä.

Niiden johdannaisiin kuulumattomien rahoitusvarojen täsmäytys, joiden arvo määritettiin arvostusmenetelmillä, joissa käytetyt tiedot eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (taso 3)

(miljoonaa euroa)	
Käypään arvoon perustuvat muutokset	
Alkusaldo 1.1.2021	1 498

⁽²¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1316/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, Verkkojen Eurooppa -välineen perustamisesta sekä asetuksen (EU) N:o 913/2010 muuttamisesta ja asetusten (EY) N:o 680/2007 ja (EY) N:o 67/2010 kumoamisesta (EUVL L 348, 20.12.2013, s. 129).

(miljoonaa euroa)	
Käypään arvoon perustuvat muutokset	
Tilinpäätössäännön nro 11 tarkistus	2
Investoinnit tilikaudella	505
Pääoman takaisinmaksut	(111)
Saadut tuotot	(30)
Tilikauden voitot tai tappiot kirjattuna yli- tai alijäämään	326
Siirrot tasolle 3	—
Siirrot tasolta 3	—
Muut	—
Loppusaldo 31.12.2021	2 190

Vuoden 2021 lopussa hallussa olleiden tason 3 varojen, jotka eivät kuuluneet johdannaisiin, nettovoitot olivat 295 miljoonaa euroa. Ne sisältyvät rahoitustuottojen kohtaan "Voitot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista – muut kuin johdannaiset" (ks. liitetieto 3.9) ja rahoituskulujen kohtaan "Tappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista – muut kuin johdannaiset" (ks. liitetieto 3.15).

2.4.2.2 Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat – johdannaiset

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat – johdannaiset tyypeittäin

Johdannaistyyppi	31.12.2021			31.12.2020		
	Nimellisarvo	Varojen käypä arvo	Velkojen käypä arvo	Nimellisarvo	Varojen käypä arvo	Velkojen käypä arvo
Valuuttatermiinisopimus	646	2	—	417	6	—
Pääomasijoitussalkun takaus	4 148	826	(1)	3 412	193	(1)
Valuuttakurssiriskin takuut	28	—	(4)	14	—	(4)
Yhteensä	4 822	828	(5)	3 843	199	(4)
Pitkäaikaiset		826	(5)		193	(4)
Lyhytaikaiset		2	—		6	(0)

Valuuttatermiinisopimus

EU tekee valuuttatermiinisopimuksia suojautuakseen ESIR-takuurahaston hallussa oleviin Yhdysvaltain dollarin määräisiin velkapapereihin liittyvältä valuuttariskiltä. Valuuttatermiinisopimusten mukaisesti EU on velvollinen maksamaan edellä olevassa taulukossa esitetyn sovitun nimellismäärän ulkomaan valuutassa (pay leg), ja sille maksetaan sovitun nimellismäärä euroissa (receive leg) sopimuksen erääntymispäivänä. Nämä johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon tilinpäätöspäivänä ja luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi tai veloiksi riippuen siitä, onko niiden käypä arvo positiivinen vai negatiivinen.

Pääomasijoitussalkkujen takaukset

Otsake ”Pääomasijoitussalkkujen takaukset” sisältää EU:n rahoituslaitoksille antamat takaukset oman pääomasijoitussalkuille. Nämä takaukset luokitellaan johdannaisrahoitusvälineiksi ja kirjataan rahoitusvaroihin tai -velkoihin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, koska ne eivät täytä takausvelan määritelmää – ks. liitetieto **1.5.12**. EU:n taloudellinen vastuu mitataan kohteena olevien sijoitusten arvon perusteella.

Kokonaismäärä vastaa pääasiassa EU:n EIP-ryhmälle antamaa ESIR-takausta, ja EIP:n ja EIR:n oman pääoman ehtoisten sijoitusten nostettu määrä on 3 068 miljoonaa euroa (2 223 miljoonaa euroa vuonna 2020). Rahaston pääomasijoitussalkun EU-takauksen käypä arvo oli 763 miljoonaa euroa (164 miljoonaa euroa vuonna 2019).

Valuuttakurssiriskitakaus

EU takaa EKRR-takuusta valuuttakurssiriskin takaamalla swap- ja termiinisopimukset, joiden tarkoituksena on suojautua kehittyville markkinoille tehtävien sijoitusten valuuttakurssiriskeiltä. EU kattaa myös rahoituslaitosten Ukrainalle Itäisen kumppanuuden pk-yritysten rahoitusväline -ohjelmasta myöntämiin lainoihin liittyvän ulkomaanvaluutan (UAH) devalvoinnin.

Johdannaisiin kuuluvien rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon hierarkia

(miljoonaa euroa)

Johdannaistyyppi	31.12.2021		31.12.2020	
	Varojen käypä arvo	Velkojen käypä arvo	Varojen käypä arvo	Velkojen käypä arvo
Taso 1: Toimivilla markkinoilla noteeratut hinnat	—	—	—	—
Taso 2: Muut todettavissa olevat tiedot kuin noteeratut hinnat	2	(2)	6	(4)
Taso 3: Arvostusmenetelmät, joissa käytetyt tiedot eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon	826	(2)	193	(1)
Yhteensä	828	(5)	199	(4)

Varainhoitovuoden aikana ei tehty siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä. Käyvän arvon tason 3 johdannaiset ovat pääasiassa pääomasijoitussalkkujen takauksia.

Niiden johdannaisiin kuuluvien rahoitusvarojen ja -velkojen täsmäytys, joiden arvo määritettiin arvostusmenetelmillä, joissa käytetyt tiedot eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (taso 3)

(miljoonaa euroa)

Käypään arvoon perustuvat muutokset	
Varojen/(velkojen) alkusaldo 1.1.2021	192
Maksetut takauksiin perustuvat maksuvaatimukset	5
Palautetut takauksiin perustuvat maksuvaatimukset	(1)
Maksetun takauksen tuotot	(160)
Tilikauden voitot tai tappiot kirjattuna yli- tai alijäämään	788
Siirrot tasolle 3	—

(miljoonaa euroa)

Käypään arvoon perustuvat muutokset	
Siirrot tasolta 3	—
Muut	—
Loppusaldo 31.12.2021	824

Vuoden 2021 lopussa tason 3 varojen, jotka eivät kuulu johdannaisiin, nettovoitot olivat 777 miljoonaa euroa. Tämä määrä esitetään rahoitustuottoina, ja se sisältyy kohtaan ”Voitot käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista – johdannaiset” (ks. liitetieto 3.9).

2.5 ENNAKKOMAKSUT

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
Pitkäaikaiset			
Ennakkomaksut	2.5.1	57 764	30 574
Muut ennakot jäsenvaltioille	2.5.2	2 901	3 825
Rahoitusosuudet erityisrahastoissa		126	119
		60 792	34 519
Lyhytaikaiset			
Ennakkomaksut	2.5.1	28 427	24 902
Muut ennakot jäsenvaltioille	2.5.2	4 229	3 327
		32 656	28 229
Yhteensä		93 447	62 748

Eri ohjelmista suoritettavien ennakkomaksujen on oltava riittävän suuria, jotta tuensaajalla on riittävästi käteisvaroja hankkeen aloittamista ja edistämistä varten. Samalla on kuitenkin suojattava EU:n taloudelliset edut ja otettava huomioon oikeudelliset, operatiiviset ja kustannustehokkuuteen liittyvät rajoitteet.

Merkittävä kasvu edelliseen vuoteen verrattuna johtuu pääasiassa elpymis- ja palautumistukivälineen (NextGenerationEU) käyttöönotosta vuonna 2021, jolloin ennakkomaksuja maksettiin 36,4 miljardia euroa.

2.5.1 Ennakkomaksut

(miljoonaa euroa)

	Bruttomäärä	Kuitattu kuluja vastaan	Nettomäärä 31.12.2021	Bruttomäärä	Kuitattu kuluja vastaan	Nettomäärä 31.12.2020
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa						
Maaseuturahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet	3 172	(208)	2 965	3 193	—	3 193
EAKR ja koheesiorahasto	23 531	(4 571)	18 960	23 074	(3 846)	19 229

	(miljoonaa euroa)					
	Bruttomäärä	Kuitattu kuluja vastaan	Nettomäärä 31.12.2021	Bruttomäärä	Kuitattu kuluja vastaan	Nettomäärä 31.12.2020
ESR	9 085	(1 823)	7 263	8 222	(1 348)	6 874
Muut	4 836	(2 263)	2 572	4 192	(1 520)	2 672
	40 624	(8 865)	31 760	38 681	(6 713)	31 967
Suora hallinnointi						
<i>Toteuttaja:</i>						
Komissio	46 494	(11 970)	34 525	17 031	(10 648)	6 382
joista elpymis- ja palautumistukiväline (NextGenerationEU)	34 879	(4 065)	30 814	—	—	—
EU:n toimeenpanovirastot	23 931	(15 030)	8 901	18 565	(10 931)	7 633
Erityisrahastot	1 140	(847)	293	1 121	(843)	278
	71 565	(27 847)	43 718	36 716	(22 423)	14 294
Välillinen hallinnointi						
<i>Toteuttaja:</i>						
Muut EU:n virastot ja elimet	1 657	(687)	971	1 243	(781)	462
Kolmannet maat	1 874	(1 261)	614	1 515	(1 043)	471
Kansainväliset järjestöt	9 545	(5 955)	3 590	9 068	(6 020)	3 048
Muut yhteisöt	12 992	(7 453)	5 539	11 665	(6 432)	5 233
	26 069	(15 356)	10 713	23 491	(14 276)	9 215
Yhteensä	138 258	(52 068)	86 191	98 888	(43 412)	55 476
Pitkäaikaiset	57 764	—	57 764	30 574	—	30 574
Lyhytaikaiset	80 494	(52 068)	28 427	68 314	(43 412)	24 902

Ennakkomaksut ovat maksettua rahaa, joten ne ovat toteutuneita maksumäärärahoja. Kuten liitetiedossa 1.5.7 todetaan, kyse on ennakoista, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi. Vaikka ennakkomaksut vähentävät maksattamatta olevia sitoumuksia (ks. liitetieto 5.1), ne ovat menoja, joita ei ole vielä hyväksytty eikä kirjattu tuotto- ja kululaskelmaan.

Yhteistyöhön perustuvassa hallinnoinnissa lähes kaikki ennakkomaksut liittyvät ohjelmakauteen 2014–2020. Alkuvaiheessa maksettavat ensimmäiset ennakkomaksut, joita ei kuitata (eli kirjata tuotto- ja kululaskelmaan) ennen ohjelmakauden päättymistä, esitetään pitkäaikaisina ennakkomaksuina.

Koheesioalalla maksetaan niiden lisäksi vuotuisia ennakkomaksuja, jotka kuitataan vuosittain ja kirjataan lyhytaikaisiksi ennakkomaksuiksi. Koheesioalalla suoritettavia uusia ennakkomaksuja ovat vuoden 2021 vuotuisten ennakkomaksujen (7,3 miljardia euroa) lisäksi EU:n solidaarisuusrahaston maksut (0,8 miljardia euroa). Uusia ennakkomaksuja on tasoitettu likimain samanarvoisilla ennakkomaksukuitauksilla, ja siksi jäljellä olevien ennakkomaksujen taso pysyy kokonaisuudessaan vakaana tällä alalla.

Suorassa hallinnoinnissa suurimmat ennakkomaksumäärät liittyvät vuonna 2021 käyttöön otetusta elpymis- ja palautumistukivälineestä myönnettävään tukeen, jota ei makseta takaisin. Kyseisten ennakkomaksujen nettomäärä oli vuoden lopussa 30,8 miljardia euroa. Muut merkittävät määrät, 8,5 miljardia euroa (9,3 miljardia euroa vuonna 2020), liittyvät tutkimuksen alaan (pääasiassa Horisontti 2020- ja Horisontti Eurooppa -ohjelmiin, jotka ovat EU:n toimeenpanovirastojen ja komission toteuttamia).

Välillisessä hallinnoinnissa ennakkomaksut liittyvät pääasiassa sisäisiä politiikkoja koskeviin ohjelmiin, kuten Galileo- ja EGNOS-ohjelmiin (avaruusohjelmat), mutta myös Globaali Eurooppa -ohjelmaan kuuluviin välineisiin (mukaan lukien naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineet). Tämän otsakkeen ennakkomaksujen merkittävin lisäys liittyy avaruusohjelmiin.

Ennakkomaksujen osalta saadut vakuudet

Tämä erä sisältää vakuudet, joita komissio edellyttää joissakin tapauksissa tuensaajilta, jotka eivät ole jäsenvaltioita, maksaessaan näille ennakkomaksuja. Tällaisista vakuuksista ilmoitetaan kaksi arvoa, jotka ovat nimellisarvo ja käypä arvo. Kun kyse on nimellisarvosta, kirjauksen synnyttävä tapahtuma liittyy vakuuden olemassaoloon. Kun kyse on käyvästä arvosta, kirjauksen synnyttävä tapahtuma on takausta vastaan suoritettu ennakkomaksu, josta vähennetään myöhemmät kuittaukset. Komissiolle ennakkomaksujen kattamiseksi annettujen vakuuksien nimellisarvo 31. joulukuuta 2021 oli 433 miljoonaa euroa (466 miljoonaa euroa vuonna 2020). Vakuuksien käypä arvo oli 383 miljoonaa euroa (402 miljoonaa euroa vuonna 2020).

Tietyt seitsemännen tutkimuksen ja teknologian kehittämisen puiteohjelman (FP7) ja Horisontti 2020- ja Horisontti Eurooppa -ohjelmien mukaisesti suoritettavat ennakkomaksut katetaan käytännössä keskinäisestä vakuutusjärjestelmästä, joka tunnettiin aiemmin osallistujien takuurahastona. Keskinäinen vakuutusjärjestelmä on monenkeskinen väline, jolla pyritään kattamaan riskit, jotka liittyvät siihen, että tuensaajat eivät suorita maksujaan näihin ohjelmiin kuuluvien epäsuorien toimien toteuttamisen aikana. Kaikki epäsuoriin toimiin osallistuvat, jotka saavat EU:lta avustuksen, maksavat 5 prosenttia EU:n rahoitusosuuden enimmäismäärästä keskinäisen vakuutusjärjestelmän pääomaan. Komissio sijoittaa pääoman rahoitusmarkkinoille korkotuottojen saamiseksi. Korjoja voidaan käyttää sellaisten velkojen kattamiseen, joiden maksamisen unionille osallistuja on laiminlyönyt. Epäsuoran toimen päättyessä osallistujien suorittamat maksut maksetaan niille takaisin. EU (komission edustamana) on keskinäisen vakuutusjärjestelmän toimeenpaneva elin, mutta osallistujat omistavat rahaston. Keskinäinen vakuutusjärjestelmä on näin ollen erillinen yhteisö, jota ei ole konsolidoitu tähän EU:n tilinpäätökseen.

Keskinäisestä vakuutusjärjestelmästä katettavien ennakkomaksujen kokonaismäärä oli 2,4 miljardia euroa 31. joulukuuta 2021 (2,3 miljardia euroa vuonna 2020). Keskinäisen vakuutusjärjestelmän kokonaisvarat, komission hallinnoimat rahoitusvarat mukaan lukien, olivat 2,5 miljardia euroa (2,4 miljardia euroa vuonna 2020).

2.5.2 Muut ennakat jäsenvaltioille

	(miljoonaa euroa)	
	31.12.2021	31.12.2020
Yhteistyössä hallinnoitaviin rahoitusvälineisiin liittyvät ennakat jäsenvaltioille	3 647	3 520
Tukiohjelmat	3 483	3 633
Yhteensä	7 130	7 153
Pitkäaikaiset	2 901	3 825
Lyhytaikaiset	4 229	3 327

Yhteistyössä hallinnoitaviin rahoitusvälineisiin liittyvät ennakat jäsenvaltioille

Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) puiteissa jäsenvaltioille voidaan suorittaa EU:n talousarviosta ennakkomaksuja, joilla tuetaan niiden osallistumista rahoitusvälineisiin (lainoihin, takauksiin tai oman pääoman ehtoihin sijoituksiin). Näiden rahoitusvälineiden perustaminen ja hallinnointi ei ole komission vaan jäsenvaltioiden vastuulla. Näistä rahoitusvälineistä vuoden lopussa käyttämättä olevat rahamäärät ovat kuitenkin EU:n omaisuutta (kuten kaikki ennakkomaksut), ja niitä käsitellään EU:n taseessa omaisuserinä.

Kausi 2014–2020:

Koheesiopolitiikan osalta maksetuista 14 692 miljoonasta eurosta oli 31. joulukuuta 2021 käyttämättä arvion mukaan 3 547 miljoonaa euroa. Kokonaismäärään sisältyy jäsenvaltioiden rahoitusosuus pk-yrityksiä koskevassa aloitteessa. Se on rahoitusväline, jolla pyritään kannustamaan pankkisektoria myöntämään enemmän lainoja pk-yrityksille (1 326 miljoonaa euroa on maksettu lukuun ottamatta määriä, jotka ovat edelleen ennakkomaksuissa, ja arviolta 366 miljoonaa euroa on käyttämättä).

Maaseudun kehittämiseen myönnettyistä varoista oli vuoden lopussa käyttämättä 97 miljoonaa euroa.

Kausi 2007–2013:

Kaikki koheesiopolitiikkaan liittyvät varat katsotaan joko käytetyiksi tai kohdennetuiksi uudelleen muihin toimenpiteisiin, joten taseessa ei ollut omaisuuseriä 31. joulukuuta 2021. On todettava, että eri välineiden tosiasiallista täytäntöönpanoa tarkastellaan osana ohjelmien päättämismenettelyä tulevina vuosina.

Tukiohjelmat

Vastaavasti palautetut määrät, jotka vastaavat jäsenvaltioiden maksamia useisiin tukiohjelmiin (valtiontuki, maataloustukirahaston markkinatoimet ja maaseuturahaston investointitoimet) liittyviä ennakkomaksuja, joita ei ollut käytetty vuoden loppuun mennessä, kirjataan omaisuuseriksi (ennakoiksi) EU:n taseeseen. Komissio on arvioinut näiden ennakkomaksujen arvon jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella; kyseiset määrät sisältyvät edellä kohtaan ”Tukiohjelmat”.

Kausi 2014–2020:

Koheesiopolitiikan varoista oli vuoden lopussa käyttämättä arviolta 1 768 miljoonaa euroa ja maatalouden ja maaseudun kehittämisen alan varoista 1 649 miljoonaa euroa.

Kausi 2007–2013:

Arvioiden mukaan maatalouden kehittämisen yhteydessä maksetuista varoista käyttämättä oli 66 miljoonaa euroa vuoden 2021 lopussa.

2.6 SAAMISET VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA JA KERRYTETTÄVISSÄ OLEVAT RAHAMÄÄRÄT MUISTA KUIN VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
Pitkäaikaiset			
<i>Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista</i>	2.6.1	34 892	44 128
<i>Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista</i>	2.6.2	5 750	1 685
		40 642	45 813
Lyhytaikaiset			
<i>Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista</i>	2.6.1	29 473	26 915
<i>Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista</i>	2.6.2	2 323	1 766
		31 796	28 681
Yhteensä		72 438	74 493

2.6.1 Kerrytettävissä olevat rahamäärät muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
Pitkäaikaiset			
Jäsenvaltiot	2.6.1.1	2 497	2 237
Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus	2.6.1.2	30 839	40 629
Tulojäämät ja menoennakot	2.6.1.4	1 556	1 261
Muut kerrytettävissä olevat rahamäärät		—	1
		34 892	44 128
Lyhytaikaiset			
Jäsenvaltiot	2.6.1.1	5 682	7 213
Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus	2.6.1.2	10 913	6 827
Kilpailun alalla määrättyt sakot	2.6.1.3	11 698	11 295
Tulojäämät ja menoennakot	2.6.1.4	1 097	787
Muut kerrytettävissä olevat rahamäärät	2.6.1.5	83	792
		29 473	26 915
Yhteensä		64 365	71 043

2.6.1.1 Kerrytettävissä olevat rahamäärät jäsenvaltioilta

(miljoonaa euroa)

	31.12.2021	31.12.2020
A-kirjanpitoon kirjatut perinteiset omat varat	6 137	5 297
Erilliseen kirjanpitoon kirjatut perinteiset omat varat	1 405	1 460
Omiin varoihin kuuluvat saamiset	15	2 188
Arvonlennus	(875)	(892)
Muut	—	—
Omista varoista kerrytettävissä olevat rahamäärät	6 683	8 053
Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto)	1 525	1 378
Maaseuturahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet	668	720
Arvonlennus	(843)	(837)
Maataloustukirahastoon ja maaseudun kehittämiseen liittyvät kerrytettävissä olevat rahamäärät	1 350	1 260
Takaisin perittävät ennakkomaksut	26	53
Maksettu ja kerrytettävissä oleva arvonnalisävero	45	35

(miljoonaa euroa)

	31.12.2021	31.12.2020
Muut kerrytettävissä olevat rahamäärät jäsenvaltioilta	73	49
Yhteensä	8 178	9 450
Pitkäaikaiset	2 497	2 237
Lyhytaikaiset	5 682	7 213

Suurin pitkäaikaisiin saamisiin sisältyvä määrä liittyy jäsenvaltioilta oleviin saamisiin ja nimenomaan Yhdistyneen kuningaskunnan rikkomistapaukseen liittyviin 2,1 miljardiin euroon (selitetty jäljempänä). Pitkäaikaisiin saamisiin sisältyy myös määriä, jotka liittyvät aiempien vuosien tavoin pääasiassa täytäntöönpanoa odottaviin, Euroopan maatalouden tukirahastoa (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa (maaseuturahasto) koskeviin sääntöjen mukaisuuspäätöksiin. Näihin päätöksiin liittyvät rahamäärät peritään vuotuisina erinä.

Omista varoista kerrytettävissä olevat rahamäärät

A-kirjanpito tarkoittaa kuukausittaisia selvityksiä, joissa jäsenvaltiot ilmoittavat perinteisiin omiin varoihin liittyvien saamisten määrän. Taulukossa luetellaan A-kirjanpidon määrät, joita ei ole vielä maksettu komissiolle. Jäsenvaltiot kantavat komission puolesta perinteiset omat varat, jotka muodostuvat pääasiassa tullimaksuista.

A-kirjanpidon taso on ollut vuoden lopussa 3–3,5 miljardin euron luokkaa. Kokonaismäärään sisältyi kuitenkin kahtena viime vuotena eli vuosina 2021 ja 2020 lisäksi perinteisiä omia varoja, jotka liittyvät Yhdistyneen kuningaskunnan rikkomistapaukseen (ks. jäljempänä) ja muihin perinteisten omien varojen tarkastuskertomuksiin. Koska asiassa sovelletaan 2,2 miljardin euron viivästyskorkoa (1,7 miljardia euroa vuonna 2020), kyseiset määrät ilmoitetaan myös tässä tilinpäätöksessä (ks. liitetiedot 2.6.2 ja 3.9).

Komissio lähetti Yhdistyneen kuningaskunnan rikkomistapauksen yhteydessä 8. maaliskuuta 2018 virallisen ilmoituksen (rikkominen nro 2018/2008) Yhdistyneelle kuningaskunnalle, koska tämä kieltäytyi asettamasta oikeaa määrää perinteisiä omia varoja EU:n talousarvion käyttöön. Koska Yhdistynyt kuningaskunta ei antanut tyydyttävää vastausta viralliseen ilmoitukseen eikä 24. syyskuuta 2018 lähetettyyn perusteltuun lausuntoon, komissio päätti saattaa rikkomisen käsittelyn Euroopan unionin tuomioistuimeen ja nosti kanteen 7. maaliskuuta 2019. Tapaus mainittiin ensimmäisen kerran OLAFin vuonna 2017 laatimassa kertomuksessa, jossa todettiin, että Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimivat maahantuojat olivat vältäneet suuren määrän tullimaksuja käyttämällä tuonnin yhteydessä tekaistuja laskuja ja virheellisiä tullausarvoilmoituksia. OLAFin ja yhteisen tutkimuskeskuksen kehittämien menetelmien ja saatavilla olevien tietojen perusteella komissio arvioi, että rikkomisen aiheutti marraskuun 2011 ja lokakuun 2017 välisenä aikana 2,1 miljardin euron tappiot EU:n talousarvioon (netto, eli bruttomäärä 2,7 miljardia euroa vähennettynä Yhdistyneen kuningaskunnan pidättämällä kantokuluilla). Tuomioistuin antoi 8. maaliskuuta 2022 asiassa tuomion ja vahvisti, että Yhdistynyt kuningaskunta oli rikkonut unionin talousarvion suojelemista koskevia velvoitteitaan. Se pyysi kuitenkin komissiota laskemaan vaaditun määrän uudelleen. Komissio arvioi nyt tuomiota ja erityisesti tuomioistuimen huomautuksia kyseessä olevien määrien määrittämisestä. Parhaillaan tehdään siis yksityiskohtaista oikeudellista ja operatiivista analyysiä, jonka johtopäätökset eivät ole vielä saatavilla. Näin ollen sekä 2,1 miljardin euron pääoma että vuoden 2021 loppuun mennessä kertyneet arviolta 2,1 miljardin euron viivästyskorot (vuoden 2020 loppuun mennessä oli kertynyt ja kirjattu 1,6 miljardin euron korot) on edelleen luokiteltu pitkäaikaisiksi varoiksi, koska ne ovat paras käytettävissä oleva arvio.

Kyseisenä vuotena 31. joulukuuta 2021 kerrytettävissä oleviin määriin sisältyy myös 0,4 miljardia euroa arvioituja menetettyjä perinteisiä omia varoja, joiden menetys johtuu joidenkin jäsenvaltioiden Kiinasta peräisin olevasta tekstiili- ja jalkine-tuonnista, jonka arvo on merkittävästi aliarvioitu. Näitä arvioita tarkistetaan erityisesti Yhdistyneen kuningaskunnan rikkomistapausta koskevan tuomioistuimen tuomion jälkeen.

Lisäksi komissio sisällytti kirjanpitoon 0,17 miljardin euron saamisen vahvistetuista tullimaksuista ja viivästyskoroista, jotka perustuvat viimeisimpiin saatavilla oleviin tietoihin.

”Erillinen kirjanpito” tarkoittaa vahvistettuja saamisista, joita ei ole sisällytetty A-kirjanpitoon, koska jäsenvaltiot eivät ole perineet niitä eikä vakuutta ole annettu (tai vakuus on annettu, mutta saaminen on kiistetty). Näistä saamisista tehdään arvonalennus jäsenvaltioiden vuosittain toimittamien tietojen perusteella. Nämä arvonalennusmäärät ovat yleensä aina vuoden lopussa samalla tasolla, kuten taulukosta käy ilmi.

”Omiin varoihin kuuluvat saamiset” vuonna 2021 viittaa 24. marraskuuta 2021 hyväksytyyn lisätalousarvioon nro 6/2021 perustuviin kerrytettävissä oleviin rahamääriin. Jäsenvaltiot tulouttavat rahamäärät tammikuun 2022 ensimmäisenä pankkipäivänä.

Maataloustukirahastoon ja maaseudun kehittämiseen liittyvät kerrytettävissä olevat rahamäärät

Kohtaan on kirjattu pääasiassa jäsenvaltioiden ilmoittamat ja vahvistamat saamiset (tilanne 15. lokakuuta 2021) maataloustukirahaston tuensaajilta 31. joulukuuta 2021. Kerrytettävissä olevat rahamäärät jaksolta, joka ulottuu edellä tarkoitettujen ilmoitusten jättämisestä vuoden 2021 joulukuun 31. päivään, on arvioitu. Komissio tekee lisäksi arvion arvonlennuksesta, joka vastaa sitä osaa edunsaajien velasta, jota ei todennäköisesti saada perittyä takaisin. Arvonlennuksen kirjaaminen ei kuitenkaan merkitse sitä, että komissio luopuisi kyseisten määrien perimisestä. Oikaistuun määrään sisältyy myös 20 prosentin osuus, jonka jäsenvaltiot pidättävät hallintokustannusten kattamista varten.

2.6.1.2 Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus

EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan tekemässä sopimuksessa Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä (viite 2019/C 384 l/01), jäljempänä ”erosopimus”, määritetään osapuolten taloudelliset velvoitteet. Näihin velvoitteisiin perustuvat nettosaatavat Yhdistyneeltä kuningaskunnalta olivat 31. joulukuuta 2021 yhteensä 41 753 miljoonaa euroa (47 456 miljoonaa euroa vuonna 2020), joista 10 913 miljoonaa euroa on maksettava tilinpäätöspäivää seuraavien 12 kuukauden aikana (6 827 miljoonaa euroa vuonna 2020):

	(miljoonaa euroa)				
	140 artikla	142 artikla	Muut	31.12.2021	31.12.2020
Yhdistyneen kuningaskunnan velka	28 620	14 751	610	43 982	49 579
Velka Yhdistyneelle kuningaskunnalle	—	—	(2 229)	(2 229)	(2 122)
Yhteensä	28 620	14 751	(1 618)	41 753	47 456
Pitkäaikaiset	17 064	14 486	(711)	30 839	40 629
Lyhytaikaiset	11 556	265	(908)	10 913	6 827

Yhdistyneen kuningaskunnan osuuden mukautus (139 artikla)

Erosopimuksen 139 artiklan mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan osuus on prosenttiosuus, joka vastaa Yhdistyneen kuningaskunnan vuosina 2014–2020 käyttöön asettamien omien varojen osuutta niiden omien varojen määrästä, jotka kaikki jäsenvaltiot ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat asettaneet käyttöön samalla kaudella. Tämä oli maaliskuussa 2021 tehdyn laskelman mukaan 12,358072326018200 prosenttia. Osuutta on kuitenkin 139 artiklan mukaisesti mukautettava jäsenvaltioille ennen 1 päivää helmikuuta 2022 ilmoitettujen arvonlisäveron ja BKTL:n saldojen määrällä (2014–2020). Siksi Yhdistyneen kuningaskunnan lopullisen osuuden on laskettu olevan 12,431681219587700 prosenttia. Yhdistyneeltä kuningaskunnalta jo vuonna 2021 laskutettujen määrien perustana oleviin laskelmiin tehdyn mukautuksen jälkeen Yhdistyneeltä kuningaskunnalta laskutettiin 67 miljoonan euron lisäsumma huhtikuussa 2022.

Erosopimuksen mukaiset maksut

Osapuolten välisiin velvoitteisiin sovellettava maksumekanismi vahvistetaan 148 artiklassa. Yhteenvedona voidaan todeta, että EU laskuttaa Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vuosittain huhti- ja syyskuussa erääntyvät nettomäärät ja Yhdistynyt kuningaskunta maksaa ne kuukausittain. Kunkin vuoden huhtikuussa ilmoitetut määrät on suoritettava neljänä yhtä suurena kuukausittaisena eränä kyseisen vuoden kesäkuusta syyskuuhun. Syyskuussa ilmoitetut määrät on maksettava kahdeksana yhtä suurena kuukausittaisena eränä kyseisen vuoden lokakuusta seuraavan vuoden toukokuuhun. Koska jotkin ilmoitetut määrät perustuvat väistämättä ennusteisiin ja arvioihin, raportointi päivitetään vuosittain toteutuneiden lukujen perusteella.

Vuonna 2021 Yhdistyneelle kuningaskunnalle 136 artiklan ja 140–147 artiklan mukaisesti ilmoitettu kokonaismäärä oli 11 930 miljoonaa euroa, josta 3 763 miljoonaa euroa ilmoitettiin huhtikuussa 2021 ja 8 166 miljoonaa euroa syyskuussa 2021. Vuonna 2021 saadut maksut olivat yhteensä 6 826 miljoonaa euroa, joista 3 763 miljoonaa euroa liittyi huhtikuun raportointiin (maksettu neljänä yhtä suurena kuukausittaisena eränä kesä-syyskuussa 2021) ja 3 062 euroa syyskuun raportointiin (maksettu kolmena yhtä suurena kuukausittaisena eränä loka-joulukuussa 2021):

(miljoonaa euroa)

	Huhtikuun 2021 raportti: (erääntyneet ja maksetut kesäkuusta syyskuuhun 2021)	Syyskuun 2021 raportti: (erääntyneet ja maksetut lokakuusta joulukuuhun 2021)	Yhteensä
140 artikla	3 696	3 054	6 750
142 artikla	—	11	11
136 artikla	230	18	247
147 artikla	21	—	21
	3 946	3 083	7 029
141 artikla	—	(20)	(20)
143 artikla	(93)	—	(93)
144 artikla	(46)	—	(46)
145 artikla	(37)	—	(37)
146 artikla	(7)	—	(7)
	(183)	(20)	(203)
Yhteensä	3 763	3 062	6 826

Syyskuun 2021 laskun loppusaldo vuoden lopussa oli 5 104 miljoonaa euroa, ja se maksettiin viitenä yhtä suurena kuukausittaisena eränä tammi-toukokuussa 2022.

140 artikla – Maksattamatta olevat sitoumukset

Yhdistynyt kuningaskunta on sitoutunut maksamaan EU:lle osuutensa 31. joulukuuta 2020 maksattamatta olevista talousarviositoumuksista (niin sanotut ”brexitin maksamatta olevat sitoumukset”) 140 artiklan vaatimusten mukaisesti mukautettuna. Yhdistyneeltä kuningaskunnalta saamisiksi kirjattu määrä oli 31. joulukuuta 2021 yhteensä 28 620 miljoonaa euroa (34 966 miljoonaa euroa vuonna 2020), joista 11 556 miljoonaa euroa on maksettava vuoden loppua seuraavien 12 kuukauden aikana. Seuraavassa taulukossa esitetään tärkeimmät muutokset 31. joulukuuta 2020 saamisena kirjatun (Yhdistyneen kuningaskunnan mukauttamattoman osuuden perusteella lasketun) kokonaismäärän ja 31. joulukuuta 2021 saamisena kirjatun kokonaismäärän välillä:

(miljoonaa euroa)

Yhdistyneen kuningaskunnan velka 31.12.2020 (Yhdistyneen kuningaskunnan mukauttamattoman osuuden perusteella)	34 966
Yhdistyneen kuningaskunnan osuuden mukautus	208
Yhdistyneen kuningaskunnan velka 31.12.2020 (Yhdistyneen kuningaskunnan mukautetun osuuden perusteella)	35 174
Ohjelmakauteen 2014–2020 tai edellisiin ohjelmakausiin liittyvät nettomääräiset rahoitusoisuudet (ml. vuoden 2020 vähennysten mukautukset)	(58)
Vuoteen 2020 liittyvät ja vuonna 2021 käyttöön asetetut perinteiset omat varat (ml. vuoden 2020 vähennysten mukautukset)	(82)
Nettomaksut Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vuonna 2021	(6 750)

<i>(miljoonaa euroa)</i>	
Arvioitujen toteuttamatta jääneiden mukautus	337
Yhteensä	28 620
Pitkäaikaiset	17 064
Lyhytaikaiset	11 556

Kokonaismäärän saamisiksi kirjattu vuotuinen vähennys oli 6 346 miljoonaa euroa, ja se johtui pääasiassa Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vuonna 2021 saaduista maksuista (6 750 miljoonaa euroa).

Yhdistyneen kuningaskunnan velkaa 31. joulukuuta 2020 koskeva mukautus, jonka tuloksena oli 208 miljoonan euron lisäys, vastaa Yhdistyneen kuningaskunnan mukautettua osuutta mukautetuista talousarviositoumuksista 31. joulukuuta 2020, joihin sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan osuutta (216,7 miljoonaa euroa). Tähän sisältyvät myös vuotta 2020 koskevaan EU:n tilinpäätökseen sisältyvien ohjelmakautta 2014–2020 tai aiempia ohjelmakausia koskevien nettomääräisten rahoitusoikaisujen ja vuotta 2020 koskevien perinteisten omien varojen vähennysten mukautukset, jotka on asetettu unionin käyttöön vuonna 2021 (2,4 miljoonaa euroa), sekä vähennyksen mukautus arvioituun toteuttamatta jättämiseen (6,0 miljoonaa euroa).

Ohjelmakauteen 2014–2020 tai edellisiin ohjelmakausiin liittyvien nettomääräisten rahoitusoikaisujen 58,5 miljoonan euron kokonaisvähennys koostuu syyskuussa 2021 laskutetuista määristä, jotka eivät sisällyneet vielä vuoden 2020 tilinpäätökseen (34,8 miljoonaa euroa, joista 12,8 miljoonaa euroa Yhdistynyt kuningaskunta maksoi loka-joulukuussa 2021 ja 22,0 miljoonaa euroa tammi-toukokuussa 2022), näitä määriä koskevan Yhdistyneen kuningaskunnan osuuden mukautuksesta (0,2 miljoonaa euroa) ja määristä, jotka laskutetaan syyskuussa 2022 ja jotka on maksettava loka-joulukuussa 2022 (23,5 miljoonaa euroa).

Vuoteen 2020 liittyvien ja vuonna 2021 unionin käyttöön asetettujen perinteisten omien varojen 82,0 miljoonan euron kokonaisvähennys koostuu syyskuussa 2021 laskutetuista määristä, jotka eivät sisällyneet vielä vuoden 2020 tilinpäätökseen (16,7 miljoonaa euroa, joista 6,3 miljoonaa euroa Yhdistynyt kuningaskunta maksoi loka-joulukuussa 2021 ja 10,4 miljoonaa euroa tammi-toukokuussa 2022), näitä määriä koskevan Yhdistyneen kuningaskunnan osuuden mukautuksesta (0,1 miljoonaa euroa) ja määristä, jotka laskutettiin huhtikuussa 2022 (65,2 miljoonaa euroa).

Määrä, joka on maksettava 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä (11 556 miljoonaa euroa), koostuu syyskuun 2021 laskun jäljellä olevasta määrästä (5 090 miljoonaa euroa), huhtikuussa 2022 laskutetusta määrästä (4 029 miljoonaa euroa) sekä syyskuussa 2022 laskutettavasta ja loka-joulukuussa 2022 maksettavasta määrästä (2 437 miljoonaa euroa). Huhtikuussa 2022 laskutettu määrä koostuu 3 280 miljoonasta eurosta, jotka liittyvät Yhdistyneen kuningaskunnan osuuteen maksamatta olevan määrän arvioidusta toteutuksesta vuonna 2022, perinteisten omien varojen vähennyksiin tarkoitetuista 65,2 miljoonasta eurosta, Yhdistyneen kuningaskunnan osuuden mukauttamiseen vuonna 2021 laskutetuista määristä tarkoitetuista 70,5 miljoonasta eurosta ja Yhdistyneen kuningaskunnan maksamatta olevan määrän mukauttamiseen vuoden 2021 toteutuksen vuoksi liittyvistä 743,6 miljoonasta eurosta. Syyskuussa 2022 laskutettava ja loka-joulukuussa 2022 maksettava määrä koostuu 2 460 miljoonasta eurosta, jotka liittyvät Yhdistyneen kuningaskunnan osuuteen maksamatta olevan määrän arvioidusta toteutuksesta vuonna 2022, ja 23,5 miljoonasta eurosta, jotka liittyvät nettomääräisten rahoitusoikaisujen vähennyksiin.

Sen jälkeen, kun komission virallinen ennuste koko maksamatta olevan määrän vapauttamisesta oli päivitetty 31. joulukuuta 2020, Yhdistyneen kuningaskunnan velat kasvoivat 337 miljoonalla eurolla päivitetyn arvioidun toteuttamatta jäämisen vuoksi.

142 artikla – Unionin vastuut vuoden 2020 lopussa

Yhdistynyt kuningaskunta on sitoutunut maksamaan EU:lle osuutensa unionin vastuista vuoden 2020 lopussa lukuun ottamatta vastuita, a) joihin liittyvät vastaavat varat ja b) jotka liittyvät talousarvion toimintaan ja omien varojen hallinnointiin (mukaan lukien määrät, jotka maksattamatta ovat sitoumukset jo kattavat, ks. 140 artikla edellä). Tässä pääasiallinen määrä koskee 31. joulukuuta 2020 olemassa olleita EU:n työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyviä velkoja (eläkkeet ja sairausvakuutus).

Vuoden 2020 maksamatta olevat 142 artiklan 6 kohdan mukaiset vastuut

(miljoonaa euroa)

	Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä	Yhteinen sairausva- kuutusjärjestelmä	31.12.2021	31.12.2020
Vuoden 2020 maksamatta olevat vastuut	104 832	9 675	114 507	113 676
Yhdistyneen kuningaskunnan osuus	13 032	1 203	14 235	14 048
PSEO-/JSIS-maksut	227	8	236	0
Yhteensä	13 260	1 211	14 471	14 048
Pitkäaikaiset	13 032	1 203	14 235	14 048
Lyhytaikaiset	227	8	236	0

Erosopimuksen 142 artiklan 6 kohdassa määrätyn oletusmaksutavan mukaan Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu vuosittain unionin talousarviosta edellisenä vuonna kullekin Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmän (PSEO) edunsaajalle suoritettaviin nettomaksuihin sekä niihin liittyvään unionin talousarviosta suoritettavaan yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän (JSIS) rahoitukseen kunkin edunsaajan tai toissijaisen edunsaajan osalta. Tähän vuosittaiseen rahoitusosuuteen liittyvät maksut on suunniteltu alkavaksi kesäkuusta 2022 (kukin vuotuinen erä maksetaan neljänä kuukausittaisena eränä kyseisen vuoden kesäkuusta saman vuoden syyskuuhun).

Yhdistyneen kuningaskunnan mukautettu osuus unionin talousarviosta vuonna 2021 PSEO-järjestelmän edunsaajille maksetuista nettomaksuista oli 227 miljoonaa euroa ja JSIS-järjestelmään maksetuista nettomaksuista 8 miljoonaa euroa. Nämä määrät ilmoitettiin Yhdistyneelle kuningaskunnalle huhtikuun 2022 laskun yhteydessä (joten ne on maksettava neljänä yhtä suurena kuukausittaisena eränä kesä-syyskuussa 2022).

Lisäksi 31. joulukuuta 2021 maksamatta olleet Yhdistyneen kuningaskunnan 142 artiklan 6 kohdan mukaiset Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmään (PSEO) liittyvät vastuut vuodelta 2020 olivat 13 032 miljoonaa euroa ja yhteiseen sairausvakuutusjärjestelmään (JSIS) liittyvät vastuut 1 203 miljoonaa euroa (12 450 miljoonaa euroa ja 1 599 miljoonaa euroa vuonna 2020). PSEO-järjestelmään liittyvien määrien kasvun syynä olivat pääasiassa taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset tappiot – ks. lisätietoja liitetiedosta **2.9**. On huomattava, että vaikka rahoitusta koskevien oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset tappiot vaikuttavat jäljellä olevien vuoden 2020 velkojen nykyarvoon, joka on laskettu IPSAS 39/EAR 12 -standardin perusteella, ne eivät muuta niiden etuuskien määrää, jotka EU:n on tosiasiallisesti maksettava, eikä epäsuorasti 142 artiklan 6 kohdan maksumekanismiin mukaisesti eräntyneitä Yhdistyneen kuningaskunnan osuuksia näihin maksuihin.

Yhdistynyt kuningaskunta ei 31. joulukuuta 2021 mennessä ollut käyttänyt ennaikaisen maksamisen vaihtoehtoa, jonka mukaan maksamatta olevat vuoden 2020 PSEO- ja JSIS-vastuut, jotka perustuvat IPSAS 39/ EAR 12 -standardien mukaisiin vakuutusmatemaattisiin laskelmiin, voidaan maksaa viitenä yhtä suurena eränä 142 artiklan 6 kohdan viimeisessä alakohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

Vuoden 2020 maksamatta olevat 142 artiklan 5 kohdan mukaiset vastuut

Asetuksen 142 artiklan 5 kohdan mukaan Yhdistynyt kuningaskunta osallistuu muita eläke-etuusjärjestelmiä koskevien vastuiden rahoitukseen, sellaisina kuin ne on kirjattu varainhoitovuotta 2020 koskevaan unionin konsolidoituun tilinpäätökseen, suorittamalla kymmenen maksuerää 31. lokakuuta 2021 alkaen (kukin vuotuinen erä maksetaan kahdeksana kuukausittaisena eränä lokakuusta seuraavan vuoden toukokuuhun). Nämä vastuut olivat varainhoitovuotta 2020 koskevassa unionin konsolidoidussa tilinpäätöksessä 2 344 miljardia euroa, joten Yhdistyneen kuningaskunnan mukautettu osuus 31. joulukuuta 2020 oli 291 miljoonaa euroa. Kun otetaan huomioon Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vuoden 2021 aikana saadut määrät, jotka olivat yhteensä 11 miljoonaa euroa, Yhdistyneen kuningaskunnan jäljellä oleva osuus muista eläke-etuusjärjestelmistä 31. joulukuuta 2021 pieneni 281 miljoonaan euroon, joista 29 miljoonaa euroa on maksettava vuoden loppua seuraavien 12 kuukauden aikana.

Lisätietoja työsuhte-etuusjärjestelmistä on liitetiedoissa **1.5.10** ja **2.9**.

Muut artikkelit

	(miljoonaa euroa)	
	31.12.2021	31.12.2020
Yhdistyneen kuningaskunnan velka		
136 artikla	557	230
147 artikla	53	46
	610	275
Velka Yhdistyneelle kuningaskunnalle		
141 artikla	(1 818)	(1 766)
143 artikla	(163)	(93)
144 artikla	(73)	(46)
145 artikla	(148)	(183)
146 artikla	(27)	(33)
	(2 229)	(2 122)
Yhteensä	(1 618)	(1 847)
Pitkäaikaiset	(711)	(1 894)
Lyhytaikaiset	(908)	47

136 artikla – Omiin varoihin sovellettavat säännökset

Erosopimuksen 136 artiklassa vahvistetaan omiin varoihin 31. joulukuuta 2020 jälkeen sovellettavat säännökset. Yhdistyneellä kuningaskunnalla on tapauksen mukaan oikeus osuuteensa tai velvollisuus maksaa osuutensa silloin, kun varainhoitovuosiin vuoteen 2020 asti liittyvät omat varat asetetaan saataville tai niitä oikaistaan tai niihin tehdään mukautuksia 31. joulukuuta 2020 jälkeen. Lisäksi sillä on oikeus saada osuutensa vuoden 2020 osallistumattomuusjärjestelyyn liittyvistä mukautuksista. Sitä koskevat myös arvonlisäveroon ja BKTL:ään perustuvien omien varojen mukautukset, jotka liittyvät varainhoitovuosiin vuoteen 2020 asti. Nämä arvonlisäveroon ja BKTL:ään perustuvat mukautukset lasketaan 31. joulukuuta 2028 asti vuosittain. Lisäksi otetaan huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan hyväksi tehtävän, vuosia 2018–2019 koskevan korjauksen päivitykset.

Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava 28. helmikuuta 2021 jälkeen keräämänsä perinteiset omat varat, jotka liittyvät vuoteen 2020 tai sitä aiempiin vuosiin. Sen osuus sen unionin käyttöön asettamasta kokonaismäärästä vähennetään sitten tästä määrästä. Perinteisiä omia varoja koskeva erillinen kirjanpito puretaan kokonaisuudessaan viimeistään 31. joulukuuta 2025.

Yhdistyneen kuningaskunnan 31. joulukuuta 2021 maksamatta oleva nettomäärä on 557 miljoonaa euroa, josta 544 miljoonaa euroa on maksettava Yhdistyneelle kuningaskunnalle vuoden loppua seuraavien 12 kuukauden aikana ja Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava sen jälkeen 1 101 miljoonaa euroa:

	(miljoonaa euroa)
Yhdistyneen kuningaskunnan maksamatta oleva määrä 31.12.2020	230
Yhdistyneen kuningaskunnan osuuden mukautus	(2)
Yhdistyneeltä kuningaskunnalta laskutettu määrä syyskuussa 2021	47
Vuonna 2021 saadut maksut	(247)
Yhdistyneen kuningaskunnan hyväksi tehtävä korjaus	(497)
Sitoumukset, joiden ulkopuolelle Yhdistynyt kuningaskunta voi jäädä	(105)

	(miljoonaa euroa)
Arvonlisäveroon ja BKTL:ään perustuvat mukautukset (liittyvät vuoteen 2020 ja sitä edeltäviin vuosiin)	1 101
Yhdistyneen kuningaskunnan perinteiset omat varat 28.2.2021 jälkeen, netto	31
Yhdistyneen kuningaskunnan maksamatta oleva määrä 31.12.2021	557
Pitkäaikaiset	1 101
Lyhytaikaiset	(544)

141 artikla – Sakot

Yhdistynyt kuningaskunta on oikeutettu osuuteensa sakoista, jotka on määrätty ennen 31. joulukuuta 2020, ja sakoista, jotka unioni on määrännyt 31. joulukuuta 2020 jälkeen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä, kun ne tulevat lainvoimaisiksi. Tällaisten Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevien 31. joulukuuta 2021 maksattamatta olevien sakkojen määrä on 13,8 miljardia euroa (14,3 miljardia euroa vuonna 2020). Tämä 0,5 miljardin euron vähennys johtuu pääasiassa 0,9 miljardin euron suuruisen sakkojen arvon alentumisen lisäyksestä, jota tasoittaa 0,3 miljardin euron suuruisen sakkojen nettokorotus (vuonna 2021 myönnettyistä 1,7 miljardin euron sakoista vähennettiin 1,4 miljardia euroa, jotka on vahvistettu ja maksettu, vähennetty tai peruttu tuomioistuinpäätöksillä vuoden 2021 aikana). Yhdistyneen kuningaskunnan mukautettu osuus 31. joulukuuta 2021 maksamatta olevista sakoista on 1,7 miljardia euroa (mukauttamaton osuus vuonna 2020 oli 1,8 miljardia euroa). Osuudesta 80,8 miljoonaa euroa sisällytetään syyskuun 2022 laskuun ja maksetaan Yhdistyneelle kuningaskunnalle lokakuun 2022 ja toukokuun 2023 välisenä aikana. Lisäksi Yhdistyneellä kuningaskunnalla on oikeus mukautettuun osuuteensa lopullisista sakoista, joita ei ollut vielä laskutettu (69,2 miljoonaa euroa, jotka sisällytetään syyskuun 2022 laskuun ja maksetaan Yhdistyneelle kuningaskunnalle lokakuun 2022 ja toukokuun 2023 välisenä aikana), mukauttamattomaan osuuteensa syyskuussa 2021 laskutetuista lopullisista sakoista, joita ei ollut vielä maksettu vuoden lopussa (33,6 miljoonaa euroa, jotka maksettiin Yhdistyneelle kuningaskunnalle tammi-toukokuussa 2022), ja syyskuussa 2021 laskutettuun mukautettuun osuuteensa sakoista (0,3 miljoonaa euroa, jotka sisällytettiin huhtikuun 2022 laskuun, joka maksetaan Yhdistyneelle kuningaskunnalle kesä-syyskuussa 2022). Yhdistyneen kuningaskunnan osuus sakoista on siten yhteensä 1,8 miljardia euroa (1,8 miljardia euroa vuonna 2020). Osuudesta 90,2 miljoonaa euroa on maksettava tilinpäätöspäivää seuraavien 12 kuukauden aikana (vuoden 2020 mukauttamaton osuus 20 miljoonaa euroa).

143 artikla – Ehdolliset rahoitusvastuut: rahoitusapuna annettavat lainat, ESIR, EKKR ja ulkoinen lainanantovaltuutus

Tämän artiklan mukaan Yhdistynyt kuningaskunta on velvollinen rahoittamaan osuutensa EU:n ehdollisista vastuista, jotka liittyvät sen lainanotto-, lainananto- ja takaustoimintaan, jos ne realisoituvat eivätkä olemassa olevat takuurahastot kata niitä – ks. niihin liittyviä ehdollisia vastuuta koskeva liitetieto 4.1. EU palauttaa Yhdistyneelle kuningaskunnalle määrät, jotka Yhdistynyt kuningaskunta on jo maksanut takuurahastoihin ja joita ei enää tarvita. Yhdistyneellä kuningaskunnalla on myös oikeus takaisinmaksuihin toimista, joista se on osaksi vastuussa. Yhdistyneelle kuningaskunnalle seuraavien 12 kuukauden aikana maksettava määrä on 31. joulukuuta 2021 yhteensä 163 miljoonaa euroa (mukauttamaton osuus 93 miljoonaa euroa vuonna 2020).

144 artikla – Rahoitusvälineet

Tämän artiklan nojalla EU on sitoutunut palauttamaan Yhdistyneelle kuningaskunnalle sen osuuden eropäivään mennessä hyväksytyistä rahoitustoimista aiheutuvista takaisinmaksuista sekä sen osuuden eropäivän jälkeen hyväksytyihin rahoitustoimiin suoritetuista maksuista. Yhdistyneelle kuningaskunnalle seuraavien 12 kuukauden aikana maksettava määrä on 31. joulukuuta 2021 yhteensä 73 miljoonaa euroa (mukauttamaton osuus 46 miljoonaa euroa vuonna 2020).

145 artikla – Euroopan hiili- ja teräsyhteisö (EHTY, selvitystilassa)

Yhdistyneellä kuningaskunnalla on oikeus saada osuutensa EHTYn nettovarallisuudesta, joka selvitettiin 31. joulukuuta 2020. Takaisinmaksu on suoritettava viidessä erässä kunkin vuoden 30. kesäkuuta vuodesta 2021 alkaen. EHTYn nettovarallisuus, joka selvitettiin 31. joulukuuta 2020, oli 1,5 miljardia euroa. Yhdistyneen kuningaskunnan mukautettu osuus siitä oli 184 miljoonaa euroa (mukauttamaton osuus 183 miljoonaa euroa vuonna 2020). Vuoden 2021 ensimmäisen 37 miljoonan euron maksuerän jälkeen 31. joulukuuta 2021 maksamatta oleva määrä oli 148 miljoonaa euroa, josta 37 miljoonaa euroa on maksettava 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

146 artikla – Investoinnit Euroopan investointirahastoon (EIR)

Yhdistyneellä kuningaskunnalla on oikeus osuuteensa pääomasta, jonka EU on sijoittanut Euroopan investointirahaston maksettuihin pääomaan 31. joulukuuta 2020. Takaisinmaksu on suoritettava viidessä erässä kunkin vuoden 30. kesäkuuta alkaen vuodesta 2021. EU:n sijoitus EIR:n maksettuihin pääomaan oli 31. joulukuuta 2020 yhteensä 267 miljoonaa euroa. Yhdistyneen kuningaskunnan mukautettu osuus siitä oli 33 miljoonaa euroa (mukauttamaton osuus 33 miljoonaa euroa vuonna 2020). Ensimmäisen 7 miljoonan euron maksuerän jälkeen 31. joulukuuta 2021 maksamatta oleva määrä oli 27 miljoonaa euroa, josta 7 miljoonaa euroa on maksettava 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

147 artikla – Oikeustapaukset

Yhdistynyt kuningaskunta on sitoutunut maksamaan osuutensa EU:n maksuista, jotka johtuvat unionin taloudellisia etuja koskevista oikeustapauksista ja jotka erääntyvät, edellyttäen, että näiden oikeustapausten kohteena olevat teot ovat tapahtuneet viimeistään 31. joulukuuta 2020. Kun otetaan huomioon vuoden lopun varaukset ja kertymät sekä EU:n suorittamat maksut oikeustapausten osalta vuonna 2021 (lukuun ottamatta Yhdistyneelle kuningaskunnalle jo vuonna 2021 raportoituja ja maksettuja tapauksia), Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava arviolta 53 miljoonaa euroa (mukauttamaton osuus 46 miljoonaa euroa vuonna 2020), joista 6 miljoonaa euroa on maksettava 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä.

2.6.1.3 Kilpailun alalla määrättyihin sakkoihin liittyvät saamiset

	<i>(miljoonaa euroa)</i>	
	31.12.2021	31.12.2020
Sakkoihin liittyvät saamiset bruttomäärä	14 922	14 503
Alustavat maksut	(2 100)	(3 023)
Arvonlennus	(1 125)	(186)
Yhteensä	11 698	11 295
Pitkäaikaiset	—	—
Lyhytaikaiset	11 698	11 295

Yritykset, joille on määrätty sakko ja jotka ovat hakeneet tai aikovat hakea muutosta, voivat joko suorittaa alustavan maksun tai toimittaa komissiolle pankkitakauksen. Vuoden lopussa maksamatta olleista sakoista saatiin ennakkomaksuina yhteensä 2 100 miljoonaa euroa (3 023 miljoonaa euroa vuonna 2020) ja takauksina 11 067 miljoonaa euroa (11 004 miljoonaa euroa vuonna 2020).

Arvonlennusten määrät vastaavat komission tapauskohtaista arviointia maksamattomista sakkomääristä tai määristä, joita takaus ei kata, joita komissio ei odota perittävän takaisin.

Ehdollinen velka esitetään, koska alustavasti maksetut määrät joudutaan mahdollisesti maksamaan takaisin yrityksille (ks. liitetieto 4.2.1).

2.6.1.4 Tulojäämät ja menoennakot

	<i>(miljoonaa euroa)</i>	
	31.12.2021	31.12.2020
Tulojäämät	2 313	1 755
Muihin kuin vaihtoon perustuviin transaktioihin liittyvät menoennakot	340	293
Yhteensä	2 653	2 048

	(miljoonaa euroa)	
	31.12.2021	31.12.2020
Pitkäaikaiset	1 556	1 261
Lyhytaikaiset	1 097	787

Tulojäämiin sisältyy 2 miljardia euroa (1,7 miljardia euroa vuonna 2020), jotka komissio odottaa perivänsä takaisin jäsenvaltioilta koheesio politiikan alalla jäsenvaltioiden toimittamien tilinpäätösten tarkastelun ja hyväksynnän perusteella. Suurin osa tästä määrästä (1,2 miljardia euroa) on tarkoitus periä takaisin vasta asianomaisten ohjelmien päättyessä (koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskevan investointialoitteen toimenpiteiden seurauksena), minkä vuoksi ne on luokiteltu lyhytaikaisiksi. Se sisältää myös 0,3 miljardia euroa, jotka koskevat liitetiedossa **2.6.1.1** mainittua aliarvottamistapausta, erityisesti arvioita, joita jäsenvaltiot eivät ole vielä maksaneet alustavasti.

2.6.1.5 Muut kerrytettävissä olevat rahamäärät

Vuoden 2021 aikana saatiin takaisin 744 miljoonaa euroa, jotka olivat seurausta käyttämättömien NER300-varojen siirtämisestä innovaatorahastoon. Niitä ei ollut vuoden 2020 lopussa vielä saatu takaisin EIP:ltä ja ne sisältyvät muihin kerrytettävissä oleviin rahamääriin vuoden 2020 lopussa – ks. liitetieto **2.4.2.1**.

2.6.2 Saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista

	(miljoonaa euroa)	
	31.12.2021	31.12.2020
Pitkäaikaiset		
Takauksiin liittyvät saamiset	2 630	—
Viivästyskorot	3 052	1 641
Muut saamiset	68	44
	5 750	1 685
Lyhytaikaiset		
Takauksiin liittyvät saamiset	485	—
Tuensaajat	302	324
Tuensaajilta olevien saamisten arvon alentuminen	(172)	(188)
Vaihtoon perustuviin transaktioihin liittyvät menoennakot	236	345
Viivästyskorot	1 127	1 085
Muut	345	200
	2 323	1 766
Yhteensä	8 073	3 450

Pitkäaikaiset viivästyskorot koskevat liitetiedossa **2.6.1.1** mainittuja aliarvostustapauksia (1,8 miljardia euroa liittyy Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja jäljelle jäävät 1,3 miljardia euroa muihin jäsenvaltioihin), kun taas nykyiset viivästyskorot koskevat pääasiassa perinteisiä omia varoja koskevista tarkastuskertomuksista peräisin olevia tulojäämiä ja sakkoja saaneiden yhtiöiden takauksista kertyneitä korkoja.

Takaussopimukseen liittyvät saamiset vastaavat EU:n takauksista maksettavana premioina saatavien korvausten nykyarvoa. Suurin osa EU:n takauksista on korvauksettomia tai tuettuja. Näin ollen saaminen on huomattavasti pienempi kuin takaussopimuksen mukainen velka (ks. liitetieto **2.11.2**). Poikkeuksena tästä säännöstä on ESIR-rahaston takaus, joka vuonna 2021 oli 94 prosenttia takaussopimuksen mukaisista saamisista, sen jälkeen yksityisen sektorin lainanantovaltuuksia koskeva osa EU:n EIP:lle myöntämästä ulkoisesta lainanantovaltuudesta, jonka osuus oli 106 miljoonaa euroa

vuonna 2021, ja Horisontti 2020 -puiteohjelman 59 miljoonaa euroa. Takaussopimuksen mukaisten saamisten 3 115 miljoonan euron kokonaismäärästä 3 113 miljoonaa euroa luokitellaan 31. joulukuuta 2021 ylijäämän tai alijäämän kautta käypään arvoon arvostettaviksi rahoitusvaroiksi (käyvän arvon taso 3). Verrattuna 1 päivän tammikuuta 2021 alkusaldoon, joka oli 3 484 miljoonaa euroa, saamiset ovat vähentyneet yhteensä 357 miljoonalla eurolla vuoden 2021 suoritusten vuoksi ja lisäksi 12 miljoonalla eurolla tulevien palkkioiden odotettua pienemmän määrän vuoksi.

2.7 VAIHTO-OMAISUUS

<i>(miljoonaa euroa)</i>		
	31.12.2021	31.12.2020
Tutkimusmateriaali	58	59
Muut	26	21
Yhteensä	84	80

2.8 KÄTEISVARAT JA MUUT RAHAVARAT

<i>(miljoonaa euroa)</i>			
	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
Tilit valtiokonttoreissa ja keskuspankeissa		20 121	11 342
Käyttötilit		453	80
Ennakkomaksutilit		8	8
Siirrot (siirrettävinä olevat käteisvarat)		—	0
Talousarvion toteuttamisessa käytettävät pankkitilit	2.8.1	20 582	11 430
NextGenerationEU	2.8.2	18 027	—
Rahoitusvälineet	2.8.3	2 838	2 446
Sakot	2.8.4	1 953	1 458
Muut toimielimet, virastot ja elimet		1 396	1 362
Erityisrahastot		65	46
Yhteensä		44 860	16 742

2.8.1 Talousarvion toteuttamisessa käytettävät pankkitilit

Tähän kohtaan kuuluvat varat, joita komissio säilyttää jäsenvaltioissa ja EFTA-maissa olevilla pankkitileillään (valtiokonttori tai keskuspankki) tai käyttötileillä liikepankeissa, ennakkomaksutileillä tai käteiskassatileillä. Kassavarojen määrä vuoden 2021 lopussa johtuu pääasiassa seuraavista:

- yhteensä 14,4 miljardin euron maksut, joita ei vuoden lopussa ollut vielä maksettu ja joista 8,6 miljardia euroa liittyy käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin, 1,4 miljardia euroa NextGenerationEU-välineen määrärahoihin ja 4,4 miljardia euroa maksumäärärahoihin (mukaan lukien 1,4 miljardia euroa maataloustukirahastosta)
- yhteensä 2,2 miljardia euroa, jotka kuuluvat komission hallinnoimiin virastojen rahavaroihin ja joita ei ollut käytetty vuoden lopussa

- yhteensä 1,7 miljardia euroa ylimääräisiä perinteisiä omia varoja, joita ei ole budjetoitu
- yhteensä 1,1 miljardia euroa lopullisia sakkoja, joita ei ollut vielä budjetoitu.

2.8.2 NextGenerationEU

NextGenerationEU-välineen rahavaroja säilytetään pankkitilillä Euroopan keskuspankissa (EKP). NextGenerationEU-välineessä toteutetun monipuolisen varainhankintastrategian (ks. liitetieto 2.11) seurauksena NextGenerationEU-välineen käteisvarojen saldo on huomattava: 18 miljardia euroa 31. joulukuuta 2021. Käteisvarojen saldo pidetään suurena sen varmistamiseksi, että NextGenerationEU-välineen pankkitilillä olevat varat riittävät täyttämään kaikki tulevat maksutarpeet ja säilyttämään määritellyn turvallisuuskurin kuitenkin niin, että saldot eivät ole kohtuuttoman suuria.

2.8.3 Rahoitusvälineet

Tässä kohdassa esitetyt määrät ovat pääasiassa muita rahavaroja, jotka komissio on antanut ulkopuolisten tahojen hoidettavaksi ja jotka käytetään EU:n talousarviosta rahoitettavien yksittäisten rahoitusvälineohjelmien rahoittamiseen: 1,8 miljardia euroa 31. joulukuuta 2021, joista 0,6 miljardia euroa liittyy COSME-takausjärjestelyyn – ks. liitetieto 4.1.3. Ne sisältävät myös yhteisen vararahaston käteisvarat ja rahavarat, joita ei ole vielä sijoitettu arvopapereihin vuoden lopussa (1 miljardi euroa 31. joulukuuta 2021), ja EIP:n hallinnoimaan innovaatorahastoon kuuluvat käteisvarat – ks. liitetieto 2.4.2.1. Tämä otsake ei kata yhteiseen vararahastoon liittyvää likviditeettipuskuria (91,6 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2021), jota säilytetään komission keskuskassassa. Rahoitusvälineisiin liittyvät käteisvarat voidaan siis käyttää ainoastaan asianomaisissa ohjelmissa.

2.8.4 Sakot

Nämä käteisvarat sisältävät pääasiassa määrät, jotka komissio on saanut määräämiensä sakkojen perusteella sellaisissa tapauksissa, joissa asian käsittely on vielä kesken. Näitä varoja säilytetään erityisillä talletustileillä, joita ei käytetä muihin tarkoituksiin. Jos sakon saanut yritys on hakenut muutosta komission päätökseen tai ei ole tiedossa, haetaanko päätökseen muutosta, sakkoa vastaava määrä esitetään ehdollisena velkana liitetiedossa 4.2.1. Vuodesta 2010 komissio on hallinnoinut kaikkia sen jälkeisiin alustavasti maksettuihin sakkoihin liittyviä varoja BUFI-rahastossa. Kyseiset varat sijoitetaan rahoitusvälineisiin, jotka kuuluvat luokkaan ”Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – muut kuin johdannaiset” (ks. liitetieto 2.4.2). Sakkoihin liittyvien käteisvarojen lisäys vuoden 2021 lopussa johtuu BUFI-rahaston käteisvarojen saldon kasvusta vuoden 2020 loppuun verrattuna. On huomattava, että sen jälkeen, kun EU:n yleinen tuomioistuin antoi tammikuussa 2022 tuomion asiassa Intel Corporation vs. komissio, komissio palautti helmikuussa 2022 Intelin aiemmin alustavasti maksamat 1 060 miljoonaa euroa.

VELAT

2.9 ELÄKKEET JA MUUT TYÖSUHDE-ETUUKSET

2.9.1 Työsuhde-etuusjärjestelmän nettovelka

	(miljoonaa euroa)				
	Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä	Muut eläke-etuusjärjestelmät	Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä	31.12.2021 Yhteensä	31.12.2020 Yhteensä
<i>Etuuspohjainen velvoite</i>	109 679	2 600	10 647	122 926	116 468
<i>Järjestelmän varat</i>	—	(74)	(386)	(460)	(448)
Nettovelka	109 679	2 526	10 261	122 466	116 020

Työsuhde-etuuksiin liittyvän velan kasvu johtuu pääasiassa suurimman eläkejärjestelmän eli Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmän (PSEO) nettovelan kasvusta. Tämä PSEO:n velka on kasvanut pääasiassa rahoitusta koskevien oletusten muutoksista johtuvien vakuutusmatemaattisten tappioiden vuoksi (ks. liitetieto 2.9.4). Tähän on vaikuttanut inflaatioasteen nousu, joka on johtanut reaalisen diskonttokoron laskuun. Reaalinen diskonttokorko pysyi negatiivisena kolmena vuotena

peräkkäin, mikä tarkoitti, että mikä tahansa määrä tulevaisuudessa on arvokkaampi nyt kuin silloin, kun se toteutuu tulevaisuudessa. On huomattava, että vaikka reaalian diskonttokoron lasku vaikuttaa velan suuruuteen, se ei muuta etuuksien määrää, joka on tosiasiallisesti maksettava EU:n talousarviosta edunsaajille tulevina vuosina. Myös vuoden aikana työsuoritusten ansiosta karttuneet oikeudet ovat suuremmat kuin vuoden aikana maksetut etuudet. Lisäksi vuotuiset korkokulut ovat kasvaneet (vastuiden diskonttauksen purkaminen) samoin kuin kokemukseräiset vakuutusmatemaattiset tappiot.

Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä

Tämä etuuspohjainen velvoite on tarkasteltavana olevan kauden ja aikaisempien kausien työsuorituksiin perustuvien, eläkevelvoitteiden täyttämiseksi EU:lta vaadittavien odotettavissa olevien tulevien maksujen nykyarvo. Järjestelmä on jatkuva, ja siksi kaikki järjestelmästä vuoden aikana vaaditut maksut sisällytetään EU:n talousarvioon vuosittain.

Henkilöstösääntöjen 83 artiklan mukaan eläkejärjestelmän mukaiset etuudet maksetaan EU:n talousarviosta. Järjestelmä on laskennallisesti rahoitettu, ja jäsenvaltiot ovat sitoutuneet yhdessä rahoittamaan kyseiset etuudet. Lisäksi työelämässä olevien jäsenten peruspalkasta vähennetään pakollinen eläkemaksu, joka on nykyään 10,1 prosenttia. Nämä maksuosuudet ovat varainhoitovuoden talousarviotuloja, joilla rahoitetaan osaltaan EU:n yleisiä menoja – ks. myös liitetieto **3.8**.

Eläkejärjestelmän vastuita arvioitiin 31. joulukuuta 2021 Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmän piiriin kuuluvan henkilöstön (työssä olevan, eläkkeellä olevan sekä aiemmin työssä olleen ja nyt työkyvyttömyyseläkkeellä olevan henkilöstön ja kuolleiden toimihenkilöiden omaisten) määrän sekä kyseisenä päivänä voimassa olleiden henkilöstösääntöjen perusteella. Arviointi tehtiin kansainvälisen tilinpäätösstandardin IPSAS 39 (ja näin ollen myös EU:n tilinpäätössääntöjen nro 12) tilinpäätössääntöjen mukaisesti.

Muut eläke-etuusjärjestelmät

Tämä kohta sisältää komission, Euroopan unionin tuomioistuimen ja tilintarkastustuomioistuimen nykyisten ja entisten jäsenten sekä neuvoston, Euroopan oikeusasiamiehen ja Euroopan tietosuojavaltuutetun eläkevastuut. Tähän kohtaan on sisällytetty myös Euroopan parlamentin jäsenten eläkevastuut.

Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä

Edellä mainittujen eläke-etuusjärjestelmien lisäksi määritetään arvioitu vastuu, joka EU:lla on yhteisessä sairausvakuutusjärjestelmässä (JSIS) terveydenhuollon kustannuksista, jotka on maksettava työsuhteen jälkeiseltä ajalta (vähennettynä työntekijöiden omalla maksuosuudella). Kuten liitetiedossa **1.5.10** todetaan, tämän vastuun laskennassa otetaan huomioon koko aktiivinen palveluksessaoloaika, jolloin varmistetaan, että henkilöstön työsuhteen päättymisen jälkeisen järjestelmän eläke- ja sairausvakuutusjärjestelmät kirjataan johdonmukaisesti.

Sekä EU:n tilinpäätössääntöjen että IPSAS-standardien mukaan velvollisuutena on kuvata todenmukaisesti asianomaisen tilanteen taloudellista sisältöä. Siksi IPSAS 39 -standardia ei ole tulkittu tiukemmin määritettäessä palveluksessaoloaikojen etuuksia. Jos JSIS-järjestelmän rahoituskustannus kertyisi täysimääräisesti kymmenen vuoden aikana kaikille virkamiehille eikä työntekijän aktiivisen palveluksessaoloajan perusteella, kyseistä menetelmää käyttämällä etuuspohjaiset velvoitteet olisivat vuoden lopussa 3,1 miljardia euroa suuremmat. Kuten jo kuitenkin todettiin, tämä tiukempi lähestymistapa ei olisi yhteensopiva todenmukaisen kuvan antamista koskevan laadullisen ominaisuuden kanssa. Siksi sen ei katsota tarjoavan luotettavaa tietoa EU:n tilinpäätössääntöjen nro 1 ja IPSAS-standardien käsitteellisen viitekehyksen mukaisesti. Arvio on erityisen herkkä nykyisen henkilöstön hallinnollisen aseman muutoksille (erityisesti tämä koskee niiden määräaikaisten työntekijöiden määrää, joista odotetaan tulevan virkamiehiä tulevaisuudessa).

2.9.2 Työntekijöiden etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan veloitteen nykyarvon muutos

Etuuspohjaisen veloitteen nykyarvo on tarkasteltavana olevan kauden ja aikaisempien kausien työsuorituksiin perustuvan veloitteen täyttämiseksi vaadittavien, odotettavissa olevien tulevien maksujen diskontattu arvo.

Seuraavassa analysoidaan etuuspohjaisen veloitteen muutosta varainhoitovuonna:

(miljoonaa euroa)

	Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä	Muut eläke-etuusjärjestelmät	Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä	Yhteensä
Nykyarvo 31.12.2020	100 741	2 438	13 289	116 468
Kirjattu tuotto- ja kululaskelmaan				
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	4 095	110	363	4 567
Korkomenot	401	5	66	473
Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot	—	—	—	—
Kirjattu nettovaroihin				
Työsuhte-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset				
Kokemusperäiset vakuutusmatemaattiset (voitot)/tappiot	1 457	26	(209)	1 273
Demografisista oletuksista johtuvat vakuutusmatemaattiset (voitot)/tappiot	—	—	—	—
Rahoitusta koskevista oletuksista johtuvat vakuutusmatemaattiset (voitot)/tappiot	4 787	90	(2 774)	2 103
Muut				
Maksetut etuudet	(1 801)	(69)	(88)	(1 957)
Nykyarvo 31.12.2021	109 679	2 600	10 647	122 926

Kauden työsuoritukseen perustuvat menot muodostuvat etuuspohjaisen velvoitteen nykyarvon kasvusta, joka johtuu järjestelmän nykyisten jäsenten työsuorituksesta vuoden aikana.

Korkomenolla tarkoitetaan etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan velvoitteen käyvän arvon lisäystä kauden aikana sen johdosta, että etuuksien suorittaminen on yhtä kautta lähempänä.

Kokemusperäiset vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot viittaavat vuotta 2021 koskevien edellisenä vuotena tehtyjen oletusten ja vuoden 2021 toteutumien välisten erojen vaikutuksiin.

Vakuutusmatemaattisten oletusten (demografiset muuttajat, kuten työntekijöiden vaihtuvuus ja kuolleisuus, ja taloudelliset muuttajat, kuten diskonttokorot ja ennustetut palkankorotukset) arvojen muutoksista johtuvia vakuutusmatemaattisia voittoja ja tappioita aiheuttaa, kun näitä oletuksia päivitetään, jotta ne vastaavat muutoksia niiden perustana olevassa tilanteessa.

Etuudet (esimerkiksi eläkkeitä tai terveydenhuoltomenojen korvaukset) maksetaan vuoden aikana järjestelmän sääntöjen mukaisesti. Näiden maksettujen etuuksien vuoksi etuuspohjaisesta järjestelystä johtuva velvoite väheni.

2.9.3 Järjestelmän varat

(miljoonaa euroa)

	Muut eläke-etuusjärjestelmät	Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä	Yhteensä
Nykyarvo 31.12.2020	94	354	448
Järjestelmän varojen nettomuutos	(20)	32	12

(miljoonaa euroa)

	Muut eläke- etuusjärjestelmät	Yhteinen sairausvakuutus- järjestelmä	Yhteensä
Nykyarvo 31.12.2021	74	386	460

2.9.4 Vakuutusmatemaattiset oletukset – työsuhde-etuudet

Seuraavassa esitetään tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset, joita käytetään määrittäessä EU:n kahden tärkeimmän työsuhde-etuusjärjestelmän arvoa.

	2021	2020
Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä		
Nimellinen diskonttokorko	1,0 %	0,4 %
Ennustettu inflaatiiovauhti	2,0 %	1,2 %
Reaalinen diskonttokorko	(1,0) %	(0,8) %
Palkankorotusten ennustettu taso	1,8 %	1,8 %
Terveydenhuoltomenojen kehityssuunnat	—	N/A
Eläkeikä	63/64/66	63/64/66
Yhteinen sairausvakuutusjärjestelmä		
Nimellinen diskonttokorko	1,0 %	0,5 %
Ennustettu inflaatiiovauhti	2,0 %	1,3 %
Reaalinen diskonttokorko	(1,0) %	(0,8) %
Palkankorotusten ennustettu taso	1,9 %	1,8 %
Terveydenhuoltomenojen kehityssuunnat	2,5 %	2,6 %
Eläkeikä	63/64/66	63/64/66

Kuolleisuus vuonna 2021 perustuu EU:n virkamiesten elinaikataulukkoon – EULT 2018.

Nimellinen diskonttokorko on määritetty euromääräisten nollakorkoisten joukkovelkakirjalainojen arvon mukaan (maturiteetti on 23 vuotta joulukuusta 2021 unionin virkamiesten eläkejärjestelmässä ja 25 vuotta yhteisessä sairausvakuutusjärjestelmässä). Inflaatiiovauhtina on ennustettu inflaatiiovauhti vastaavan ajanjakson aikana. Se on määritettävä empiirisesti käyttäen perustana eurooppalaisten rahoitusmarkkinoiden indeksisidonnaisiin joukkovelkakirjalainoihin pohjautuvia arvioita. Reaalisen diskonttokoron laskennassa käytetään nimellistä diskonttokorkoa ja ennustettua pitkän aikavälin inflaatiiovauhtia.

Vuonna 2021 nimelliskorot alkoivat palautua aiemmin havaitusta laskusta, mutta niiden nousun vaikutusta tasoitti oletettu inflaation merkittävä nousu. Tämä johti reaalisen diskonttokoron merkittävään laskuun, ja negatiivinen suuntaus jatkui ja vaikutti rahoitusta koskevista oletuksista aiheutuneeseen vakuutusmatemaattiseen tappioon kyseisenä vuotena.

2.9.5 Herkkyysanalyysi

Herkkyysanalyysi perustuu simulaatioihin, joissa kyseisten oletusten arvoa muutetaan (jos tilanne muuten pysyy samanlaisena).

Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmän herkkyyks muutoksille

Kymmenen peruspisteen (0,1 %:n) muutoksella arvioidussa diskonttorokossa olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2021		2020	
	Kasvu 0,1 %	Vähenneminen 0,1 %	Kasvu 0,1 %	Vähenneminen 0,1 %
<i>Etuuspohjainen velvoite</i>	(2 464)	2 544	(2 247)	2 319

Kymmenen peruspisteen (0,1 %:n) muutoksella ennustetuissa palkankorotuksissa olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2021		2020	
	Kasvu 0,1 %	Vähenneminen 0,1 %	Kasvu 0,1 %	Vähenneminen 0,1 %
<i>Etuuspohjainen velvoite</i>	2 414	(2 345)	2 206	(2 143)

Vuoden muutoksella oletetussa eläkeiässä olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2021		2020	
	Vuoden lisäys	Vuoden vähennys	Vuoden lisäys	Vuoden vähennys
<i>Etuuspohjainen velvoite</i>	(1 155)	1 527	(1 104)	1 417

Yhteisen sairausvakuutusjärjestelmän herkkyyks muutoksille

Kymmenen peruspisteen (0,1 %:n) muutoksella terveydenhuoltomenojen ennustetussa kehityksessä olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2021		2020	
	Kasvu 0,1 %	Vähenneminen 0,1 %	Kasvu 0,1 %	Vähenneminen 0,1 %
<i>Kauden nettomääräiset työsuhteen jälkeiset terveydenhuoltomenot: työsuoritukseen perustuvien menojen ja korkomenojen yhteismäärä</i>	13	(12)	15	(14)
<i>Etuuspohjainen velvoite</i>	317	(307)	397	(385)

Kymmenen peruspisteen (0,1 %:n) muutoksella arvioidussa diskonttorokossa olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2021		2020	
	Kasvu 0,1 %	Vähenneminen 0,1 %	Kasvu 0,1 %	Vähenneminen 0,1 %
<i>Etuuspohjainen velvoite</i>	(265)	274	(348)	361

Kymmenen peruspisteen (0,1 %-n) muutoksella ennustetuissa palkankorotuksissa olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2021		2020	
	Kasvu 0,1 %	Vähenneminen 0,1 %	Kasvu 0,1 %	Vähenneminen 0,1 %
<i>Etuuspohjainen velvoite</i>	(42)	41	(38)	37

Vuoden muutoksella oletetussa eläkeiässä olisi seuraavat vaikutukset:

(miljoonaa euroa)

	2021		2020	
	Vuoden lisäys	Vuoden vähennys	Vuoden lisäys	Vuoden vähennys
<i>Etuuspohjainen velvoite</i>	(317)	334	(401)	421

2.10 VARAUKSET

(miljoonaa euroa)

	Määrä 31.12.2020	Tilinpäätös- säännön nro 11 tarkistus	Lisävar- aukset	Käyttämättä olevat peruutetut määrät	Käytetyt määrät	Luokkien väliset siirrot	Arvioiden muutos	Määrä 31.12.2021
<i>Oikeustapaukset:</i>								
<i>Maatalous</i>	170	—	210	(25)	(1)	—	—	354
<i>Muut</i>	31	—	5	(14)	(2)	—	2	22
<i>Ydinlaitosten purkaminen</i>	2 426	—	—	—	(33)	—	46	2 440
<i>Rahoitusvaraukset</i>	2 523	(2 522)	1	—	(1)	—	—	1
<i>Muut</i>	254	—	284	(26)	(19)	—	37	530
Yhteensä	5 405	(2 522)	500	(65)	(55)	—	86	3 348
Pitkäaikaiset	3 878	(1 165)	212	(25)	(1)	(35)	86	2 950
Lyhytaikaiset	1 527	(1 357)	288	(40)	(55)	35	(0)	398

Varaukset ovat aiempiin tapahtumiin liittyviä luotettavasti arvioituja määriä, jotka on todennäköisesti maksettava EU:n talousarviosta tulevaisuudessa.

Oikeustapaukset

Tässä kohdassa esitetään arvio käsiteltävinä oleviin oikeustapauksiin liittyvistä määristä, jotka todennäköisesti tulevat maksettaviksi vuoden lopun jälkeen. Maatalouden määrät liittyvät jäsenvaltioiden Euroopan maatalouden tukirahastoa (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa (maaseuturahasto) koskevien sääntöjen mukaisuuspäätösten vuoksi käynnistämiin oikeustoimiin.

Ydinlaitosten purkaminen

Varauksen perustetta päivitettiin vuonna 2017 Yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) ydinlaitosten käytöstäpoistoa ja jätehuoltoa koskevan strategian (D&WM-ohjelma) vuoden 2017 päivityksen mukaiseksi. Strategian sekä määräraha- ja henkilöstötarpeen tarkistus toteutettiin yhdessä riippumattoman D&WM-asiantuntijaryhmän kanssa. Se on paras saatavilla oleva arvio määräraha- ja henkilöstötarpeesta JRC:n Ispran, Geelin, Karlsruhen ja Pettenin laitosten purkamisen loppuunsaattamiseksi.

Varaukseen tehtiin EU:n tilinpäätössääntöjen mukaisesti inflaatiokorjaus, minkä jälkeen se diskontattiin nettomääräiseen nykyarvoonsa (käyttämällä euromääräistä swap-käyrän korkoa). Varauksen arvoksi 31. joulukuuta 2021 saatiin näin yhteensä 2 440 miljoonaa euroa. Tämä kokonaismäärä jaetaan osuuteen, joka todennäköisesti käytetään vuonna 2022 (35 miljoonaa euroa), ja osuuteen, joka käytetään myöhemmin (2 405 miljoonaa euroa).

On huomattava, että merkittävät epävarmuudet, jotka liittyvät ydinlaitosten purkamisen pitkän aikavälin suunnitteluun, voivat vaikuttaa arvioon, ja määrä voi nousta merkittävästi tulevaisuudessa. Suurimmat epävarmuustekijät liittyvät purettujen laitosten lopulliseen vaiheeseen, ydinmateriaaliin, jätehuollon ja loppukäsittelyn näkökohtiin, epätäydellisiin tai puuttuviin kansallisiin sääntelykehyksiin, monimutkaisiin ja aikaa vieviin lisensointimenettelyihin sekä käytöstäpoisto-markkinoiden tulevaan kehitykseen.

Rahoitusvaraukset

Suurin osa taloudellisista takuista kirjattiin 31. joulukuuta 2020 asti varauksiksi tai ilmoitettiin ehdollisiksi veloiksi tappioiden todennäköisyyden mukaan. Tarkistetun tilinpäätössäännön nro 11 ”Rahoitusvälineet” tultua voimaan 1. tammikuuta 2021 ne on luokiteltu uudelleen takausveloiksi ja arvostettu uudelleen (ks. liitetiedot 1 ja 2.11).

Joulukuun 31. päivänä 2021 jäljellä oleva saldo liittyy pääasiassa käyttämättömien peruuttamattomien sitoumusten odotettavissa oleviin luottotappioihin.

2.11 RAHOITUSVELAT

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
Pitkäaikaiset			
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvelat	2.11.1	214 824	84 395
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	2.4.2.2	5	4
Takausvelat	2.11.2	146	—
		214 974	84 399
Lyhytaikaiset			
Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvelat	2.11.1	23 501	10 559
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	2.4.2.2	—	0

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
Takausvelat	2.11.2	7 648	90
		31 149	10 649
Yhteensä		246 123	95 048

2.11.1 Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvelat

(miljoonaa euroa)

	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
Ottolainaus NextGenerationEU-välinettä ja rahoitusapua varten	2.11.1.1	236 720	93 192
Muut rahoitusvelat	2.11.1.2	1 605	1 761
Yhteensä		238 325	94 954
Pitkäaikaiset		214 824	84 395
Lyhytaikaiset		23 501	10 559

2.11.1.1 Ottolainaus NextGenerationEU-välinettä (NGEU) ja rahoitusapua varten

(miljoonaa euroa)

	NGEU	SURE	ERVM	Maksutaselaimat	Makrotaloudellinen rahoitusapu	Euratom	Yhteensä
Yhteensä 31.12.2020		39 503	47 396	201	5 813	279	93 192
Tilinpäätössäännön nro 11 tarkistus	—	420	(114)	(1)	24	1	329
Uudet lainat – nimellisarvot	111 947	50 137	9 750	—	1 665	100	173 599
Takaisinmaksut	(20 996)	—	(9 750)	—	(14)	(29)	(30 789)
Kirjanpitoarvon muutokset	49	507	(144)	0	(24)	—	388
Yhteensä 31.12.2021	91 000	90 567	47 138	201	7 464	351	236 720
Pitkäaikaiset	70 960	90 502	43 969	200	7 425	327	213 383
Lyhytaikaiset	20 040	65	3 169	1	39	24	23 338

Lainat viittaavat pääasiassa NextGenerationEU-välinettä ja rahoitusapuohjelmia varten liikkeeseen laskettuihin pitkäaikaisiin joukkovelkakirjoihin, mutta vuodesta 2021 lähtien komissio laskee NextGenerationEU-välinettä varten liikkeeseen myös EU:n velkasitoumuksia, joiden maturiteetti on lyhyt (20 miljardia euroa 31. joulukuuta 2021).

NextGenerationEU-välinettä varten otetuilla lainoilla rahoitetaan elpymis- ja palautumistukivälineen lainoja, elpymis- ja palautumistukivälineen tukea, jota ei makseta takaisin, ja muita monivuotisen rahoituskehysten ohjelmia. NextGenerationEU-välineen tapauksessa komissio ei ota lainaa tiukan back-to-back-periaatteen mukaisesti eli tiettyjen lainojen rahoittamiseksi. Sillä on vuosittainen lainanotto suunnitelma, joka perustuu lainojen ja ei takaisin maksettavien tukien

ennakoituihin ulosvirtauksiin. Komissio noudattaa monipuolista rahoitusstrategiaa ja käyttää erilaisia pitkän ja lyhyen aikavälin rahoitusvälineitä. Näin komissio voi tarjota saajajäsenvaltioille pitkäaikaisia lainoja houkuttelevin ehdoin. Lainanoton kustannukset kohdennetaan – yhtenäisen lähestymistavan mukaisesti – lainansaajille ja EU:n talousarvioon (kun kyse on tuesta, jota ei makseta takaisin).

Kirjanpitoarvon muutokset vastaavat kertyneiden korkojen ja preemioiden/diskonttojen (uudet preemiot/diskontot ja jaksotukset) muutosta (uudet preemiot/diskontot ja jaksotukset).

Edellä mainittujen lainojen takaisinmaksun takaajina ovat viime kädessä EU:n talousarvio (ks. liitetieto 4.1.2) ja kukin jäsenvaltio.

Lainojen efektiivinen korko (ilmoitetaan korkojen vaihteluvälinä)

	31.12.2021	31.12.2020
NextGenerationEU	(0,95) % — 0,74 %	—
SURE	(0,48) % — 0,77 %	0,00 % — 0,30 %
ERVM	(0,03) % — 3,79 %	0,50 % — 3,75 %
Maksutaselainat	2,95 %	2,88 %
Makrotaloudellinen rahoitusapu	(0,14) % — 3,70 %	0,00 % — 3,69 %
Euratom	(0,08) % — 1,58 %	0,00 % — 5,68 %

Vuoden 2020 luvut viittaavat nimelliskorkoihin, kun taas vuoden 2021 luvut ovat efektiivisiä korkoja EU:n tarkistetun tilinpäätössäännön nro 11 mukaisesti.

2.11.1.2 Muut rahoitusvelat

	(miljoonaa euroa)	
	31.12.2021	31.12.2020
Pitkäaikaiset		
Rahoitusleasingvelat	1 017	1 130
Erissä maksettavat rakennukset	291	346
Muut	133	136
	1 441	1 612
Lyhytaikaiset		
Rahoitusleasingvelat	103	101
Erissä maksettavat rakennukset	54	38
Takaisin maksettavat sakot	—	8
Muut	6	2
	164	149
Yhteensä	1 605	1 761

Rahoitusleasingvelat

(miljoonaa euroa)

	Tulevaisuudessa maksettavat määrät			
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Velat yhteensä
Maa-alueet ja rakennukset	98	471	537	1 105
Muut käyttöomaisuushyödykkeet	6	9	—	15
Yhteensä 31.12.2021	103	480	537	1 120
Koron osuus	41	140	94	275
Leasingmaksujen tuleva vähimmäismäärä yhteensä 31.12.2021	145	619	631	1 395
Leasingmaksujen tuleva vähimmäismäärä yhteensä 31.12.2020	151	636	790	1 576

Edellä mainitut leasingiin ja rakennuksiin liittyvät määrät on rahoitettava tulevista talousarvioista.

2.11.2 Takausvelat

(miljoonaa euroa)

	31.12.2021	
	Takaussopimukseen liittyvät saamiset (liitetieto 2.6.2)	Takauksiin liittyvät velat
EU:n talousarviotakuuohjelmat		
ESIR-takuu	2 917	3 618
EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvät takuut	106	2 569
EKKR-takuu	2	139
InvestEU-takuu	—	—
NDICI:n EU-takuu	—	4
	3 024	6 330
EU:n rahoitusvälineohjelmat		
COSME	0	780
Horisontti 2020	59	410
CCS	—	110
Muut	32	165
	90	1 464
Yhteensä	3 115	7 794
Pitkäaikaiset	2 630	146
Lyhytaikaiset	485	7 648

Aiempina vuosina takaussopimuksina käsiteltiin vain takauksia, joista maksettiin markkinaehtoisia korvauksia, koska ne olivat EIP:n ESIRin infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan puitteissa (IIW) maksaman velkasalkun ESIR-takuu sekä pieni osa EIP:n taloudellisen selviytymiskyvyn kehittämislaitteen (ERI) puitteissa maksettujen EIP:n lainojen ulkoisesta lainanantovaltuudesta, joka oli rajoitettu koskemaan EIP-lainoja.

Tarkistetun tilinpäätössäännön nro 11 soveltaminen 1. tammikuuta 2021 alkaen johti aiemmin varauksina käsiteltyjen takausten luokittelun muuttamiseen takaussopimuksiksi. Lisäksi takausvastuut arvostettiin uudelleen uuden odotettavissa olevan luottotappionäkymän mukaisesti. Tarkistetun tilinpäätössäännön nro 11 soveltamisen vaikutukset esitetään liitetiedossa 1.

EU soveltaa vuodesta 2021 alkaen takaussopimusten bruttoesitystapaa, jossa takauksesta vielä saatavat tulot kirjataan takaussopimukseen liittyvinä saamisina (esitetään vaihtoon perustuvien saamisten otsakkeessa – ks. liitetieto 2.6.2) ja takaussopimukseen liittyvä velka kirjataan EU:n velaksi tulevien takausvaateiden kattamiseksi. Aiemmin ESIR-takuut ja ulkoisen lainanantovaltuuden takuut nettoutettiin eli takuun odotettavissa olevat saamiset ja velat nettoutettiin.

ESIR-takuu on edelleen rahoituksellisesti merkittävin takausohjelma, jonka takaussopimukseen liittyvä velka on 3 618 miljoonaa euroa, ja seuraavaksi merkittävin on ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvä takaus, jota koskeva velka on 2 569 miljoonaa euroa. EU puolestaan on ESIR-takuun vastineeksi oikeutettu 2 917 miljoonan euron odotettuun korvaukseen, joka on kirjattu takaussopimukseksi. Saatavat kattavat suurelta osin vastuun, mutta ulkoisen lainanantovaltuuden odotettu saaminen on vain 106 miljoonaa euroa, mikä kattaa vain pienen osan takauksesta. Tämä johtuu siitä, että ulkoisen lainanantovaltuuden osuus EU:n tuista on suuri.

Useimmista jäljellä olevista EU:n takausohjelmista, erityisesti pk-yrityksille tai innovointialalle myönnettävästä korkeamman riskin rahoituksesta, ei makseta korvausta. Ks. lisätietoja Horisontti 2020 -ohjelmaan liittyvistä takauksista liitetieto 2.4.2.1 ja COSME-ohjelman osalta liitetieto 4.1.3.

2.12 MUUT LYHYTAIKAISET VELAT

(miljoonaa euroa)

	Bruttomäärä	Oikaisut	Nettomäärä 31.12.2021	Bruttomäärä	Oikaisut	Nettomäärä 31.12.2020
Maksupyynnöt ja laskut, jotka on saatu:						
<i>Jäsenvaltiot</i>						
<i>Maaseuturahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet</i>	30	(0)	30	17	—	17
<i>EAKR ja koheesiorahasto</i>	6 484	(1 878)	4 606	12 651	(2 698)	9 954
<i>ESR</i>	3 311	(596)	2 715	3 479	(370)	3 109
<i>Elpymis- ja palautumistukiväline (NextGenerationEU)</i>	19 118		19 118	—	—	—
<i>Muut</i>	663	(58)	605	792	(90)	701
<i>Yksityisiltä yrityksiltä ja julkisyhteisöiltä</i>	1 563	(320)	1 244	1 485	(182)	1 302
Saadut maksupyynnöt ja laskut yhteensä	31 169	(2 851)	28 318	18 424	(3 341)	15 083
Maataloustukirahasto	15 650	—	15 650	16 160	—	16 160
Muut velat	2 068	—	2 068	784	—	784
Muut	335	—	335	381	—	381

(miljoonaa euroa)

	Bruttomäärä	Oikaisut	Nettomäärä 31.12.2021	Bruttomäärä	Oikaisut	Nettomäärä 31.12.2020
Yhteensä	49 223	(2 851)	46 372	35 748	(3 341)	32 408

Muihin lyhytaikaisiin velkoihin sisältyy saatuja laskuja ja menoilmoituksia, joita ei ole vielä maksettu vuoden loppuun mennessä. Ne kirjataan alun perin laskun tai menoilmoituksen vastaanoton yhteydessä esitetyn määrän suuruisiksi. Muita lyhytaikaisia velkoja oikaistaan vastaamaan kustannusten tarkastuksen jälkeen hyväksytyjä määriä ja tukikelpoisiksi arvioituja määriä. Määrät, joiden arvioidaan olevan tukikelvottomia, esitetään kohdassa "Oikaisut". Suurimmat määrät liittyvät rakennetoimiin.

Merkittävä kasvu edellisen vuoden loppuun verrattuna johtuu pääasiassa elpymis- ja palautumistukivälineestä (NGEU), joka otettiin käyttöön vuonna 2021 ja jonka maksamatta olevat velat 31.12.2021 olivat yhteensä 19,1 miljardia euroa.

Yhteisiä säännöksiä koskevassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 2013/1303⁽²²⁾, jota sovelletaan rakennerahastoihin (EAKR ja Euroopan sosiaalirahasto), koheesiorahastoon ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoon, säädetään ohjelmakauden 2014–2020 osalta, että EU:n talousarviota suojataan pidättämällä välimaksuista järjestelmällisesti 10 prosenttia. Valvontasykli päättyi tilivuoden (1. heinäkuuta – 30. kesäkuuta) päättymistä seuraavan vuoden helmikuussa hallintoviranomaisten suorittama hallinnon tarkastukset ja tarkastusviranomaisten suorittama omat tarkastuksensa. Komissio tarkastaa jäsenvaltioiden viranomaisten toimittamat varmistusasiakirjat ja tilityksen. Loppusaldo maksetaan tai peritään takaisin vasta sitten, kun tämä arviointi on tehty ja tilit hyväksytyt. Näiden sääntöjen mukaisesti pidätetty määrä oli vuoden 2021 lopussa yhteensä 10,4 miljardia euroa. Osa tästä määrästä (2,1 miljardia euroa) arvioidaan tukikelvottomaksi jäsenvaltioiden tilinpäätöksissään toimittamien tietojen perusteella, ja sekin esitetään kohdassa "Oikaisut".

Velat kasvoivat kaiken kaikkiaan 14 miljardia euroa, mikä johtui pääasiassa elpymis- ja palautumistukivälineen (NextGenerationEU) käyttöönotosta vuonna 2021. Tätä kompensoi osittain EAKR:stä maksettavien määrien väheneminen, mikä johtui pääasiassa vuoden 2021 lopulla saatujen maksupyyntöjen pienemmästä määrästä verrattuna edellisen vuoden tilanteeseen.

Muiden velkojen kasvu johtuu pääasiassa sakotetuilta yrityksiltä saaduista väliaikaisista maksuista, jotka on maksettava takaisin yrityksille vuoden lopun jälkeen.

Ennakkorahoituspyynnöt

Edellä mainittujen määrien lisäksi vuoden 2021 lopussa on saatu 0,7 miljardin euron suuriset ennakkomaksupyyntöt, joita ei ollut maksettu vuoden lopussa. EU:n tilinpäätössääntöjen mukaan näitä määriä ei kirjata muiksi lyhytaikaisiksi veloiksi.

2.13 MENOJÄÄMÄT JA TULOENNAKOT

(miljoonaa euroa)

	31.12.2021	31.12.2020
Menojäämät	77 819	64 383
Tuloennakot	126	128
Muut	123	74
Yhteensä	78 068	64 584

⁽²²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

Menojäämät on jaoteltu seuraavasti:

	(miljoonaa euroa)	
	31.12.2021	31.12.2020
Elpymis- ja palautumistukiväline (NextGenerationEU)	8 263	—
Maataloustukirahasto	25 241	24 599
Maaseuturahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet	19 245	18 622
EAKR ja koheesiorahasto	10 710	8 766
ESR	3 499	3 009
Muut	10 859	9 386
Yhteensä	77 819	64 383

Menojäämät tarkoittavat kirjattuja menoja, joista unioni ei ole vielä saanut menoilmoitusta. Koheesiopolitiikan osalta EAKR:n ja koheesiorahaston kertyneiden maksujen lisäys liittyy pääasiassa kauden 2014–2020 toteutukseen. Elpymis- ja palautumistukivälineen (NextGenerationEU) toimet aloitettiin vasta vuonna 2021, ja se on tärkein syy siirtovelkojen suureen lisäykseen edellisen vuoden lopusta lähtien.

NETTOVARAT

2.14 RAHASTOT

		(miljoonaa euroa)	
	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
Käyvän arvon rahasto	2.14.1	—	496
Takuurahasto	2.14.2	—	3 043
Muut rahastot	2.14.3	1 325	1 523
Yhteensä		1 325	5 062

2.14.1 Käyvän arvon rahasto

Myytavissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset merkittiin käyvän arvon rahastoon 31. joulukuuta 2020 asti voimassa olleen tilinpäätössäännön nro 11 edellisen version mukaisesti. Myytävissä olevat rahoitusvarat siirrettiin 1. tammikuuta 2021 käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin – ks. liitetieto 2.4. Tähän liittyvä käyvän arvon rahasto vapautetaan näin ollen kertyneeseen tulokseen – ks. liitetieto 1.

2.14.2 Takuurahasto

Takuurahaston tavoitesumma, joka on 9 prosenttia EU:n talousarviosta EIP:n ulkoisen lainanantovaltuuden puitteissa taatuista vastuista, kirjattiin 31. joulukuuta 2020 asti takuurahaston varoina nettovaroihin. Tilinpäätössäännön nro 11 tarkistuksen jälkeen EIP:n ulkoisen lainanantovaltuuden puitteissa annettu takaus, joka katetaan ulkosuhteisiin liittyvien hankkeiden takuurahastosta, kirjataan rahoitusvakuuksiin liittyväksi velaksi. Näin ollen EIP:n ulkoisen lainanantovaltuuden mukaiset vastuut tulevista vakuuteen perustuvista maksuvaatimuksista kirjattiin taseeseen – ks. liitetieto 2.11.2 – ja takuurahaston varat vapautettiin kertyneeseen tulokseen – ks. liitetieto 1.

2.14.3 Muut rahastot

Nämä varat (997 miljoonaa euroa) kuuluvat pääasiassa selvitystilassa olevalle EHTYlle ja sen teräs- ja hiilialan tutkimusrahastolle. Tämä rahasto perustettiin selvitystilassa olevan EHTY:n toiminnan lopettamisen yhteydessä.

2.15 JÄSENVALTIOIDEN RAHOITUSOSUUDET

	(miljoonaa euroa)
Jäsenvaltioilta maksettaviksi vaadittavat rahoitusosuudet 31.12.2020	38 480
<i>Tarkistetun tilinpäätössäännön nro 11 vaikutukset (ks. liitetieto 1)</i>	<i>(1 719)</i>
Saldo 1.1.2021	36 761
<i>Jäsenvaltioille siirretty osa talousarvion toteutuksen 2020 tuloksesta</i>	<i>1 769</i>
<i>Takuurahaston varojen muutos</i>	<i>—</i>
<i>Työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset</i>	<i>3 257</i>
<i>Muut</i>	<i>(262)</i>
<i>Varainhoitovuoden taloudellinen tulos</i>	<i>42 100</i>
Jäsenvaltioilta maksettaviksi vaadittavat rahoitusosuudet yhteensä 31.12.2021	83 624

Tämä kohta vastaa sellaisia EU:lle joulukuun 31. päivään mennessä aiheutuneita menoja, jotka on katettava tulevista talousarvioista. Monet menot kirjataan suoriteperusteen mukaisesti vuonna n, vaikka niitä vastaavat maksut suoritetaan vasta vuonna n + 1 (tai myöhemmin) ja rahoitetaan tämän vuoksi vuoden n + 1 (tai sen jälkeisten vuosien) talousarviosta. Koska tällaiset velat kirjataan tilinpäätökseen ja koska niitä vastaavat maksut rahoitetaan vasta tulevista talousarvioista, velat ovat vuoden lopussa huomattavasti varoja suuremmat. Tärkeimpiin tällaisiin eriin kuuluvat maataloustukirahaston toimintaan ja työsuhde-etuuksista johtuviin velkoihin liittyvät erät.

On huomattava, että edellä esitetyllä jakaumalla ei ole vaikutusta talousarvion toteutumiseen. Talousarvioon otetut tulot vastaavat aina talousarvioon otettuja menoja, koska kaikki ylimääräiset tulot palautetaan jäsenvaltioille.

Työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen uudelleenarvostukset liittyvät vakuutusmatemaattisiin voittoihin ja tappioihin, jotka johtuvat kyseisten velkojen vakuutusmatemaattisesta uudelleenarvioinnista.

Jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien huomattava kasvu johtuu pääasiassa vuonna 2021 toteutetusta ottolainauksesta, joka liittyy NextGenerationEU-välineestä myönnettävään tukeen, jota ei makseta takaisin.

3. TUOTTO- JA KULULASKELMAN LIITETIEDOT

TULOT

TUOTOT MUISTA KUIN VAIHTOON LIITTYVISTÄ TRANSAKTIOISTA:OMAT VARAT

3.1 BKTL-VARAT

Omista varoista saatavat tuotot ovat EU:n tärkeimpiä toiminnan tuottoja. BKTL-tuotot ovat tärkeimpiä omien varojen kolmesta ryhmästä, ja niiden määrä oli yhteensä 115 955 miljoonaa euroa vuonna 2021 (125 393 miljoonaa euroa vuonna 2020). Kaikilta jäsenvaltioilta kannetaan yhdenmukainen prosentuaalinen osuus BKTL:stä. BKTL-perusteiset varat tasapainottavat tuloja ja menoja, eli niillä rahoitetaan talousarvion osaa, jota muut tulonlähteet eivät kata. BKTL-tuottojen väheneminen vuosina 2021–2020 johtuu sekä uusien omien varojen (jotka perustuvat kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen) käyttöönotosta että muiden tulojen lisäyksestä.

3.2 PERINTEISET OMAT VARAT

Perinteiset omat varat liittyvät pääasiassa tullimaksuihin, joista jäsenvaltiot pidättävät itselleen kantokuluina 20 prosenttia, joten edellä mainitut luvut eivät sisällä tätä vähennystä. Tullien kantaminen on pysynyt edellisvuoteen verrattuna samalla tasolla.

3.3 ALV-VARAT

Arvonlisäveroon perustuvat omat varat lasketaan osuutena jäsenvaltioiden alv-määräytymisperusteista, jotka on yhdenmukaistettu EU:n sääntöjä noudattaen tätä tarkoitusta varten. Yhdenmukaista 0,30 prosentin verokantaa sovelletaan kunkin jäsenvaltion kaikista verotettavista liiketoimista perittyjen alv-tulojen kokonaismäärään jaettuna painotetulla keskimääräisellä arvonlisäverokannalla. Alv-määräytymisperuste on jokaisella jäsenvaltiolla rajattu 50 prosenttiin sen BKTL:stä. Alv-varat ovat pysyneet edellisvuoteen verrattuna pitkälti samalla tasolla.

3.4 MUOVIPAKKAUSJÄTTEESEEN PERUSTUVAT OMAT VARAT

Kussakin jäsenvaltiossa syntyvän kierrättämättömän muovipakkausjätteen painoon sovelletaan yhdenmukaista kerrointa, joka on 0,80 euroa kilogrammaa kohti. Kierrättämättömän muovipakkausjätteen määrä tietyssä vuonna on jäsenvaltiossa kyseisenä vuonna tuotetun muovipakkausjätteen ja kierrätetyn muovipakkausjätteen erotus. Bulgarialla, Tšekillä, Virolla, Kreikalla, Espanjalla, Kroatialla, Italiassa, Kyproksella, Latviassa, Liettualla, Unkarilla, Maltalla, Puolalla, Portugalilla, Romaniassa, Sloveniassa ja Slovakiassa on oikeus erityisiin vuotuisiin kertakorvausten vähennyksiin muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen osuuksista. Tämä on uusi omien varojen erä, joka otettiin käyttöön vuonna 2021 uuden omia varoja koskevan päätöksen 2020/2053 tullessa voimaan.

TUOTOT MUISTA KUIN VAIHTOON LIITTYVISTÄ TRANSAKTIOISTA:SIIRROT

3.5 SAKOT, UHKASAKOT JA SEURAAMUSMAKSUT

Nämä 1 990 miljoonan euron tuotot (452 miljoonaa euroa vuonna 2020) liittyvät sakkoihin, jotka komissio on määrännyt yrityksille EU:n kilpailusääntöjen rikkomisesta, sekä sakkoihin, jotka komissio on määrännyt jäsenvaltioille EU:n lainsäädännön rikkomisesta. Komissio kirjaa sakkoihin liittyvät tuotot tehdessään päätöksen sakon määräämisestä ja kun asiasta on virallisesti ilmoitettu vastapuolelle. Määrät liittyvät pääasiassa kilpailusääntöjen rikkomisesta määrättyihin sakkoihin (1 762 miljoonaa euroa). Suurin osa tapauksista koskee EU:n kilpailusääntöjen rikkomisia, kuten BMW:lle ja Volkswagen-konsernille (Volkswagen, Audi ja Porsche) määrätty yhteensä 875 miljoonan euron sakot salaisesta yhteistyöstä typpioksiduulin puhdistuksen alan teknisessä kehityksessä ja Nomuralle, UBS:lle ja UniCreditille määrätty yhteensä 371 miljoonan euron sakot elinkeinonharjoittajien ryhmän osallistumisesta kartelliin eurooppalaisten valtion joukkolainojen ensi- ja jälkimarkkinoilla.

3.6 VAROJEN TAKAISINPERINTÄ

	(miljoonaa euroa)	
	2021	2020
Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa	1 682	1 281
Suora hallinnointi	61	53
Välillinen hallinnointi	51	21
Yhteensä	1 794	1 355

Tässä kohdassa esitetään lähinnä komission antamat perintämääräykset, joita vastaavat maksut on saatu tai jotka on kuitattu (eli vähennetty) komission kirjanpitojärjestelmään myöhemmin kirjatusta maksuista. Perintämääräysten tarkoituksena on periä takaisin maksuja, jotka on aiemmin maksettu EU:n talousarviosta. Nämä toimet perustuvat tehtyihin tarkastuksiin, tilintarkastuksiin tai tukikelpoisuustarkastuksiin, ja näin ollen toimilla suojellaan EU:n talousarviota menoilta, jotka ovat syntyneet säännösten vastaisesti.

Kohdassa esitetään myös perintämääräykset, jotka jäsenvaltiot ovat antaneet maataloustukirahastosta myönnetyn tuen takaisin perimiseksi. Tähän kohtaan sisältyvät myös siirtosaamia koskevien arvioiden muutokset edellisen vuoden lopusta tilinpäätösvuoden loppuun.

Edellä olevaan taulukkoon sisällytetyt määrät vastaavat tuloja, jotka on saatu antamalla perintämääräyksiä. Tämän vuoksi ne eivät voi sisältää kaikkia EU:n talousarvion suojaamiseksi toteutettuja toimia, erityisesti kun kyse on koheesiopolitiikasta. Tällä alalla ovat käytössä erityisjärjestelmät, joilla varmistetaan, että aiheuttomasti maksetut määrät oikaistaan, ja useimmissa tapauksissa perintämääräystä ei anneta. Mukaan ei ole luettu myöskään määriä, jotka on peritty takaisin kuittaamalla menoja vastaan tai peruutuksilla taikka perimällä ennakkomaksuja takaisin.

Suurin osa tässä esitetyistä määristä liittyy yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa hallinnoitavien varojen takaisinperintään:

Maatalous: maataloustukirahasto ja maaseudun kehittäminen

Tähän kohtaan sisältyvät maataloustukirahastoa ja maaseuturahastoa koskevat varainhoitovuoden tuotot ovat vuoden 2021 rahoitusoikaisuja ja jäsenvaltioiden ilmoittamia vuoden aikana perittyjä määriä. Niihin on lisätty petosten ja sääntöjenvastaisuuksien vuoksi vuoden lopussa takaisinperittävinä olevien, jäsenvaltioiden ilmoittamien määrien nettokasvua vastaava määrä.

Koheesiopoliittika

Koheesiopoliittikkaa koskeva kohta vastaa pääasiassa 0,7 miljardin euron (0,4 miljardia euroa vuonna 2020) tulojäämiä määristä, jotka komissio odottaa perivänsä takaisin jäsenvaltioilta. Perintä toteutetaan jäsenvaltioiden vuoden 2022 alussa toimittamien tilinpäätösten tarkastelun ja hyväksynnän perusteella. Takaisin perittävät määrät edustavat periaatteessa varainhoitovuoden aikana alun perin tukikelpoisiksi ilmoitettujen määrien ja jäsenvaltioiden tilinpäätöksissä tukikelpoisiksi vahvistettujen määrien erotusta. Niiden pieni määrä tarkoittaa sitä, että tukeen oikeuttamattomat määrät havaittiin jäsenvaltioiden tasolla käytössä olevissa tarkastuksissa prosessin varhaisessa vaiheessa.

3.7 YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN EROSOPIMUS

Nämä tulot liittyvät nettomääriin, jotka Yhdistynyt kuningaskunta on unionista eroamisen jälkeen vuonna 2020 allekirjoitetun erosopimuksen mukaan velkaa – ks. liitetieto 2.6.1.2.

3.8 MUUT TUOTOT MUISTA KUIN VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

	(miljoonaa euroa)	
	2021	2020
Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet innovaatorahastoa varten	2 187	2 080
Henkilöstön maksamat verot ja muut maksut	1 367	1 316
Kolmansien maiden rahoitusosuudet	1 056	1 592
Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet hätätilanteen tukivälinettä ja ulkoista apua varten	199	1 073
Omaisuserien siirto	356	317
Budjettioikaisut	1 245	214
Muut	326	524
Yhteensä	6 737	7 116

Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet innovaatorahastoon ovat tuloja, jotka liittyvät pääasiassa päästöoikeuksien myyntiin ja joita käytetään vähähiilisen teknologian innovoinnin tukemiseen.

Henkilöstön maksamista veroista ja muista maksuista saadut tuotot liittyvät pääasiassa henkilöstön palkoista tehtyihin vähennyksiin. Merkittäviä määriä tässä erässä ovat eläkemaksut ja tulovero.

Kolmansien maiden rahoitusosuudet ovat pääasiassa EFTA-maiden suorittamia rahoitusosuuksia (460 miljoonaa euroa) sekä kolmansien maiden rahoitusosuuksia, joilla ne osallistuvat Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan (379 miljoonaa euroa) ja Erasmus+-ohjelmaan (119 miljoonaa euroa).

Jäsenvaltiot ovat myöntäneet 166 miljoonaa euroa Turkin-pakolaisavun koordinoitivalineen rahoittamiseen.

Budjettioikaisut koskevat pääasiassa edellisen vuoden talousarvion lisääntynyttä ylijäämää, joka oli 1 769 miljoonaa euroa (3 218 miljoonaa euroa vuonna 2020). Talousarvion ylijäämää tasapainotti alv- ja BKTL-varojen vuotuinen mukautus, joka oli 534 miljoonaa euroa (3 165 miljoonaa euroa vuonna 2020). Muut tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista sisältävät ITERin isäntävaltion ja jäsenten rahoitusosuudet Fusion for Energy -yhteisyritykseen, eurooppalaiseen ITER-yhteisyritykseen ja fuusioenergian kehittämiseen (135 miljoonaa euroa).

TUOTOT VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

3.9 RAHOITUSTUOTOT

	(miljoonaa euroa)	
	2021	2020
Korkotuotot:		
viivästyneistä suorituksista	1 529	1 129
lainoista	1 160	1 167

	(miljoonaa euroa)	
	2021	2020
<i>ottolainauksesta</i>	220	—
<i>muista</i>	10	63
<i>Emissiovoitot</i>	2	674
<i>Tuotot takauspimuksista</i>	987	258
<i>Voitot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista:</i>		
<i>Muut kuin johdannaiset</i>	324	—
<i>Johdannaiset</i>	815	70
<i>Rahoitusvarojen realisoituneet myyntivoitot</i>	—	48
<i>Osingot</i>	30	22
<i>Muut</i>	14	3
Yhteensä	5 092	3 434

Korkotuotot viivästyneistä suorituksista liittyvät pääasiassa eräntyneisiin sakkoihin ja omia varoja koskeviin maksusuuksiin, joita ei ole maksettu ajallaan. Suurimmat määrät koskevat liitetiedossa **2.6.1.1** tarkoitettuja aliarvostustapauksia (1,4 miljardia euroa).

Lainoista saadut korkotuotot liittyvät pääasiassa ERVM-lainoihin (1 miljardi euroa), joiden efektiivinen korko on korkein – ks. liitetieto **2.4.1**. Ottolainauksen korkotuotot liittyvät pääasiassa NextGenerationEU- ja SURE-välineisiin, ja ne johtuvat tiettyjen transaktioiden negatiivisista efektiivisistä koroista.

Emissiovoitot ovat pienentyneet, koska EU:n tarkistetun tilinpäätössäännön nro 11 mukaisesti ne jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä lainojen elinkaaren aikana sen sijaan, että ne kirjattaisiin suoraan tuloslaskelmaan, ks. edellinen kappale ja liitetieto **2.4.1**.

Takauspimuksista saatavat tulot liittyvät pääasiassa takausvelkojen jaksottamiseen. Se voidaan tulkita niin, että EU vapautuu vakuuksiin liittyvistä vastuista siltä ajalta, jona EU oli valmis korvaamaan vakuuksien haltijoille niiden luottotappiot. Näin ollen rahoitusvakuuksiin liittyvien tulojen kirjaaminen vastaa ajan kulumista ja taatun vastuun määrää. Jaksotuksia sovelletaan kumpaankin vakuustyyppiin: niihin, joista maksetaan korvaus, ja niihin, joista EU ei veloita korvausta tai veloittaa nimelliskorvauksen (ks. liitetieto **2.11.2**). Korvatuista takauksista merkittävin on EIP:lle infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan velkasalkkua varten myönnetty ESIR-takuu (ks. liitetieto **4.1.1**). Vuonna 2021 ESIR-takuusta saadut infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan velkasalkkuun liittyvät tuotot olivat 320 miljoonaa euroa.

Tuotot, jotka liittyvät 987 miljoonan euron rahoitusvakuuksiin liittyviin velkoihin, kuitataan 947 miljoonan euron suuruisilla rahoitusvakuuksiin liittyvien velkojen arvonalentumistappioilla, jotka liittyvät vakuuksiin perustuviin maksuvaatimuksiin vähennettynä takaisinperityillä varoilla (276 miljoonaa euroa) ja 671 miljoonan euron realisoitumattomiin arvonalentumistappioihin (ks. liitetieto **3.15**). Lisäksi komissio on tukenut takausohjelmia (233 miljoonalla eurolla) jättämällä perimättä markkinahintaisia takausmaksuja tai perimällä niitä pienempiä maksuja (liitetieto **3.15**). Takausohjelmien nettotulos on yhteensä 193 miljoonaa euroa alijäämäinen.

3.10 MUUT TUOTOT VAIHTOON PERUSTUVISTA TRANSAKTIOISTA

	(miljoonaa euroa)	
	2021	2020
<i>Maksutuotot tarjotuista palveluista (virastot)</i>	689	640
<i>Kurssivoitot</i>	299	370

	(miljoonaa euroa)	
	2021	2020
Tavaroiden myynti	53	48
Osuus EIR:n nettotuloksesta	169	38
Rahoitusvälineisiin liittyvät maksu- ja palkkiotuotot	1	34
Tuotot käyttöomaisuushyödykkeistä	2	5
Muut	284	269
Yhteensä	1 497	1 404

Maksutuotot tarjotuista palveluista sisältävät pääasiassa Euroopan lääkeviraston myyntiluvista perimät maksut sekä Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston tavaramerkkien rekisteröinnistä perimät maksut.

KULUT

3.11 HALLINNOINTI YHTEISTYÖSSÄ JÄSENVALTIOIDEN KANSSA

	(miljoonaa euroa)	
Jäsenvaltioiden toteuttamat	2021	2020
Maataloustukirahasto	40 829	40 461
Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto ja muut maaseudun kehittämistä koskevat välineet	15 451	14 467
Euroopan aluekehitysrahasto ja koheesiorahasto	46 932	41 118
Euroopan sosiaalirahasto	16 727	13 677
Muut	4 835	2 701
Yhteensä	124 774	112 425

Lisäys koskee pääasiassa koheesiopolitiikkaa (EAKR, koheesiorahasto), jossa lähes kaikki menot liittyvät vuosien 2014–2020 ohjelmakauteen, jonka toimet jatkuvat edelleen. Lisäys johtuu myös tilikaudella 2020–2021 sovelletuista suuremmista yhteisrahoitusosuuksista CRII+-paketin yhteydessä.

Kohta "Muut" käsittää pääasiassa seuraavat erät: Brexit-mukautusvaraus (1,7 miljardia euroa), turvapaikka- ja maahanmuuttoasiat (0,6 miljardia euroa), vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahasto (0,6 miljardia euroa), sisäinen turvallisuus (0,4 miljardia euroa), Euroopan unionin solidaarisuusrahasto (0,8 miljardia euroa) ja Euroopan meri- ja kalatalousrahasto (0,7 miljardia euroa).

3.12 SUORA HALLINNOINTI

	(miljoonaa euroa)	
	2021	2020
Komission toteuttamat	48 265	11 429
joista elpymis- ja palautumistukiväline (NextGenerationEU)	42 940	—
EU:n toimeenpanovirastojen toteuttamat	14 232	10 029
Erityisrahastojen toteuttamat	503	636
Yhteensä	63 000	22 094

Elpymis- ja palautumistukivälineestä aiheutuvien menojen (43 miljardia euroa) lisäksi loput määrät koskevat pääasiassa tutkimuspolitiikan täytäntöönpanoa (8,1 miljardia euroa), kehitysyhteistyön välinettä (1,1 miljardia euroa), Euroopan naapuruuspolitiikkaa (1,3 miljardia euroa) ja Verkkojen Eurooppa -välinettä, yhteistä infrastruktuurirahastoa älykkäiden verkkojen käyttöönottamiseksi liikenne-, energia- ja televiestintäalalla (2,1 miljardia euroa).

EU:n toimeenpanovirastojen toteuttamien suorien hallintomenojen lisäys johtuu pääasiassa toimien siirtämisestä komission yksiköiltä toimeenpanovirastoille tutkimuksen alalla.

3.13 VÄLILLINEN HALLINNOINTI

	(miljoonaa euroa)	
	2021	2020
<i>EU:n muiden virastojen ja elinten toteuttamat</i>	3 154	3 530
<i>Kolmansien maiden toteuttamat</i>	890	559
<i>Kansainvälisten järjestöjen toteuttamat</i>	3 622	3 619
<i>Muiden yhteisöjen toteuttamat</i>	3 225	3 257
Yhteensä	10 891	10 965

Välillisen hallinnonnin menoista 3,9 miljardia euroa liittyy ulkoisiin toimiin (pääasiassa liittymistä valmisteleviin toimiin, humanitaariseen apuun, kansainväliseen yhteistyöhön ja naapurustoon). Menoista 4,7 miljardia liittyy Euroopan kilpailukyvyyn lisäämiseen (esimerkiksi tutkimuksen, avaruusohjelmien ja koulutuksen aloilla).

3.14 HENKILÖSTÖ- JA ELÄKEKULUT

	(miljoonaa euroa)	
	2021	2020
<i>Henkilöstökulut</i>	7 377	7 028
<i>Eläkekulut</i>	5 040	4 967
Yhteensä	12 417	11 995

Eläkekuluissa on otettu huomioon työsuhde-etuuksiin liittyvien velkojen vakuutusmatemaattisesta uudelleenarvioinnista johtuvat muutokset, joita ei ole kirjattu nettovarallisuuteen. Ne eivät siis ole tosiasiallisia vuoden aikana suoritettuja eläkemaksuja, jotka ovat huomattavasti pienemmät kuin 2,2 miljardia euroa.

3.15 RAHOITUSKULUT

	(miljoonaa euroa)	
	2021	2020
<i>Korkokulut:</i>		
<i>Ottolainaus</i>	1 209	1 160
<i>Lainat</i>	146	—
<i>Rahoitusleasingsopimukset</i>	56	62
<i>Muut</i>	103	24
<i>Liikkeeseenlaskukulut</i>	—	672

	(miljoonaa euroa)	
	2021	2020
Takaussopimukset – tuettu korvaus	233	—
Nettoarvonalentumistappiot seuraavista:		
Takaussopimukset	947	70
Lainat ja muut saamiset	1 244	110
Myytavissä olevat rahoitusvarat	—	41
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ja veloista aiheutuneet tappiot		
Muut kuin johdannaiset	210	—
Johdannaiset	40	21
Rahoitusvarojen toteutuneet myyntitappiot	—	5
Muut	13	22
Yhteensä	4 201	2 188

Ottolainauksen korkokulut liittyvät Euroopan rahoituksen vakautusmekanismin transaktioihin (1 miljardi euroa) lainoista saatujen korkotuottojen (back-to-back) mukaisesti. Ottolainauksen korkokulut liittyvät pääasiassa SURE-välineeseen, ja ne johtuvat tiettyjen transaktioiden negatiivisista efektiivisistä koroista.

Liikkeeseenlaskukulut ovat pienentyneet, koska EU:n tarkistetun tilinpäätössäännön nro 11 mukaisesti ne jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä lainojen voimassaoloaikana sen sijaan, että ne kirjattaisiin suoraan tuloslaskelmaan, ks. liitetieto **2.4.1**.

Lisätietoa takauksiin liittyvistä kuluista on liitetiedossa **3.9**.

3.16 MUUT KULUT

	(miljoonaa euroa)	
	2021	2020
Hallinnolliset ja tietotekniset kulut	2 105	1 984
Varausten oikaisut	583	1 390
Käyttöomaisuushyödykkeisiin liittyvät kulut	1 205	1 319
Maa-alueiden ja rakennusten hallinnointiin liittyvät kulut	591	661
Kurssitappiot	171	578
Käyttöleasingkulut	447	423
Muut	660	593
Yhteensä	5 762	6 946

Vuoden 2021 aikana kuluiksi merkittyjen tutkimus- ja kehityskulujen kokonaismäärä on seuraava:

	(miljoonaa euroa)	
	2021	2020
Tutkimuskulut	401	402

(miljoonaa euroa)

	2021	2020
<i>Aktivoimattomat kehitysmenot</i>	122	118
Yhteensä	523	520

3.17 SEGMENTTIRAPORTOINTI MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

(miljoonaa euroa)

	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	Koheesio ja arvot	Luonnonvarat ja ympäristö	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	Resilienssi, turvallisuus ja puolustus	Naapurialueet ja muu maailma	EU:n yleinen hallinto	Ei sidottu monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen (!)	Yhteensä
BKTL-varat	—	—	—	—	—	—	—	115 955	115 955
Perinteiset omat varat	—	—	—	—	—	—	—	20 590	20 590
Alv	—	—	—	—	—	—	—	18 340	18 340
Uudet omat varat	—	—	—	—	—	—	—	5 831	5 831
Sakot	—	—	—	—	—	—	—	1 990	1 990
Varojen takaisinperintä	24	809	893	8	0	27	0	34	1 794
Yhdistyneen kuningaskunnan erosopimus	—	—	—	—	—	—	—	1 122	1 122
Muut	384	132	46	—	—	41	1 559	4 574	6 737
Tuotot muista kuin vaihtoon perustuvista transaktioista	408	941	939	8	0	68	1 559	168 434	172 357
Rahoitustuotot	1 913	45	0	—	0	217	1	2 916	5 092
Muut	257	(16)	(18)	0	(5)	8	329	941	1 497
Tuotot vaihtoon perustuvista transaktioista	2 170	29	(17)	0	(5)	225	330	3 857	6 589
Tuotot yhteensä	2 578	970	922	8	(5)	293	1 889	172 291	178 946
Jäsenvaltioiden toteuttamat menot:									
Maataloustukirahasto	—	—	(40 829)	—	—	—	—	—	(40 829)
Maaseuturahasto ja muut maaseudun kehittämisen välineet	—	—	(15 451)	—	—	—	—	—	(15 451)
EAKR ja koheesiorahasto	—	(46 932)	—	—	—	—	—	—	(46 932)
ESR	—	(16 727)	—	—	—	—	—	—	(16 727)
Muut	—	24	(710)	(837)	(101)	(233)	—	(2 979)	(4 835)

(miljoonaa euroa)

	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	Koheesio ja arvot	Luonnonvarat ja ympäristö	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	Resilienssi, turvallisuus ja puolustus	Naapurialueet ja muu maailma	EU:n yleinen hallinto	Ei sidottu monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen ⁽¹⁾	Yhteensä
<i>Komission, toimeenpanovirastojen ja erityisrahoitusten toteuttamat</i>	(12 207)	(45 753)	(662)	(289)	(244)	(3 954)	(24)	132	(63 000)
<i>EU:n muiden virastojen ja elinten toteuttamat</i>	(2 374)	(703)	(77)	(680)	(359)	(15)	(312)	1 365	(3 154)
<i>Kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen toteuttamat</i>	(243)	37	113	(171)	(213)	(4 025)	(3)	(7)	(4 512)
<i>Muiden yhteisöjen toteuttamat</i>	573	(3 301)	73	(7)	(103)	(460)	(0)	0	(3 225)
<i>Henkilöstö- ja eläkekulut</i>	(453)	(9)	(1)	(0)	(1)	(136)	(10 487)	(1 330)	(12 417)
<i>Rahoituskulut</i>	(771)	(43)	(24)	(0)	(0)	(445)	(95)	(2 823)	(4 201)
<i>Muut kulut</i>	(1 609)	(134)	(251)	(5)	(52)	(240)	(3 069)	(401)	(5 762)
Kulut yhteensä	(17 083)	(113 541)	(57 820)	(1 990)	(1 071)	(9 507)	(13 990)	(6 042)	(221 046)
Varainhoitovuoden taloudellinen tulos	(14 505)	(112 571)	(56 899)	(1 982)	(1 076)	(9 215)	(12 101)	166 249	(42 100)

⁽¹⁾ "Ei sidottu monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen" sisältää konsolidoitujen yhteisöjen talousarvion toteuttamisen, konsolidoinnista johtuvat eliminoinnit, talousarvion ulkopuoliset toimet ja kohdentamattomat ohjelmat, joihin liittyvät yksittäiset määrät ovat vähäisiä.

Monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeittain esitetyt tuotot ja kulut perustuvat arvioon, koska kaikki sitoumukset eivät liity monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen.

4. EHDOLLISET VELAT JA VARAT

Ehdolliset velat ovat potentiaalisia tulevia maksuvelvoitteita, jotka voivat syntyä EU:lle aiempien tapahtumien tai tehtyjen oikeudellisten sitoumusten seurauksena. Ne riippuvat tulevista tapahtumista, jotka eivät ole kokonaan EU:n määräysvallassa. Ehdolliset velat liittyvät pääasiassa takauksiin ja oikeudellisiin riskeihin. **Kaikki ehdolliset velat rahoitetaan niiden toteutuessa EU:n (eli käytännössä EU:n jäsenvaltioiden) tulevista talousarvioista tulevina vuosina, lukuun ottamatta rahastojen kattamiin sakkoihin, rahoitusvälineisiin ja takauksiin liittyviä ehdollisia velkoja (ks. liitetieto 2.4.2.1).**

4.1 EU:N TALOUSARVIOSTA KATETTAVAT TAKAUKSET

4.1.1 EU:n talousarviotakuuohjelmissa myönnetyt takaukset (nimellisarvo)

(miljoonaa euroa)

	31.12.2021			
	Myönnetyt takaukset			Varatut varat ⁽¹⁾
	Enimmäismäärä	Allekirjoitettu	Maksettu	
EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvät takaukset	33 026	33 026	20 835	2 700
ESIR-takuu	25 826	24 730	20 358	8 602
EKKR-takuu	1 391	611	535	796
NDICI:n ulkosuhdetoiminnan takuujärjestely	200	200	200	—
Yhteensä	60 442	58 566	41 928	12 098

⁽¹⁾ EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvään takaukseen varatut 2,7 miljardin euron varat kattavat myös makrotaloudellisen rahoitusavun ja Euratomin ottolainauksen (ks. liitetieto 4.1.2).

(miljoonaa euroa)

	31.12.2020			
	Myönnetyt takaukset			Varatut varat ⁽¹⁾
	Enimmäismäärä	Allekirjoitettu	Maksettu	
EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvät takaukset	35 372	32 530	20 050	2 813
ESIR-takuu	25 543	23 831	18 590	8 028
EKKR-takuu	1 370	438	34	804
Yhteensä	62 285	56 799	38 673	11 645

⁽¹⁾ EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvään takaukseen varatut 2,8 miljardin euron varat kattavat myös makrotaloudellisen rahoitusavun ja Euratomin ottolainauksen (ks. liitetieto 4.1.2).

Edellä olevassa taulukossa esitetään riski, joka aiheutuu EU:n talousarviolle mahdollisista tulevista maksuista, jotka liittyvät EIP-ryhmälle tai muille rahoituslaitoksille myönnettyihin takauksiin. Maksetut määrät on suoritettu lopullisille tuensaajille. Allekirjoitettuihin määriin sisältyvät jo maksettujen määrien lisäksi tuensaajien tai rahoituksen välittäjien kanssa allekirjoitetut sopimukset, joihin liittyviä määriä ei ole vielä maksettu (16 638 miljoonaa euroa). Enimmäismäärä on takauksen kokonaismäärä, jonka kattamiseen on sitouduttu EU:n talousarviosta eli jonka jäsenvaltiot ovat sitoutuneet

kattamaan, koska EU:hun 31. joulukuuta 2021 kohdistuvan kokonaisriskin määrittämiseksi laskelmaan on sisällytettävä myös hyväksytyt toimet, joita koskevaa sopimusta ei ole vielä allekirjoitettu (1 876 miljoonaa euroa). Varainhoitovuodelta 2020 esitetyistä määristä on vähennetty näistä ohjelmista tehdyt rahoitusvaraukset tai rahoitusvelat.

Talousarviotakuuohjelmia tuetaan asteittain talousarviosta otetuilla varoilla, joita säilytetään yhteisessä vararahastossa likviditeettipuskurina tulevien takauksiin perustuvien maksuvaatimusten kattamiseksi (ks. liitetieto 2.4.2.1). Varausmäärät olivat 31. joulukuuta 2021 yhteensä 12 098 miljoonaa euroa. Ks. alaviite 6.2 toimenpiteistä, joilla varmistetaan, että rahoitus riittää kattamaan takauksiin perustuvat maksuvaatimukset keskipitkällä aikavälillä. Talousarviotakuuohjelmista aiheutuneet tappiot, joiden määrä ylittää rahoituksen, olisi joka tapauksessa katettava tulevista talousarvioista.

EIP:n ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvät takaukset

EU:n talousarviosta on myönnetty takauksia EIP:n omista varoistaan kolmansille maille myöntämille lainoille. Myönnettyjen ja EU:n takauksella katettujen lainojen kokonaismäärä oli 20 835 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2021. EU:n talousarviotakuut:

- 20 268 miljoonaa euroa yhteisen vararahaston ulkoisten toimien alarahaston takuurahaston kautta
- 567 miljoonaa euroa suoraan jäsenvaltioille ennen liittymistä myönnettyille lainoille.

EIP:n ulkoisen lainanantovaltuutensa puitteissa myöntämiin lainoihin liittyvä EU:n takaus on rajoitettu 65 prosenttiin jäljellä olevasta velasta vuoden 2007 jälkeen allekirjoitetuissa sopimuksissa (vuosia 2007–2013 ja 2014–2021 koskevat valtuutukset). Ennen vuotta 2007 tehdyissä sopimuksissa EU:n takaus on rajoitettu tiettyyn prosentiosuuteen hyväksytyjen lainajärjestelyjen enimmäismäärästä (useimmiten 65 % mutta myös 70 %, 75 % tai 100 %). Jos enimmäismäärää ei saavuteta, EU:n takaus annetaan koko lainakannalle.

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä (EU) 2018/412⁽²³⁾ perustettiin EIP:n ERI:stä myönnettävä yksityissektorin lainanantovaltuus hankkeille, jotka on suunnattu pakolaisten, muuttajien, vastaanottavien ja kauttakulkuyhteisöjen sekä alkuperäyhteisöjen pitkän aikavälin taloudellisen selviytymiskyvyn kehittämiseen. Unionin talousarviosta maksetaan korvaus suhteessa EIP:n ERI:n yksityisestä valtuutuksesta yksityisille toimille myöntämien takauksien riskiin, mikä selittää ulkoiseen lainanantovaltuuteen liittyvän preemiosaatavan, joka on muussa tapauksessa korvaukseton takaus (ks. liitetieto 2.11.2).

Ulkoisen lainanantovaltuuden 2014–2020 mukaisten uusien toimien allekirjoittamisaika päättyi vuonna 2021, joten takauksen mukainen käytettävissä oleva enimmäismäärä on rauennut käyttämättömän määrän osalta. EIP:n uuden valtuuden on tarkoitus kuulua NDICI-asetuksella perustetun ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn piiriin (ks. jäljempänä), mutta sitä ei ole vielä allekirjoitettu.

EU:n takauksiin liittyvät maksut suoritetaan yhteisen vararahaston ulkoisten toimien alarahaston takuurahastosta: vuoden 2021 aikana on maksettu 93 miljoonaa euroa takauksiin perustuvia maksuvaatimuksia (52 miljoonaa vuonna 2020).

Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) takaus

ESIR-rahastolla pyritään parantamaan EIP-ryhmän riskinkantokykyä antamalla EIP:lle valmiudet laajentaa sijoituksiaan EU:ssa. ESIR-rahaston tavoitteena on tukea lisäinvestointeja EU:ssa ja pienten yritysten rahoituksen saantia. EU:n talousarviosta myönnetään EU:n ja EIP:n välisen sopimuksen, jäljempänä ”ESIR-sopimus”, perusteella enintään 26 miljardin euron takaus, jäljempänä ”ESIR-rahaston EU-takaus”, jonka tarkoituksena on suojata EIP sen rahoitus- ja investointitoimien mahdollisesti aiheuttamilta tappioilta.

ESIR-rahaston toimet toteutetaan kahden ikkunan kautta: EIP toteuttaa infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan (EU:n takaus 19 250 miljoonaa euroa) ja Euroopan investointirahasto (EIR) pk-yritysikkunan (EU:n takaus 6 750 miljoonaa euroa). Niillä kummallakin on velkasalkku ja pääomasalkku. EIR toimii EIP:n kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti ja EIP:n takauksen perusteella, jolla puolestaan on EU:n vastatakaus ESIR-sopimuksen mukaisesti.

⁽²³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2018/412, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2018, EU:n takuun myöntämisestä Euroopan investointipankille unionin ulkopuolella toteutettavia investointihankkeita tukevista rahoitustoimista mahdollisesti aiheutuvien tappioiden varalta annetun päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta (EUVL L 76, 19.3.2018, s. 30).

EU:lla ja EIP:llä on omat erilliset tehtävänsä ESIR-rahastossa. ESIR-rahasto on perustettu EIP:n yhteyteen. ESIR rahoittaa toimet (vieraan ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset) ja lainaa tätä varten tarvittavat varat pääomamarkkinoilta. EIP-ryhmä tekee sijoituspäätökset itsenäisesti ja hallinnoi toimia noudattaen omia sääntöjään ja menettelyjään. EU myöntää takauksen kyseisille toimille ja kattaa EIP:lle tämän takauksen enimmäismäärään asti aiheutuneet tappiot.

Käytössä on erityinen hallintorakenne sen varmistamiseksi, että ESIR-rahaston puitteissa tehdyillä sijoituksilla keskitytään nimenomaisena tavoitteena olevaan markkinoiden toimintapuutteiden poistamiseen ja että sijoitukset voidaan ottaa EU:n takauksen piiriin. Hallintorakenteeseen kuuluu riippumattomista asiantuntijoista muodostuva investointikomitea, joka tutkii jokaisen EIP:n infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan osalta ehdottaman hankkeen ja määrittää, voidaanko se kattaa EU:n takauksella, sekä ESIR-rahaston johtokunta, joka varmistaa ohjelman valvonnan.

Koska EU:n tilinpäätössääntöjen (ja IPSAS-standardien) mukaiset konsolidointia koskevat valvonnan perusteet ja tilinpäätösvaatimukset eivät täyty, asianomaisia omaisuuseriä ei merkitä EU:n konsolidoituun tilinpäätökseen.

EU:n EIP-ryhmälle ESIR-rahaston puitteissa myöntämä takaus merkitään kirjanpidossa takausvelaksi infrastruktuuri- ja innovointi-ikkunan ja pk-yritysikkunan velkasalkun osalta (ks. liitetieto **2.11.2**) ja johdannaiseksi (käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi tai veloiksi) molempien pääomasalkkujen osalta (ks. liitetieto **2.4.2.2**). Myönnetty ESIR-takaus sisältää COSME-, Horisontti 2020-, CCS- sekä työllisyyttä ja sosiaalista innovointia koskevien ohjelmien toimet, jotka on katettu ESIR-rahaston EU-takauksella pk-yritysikkunan velkasalkun puitteissa.

Vuonna 2021 yhteisen vararahaston ESIR-takuurahaston alarahastosta ei maksettu lainkaan takauksiin perustuvia maksuvaatimuksia (1 miljoonaa euroa vuonna 2020).

Euroopan kestävän kehityksen rahasto (EKKR)

EKKR-asetuksella perustettu Euroopan kestävän kehityksen rahasto on aloite, jonka tarkoituksena on tukea investointeja Afrikkaan ja Euroopan naapurimaihin keinona edistää kestävän kehityksen saavuttamista ja puuttua muuttoliikkeen perimmäisiin sosioekonomisiin syihin. EKKR-asetuksen mukaan EU:n olisi annettava täytäntöönpanokumppaneille 1,5 miljardin euron takaukset (joita lisätään edelleen ulkopuolisilla rahoitusosuuksilla) niiden investointi- ja rahoitustoimia varten niiden sijoitusriskien vähentämiseksi. Yhteinen vararahasto vastaa EKKR-takuusta (ks. liitetieto **2.4.2.1**). Joulukuun 31. päivänä 2021 oli voimassa 16 EKKR-takuusopimusta, joissa takuun kokonaiskattavuuden raja oli 1 391 miljoonaa euroa. Vastapuolten allekirjoittamien ja EU:n näiden sopimusten mukaisesti takaamien toimien kokonaismäärä oli 611 miljoonaa euroa.

NDICI:n ulkosuhdetoiminnan takuujärjestely

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/947⁽²⁴⁾ perustettiin naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline – Globaali Eurooppa -väline, mukaan lukien Euroopan kestävän kehityksen rahasto plus, jäljempänä "EKKR+", ja ulkosuhdetoimien takuujärjestely vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehityksen ajaksi. NDICI-asetuksella pyritään lisäämään EU:n ulkoisen toiminnan johdonmukaisuutta ja tuloksellisuutta ja näin parantamaan ulkoisen toiminnan eri politiikkojen täytäntöönpanoa.

Ulkosuhdetoimien takuujärjestelyllä tuetaan EKKR+:n toimia, jotka katetaan talousarviotakuilla, makrotaloudellisella rahoitusavulla ja kolmansille maille myönnettävillä lainoilla.

Joulukuun 31. päivänä 2021 oli allekirjoitettu yksi talousarviotakuita koskeva sopimus, jonka enimmäismäärä oli 200 miljoonaa euroa.

⁽²⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/947, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta (EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1).

InvestEU-takuu

InvestEU-asetuksella (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/523⁽²⁵⁾), annettu 24. maaliskuuta 2021, InvestEU-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta) myönnetään enintään 26,2 miljardin euron arvoinen EU:n takuu unionin sisäisten politiikkojen tavoitteisiin myötävaikuttavien toteutuskumppaneiden toteuttamien rahoitus- ja investointitoimien tukemiseksi neljässä politiikkaikkunassa: kestävä infrastruktuuri; tutkimus, innovointi ja digitalisaatio; pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset) sekä sosiaaliset investoinnit ja osaaminen. EU siirtää vähitellen varoja, jäljempänä ”rahoituspuskuri”, InvestEU-talousarviosta pääomapuskurin luomiseksi takauksiin perustuvia maksuvaatimuksia varten. InvestEU-asetuksessa on vahvistettu rahoitusasteeksi 40 prosenttia InvestEU-alarahaston takauksesta. Tällä hetkellä yhteiseen vararahastoon on sijoitettu 300 miljoonaa euroa (ks. liitetieto 2.4.2.1). Ensimmäinen InvestEU-ohjelman mukainen takaussopimus allekirjoitettiin maaliskuussa 2022 EIP-ryhmän kanssa. Sen mukaan EU:n takauksen määrä on enintään 19,6 miljardia euroa. InvestEU-asetus mahdollistaa myös jäsenvaltioiden (jäsenvaltioiden alarahastosta) ja kolmansien maiden rahoitusosuudet.

Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamisesta johtuvat velvoitteet

Erosopimuksen 143 artiklan mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava unionille osuutensa sellaisiin rahoitustoimiin liittyvistä ehdollisista rahoitusvastuista, jotka liittyvät eropäivänä eli 31. tammikuuta 2020 hyväksytyihin ESIR- ja EKRR-rahastoihin ja EIP:n ulkoisen lainanantovaltuuden piiriin kuuluviin toimiin. Erosopimuksen 143 artiklassa edellytetään, että jos rahoitustoimea koskeva vaatimus takauksen käytöstä on hyväksytty ennen eropäivää, Yhdistynyt kuningaskunta on velvollinen maksamaan unionille osuutensa maksuista, jotka unioni on suorittanut kyseisten toimien yhteydessä, paitsi jos tämä voitaisiin kattaa Yhdistyneen kuningaskunnan osuudella takuurahastossa säilytettävistä varoista, jos se on tarkoituksenmukaista.

EIP:n ulkoisen lainanantovaltuuden piiriin kuuluvien lainojen osalta EU:n talousarviotakuun arvo eropäivänä oli eropäivään mennessä hyväksytyjen toimien osalta 33,7 miljardia euroa. Tämä oli 31. joulukuuta 2021 mennessä muuttunut 27,6 miljardiksi euroksi. Yhdistyneen kuningaskunnan osuus tästä ehdollisesta vastuusta 31. joulukuuta 2021 on näin ollen 3,4 miljardia euroa. Kuten edellä on todettu, näiden lainojen takaisinmaksun mahdollinen laiminlyönti katetaan kuitenkin ensin yhteisen vararahaston ulkoisten toimien alarahaston takuurahastosta ja määriä vaaditaan Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vain, jos sen 338 miljoonan euron varaus tässä rahastossa ei 31. joulukuuta 2021 ole riittävä.

ESIR-rahaston toimien osalta EU:n talousarviotakuun arvo eropäivänä oli eropäivään mennessä hyväksytyjen toimien osalta 23,5 miljardia euroa. Tämä oli 31. joulukuuta 2021 mennessä muuttunut 18,8 miljardiksi euroksi. Yhdistyneen kuningaskunnan osuus tästä ehdollisesta vastuusta 31. joulukuuta 2021 on näin ollen 2,3 miljardia euroa. Vaatimukset ESIR-rahastosta saatavista takauksista katetaan kuitenkin ensin ulkoisen vararahaston ESIR-takuurahastosta. Määriä vaaditaan Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vain, jos sen 1,1 miljardin euron varaus tässä rahastossa 31. joulukuuta 2021 ei ole riittävä.

Koska toteutuskumppanit eivät olleet hyväksyneet mitään EKRR-takuuseen liittyviä toimia ennen eropäivää, Yhdistyneellä kuningaskunnalla ei ole mitään tähän liittyviä velvoitteita.

Yhdistyneen kuningaskunnan osuus vuonna 2021 eropäivänä tai sen jälkeen ja 31. joulukuuta 2021 asti hyväksytyistä toimista suoritetuista maksuista oli 47 miljoonaa euroa (ESIR-rahasto 35 miljoonaa euroa ja ulkoinen lainanantovaltuus 12 miljoonaa euroa), mikä vähensi vastaavasti Yhdistyneen kuningaskunnan varausta. Yhdistyneelle kuningaskunnalle vuonna 2022 maksettava 163 miljoonan euron määrä (ks. liitetieto 2.6.1.2) koostuu Yhdistyneen kuningaskunnan osuudesta vuonna 2021 kertyneistä takaisinperityistä varoista ja nettotuloista (70 miljoonaa euroa), varausten ylijäämästä (92 miljoonaa euroa) ja Yhdistyneen kuningaskunnan lopullisen osuuden laskelman vaikutuksesta vuonna 2021 maksettaviin määriin (catch-up).

4.1.2 NextGenerationEU-välineen ja rahoitusavun ottolainauksen kattamiseksi myönnetyt takaukset

	(miljoonaa euroa)	
	31.12.2021	31.12.2020
NextGenerationEU	91 002	—
SURE	89 702	39 503
ERVM	47 270	47 396

(25) EUVL L 107, 26.3.2021, s. 30.

	(miljoonaa euroa)	
	31.12.2021	31.12.2020
Maksutaselainat	201	201
Makrotaloudellinen rahoitusapu	7 466	5 813
Euratom	350	279
Yhteensä	235 991	93 193

Tämän taulukon ottolainausmäärät sisältävät nimellismäärät ja kertyneet korot. EU:n talousarviosta taataan komission ottolainaus NextGenerationEU-välinettä ja rahoitusapuohjelmia varten. Joulukuun 31. päivänä 2021 jäljellä olevista NextGenerationEU-välinettä varten otetuista lainoista saaduista varoista 18 miljardia euroa oli myönnetty elpymis- ja palautumistukiväliseen lainoina, 46,4 miljardia euroa elpymis- ja palautumistukiväliseen tukena, jota ei makseta takaisin, ja 7,2 miljardia euroa rahoitusosuuksina monivuotisen rahoituskehysten ohjelmiin. Jäljelle jäävää 19,4 miljardin euron määrää ei ole vielä maksettu, ja se on edelleen kirjattuna käteisvaroihin ja muihin rahavaroihin (ks. liitetieto 2.8).

Jos näiden ottolainauksella rahoitettujen lainojen takaisinmaksussa tapahtuu laiminlyöntejä, laiminlyödyt määrät olisi maksettava täysimääräisesti EU:n talousarviosta:

- NextGenerationEU-välinettä varten otetut lainat ja jäsenvaltioille myönnettyihin ERVM-, maksutase- ja Euratom-lainoihin liittyvä ottolainaus taataan yksinomaan EU:n talousarviosta.
- SURE-tukiväliseen liittyvä ottolainaus taataan EU:n talousarviosta, ja se perustuu jäsenvaltioiden 25 miljardin euron takauksiin (25 % 100 miljardin euron rahoitustuen enimmäismäärästä).
- Ottolainaus makrotaloudellista rahoitusapua ja Euratomin kolmansille maille myöntämiä lainoja varten katetaan ensi kädessä yhteisen vararahaston ulkoisten toimien alarahaston takuurahastosta (ks. liitetieto 2.4.2) ja sen jälkeen EU:n talousarviosta.

Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamisesta johtuvat velvoitteet

Erosopimuksen 143 artiklan mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan on maksettava unionille osuutensa ehdollisista rahoitusvastuista, jotka liittyvät eropäivänä eli 31. tammikuuta 2020 hyväksytyihin tai päätettyihin rahoitusavun lainoihin (ERVM, makrotaloudellinen rahoitusapu, maksutaselaina ja Euratom). Erosopimuksen 143 artiklassa edellytetään, että jos ennen eropäivää hyväksytyt rahoitusapuna myönnetyn lainan takaisinmaksu on laiminlyöty, Yhdistynyt kuningaskunta on velvollinen maksamaan unionille osuutensa maksuista, jotka unioni on suorittanut toimesta, jonka takaisinmaksu on laiminlyöty, paitsi jos tämä voitaisiin kattaa Yhdistyneen kuningaskunnan osuudella yhteisen vararahaston ulkoisten toimien alarahaston takuurahastossa säilytettävistä varoista, jos se on tarkoituksenmukaista (eli makrotaloudellinen rahoitusapu ja Euratom-lainat kolmansissa maissa) – ks. liitetieto 4.1.1.

Edellä mainittuihin rahoitusapuna myönnettyihin lainoihin liittyvä EU:n jäljellä oleva ehdollinen vastuu oli eropäivänä 53,9 miljardia euroa. Tuon päivän jälkeen suoritettujen takaisinmaksujen jälkeen EU:n takauksen kattamien lainojen arvo 31. joulukuuta 2021 on 53,0 miljardia euroa, joista Yhdistyneen kuningaskunnan osuus on 6,6 miljardia euroa.

4.1.3 EU:n takausohjelmissä myönnettyt takaukset (nimellisarvo)

	(miljoonaa euroa)	
	31.12.2021	
Horisontti 2020	2 590	
Verkkojen Eurooppa -väline	568	
COSME	782	
Muut	653	
Yhteensä	4 593	

		(miljoonaa euroa)
		31.12.2020
Horisontti 2020		1 860
Verkkojen Eurooppa -väline		579
Riskinjakorahoitusväline		37
Muut		49
	Yhteensä	2 524

Varainhoitoasetuksen 210 artiklan 1 kohdassa säädetään, että rahoitusvälineeseen liittyvät talousarviomenot ja unionin rahoitusvastuu **eivät saa missään tapauksessa ylittää rahoitusvälinettä varten tehtyä määrärahasitoumusta**. Näin suljetaan pois mahdollisuus, että talousarvioon kohdistuisi ehdollisia velkoja. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että näillä veloilla on vastaerä taseen vastaavaa-puolella tai että niiden vakuutena on talousarviositoumuksia, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi.

Vuoden 2021 joulukuun 31. päivän määrät vastaavat takauksien jäljellä olevia nimellismääriä, kun taas vuoden 2020 joulukuun 31. päivänä edellä esitetyistä ehdollisista veloista on vähennetty asianomaisista välineistä tehdyt rahoitusvaraukset ja niihin liittyvät rahoitusvelat – ks. liitetiedot **2.10** ja **2.11.2**.

COSME-lainatakausjärjestely (LGF) koostuu pääasiassa rajatuista takauksista, jotka koskevat rahoituksen välittäjien pk-yrityksille tarjoamia suuremman riskin velkarahoitussalkkuja (pääasiassa lainoja). EIR panee COSME-lainatakausjärjestelyn täytäntöön EU:n puolesta.

Lisätietoja Horisontti 2020 -puiteohjelmasta ja Verkkojen Eurooppa -välineestä on myös liitetiedossa **2.4.2.1**.

Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamisesta johtuvat velvoitteet

Mitä tulee EU:n ehdollisiin velkoihin, jotka koskevat eropäivään mennessä hyväksytyjä EU:n rahoitusvälineisiin liittyviä määriä, myös edellä mainittuja: jos jokin näistä ehdollisuuksista realisoituu, ne katetaan EU:n talousarviosta käyttämällä varainhoitotileillä olevia varoja. Näin ollen Yhdistynyt kuningaskunta ei periaatteessa vaatisi muita määriä kuin osuutensa erosopimuksen 140 artiklassa tarkoitetuista, talousarviosta maksattamatta olevista sitoumuksista – ks. liitetieto **2.6.1.2**.

4.2 OIKEUSTAPAUKSIIN LIITTYVÄT EHDOLLISET VASTUUT

4.2.1 Sakkoja koskevat oikeustapaukset

Sakkoihin liittyvät ehdolliset vastuut olivat 31. joulukuuta 2021 yhteensä 2 111 miljoonaa euroa (2 985 miljoonaa euroa vuonna 2020). Nämä määrät koskevat sakkoja, jotka komissio on määrännyt kilpailusääntöjen rikkomisesta ja jotka sakon saaneet yritykset ovat alustavasti maksaneet. Lisäksi sakon määräämistä koskevaan komission päätökseen on joko haettu muutosta tai ei tiedetä, haetaanko siihen muutosta. Ehdollinen velka säilytetään siihen saakka, kunnes unionin tuomioistuin on antanut asiassa lainvoimaisen päätöksen tai muutoksenhaku aika päättyy. Alustaville maksuille kertynyt korko sisältyy varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen, ja se esitetään myös ehdollisena velkana määriin liittyvän komission omistusoikeuden epävarmuuden osoittamiseksi.

Jos EU häviää jonkin määrättyihin sakkoihin liittyvän oikeudenkäynnin, alustavasti maksetut varat palautetaan yrityksille ilman talousarviovaikutuksia. Sakkoihin liittyviä määriä ei oteta tuloina talousarvioon ennen kuin sakot ovat varmoja (varainhoitoasetuksen 107 artikla).

4.2.2 Muut oikeustapaukset

			(miljoonaa euroa)
		31.12.2021	31.12.2020
Maatalous		79	66
Koheesio		210	341

(miljoonaa euroa)

	31.12.2021	31.12.2020
Muut	1 153	2 169
Yhteensä	1 443	2 576

Maatalous

Tämä kohta sisältää sellaiset ehdolliset velat jäsenvaltioille, jotka liittyvät maataloustukirahaston ja maatalouden kehittämisen menojen sääntöjen mukaisuustarkastusten seurauksena tehtyihin päätöksiin ja joista unionin tuomioistuin ei ole vielä antanut tuomiota. Menettelyn kesto unionin tuomioistuimessa määrää sen, milloin velan lopullinen määrä vahvistetaan ja minkä vuoden talousarviosta velallisen hyväksi ratkaistun muutoksenhaun vaikutus katetaan.

Koheesio

Tämä erä sisältää sellaiset ehdolliset velat jäsenvaltioille, jotka liittyvät koheesiopolitiikan piiriin kuuluviin toimiin. Asioissa odotetaan suullisen kuulemisen päivämäärää tai unionin tuomioistuimen tuomiota.

Muut oikeustapaukset

Tämä erä liittyy EU:ta vastaan nostettuihin käsiteltävinä oleviin vahingonkorvauskanteisiin ja muihin oikeusriitoihin sekä näihin liittyviin arvioituihin kustannuksiin. On huomattava, että SEUT-sopimuksen 340 artiklan nojalla nostetuissa vahingonkorvauskanteissa kantajan on näytettävä toteen, että toimielin on vakavasti rikkonut oikeussääntöä, jonka tarkoituksena on antaa yksityisille oikeuksia, että kantaja on kärsinyt todellista vahinkoa ja että lainvastaisen teon ja vahingon välillä on suora syy-yhteys. Huomattava vähennys edelliseen vuoteen verrattuna liittyy pääasiassa vahingonkorvauskanteeseen, joka koskee sulautuman kiellosta annettua komission päätöstä ja jonka tuomioistuin lopulta hylkää.

Yhdistyneen kuningaskunnan EU:sta eroamisesta johtuvat velvoitteet

Erosopimuksen 147 artiklan mukaan Yhdistynyt kuningaskunta vastaa osuudestaan niistä maksuista, jotka on suoritettava niiden unionin ehdollisten vastuiden vapauttamiseksi, jotka erääntyvät talousarvioon liittyviä unionin taloudellisia etuja koskevien oikeustapausten perusteella, edellyttäen, että näiden oikeustapausten kohteena olevat teot ovat tapahtuneet viimeistään 31. joulukuuta 2020. Yhdistyneen kuningaskunnan arvioitu enimmäisvastuu on tässä tapauksessa 179 miljoonaa euroa (318 miljoonaa euroa vuonna 2020). Oikeustapauksissa, joissa on todennäköistä, että määrät maksetaan EU:n talousarviosta (ks. liitetieto **2.10**), Yhdistyneen kuningaskunnan osuus sisällytetään osaksi Yhdistyneestä kuningaskunnasta maksettavaa kokonaismäärää – ks. yksityiskohdat liitetiedossa **2.6.1.2**.

4.3 EHDOLLISET VARAT

(miljoonaa euroa)

	31.12.2021	31.12.2020
Saadut vakuudet:		
suoritustakuut	287	318
muut vakuudet	8	8
muut ehdolliset varat	98	58
Yhteensä	393	384

Tuensaajilta vaaditaan suoritustakuu, jolla varmistetaan, että EU:n rahoitusta saavat tuensaajat noudattavat EU:n kanssa tekemänsä sopimukseen sisältyviä ehtoja.

5. TALOUSARVIOSITOUKSET JA OIKEUDELLISET SITOUKSET

Tässä liitetiedossa annetaan tietoja talousarviomenettelystä ja tulevista rahoitustarpeista (tässä ei siis käsitellä velkojen tilannetta 31. joulukuuta 2021).

Jäsenvaltioiden hyväksymässä monivuotisessa rahoituskehyksessä määritetään ohjelmat ja vahvistetaan otsakekohtaiset maksusitoumusmäärärahojen enimmäismäärät sekä maksuumäärärahojen enimmäismäärä, joiden puitteissa EU voi tehdä talousarviositoumuksia ja oikeudellisia sitoumuksia ja suorittaa maksuja seitsemän vuoden aikana – ks. talousarvion toteuttamiskertomuksen liitetiedoissa oleva taulukko 1.1.

Oikeudelliset sitoumukset koskevat ohjelmia, hankkeita tai allekirjoitettuja sopimuksia, joissa EU on osapuoli ja jotka näin sitovat EU:ta oikeudellisesti. Oikeudellisen sitoumuksen tekeminen on toimi, jolla tulojen ja menojen hyväksyjä luo tai vahvistaa (EU:lle) velvoitteen, josta aiheutuu meno (varainhoitoasetuksen 2 artiklan 37 kohta). Talousarviositoumus tehdään periaatteessa ennen oikeudellista sitoumusta.

Joissakin monivuotisissa ohjelmissa tai hankkeissa toimitaan kuitenkin päinvastoin. Tällöin tarvittavat talousarviositoumukset tehdään vuotuisissa erissä usean vuoden aikana, jos perussäädöksessä niin säädetään. Yhteisiä säännöksiä koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1060⁽²⁶⁾ 86 artiklassa säädetään esimerkiksi koheesiopolitiikan osalta, että ohjelman hyväksymisestä annettu komission päätös muodostaa varainhoitoasetuksessa tarkoitettun rahoituspäätöksen mutta unionin talousarviositoumukset toteutetaan kunkin ohjelman osalta rahastokohtaisina vuotuisina erinä 1. tammikuuta 2021 ja 31. joulukuuta 2027 välisenä aikana. Muissa oikeusperustoissa voi olla vastaavia säännöksiä. Tämän vuoksi EU voi olla oikeudellisesti sitoutunut maksamaan tiettyjä määriä, joista ei ole vielä tehty talousarviositoumusta – ks. jäljempänä liitetieto 5.2.

Jos talousarviositoumus on tehty mutta sen mukaisia maksuja ei ole vielä suoritettu, jäljellä olevaa määrää kutsutaan maksattamatta olevaksi sitoumukseksi. Se voi liittyä (usein monivuotisiin) ohjelmiin tai hankkeisiin, joita koskevat sopimukset on allekirjoitettu ja joita koskevat maksut suoritetaan vasta myöhempinä vuosina. Maksattamatta olevat sitoumukset ovat tulevien vuosien velvoitteita. Koska tilinpäätös laaditaan suoriteperusteisena ja talousarvion toteuttamiskertomukset kassaperusteisina, osa maksattamatta olevien sitoumusten kokonaismäärästä on jo kirjattu kuluiksi ja merkitty velaksi taseeseen (ks. liitetiedot 2.12 ja 2.13). Nämä menot lasketaan saatujen menoilmoitusten ja laskujen perusteella. Jos EU:lle ei ole toimitettu menoilmoituksia vielä tilinpäätöspäivään mennessä, ohjelman tai hankkeen toteutusaste arvioidaan – ks. jäljempänä liitetieto 5.1. Velka poistetaan taseesta, kun maksattamatta oleviin sitoumuksiin liittyvät maksut suoritetaan. Sitä osaa maksattamatta olevista sitoumuksista, jota ei ole vielä kirjattu kuluksi, ei sisällytetä velkoihin vaan se esitetään jäljempänä.

Jäljempänä esitetään siis määrät, jotka EU on 31. joulukuuta 2021 mennessä sitoutunut maksamaan täyttääkseen sopimusvelvoitteensa ja jotka tämän vuoksi on rahoitettava EU:n tulevista talousarvioista.

<i>(miljoonaa euroa)</i>			
	Liitetieto	31.12.2021	31.12.2020
<i>Talousarviositoumukset, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi</i>	5.1	266 526	249 309
<i>Merkittävät oikeudelliset sitoumukset</i>	5.2	135 181	14 481
Yhteensä		401 707	263 790

⁽²⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159).

5.1 TALOUSARVIOSITOUKSET, JOITA EI OLE VIELÄ KIRJATTU KULUIKSI

	(miljoonaa euroa)	
	31.12.2021	31.12.2020
Talousarviositoumukset, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi	266 526	249 309

Edellä esitetty määrä saadaan vähentämällä maksattamatta olevien sitoumusten määrästä (341 634 miljoonaa euroa) (ks. talousarvion toteuttamiskertomuksen liitetiedoissa oleva taulukko 6.4) niihin liittyvät, taseeseen veloiksi ja tuotto- ja kululaskelmaan kuluiksi kirjatut määrät. Talousarviosta maksattamatta olevat sitoumukset ovat avoimia sitoumuksia, joita vastaavia maksuja ei vielä ole suoritettu ja/tai joita ei vielä ole purettu. Maksattamatta olevia sitoumuksia syntyy aina monivuotisten ohjelmien yhteydessä.

On huomattava, että ennakkomaksujen kokonaismäärä oli 93,4 miljardia euroa 31. joulukuuta 2021 (ks. liitetieto 2.5). Ennakkomaksut ovat jo maksettuja talousarviositoumuksia, ja ne vähentävät maksattamatta olevia sitoumuksia. Näiden varojen katsotaan kuitenkin kuuluvan EU:lle eikä tuensaajille siihen asti, kunnes asiaankuuluvat sopimusvelvoitteet on täytetty. Ne ovat näin ollen edellä esitettyjen maksattamatta olevien sitoumusten kaltaisia eriä, joita ei ole vielä kirjattu kuluiksi.

5.2 MERKITTÄVÄT OIKEUDELLISET SITOUKSET

	(miljoonaa euroa)	
	31.12.2021	31.12.2020
Elpymis- ja palautumistukivälineen (NextGenerationEU) sitoumukset tuesta, jota ei makseta takaisin	99 530	—
ITER	6 121	6 837
Maaseuturahasto ⁽¹⁾ ⁽¹⁾	17 662	—
Avaruusohjelmat	4 189	—
Kalastussopimukset	412	172
Horisontti Eurooppa	382	—
Euratom	445	—
Brexit-mukautusvaraus	3 072	—
Verkojen Eurooppa -väline	—	4 140
Operatiivisiin vuokrasopimuksiin liittyvät sitoumukset	2 492	2 547
Muut sopimukset	876	785
Yhteensä	135 181	14 481

⁽¹⁾ Maaseuturahaston rahoituskehystä on laajennettu niin, että se on voimassa vuoteen 2022 asti (asetus (EU) 2020/2220).

Nämä määrät liittyvät pitkäaikaisiin oikeudellisiin sitoumuksiin, joita ei ollut katettu talousarviossa maksusitoumusmäärärahoilla vuoden lopussa. Nämä sitovat velvoitteet budjetoidaan ja maksetaan tulevina vuosina.

Tietyt tärkeät ohjelmat (ks. jäljempänä) voidaan toteuttaa vuotuisina erinä varainhoitoasetuksen 112 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tällä tavoin EU voi tehdä oikeudellisia sitoumuksia (allekirjoittaa avustus-, valtuutus- ja hankintasopimuksia) tiettyinä vuonna käytettävissä olevia maksusitoumusmäärärahoja suuremmalle määrälle. Tämän vuoksi huomattava osa voimassa olevan monivuotisen rahoituskehysten kokonaismäärärahoista voi olla jo sidottu. Kyseessä ovat erityisesti seuraavat ohjelmat:

NextGenerationEU-välineen (elpymis- ja palautumistukiväline) sitoumukset tuesta, jota ei makseta takaisin

Elpymis- ja palautumistukiväline on EU:n elpymisvälineen eli NextGenerationEU-välineen keskeinen ohjelma. Se perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/241⁽²⁷⁾. Se rahoittaa uudistuksia ja investointeja jäsenvaltioissa koronaviruspandemian alusta eli helmikuusta 2020 vuoteen 2026. Tässä esitetyllä määrällä tarkoitetaan sitä elpymis- ja palautumistukivälineen tuen osaa, jota ei makseta takaisin ja jota ei vuoden 2021 lopussa katettu talousarviositoumuksilla. Asetuksen (EU) 2021/241 23 artiklassa säädetään mahdollisuudesta jakaa sitoumukset vuosieriin.

ITER – kansainvälinen lämpydinkoereaktori

Näillä sitoumuksilla on tarkoitus kattaa ITER-laitosten tulevat rahoitustarpeet vuoteen 2027 saakka. EU:n (Euratomin) rahoitusosuus ITER-organisaatiossa toteutetaan Fusion for Energy -yhteisyrityksen kautta. Rahoitusosuuksia on myös jäsenvaltioilla ja Sveitsillä. Määrä vastaa vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehityksen mukaista tulevaa rahoitusta, joka on vahvistettu eurooppalaisen yhteisyrityksen perustamisesta ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten sekä etujen myöntämisestä perustettavalle yhteisyritykselle tehdyn päätöksen 2007/198/Euratom muuttamisesta 22. helmikuuta 2021 annetulla neuvoston päätöksellä (Euratom) 2021/281⁽²⁸⁾. Kyseisessä päätöksessä säädetään mahdollisuudesta jakaa sitoumukset vuosieriin. ITER perustettiin hallinnoimaan ITER-laitteistoa, kannustamaan ITER-laitteiston käyttämiseen, edistämään yleistä tietämystä fuusioenergiasta ja lisäämään sen hyväksyntää sekä hoitamaan muita tehtäviä, jotka ovat tarpeen ITERin tavoitteiden saavuttamiseksi. EU osallistuu ITER-yhteisyritykseen yhdessä useiden muiden maiden kanssa.

MAASEUTURAHASTO

Nämä ovat oikeudellisia velvoitteita, jotka EU on sitoutunut maksamaan hyväksyessään maaseuturahaston kauden 2014–2022 ohjelman Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/2220⁽²⁹⁾ mukaisesti. Komission päätös toimenpideohjelman hyväksymisestä on varainhoitoasetuksen 110 artiklassa tarkoitettu rahoituspäätös. Siitä tulee kyseisessä asetuksessa tarkoitettu oikeudellinen sitoumus, kun päätöksestä on ilmoitettu asianomaiselle jäsenvaltiolle.

Avaruusohjelmat

Avaruusohjelmaan kuuluvat seuraavat osat: Galileo, EGNOS, Copernicus, Govsatcom ja SSA. Merkittävimmät niistä ovat Galileo, jonka puiteissa kehitetään globaalia eurooppalaista satelliittinavigointijärjestelmää, ja Copernicus, joka liittyy Euroopan maanhavainnointiin. Nämä sitoumukset ovat voimassa vuoteen 2027 saakka. Komissio on allekirjoittanut Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/696⁽³⁰⁾ mukaisesti valtuutus sopimukset Euroopan avaruusjärjestön (ESA), Euroopan sääsatelliittijärjestön (Eumetsat), Mercatorin ja Euroopan keskipitkien sääennusteiden keskuksen (ECMWF) kanssa. Asetuksen (EU) 2021/696 11 artiklan 6 kohdassa säädetään mahdollisuudesta jakaa sitoumukset vuotuisiin eriin.

Kalastussopimukset

Nämä sitoumukset on tehty kolmansien maiden kanssa vuoteen 2026 ulottuvien kansainvälisten kalastussopimusten mukaisten toimien toteuttamiseksi. Tehdyt sitoumukset perustuvat kutakin kolmatta maata koskeviin neuvoston päätöksiin (esimerkiksi EU:n ja Seychellien tasavallan väliseen sopimukseen ja sen täytäntöönpanopöytäkirjaan, EUVL L 60, 28.2.2020), ja niiden katsotaan olevan erityisiä kansainvälisiä sopimuksia, joihin sisältyy monivuotisia oikeuksia ja velvollisuuksia.

⁽²⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).

⁽²⁸⁾ Neuvoston päätös (Euratom) 2021/281, annettu 22 päivänä helmikuuta 2021, eurooppalaisen yhteisyrityksen perustamisesta ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten sekä etujen myöntämisestä perustettavalle yhteisyritykselle tehdyn päätöksen 2007/198/Euratom muuttamisesta (EUVL L 62, 23.2.2021, s. 41).

⁽²⁹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/2220, annettu 23 päivänä joulukuuta 2020, tiettyjen siirtymäsäännösten vahvistamisesta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) ja Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahasto) tukea varten vuosina 2021 ja 2022 sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013, (EU) N:o 1306/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 muuttamisesta varojen ja soveltamisen osalta vuosina 2021 ja 2022 ja asetuksen (EU) N:o 1308/2013 muuttamisesta varojen ja tällaisen tuen jakamisen osalta vuosina 2021 ja 2022 (EUVL L 437, 28.12.2020, s. 1).

⁽³⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/696, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, unionin avaruusohjelman ja Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston perustamisesta sekä asetusten (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 69).

Horisontti Eurooppa

Nämä määrät on sidottu Horisontti Eurooppa -ohjelmaan eri avaruuskomponenttien tuotantoketjun alku- ja loppupään toimia varten. Nämä sitoumukset ovat voimassa vuoteen 2027 saakka. Komissio allekirjoitti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/695⁽³¹⁾ mukaisesti yhden valtuutus sopimuksen ESan kanssa ja toisen EU:n avaruusohjelmaviraston (EUSPA) kanssa. Asetuksen (EU) 2021/695 12 artiklan 8 kohdassa säädetään mahdollisuudesta jakaa sitoumukset vuotuisiin eriin.

Euratom

EUROfusion (European Consortium for Development of Fusion Energy) on EU:n laboratorioden ja laitosten nimetty tuensaajakonsortio, jonka tehtävänä on tasoittaa tietä fuusioreaktoreille. Tätä varten konsortio rahoittaa 30 jäsenensä tutkimusta fuusioenergian toteuttamista koskevan eurooppalaisen etenemissuunnitelman pohjalta yhteisohjelmalla Euratomin yhteisrahoittamassa eurooppalaisessa kumppanuudessa. Sen oikeusperustana on 10. toukokuuta 2021 annettu neuvoston asetus (Euratom) 2021/765⁽³²⁾ tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaa ”Horisontti Eurooppa” täydentävän Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) tutkimus- ja koulutusohjelman perustamisesta vuosiksi 2021–2025, jonka 4 artiklassa säädetään vuosierien käytöstä.

Brexit-mukautusvaraus

Brexit-mukautusvarauksen tarkoituksena on torjua helmikuussa 2020 toteutuneen Yhdistyneen kuningaskunnan Euroopan unionista eroamisen kielteisiä taloudellisia ja sosiaalisia seurauksia. Se perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/1755⁽³³⁾. Esitetty määrä vastaa oikeudellisia sitoumuksia, jotka on vielä pantava täytäntöön osana brexit-mukautusvarauksesta tuettuja toimenpiteitä. Tässä esitetään vain se osa oikeudellisista sitoumuksista, jota talousarviositoumukset eivät vielä kata.

Verkkojen Eurooppa -väline (CEF)

Verkkojen Eurooppa -välineestä annetaan rahoitustukea Euroopan laajuisille verkoille, jotta voidaan tukea yhteistä etua koskevia infrastruktuurihankkeita liikenne-, televiestintä- ja energia-alalla. Verkkojen Eurooppa -välinettä koskevat oikeudelliset sitoumukset kattavat liikenteen osalta täytäntöönpanokauden 2014–2024. Energian osalta kausi päättyy 31. joulukuuta 2025. Näiden sitoumusten oikeusperusta on 11. joulukuuta 2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1316/2013 Verkkojen Eurooppa -välineen perustamisesta sekä asetuksen (EU) N:o 913/2010 muuttamisesta ja asetusten (EY) N:o 680/2007 ja (EY) N:o 67/2010 kumoamisesta (EUVL L 348, 20.12.2013). Tämän asetuksen 19 artiklassa säädetään vuosierien käyttämisestä. Vuoden 2021 lopussa talousarviositoumukset kattavat oikeudelliset sitoumukset kokonaan.

Operatiivisiin vuokrasopimuksiin liittyvät sitoumukset

Näiden vuokrasopimusten jäljellä olevana voimassaoloaikana on suoritettava niistä tehtyjen sopimusten mukaisesti seuraavat minimimaksut:

(miljoonaa euroa)

	Vuokramaksujen vähimmäismäärä			
	< 1 vuosi	Erääntymiseen 1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Rakennukset	414	953	1 074	2 442
Atk-laitteet ja muut laitteet	14	27	9	50
Yhteensä	428	980	1 083	2 492

⁽³¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/695, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 1).

⁽³²⁾ Neuvoston asetus (Euratom) 2021/765, annettu 10 päivänä toukokuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaa ”Horisontti Eurooppa” täydentävän Euroopan atomienergiayhteisön tutkimus- ja koulutusohjelman perustamisesta vuosiksi 2021–2025 sekä asetuksen (Euratom) 2018/1563 kumoamisesta (EUVL L 167 I, 12.5.2021, s. 81).

⁽³³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1755, annettu 6 päivänä lokakuuta 2021, brexit-mukautusvarauksen perustamisesta (EUVL L 357, 8.10.2021, s. 1).

Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti maaliskuussa 2019 aikomuksestaan erota Euroopan unionista. Siksi Euroopan lääkeviraston (EMA) kotipaikka siirrettiin asetuksen (EY) N:o 726/2004 muuttamisesta 14. marraskuuta 2018 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2018/1718⁽³⁴⁾ Lontoosta Amsterdamiin. Lääkevirasto pääsi 2. heinäkuuta 2019 sopimukseen vuokranantajansa kanssa ja on sittemmin jälleenvuokrannut toimitilojaan alivuokralaiselle ehdoilla, jotka ovat yhdenmukaisia päävuokrasopimuksen ehtojen kanssa, mukaan lukien jälleenvuokrausehto, joka ulottuu EMAn päävuokrasopimuksen päättymiseen kesäkuussa 2039.

Edellä olevassa taulukossa ilmoitetut määrät sisältävät 383 miljoonaa euroa, jotka on vielä maksettava päävuokrasopimuksen perusteella. Alivuokralaisen odotetaan maksavan samansuuruisen määrän vuokria alivuokrasopimuksen perusteella, jota ei voi purkaa.

Muut sopimukset

Tämä erä sisältää määrät, joita vastaavat maksut on vielä suoritettava sopimusten voimassaoloaikana. Suurin yksittäinen määrä (393 miljoonaa euroa) liittyy Euroopan komission rakennushankkeeseen (JMO2) Luxemburgissa.

6. RAHOITUSRISKIN HALLINTA

Seuraavat EU:n rahoitusriskien hallintaa koskevat tiedot liittyvät

- rahoitusavun myöntämistä koskevaan otto- ja antolainastoimintaan; komissio on toteuttanut kyseisen avun käyttämällä seuraavia välineitä: NextGenerationEU, Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi, maksutaselainat, makrotaloudellinen rahoitusapu, SURE ja Euratom-lainat
- treasury-toimintoihin, jotka komissio on toteuttanut EU:n talousarvion toteuttamiseksi ja joihin kuuluvat myös sakkujen tuloutukset
- yhteisessä vararahastossa talousarviotakuita varten säilytettäviin varoihin ja selvitystilassa olevan EHTY:n varoihin
- EU:n talousarviosta rahoitettuihin rahoitusvälineisiin
- EU:n talousarviotakuuohjelmiin.

Komissio nimitti NextGenerationEU-välineen käyttöönottovuonna 2021 välineen riskienhallintajohtajan, perusti asianmukaisen hallintorakenteen ja hyväksyi riskipolitiikan, joka kattaa NextGenerationEU-välineen toimet.

6.1 RISKITYYPIT

Markkinariski on riski siitä, että rahoitusvälineen käypä arvo tai tulevat rahavirrat vaihtelevat markkinahintojen muutoksista johtuen. Markkinariski käsittää paitsi tappion myös voiton mahdollisuuden. Siihen kuuluvat *valuuttariski*, *korkoriski* ja *muu hintariski* (kuten osakeriski):

- *Valuuttariski* on riski siitä, että EU:n toimien tai sen sijoitusten arvo vaihtelee valuuttakurssimuutosten vuoksi. Tämä riski aiheutuu yhden valuutan arvon muuttumisesta suhteessa toiseen valuuttaan.
- *Korkoriski* liittyy mahdollisuuteen siitä, että arvopaperin, erityisesti joukkovelkakirjalainan, arvo pienenee korkojen nousussa. Nouseva korkotasoa yleensä laskee kiinteäkorkoisten joukkovelkakirjojen hintaa ja päinvastoin.
- *Muu hintariski* on riski siitä, että rahoitusinstrumentin käypä arvo tai vastaiset rahavirrat vaihtelevat markkinahintojen muutoksista johtuen (lukuun ottamatta korkoriskistä tai valuuttariskistä aiheutuvia muutoksia), riippumatta siitä, aiheutuvatko muutokset yksittäiseen arvopaperiin tai sen liikkeeseenlaskijaan liittyvistä tekijöistä vai kaikkiin markkinoilla oleviin samankaltaisiin rahoitusinstrumentteihin vaikuttavista tekijöistä.

⁽³⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1718, annettu 14 päivänä marraskuuta 2018, asetuksen (EY) N:o 726/2004 muuttamisesta Euroopan lääkeviraston kotipaikan sijainnin osalta (EUVL L 291, 16.11.2018, s. 3).

Luottoriski on tappion riski, joka aiheutuu siitä mahdollisuudesta, että velallinen tai lainanottaja ei maksa takaisin lainaa tai muuta luottoa (pääomaa, korkoa tai ei kumpaakaan) tai rikkoo muuten sopimuksesta johtuvia velvoitteita. Lainan takaisinmaksu voi viivästyä, lainanottajan maksuja voidaan joutua järjestelemään uudelleen tai velallinen voi joutua konkurssiin.

Likviditeettiriski on riski siitä, että EU:n yhteisön on vaikea täyttää rahoitusvelkoihin liittyviä velvoitteitaan, jotka täytetään käteissuorituksella tai muulla rahoitusvaroihin kuuluvalla suorituksella

6.2 RISKIENHALLINTAPOLITIIKKA

Rahoitusinstrumenttien arvostaminen

Seuraavia rahoitusvarojen ja velkojen luokkia ei arvosteta käypään arvoon: käteisvarat ja muut rahavarat, myönnettyt lainat, saamiset vaihtoon perustuvista transaktioista, jotka ovat muita kuin takaussopimukseen liittyviä saamia, kun ne luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, sekä ottolainaus, takaussopimukset ja muut jaksotettuun hankintamenuun taseeseen merkittävät rahoitusvelat. Kyseisten rahoitusvarojen ja velkojen kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan kohtuullisen hyvin niiden käypää arvoa.

Rahoitusavun myöntämiseen liittyvä otto- ja antolainausoiminta

EU:n lainanottoon ja -antoon sovelletaan näitä toimintoja koskevia neuvoston asetuksia, neuvoston ja Euroopan parlamentin päätöksiä ja tapauksen mukaan EU:n sisäisiä ohjeita. Eri osa-alueista, kuten lainanotosta ja -annosta, on annettu kirjalliset menettelyohjeet, joita kyseisistä toiminnoista vastaavat yksiköt noudattavat. Muu kuin NextGenerationEU-välineeseen liittyvä antolainausoiminta rahoitetaan back-to-back-lainoilla (laina myönnetään samoin ehdoin kuin se on otettu), jolloin avoimia valuutta- tai korkopositioita ei ole.

NextGenerationEU-välineen puitteissa myönnettyissä lainoissa ei noudateta muiden rahoitustukivälineiden tavoin back-to-back-lähestymistapaa. Sen sijaan NextGenerationEU-välineelle on kehitetty monipuolinen rahoituksen yhdistämiseen perustuva rahoitusstrategia, jossa yhdistetään useita erilaisia rahoitusvälineitä. Tämä strategia on edellyttänyt NextGenerationEU-välinettä varten tarkoitettujen tehokkaiden riskinhallintaohjeiden ja -menettelyjen kehittämistä ja käyttöönottoa. Näillä ohjeilla ja menettelyillä hallitaan välineeseen liittyviä riskejä aktiivisesti päivittäin.

Treasury-toiminnot

Talousarvion täytäntönnäpön yhteydessä toteutettavien komission treasury-toimintojen säännöistä ja periaatteista säädetään neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 609/2014 (sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksella (EU, Euratom) 2016/804⁽³⁵⁾) sekä varainhoitoasetuksessa.

Edellä mainittujen asetusten mukaisesti sovelletaan seuraavia peruseriaatteita:

- Jäsenvaltiot asettavat EU:n omat varat sen käyttöön maksamalla ne tileille, jotka on avattu tätä tarkoitusta varten komission nimissä kunkin jäsenvaltion valtiokonttoriin tai kansalliseen keskuspankkiin. Komissio nostaa varoja kyseisiltä tileiltä ainoastaan kattaakseen käteisvaratarpeensa.
- Jäsenvaltiot maksavat omat varat kansallisessa valuutassaan, mutta komissio suorittaa maksunsa pääasiassa euromääräisinä.
- Komission nimissä avatuilla tileillä ei saa tapahtua tilinylityksiä. Tämä rajoitus ei koske komission omien varojen tilejä tapauksissa, joissa on kyse sellaisten lainojen takaisinmaksun laiminlyönnistä, joista on sovittu tai joille on myönnetty takaus neuvoston asetusten ja päätösten mukaisesti, tai tapauksissa, joissa (tietyn edellytyksin) käteisvaratarpeet ovat suuremmat kuin tilillä olevat varat.
- Muiden valuuttojen kuin euron määräisillä tileillä olevat varat joko käytetään saman valuutan määräisten maksujen suorittamiseen tai muunnetaan säännöllisesti euroiksi.

⁽³⁵⁾ Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2016/804, annettu 17 päivänä toukokuuta 2016, perinteisten, ALV- ja BKTL-perusteisten omien varojen käyttöön asettamisesta sovellettavista menetelmistä ja menettelyistä sekä käteisvarojen saamiseksi toteutettavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 muuttamisesta (EUVL L 132, 21.5.2016, s. 85).

Omien varojen tilien lisäksi komissio on avannut pankkitilejä keskuspankeissa ja liikepankeissa suorittaakseen ja vastaanottaakseen maksuja, jotka eivät liity EU:n talousarvioon tuloutettaviin jäsenvaltioiden rahoitusosuuksiin.

Treasury- ja maksutoiminnot ovat pitkälle automatisoituja ja perustuvat ajanmukaisiin tietotekniikkajärjestelmiin. Käytössä on lisäksi erityismenettelyjä, joilla taataan järjestelmän turvallisuus ja varmistetaan tehtävien eriyttäminen varainhoitoasetuksen säännösten, komission noudattamien sisäistä valvontaa koskevien standardien ja tilintarkastuseriaatteiden mukaisesti.

Komission treasury- ja maksutoimintojen hallinnointi perustuu kirjallisiin ohjeisiin ja menettelyihin. Tavoitteena on vähentää operatiivisia ja rahoitusriskejä sekä varmistaa valvonnan riittävyys. Ohjeet ja menettelyt kattavat eri toiminnot (esimerkiksi maksujen suorittaminen ja kassanhallinta, rahavirtojen ennustaminen ja toiminnan jatkuvuus). Ohjeiden ja menettelyjen noudattamista valvotaan säännöllisesti.

Sakot

Alustavasti maksetut sakot: talletukset

Ennen vuotta 2010 saadut määrät on talletettu pankkitileille pankeissa, jotka on erityisesti valittu alustavasti maksettujen sakkojen tallettamista varten. Pankit valitaan varainhoitoasetuksessa säädettyjen tarjouskilpailumenettelyjen mukaisesti. Varoja yksittäisiin pankkeihin sijoitettaessa noudatetaan sisäistä riskienhallintapolitiikkaa, jossa määritetään luottoluokitusta koskevat vaatimukset ja varojen määrä, joka voidaan sijoittaa suhteessa vastapuolen oman pääoman määrään. Taloudelliset ja operatiiviset riskit kartoitetaan ja arvioidaan ja sisäisten toimintalinjojen ja menettelyjen noudattaminen varmistetaan säännöllisesti.

Alustavasti maksetut sakot: BUFI-salkku

Määrätyt ja alustavasti maksetut sakot on vuodesta 2010 alkaen sijoitettu tarkoitusta varten perustettuun salkkuun (BUFI). Salkun päätavoitteet ovat rahoitusmarkkinoihin liittyvien riskien vähentäminen ja kaikkien yhteisöjen tasapuolinen kohtelu soveltamalla takuutuottoa, joka on laskettu samoin perustein kuin sakkojen nimellisarvot. Ennen uuden varainhoitoasetuksen voimaantuloa elokuussa 2018 niihin yhteisöihin, joille on määrätty sakko, sovellettu takuutuotto ei kuitenkaan voi laskea alle nollan. Alustavasti maksetuista sakoista saatujen omaisuuserien hoidosta vastaa komissio, joka noudattaa omaisuudenhoitoa koskevia sisäisiä ohjeita. Eri osa-alueista, muun muassa treasury-toiminnoista, on annettu menettelyohjeet, joita kyseisistä toiminnoista vastaavat yksiköt noudattavat. Taloudelliset ja operatiiviset riskit kartoitetaan ja arvioidaan ja sisäisten ohjeiden ja menettelyjen noudattaminen varmistetaan säännöllisesti.

Varojen hoidon tavoitteena on sijoittaa komissiolle alustavasti maksetut sakot siten, että

- varat ovat tarvittaessa nopeasti käytettävissä
- tavanomaisissa olosuhteissa varoille saadaan keskimäärin tuotto, joka vastaa vähintään BUFI-viitearvon mukaista tuottoa, josta on vähennetty kulut, ja sakkojen nimellisarvo säilyy.

Sijoitukset tehdään periaatteessa ainoastaan seuraaviin kohteisiin: määräaikaistalletukset jäsenvaltioiden keskuspankeissa, valtioiden luottolaitoksissa, valtioiden kokonaan omistamissa tai takaamissa pankeissa tai ylikansallisissa laitoksissa; joukkovelkakirjat, velkasitoumukset tai sijoitustodistukset, joiden liikkeeseenlaskijoina ovat valtion tai ylikansalliset laitokset.

Saadut rahoitusvakuudet

Komissiolla on lisäksi merkittävät rahoituslaitosten antamat vakuudet, jotka liittyvät komission EU:n kilpailusääntöjen rikkomisesta yrityksille määräämiin sakkoihin (ks. liitetieto **2.6.1.3**). Nämä vakuudet on saatu sakkojen maksamiseen velvoitetuilta yrityksiltä vaihtoehtona sakkoihin liittyville alustaville maksuille. Näitä vakuuksia hallinnoidaan sisäisen riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Taloudelliset ja operatiiviset riskit kartoitetaan ja arvioidaan ja sisäisten toimintalinjojen ja menettelyjen noudattaminen varmistetaan säännöllisesti.

EU:n talousarviotakuuohjelmat

Varainhoitoasetuksen X osastossa on vahvistettu useita takeita EU:n talousarvion suojaamiseksi talousarviotakuiden käytöstä aiheutuvilta taloudellisilta riskeiltä. Ne voidaan jakaa neljään pääryhmään:

1. Toimenpiteet ehdollisten velkojen määrän rajoittamiseksi

Ensinnäkin EU:n takauksen suuruudelle asetetaan pääsääntöisesti selkeä yläraja. Varainhoitoasetuksessa säädetään, että rahoitusvelka ja talousarviosta suoritettavien nettomaksujen yhteismäärä eivät saa ylittää perussäädöksessä vahvistettua talousarviotakuun määrää. Talousarviotakuusta aiheutuva ehdollinen velka voi ylittää rahoitusvarat, jotka on varattu kattamaan EU:n rahoitusvelka, ainoastaan, jos tästä säädetään perussäädöksessä ja siinä säädetyn erityisin edellytyksin.

Toiseksi EU:n takaamien toimien/rahoitustuotteiden tavoiteltu riskiprofiili määritetään mahdollisimman pitkälle etukäteen eli takaussopimusten allekirjoittamisen yhteydessä.

2. Toteutuskumppaneiden valintaa koskevat toimenpiteet

Talousarviotakuuohjelmia toteutetaan luotettavien, pilariarvioitujen kumppaneiden kanssa. Näin varmistetaan muun muassa näiden toteutuskumppaneiden kirjanpito-, rahoitus- ja riskinhallintajärjestelmien luotettavuus. Lisäksi näiden toteutuskumppaneiden on sidottava omia varoja, minkä seurauksena niillä on unionin kanssa samansuuntaiset edut.

3. Toimenpiteet, joilla varmistetaan riittävä ennakkorahoituskapasiteetti takauksiin perustuvien maksuvaatimusten kattamiseksi

Talousarviotakuuohjelmien tukena ovat varaukset, joita säilytetään turvallisesti yhteisessä vararahastossa. Rahoitusaste vahvistetaan kunkin ohjelman perussäädöksessä siten, että talousarviomäärärahojen ohjelmasuunnittelussa muodostetaan varaus, joka mahdollistaa tappioiden kattamisen ilman, että se aiheuttaa talousarvioon häiriöitä. Näin ollen varaus riittää kattamaan talousarviotakuisiin liittyvät odotetut ja tietystä määrin myös odottamattomat tappiot.

Tämän jälkeen komissio varmistaa (vuosittain), että rahoituksen määrä on perussäädöksessä määritellyn rahoitusasteen sekä varainhoitoasetuksen periaatteiden ja rahoitussuunnitelman mukainen.

4. Toimenpiteet ennakoarvion ylittävien toteutuneiden tappioiden käsittelemiseksi

Varainhoitoasetuksessa otetaan käyttöön kaksi ennakkovaroitusrajaa (eli tilannetta, jossa 50 % ja 30 % rahoitustavoitteesta on edelleen käytettävissä). Näiden varoitusrajojen avulla komissio voi ennakoida varauksen mahdollisen loppumisen ennen talousarviotakuun päättymistä, jolloin komissio voi arvioida, voiko se poikkeuksellisesti ehdottaa lisärahoitusta.

Rahoitusasteen riittävyys tarkistetaan myös säännöllisesti (vähintään joka kolmas vuosi). Tällä tarkistuksella varmistetaan, että rahoitusaste on riittävä suhteessa maksamattomien velkojen todelliseen riskiprofiiliin.

Jos lisärahoitusta tarvitaan, käytössä on menettelyt, joilla varmistetaan riittävä likviditeetti (siirrot yhteisen vararahaston alarahastojen välillä ja keskusvararahaston likviditeetin käyttö) ja budjettitila (maksusitoumus- ja maksumäärärahat).

Lisäksi budjettiasioista vastaavan komission jäsenen alaisuuteen perustettiin vuonna 2020 talousarviotakuista johtuvia ehdollisia velkoja käsittelevä ohjauskomitea. Se osallistuu talousarviotakuista ja rahoitusapua koskeviin asioihin, joilla luodaan varainhoitoasetuksen X osaston täytäntöönpanosta johtuvia ehdollisia vastuuta talousarvioon, mukaan lukien rahoitus, josta säädetään unionin yleisen talousarvion toteuttamista koskevissa sisäisissä säännöissä. Tähän sisältyvät riskienhallintakehyks, vakiosopimusten asiaankuuluvat yhteiset horisontaaliset määräykset ja yhdenmety raportointi ehdollisten velkojen kestävää hoitoa koskevien yleisten vaatimusten vahvistamiseksi.

Yhteinen vararahasto

Yhteisen vararahaston varainhoitoa koskevista ohjeista 25. maaliskuuta 2020 annetulla komission päätöksellä C(2020) 1896 yhteisen vararahaston varainhoitajan vastuut ja tehtävät siirrettiin budjettipääosaston pääjohtajalle. Yhteinen vararahasto pidetään erillään muista budjettipääosaston hallinnoimista salkuista. Rahastoa ei ole olemassa erillisenä oikeushenkilönä.

Yhteistä vararahastoa hallinnoidaan varainhoitoa koskevien ohjeiden mukaisesti. Tavoitteena on varmistaa tarvittava likviditeetti, jotta voidaan täyttää kaikki vaaditut ulosvirtaukset, kuten takauksiin perustuvat maksuvaatimukset, täysimääräisesti ja nopeasti, ja turvata pääoman säilyminen rahaston sijoitushorisontissa korkealla luottamustasolla.

Edellä kuvatun yleisen tavoitteen saavuttamiseksi yhteisen vararahaston varainhoitaja hoitaa varoja toiminnan vakautta koskevien sääntöjen ja moitteettoman varainhoidon periaatteiden sekä komission tilinpitäjän vahvistamien sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti. Eri osa-alueista, muun muassa treasury-toiminnoista, on annettu kirjalliset menettelyohjeet, joita kyseisistä toiminnoista vastaavat yksiköt noudattavat. Taloudelliset ja operatiiviset riskit kartoitetaan ja arvioidaan ja sisäisten ohjeiden ja menettelyjen noudattaminen varmistetaan säännöllisesti.

Yhteisen vararahaston salkku on muodostettava siten, että varmistetaan laaja hajautus hyväksyttävien omaisuusluokkien, maantieteellisten alueiden, liikkeeseenlaskijoiden ja maturiteettien kesken salkun arvon vaihteluiden hallitsemiseksi.

Omaisuuksien hoitoa koskeissa suuntaviivoissa ja riski- ja sijoitusstrategioissa määritetään tietyt raja-arvot ja rajoitukset, joilla rajoitetaan salkkuun kohdistuvaa luottoriskiä. Se rajoitetaan investointiluokkaan EU:n jäsenvaltioiden riskiä lukuun ottamatta.

Luottoriskiä vähentäviä lisäjärjestelyjä, kuten takauksia, nettoutussopimuksia tai muita vakuuksia, ei ole otettu toistaiseksi käyttöön, koska kaikkien valuuttatermiinisopimusten ainoa vastapuoli on joulukuun 31. päivästä 2021 Banque de France. Valuuttajohdannaisiin, joiden käypä arvo raportointikauden lopussa on positiivinen, liittyvä suurin mahdollinen luottoriski on sama kuin niiden taseeseen merkitty kirjanpitoarvo.

Rahoitusvälineiden ohjelmat

EU:n talousarvion toteuttaminen on jo usean vuoden ajan perustunut rahoitusvälineohjelmien käyttöön. Lisätietoja näistä rahoitusvälineistä on liitetiedossa **2.4.2**.

Useimmille rahoitusvälineille on yhteistä se, että toteutus on delegoitu joko EIP-ryhmälle (mukaan lukien EIR) tai muille rahoituslaitoksille komission ja asianomaisen rahoituslaitoksen välisellä sopimuksella. Kyseisten rahoituslaitosten kanssa tehtyihin sopimuksiin sisältyy välittäjiä koskevia tiukkoja ehtoja ja velvoitteita. Niillä varmistetaan, että EU:n rahavarojen käyttöä hallinnoidaan ja niistä raportoidaan. Kun rahoitusosuus on sidottu johonkin välineeseen, varat siirretään rahoituksen välittäjän avaamalle erilliselle pankkitilille sen nimissä mutta komission puolesta (varainhoitotili). Rahoituslaitos voi käytettävästä välineestä riippuen käyttää varainhoitotilillä olevia varoja esimerkiksi lainojen myöntämiseen, velkainstrumenttien liikkeeseenlaskuun, oman pääoman ehtoihin rahoitusvälineisiin tehtäviin sijoituksiin tai takauksiin perustuvien maksuvaatimusten suorittamiseen. Rahoitusvälineiden tuotot on pääsääntöisesti palautettava EU:n talousarvioon.

Rahoitusvälineisiin liittyvä riski on rajoitettu niistä tehdyissä sopimuksissa asetettuun enimmäismäärään, joka on kyseiselle instrumentille talousarviossa osoitettu määrä. Komission vastuulla on usein hankkeen suuririskisin osa (first loss piece). Lisäksi näillä instrumenteilla on tarkoitus tarjota rahoitusta sellaisille tuensaajille, joiden toimintaan liittyy keskimääräistä suurempi riski ja joilla on vaikeuksia saada rahoitusta kaupallisilta luotonantajilta. Tämän vuoksi on todennäköistä, että EU:n talousarviosta joudutaan kattamaan jonkin verran tappioita.

6.3 VALUUTTARISKI

Valuuttariski 31.12.2021

EU:n rahoitusvälineisiin kohdistuva valuuttariski vuoden lopussa – nettopositio

(miljoonaa euroa)

	31.12.2021						
	USD	GBP	PLN	SEK	Muut	EUR	Yhteensä
Rahoitusvarat							
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvarat ⁽¹⁾	63	18	—	—	7	88	176

(miljoonaa euroa)

	31.12.2021						
	USD	GBP	PLN	SEK	Muut	EUR	Yhteensä
<i>Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat</i>							
<i>Muut kuin johdannaiset</i>	934	51	—	23	75	23 141	24 223
<i>Johdannaiset</i>	(646)	—	—	—	—	1 474	828
<i>Saamiset ⁽²⁾</i>	109	98	108	4	88	7 372	7 780
<i>Käteisvarat ja muut rahavarat</i>	85	24	1 014	591	1 692	41 455	44 860
	545	192	1 121	618	1 862	73 529	77 866
Rahoitusvelat							
<i>Takausvelat</i>	(1 047)	(0)	(62)	(19)	(248)	(6 418)	(7 794)
<i>Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat</i>	(1)	—	—	—	(4)	—	(5)
	(1 048)	(0)	(62)	(19)	(251)	(6 418)	(7 798)
Yhteensä	(503)	192	1 059	599	1 611	67 111	70 068

⁽¹⁾ Lukuun ottamatta elpymis- ja palautumistukivälineen lainoja (NextGenerationEU) ja rahoitusapua.⁽²⁾ Ei sisällä menoennakkoja.

Jos euro olisi vahvistunut 10 prosenttia suhteessa tiettyihin muihin valuuttoihin, vaikutukset olisivat olleet seuraavat:

(miljoonaa euroa)

	2021			
	USD	GBP	PLN	SEK
<i>Taloudellinen tulos</i>	46	(17)	(96)	(54)

Jos euro olisi heikentynyt 10 prosenttia suhteessa kyseisiin valuuttoihin, vaikutukset olisivat olleet seuraavat:

(miljoonaa euroa)

	2021			
	USD	GBP	PLN	SEK
<i>Taloudellinen tulos</i>	(56)	21	118	67

NextGenerationEU-välineeseen ja rahoitusavun myöntämiseen liittyvä otto- ja antolainausoiminta

Rahoitusvarat ja velat ovat tällä hetkellä pelkästään euromääräisiä, joten EU:lla ei ole valuuttariskiä.

Treasury-toiminnot

Neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksella (EU, Euratom) 2016/804, mukaisesti omat varat, jotka jäsenvaltiot maksavat muissa valuutoissa kuin euroina, säilytetään omien varojen pankkitileillä. Varat muunnetaan euroiksi, kun niitä tarvitaan maksujen suorittamiseen. Edellä mainitussa asetuksessa säädetään menettelyistä, joita sovelletaan kyseisten varojen hallinnoinnissa. Joissakin tapauksissa varoja käytetään kyseisen vieraan valuutan määräisten maksujen suorittamiseen ilman muuntamista euroiksi.

Komissio on avannut muiden EU-valuuttojen kuin euron sekä Yhdysvaltain dollarin, Englannin punnan ja Sveitsin frangin määräisiä pankkitilejä liikepankeissa suorittaakseen kyseisten valuuttojen määräisiä maksuja. Näille tileille siirretään lisää varoja sitä mukaa kuin maksuja suoritetaan, ja sen vuoksi ne eivät muodosta valuuttariskiä.

Kun sekalaisia tuloja (muuta tuloja kuin omia varoja) saadaan muussa valuutassa kuin euroina, ne joko siirretään muille saman valuutan määräisille komission tileille, jos varoja tarvitaan maksujen suorittamiseen, tai ne muunnetaan euroiksi ja siirretään muille euromääräisille tileille. Muille kuin euromääräisille ennakkotileille siirretään varoja sen mukaan, miten paljon kulloinkin kyseeseen tulevan valuutan määräisiä varoja arvioidaan lyhyellä aikavälillä tarvittavan maksujen kattamiseksi. Näiden tilien saldoille on asetettu enimmäismäärät.

Sakot

Kaikki sakot määrätään, maksetaan tai katetaan väliaikaisesti euroina, joten ne eivät aiheuta valuuttariskiä, kun ne säilytetään BUFI-rahastossa.

Talousarviotakuut

Talousarviotakuuta laajennetaan pääsääntöisesti euromääräisellä enimmäismäärällä. Jotkin perustana olevat toimet voivat kuitenkin olla muiden valuuttojen määräisiä (Yhdysvaltain dollarin tai muiden paikallisten valuuttojen).

Valuuttariski on yksi huomioon otettavista näkökohdista, kun määritetään rahoituspuskuritarpeita.

Yhteinen vararahasto

Yhteisen vararahaston toimissa käytetään sekä euroja että Yhdysvaltain dollareita. Valuuttariskiä hallitaan tekemällä johdannaispimuksia (valuuttatermiinisopimuksia), joilla suojataan dollarimääräisen sijoitussalkun markkina-arvoa. Suojaamattoman valuuttariskin enimmäismääräksi on vahvistettu 1 prosentti sijoitussalkun kokonaisarvosta viitearvon puitteissa ja vuotuisia strategisia allokaatioita noudattaen. Dollarimääräisten sijoitusten markkina-arvon ylittäessä tai alittaessa 1 prosentin raja-arvon tehdään tasapainottava kauppa (muutoksen suuntainen tai vastainen uusi termiinisopimus), jolla suojattu positio kumotaan tai sitä mukautetaan.

Lainat, jotka ovat siirtyneet EU:lle sen vuoksi, että rahastolta on vaadittu maksua lainansaajan maksulaiminlyöntien vuoksi – ks. liitetieto 2.4.1.2 –, pidetään alkuperäisessä valuutassa, eivätkä ne aiheuta EU:lle valuuttariskiä. EU:lle siirrettyjen lainojen osalta ulkomaanvaluuttojen kurssien vaihteluilta suojaavia toimia ei ole toteutettu, koska lainojen takaisinmaksun aikataulusta ei ole varmuutta.

Valuuttariski 31.12.2020

EU:n rahoitusvälineisiin kohdistuva valuuttariski vuoden lopussa – nettopositio

(miljoonaa euroa)

	31.12.2020						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Muut	Yhteensä
Rahoitusvarat							
Myytavissä olevat rahoitusvarat	593	42	15	14	18 904	20	19 587

(miljoonaa euroa)

	31.12.2020						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Muut	Yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat	(417)	—	—	—	616	—	199
Antolainaus ⁽¹⁾	21	40	—	—	46	9	116
Saamiset ja kerrytettävissä olevat rahamäärät	22	1 208	116	176	72 233	738	74 493
Käteisvarat ja muut rahavarat	115	64	178	367	14 429	1 589	16 742
	334	1 353	310	557	106 228	2 356	111 137
Rahoitusvelat							
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat	—	—	—	—	(1)	(4)	(4)
Muut lyhytaikaiset velat	(3)	(0)	(19)	(1)	(32 366)	(19)	(32 408)
	(3)	(0)	(19)	(1)	(32 367)	(22)	(32 412)
Yhteensä	331	1 353	291	556	73 861	2 333	78 725

⁽¹⁾ Pois lukien rahoitusapua varten myönnetty back-to-back-lainat.

Jos euro olisi vahvistunut 10 prosenttia suhteessa tiettyihin muihin valuuttoihin, vaikutukset olisivat olleet seuraavat:

(miljoonaa euroa)

	2020			
	USD	GBP	DKK	SEK
Taloudellinen tulos	(13)	(119)	(27)	(49)
Nettovarat	(17)	(4)	(1)	(1)

Jos euro olisi heikentynyt 10 prosenttia suhteessa kyseisiin valuuttoihin, vaikutukset olisivat olleet seuraavat:

(miljoonaa euroa)

	2020			
	USD	GBP	DKK	SEK
Taloudellinen tulos	16	146	33	60
Nettovarat	21	5	2	2

6.4 KORKORISKI

Seuraavassa taulukossa kuvataan velkapaperien korkoherkkyyttä olettaen, että korot nousevat tai laskevat 100 peruspistettä (yhden prosenttiyksikön).

(miljoonaa euroa)

	Nousu (+) / lasku (-) peruspisteinä	Taloudellinen tulos
2021: Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	+100	(622)
	-100	660
2020: Myytävissä olevat rahoitusvarat	+100	(479)
	-100	513

Herkkyys tietyn rahamarkkinainstrumenttien ja joukkovelkakirjojen salkun korkotason muutoksille kasvaa sen duraation myötä. Komission hallinnoimien tärkeimpien omaisuussalkkujen duraatio on kuvattu jäljempänä.

NextGenerationEU-välineeseen ja rahoitusavun myöntämiseen liittyvä otto- ja antolainaustoiminta

EU:lla on otto- ja antolainaustoimintansa luonteen vuoksi merkittävät korolliset varat ja velat. Rahoitusapuvälineillä ei NextGenerationEU-välinettä lukuun ottamatta kuitenkaan ole korkoriskiä, koska EU myöntää lainaa samoin ehdoin kuin se on sitä ottanut (back-to-back).

NextGenerationEU-välineessä ei sovelleta tiukkaa back-to-back-lähestymistapaa, joten korkoriski on katettava korkoriskiä lieventävien menettelyjen ja mekanismien avulla. NextGenerationEU-välineen hajautetun rahoitusstrategian taustalla olevan periaatteen mukaan rahoituskustannukset ja kaikki muut välineeseen liittyvät kustannukset kohdennetaan edunsaajille (lainat) ja EU:n talousarvioon (tuki, jota ei makseta takaisin) avoimella tavalla. NextGenerationEU-ohjelmaa ohjaavat täysimääräisen kustannusten kattamisen ja voittoa tavoittelemattoman toiminnan periaatteet. Siksi EU siirtää markkinoilta saamansa rahoituksen eteenpäin kustannustehokkaimmalla ja tasapuolisimmalla tavalla päivittäisten korkolaskelmien perusteella. Näin varmistetaan, että jäsenvaltiot vastaavat kaikista lainasta unionille aiheutuvista kustannuksista.

NextGenerationEU-välineessä on käteisvaroja, joiden avulla on tarkoitus säilyttää määritetty puskuri osana monipuolista rahoitusstrategiaa niin, että samalla vältetään liian suuret saldot. NextGenerationEU-välineen käteisvaroja säilytetään Euroopan keskuspankissa. Keskinäisen sopimuksen perusteella yli 20 miljardin euron käteisvaroihin sovelletaan EKP:n negatiivista talletuskorkoa, joka vuonna 2021 oli -0,5 prosenttia. NextGenerationEU-välineen käteisvaroja säilytetään EKP:ssä.

Treasury-toiminnot

NextGenerationEU-ohjelmaan liittyvää lainanottoa lukuun ottamatta komissio ei ota lainaa toimintamenojensa rahoittamiseen. NextGenerationEU-välineen korkoriskin lisäksi korot lasketaan eri pankkitileillä olevista saldoista. Komissio on tämän vuoksi ottanut käyttöön toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että pankkitileille kertyneet korot (positiiviset tai negatiiviset) vastaavat markkinakorkoja ja niiden mahdollista vaihtelua.

Jäsenvaltioiden valtiokonttoreihin omien varojen vastaanottamista varten avatut tilit ovat korottomia, eikä niistä peritä kuluja. Kansallisissa keskuspankeissa oleville tileille (omat varat ja muut) voidaan maksaa korkoa kunkin laitoksen kanssa sovitujen ehtojen mukaisesti. Kun otetaan huomioon nykyinen negatiivinen korkoympäristö, osa kyseisiin tileihin sovellettavista koroista voi tällä hetkellä olla negatiivisia. Näillä tileillä olevien saldojen minimoimiseksi on käytössä kassanhallintaan liittyvät menettelyt, ja niissä noudatetaan asianmukaisia enimmäismääriä pankkien ehtojen mukaisesti. Omien varojen tilit suojataan negatiivisen koron vaikutuksilta neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 mukaisesti, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksella (EU, Euratom) 2016/804.

Liikepankeissa olevien tilien yliyön-saldoille kertyy korko päivittäin. Korko perustuu muuttuviin markkinakorkoihin, joihin sovelletaan positiivista tai negatiivista sopimusmarginaalia. Liikepankkien toiminnallisille talletuksille maksama korko ei voi laskea alle nollan määritettyyn enimmäismäärään asti.

Sakot

Alustavasti maksetut sakot sijoitetaan rahamarkkinainstrumenttien ja pitkäaikaisten joukkolainojen salkkuun. Salkun duraatio on keskimäärin 1,75 vuotta.

Yhteinen vararahasto

Yhteisen vararahaston varat on sijoitettu salkkuun, jossa olevien rahamarkkinainstrumenttien ja pitkäaikaisten joukkolainojen duraatio on keskimäärin 3,10 vuotta.

Selvitystilassa oleva EHTY

Selvitystilassa olevan EHTYn varat sijoitetaan rahamarkkinainstrumenttien ja pitkäaikaisten joukkolainojen salkkuun. Salkun duraatio on keskimäärin 3,24 vuotta.

6.5 LUOTTORISKI**Luottoriski 31.12.2021****Luottoriskille alttiina oleva enimmäismäärä**

	(miljoonaa euroa)
	31.12.2021
Rahoitusvarat	
Lainat	163 568
Käteisvarat ja muut rahavarat	44 860
Vaihtoon perustuvat saamiset ⁽¹⁾	7 780
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat – velkapaperit	19 326
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat – johdannaiset	828
Myönnetyt takaukset	
Takaussopimukset	55 267
Yhteensä 31.12.2021	291 628

⁽¹⁾ Ei sisällä menoennakkoja.

Lainat: luoton laatu

	(miljoonaa euroa)				
	31.12.2021				
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Ostetut tai alunperin myönnetty luottoriskin johdosta arvotetaan alentuneet lainat	Yhteensä
Luottoluokitus					
Paras ja hyvä luokitus	10 379	—	—	—	10 379
Ylemmän keskitason luokitus	58 991	—	—	—	58 991
Alemman keskitason luokitus	79 672	—	—	—	79 672
Spekulatiiviluokka (ml. maksukyvyttömyys)	8 819	5 965	29	48	14 860
Bruttokirjanpitoarvo	157 861	5 965	29	48	163 903
Miinus tappiota koskeva vähennyserä	(10)	(299)	(26)	—	(336)
Nettokirjanpitoarvo	157 851	5 665	3	48	163 568

Edellä mainitut neljä riskiluokkaa perustuvat pääosin ulkoisten luokituslaitosten luottoluokkiin seuraavasti:

- Paras ja hyvä luokitus: Moody's P-1, Aaa–Aa 3; S&P A-1+, A-1, AAA–AA–; Fitch F1+, F1, AAA–AA– ja vastaavat.
- Ylemmän keskitason luokitus: Moody's P-2, A1–A3; S&P A-2, A+–A–; Fitch F2, A+–A– ja vastaavat.
- Alemman keskitason luokitus: Moody's P-3, Baa1–Baa3, S&P A-3, BBB+–BBB–; Fitch F3, BBB+–BBB– ja vastaavat.
- Spekulatiivinen luokitus: Moody's (muu kuin prime), Ba1–C; S&P B, C, D, BB+–D; Fitch B, C, D, BB+–D ja vastaavat.
- EU käyttää näitä ulkoisten luokituslaitosten luottoluokituksia viitearvoina erityisesti rahoitusvälineitä ja liikepankkeja arvioidessaan. EU voi kuitenkin yksittäistapauksia analysoituaan päättää pitää omaisuuserän tai pankin jossakin edellä mainitussa riskiluokassa, vaikka yksi tai useampi edellä mainituista luokituslaitoksista olisi laskenut vastaavan vastapuolen luottoluokitusta.

Edellä kohdassa "Lainat ja muut saamiset" esitetyt spekulatiivisiksi luokitellut määrät liittyvät pääasiassa lainoihin, jotka komissio on myöntänyt tukena taloudellisissa vaikeuksissa oleville jäsenvaltioille. Kaikki lainat jäsenvaltioille ovat vaiheessa 1. Ostetut tai alun perin myönnetty luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat ovat ESIR-rahastosta ja ulkoisen lainanantovaltuuden ohjelmista siirrettyjä lainoja.

NextGenerationEU-välineeseen ja rahoitusavun myöntämiseen liittyvä otto- ja antolainaustoiminta

Luottoriskiä hallitaan hankkimalla valtion takauksia Euratomin tapauksessa (ks. liitetieto 2.4.1.1).

Jäsenvaltioille SURE-välineestä myönnettävät lainat taataan EU-maiden antamien vapaaehtoisten takausten järjestelmällä, jonka mukaan takaus on 25 prosenttia kyseiseen rahoitusapuun käytettävissä olevasta enimmäismäärästä.

Jos velalliset ovat laiminlyöneet maksuvelvollisuutensa ja on maksettava velkoja, komissio voi käyttää yhteisen vararahaston varoja (kolmansille maille myönnettyjen makrotaloudellisen rahoitusavun ja Euratomin lainojen osalta) ja pyytää jäsenvaltioita noudattamaan omien varojen enimmäismääriä (ks. liitetieto 6.6).

Lainat: arvonalentumistappiovarauksen muutos

(miljoonaa euroa)

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Ostetut tai alun perin myönnetty luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2021	49	6	19	—	73
<i>Siirto vaiheeseen 1</i>	0	—	—	—	0
<i>Siirto vaiheeseen 2</i>	(41)	41	—	—	—
<i>Siirto vaiheeseen 3</i>	(0)	(1)	1	—	(0)
<i>Uudet lainat</i>	4	69	0	—	73
<i>Taseesta poistamiset – takaisinmaksut</i>	(0)	(0)	(0)	—	(0)
<i>Taseesta poistamiset – luottotappiot</i>	—	—	—	—	—
<i>Tappiota koskevan vähennyserän uudelleenarvostus</i>	(1)	185	6	—	189
<i>Muut</i>	(0)	—	0	—	(0)
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2021	10	299	26	—	336

Lainat: vaiheittainen arviointi

Tilinpäätöksen keskeisten laatimisperiaatteiden mukaisesti jaksotettuun hankintamenuun arvostettavien rahoitusvarojen (muut kuin saamiset) arvonalentumisesta johtuva vähennyserä riippuu vaiheesta, johon rahoitusvarat on luokiteltu.

Kohdennus vaiheisiin riippuu pääasiassa vastapuolen luottoluokituksesta. Vaihemalli perustuu luottoriskin suhteelliseen arviointiin, eli EU:lla voi olla saman vastapuolen osalta eri vaiheissa olevia lainoja alullepanoajankohdan luottoriskin mukaan. EU:lla on ainutlaatuinen institutionaalinen asema, ja se myöntää lainaa jäsenvaltioilleen tai vaikeuksissa oleville valtioille. Tämän seurauksena EU soveltaa myös luottoriskin laadullista arviointia, joka perustuu vaikeuksissa olevien lainanottajien taloudellisen tilanteen seurantaan.

Vaihe 1 – ei merkittävää luottoriskin kasvua

Sellaisille vastapuolille, joilla on investointitason luottoluokitus (eli välillä AAA (Aaa) ja BBB– (Baa3) S&P/Fitchin (Moody's) luokitusasteikolla tai vastaavalla ulkoisella tai sisäisellä asteikolla) tilinpäätöspäivänä, myönnettyjen lainojen katsotaan olevan vähäisen luottoriskin lainoja ja näin ollen kuuluvan vaiheeseen 1, paitsi jos niiden takaisinmaksu on yli 30 päivää myöhässä (ks. vaihe 2). Lisäksi kaikki lainat, joiden luottoriski ei ole merkittävästi kasvanut, luokitellaan vaiheeseen 1. Vaiheen 1 rahoitusvarojen arvonalentumisesta johtuva vähennyserä arvostetaan 12 kuukauden odotettavissa olevien luottotappioiden tasolle.

Vaihe 2 – merkittävä luottoriskin kasvu

EU soveltaa määrällisten ja laadullisten arviointien yhdistelmää sen määrittämiseen, onko luottoriski lisääntynyt merkittävästi alullepanon jälkeen ja tehdäänkö siirto vaiheeseen 2.

Kaikki lainat, joiden sopimusperusteiset maksut ovat myöhässä 31–90 päivää, siirretään vaiheeseen 2.

Vastapuolia, joiden luottoluokitus on AAA:n (Aaa) ja BB–:n (Ba3) välillä alkuperäisenä kirjaamispäivänä, koskee seuraava: ellei kyseessä ole vähäinen riski (edellä vaiheessa 1), heikentymistä pidetään merkittävänä, jos alullepanohetken ja tilinpäätöspäivän luokituksen välinen ero on vähintään kolme pykälää.

Vastapuolia, joiden luottoluokitus on B+:n (B1) ja B:n (B2) välillä alkuperäisenä kirjaamispäivänä, koskee seuraava: heikentymistä pidetään merkittävänä, jos alkuperäisen luokituksen ja nykyisen luokituksen välinen ero on yhtä suuri tai suurempi kuin kaksi pykälää.

Vastapuolia, joiden luottoluokitus on B– (B3) tai alempi (CCC:n/Caan vaihteluvälillä), koskee seuraava: heikentymistä pidetään merkittävänä, jos alkuperäisen luokituksen ja nykyisen tilinpäätöspäivän luokituksen välinen ero on yhtä suuri tai suurempi kuin yksi pykälä.

Lainat, joiden alullepano on tapahtunut ennen siirtymistä EU:n tarkistettuun tilinpäätössääntöön nro 11 (eli ennen 1. tammikuuta 2021) ja joiden luottoriskistä ei ole saatavilla tietoja alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ilman kohtuuttomia kustannuksia ja rasitteita, luokitellaan vaiheeseen 2.

Vaiheen 2 lainojen arvonalentumisesta johtuva vähennyserä arvostetaan koko luoton voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden tasolle.

Vaihe 3 – luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat

Lainat luokitellaan vaiheeseen 3, kun niiden takaisinmaksu on 90 päivää myöhässä tai kun lainan alullepanon jälkeen toteutuu yksi tai useampi tapahtuma, jolla on haitallinen vaikutus kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvioituihin tuleviin rahavirtoihin. Laina luokitellaan vaiheeseen 3 esimerkiksi siinä tapauksessa, että

- lainanottajan konkurssi tai muu taloudellinen uudelleenjärjestely tulee todennäköiseksi
- lainanottajalla on ulkoisen luokituslaitoksen julkaisema D-luokitus
- lainanottaja on laiminlyönyt jonkin taloudellisen velvoitteensa EU:ta kohtaan, tai kun kyseessä on rahoitusapuna myönnetty laina, jos lainanottaja on laiminlyönyt maksunsa jollekin muulle ohjelmaa rahoittavalle kansainväliselle järjestölle.

Vaiheen 3 lainojen arvonalentumisesta johtuva vähennyserä arvostetaan koko luoton voimassaoloaikana odotettavissa olevien luottotappioiden tasolle.

Ostetut tai alun perin myönnetyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat

EU:lla on hallussaan myös ostettuja tai alun perin myönnettyjä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita lainoja. Ne ovat laiminlyötyjä taattuja lainoja, joista EU on maksanut takaukseen perustuvan maksuvaatimuksen toteutuskumppanille. Kaikki näiden lainojen oikeudet on siirretty EU:lle. EU kirjaa ne taseeseensa alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon. EU luokittelee ne ostetuiksi tai alun perin myönnetyiksi luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneiksi lainoiksi ja laskee arvonalentumisesta johtuvan vähennyserän koko voimassaoloajalta odotettavissa olevan luottotappion perusteella. EU:n ja toteutuskumppanien välisten asiaa koskevien sopimusten mukaisesti takaisinperintämenettelyt toteutetaan EU:n puolesta.

Lainat: odotettavissa olevien luottotappioiden arvostus

Odotettavissa olevien luottotappioiden arvostus tarkoittaa todennäköisyyspainotettua arviota sopimukseen perustuvien rahavirtojen ja odotettujen rahavirtojen välisestä erotuksesta. EU käyttää tässä arvostuksessa seuraavia luottoriskiparametreja:

- maksukyvyttömyyden todennäköisyys
- tappio-osuus
- maksukyvyttömyystilassa oleva vastuu.

Maksukyvyttömyyden todennäköisyydellä tarkoitetaan sen todennäköisyyttä, että vastapuoli laiminlyö taloudellisen velvoitteensa joko seuraavien 12 kuukauden aikana (käytetään määritettäessä 12 kuukaudelta odotettavissa olevia luottotappioita) tai veloitteen koko jäljellä olevana voimassaoloaikana (käytetään määritettäessä koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia luottotappioita).

Tappio-osuus on prosenttiosuus, joka osoittaa odotettavissa olevan käteisvajeen eli vastuun sen osan, joka odotetaan menetettävän maksukyvyttömyyden jälkeen, kun otetaan huomioon takaisinperinnät ja vakuudet. Arvioidessaan valtionvelkojen tappio-osuuden arvoa EU ottaa huomioon asemansa tosiasiallisena etuoikeutettuna velkojana.

Maksukyvyttömyystilassa olevalla vastuulla tarkoitetaan maksukyvyttömyyden ajankohtana jäljellä olevaa vastuuta (määrää).

Rahoitusvaroihin kuuluvan erän odotettavissa olevana voimassaoloaikana saatavien tai suoritettavien arvioitujen rahavirtojen diskonttaukseen käytetään efektiivistä korkoa.

EU pitää kohtuullisena ja perusteltuna tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota, joka on saatavilla ilman kohtuuttomia kustannuksia ja ponnisteluja, ja mukauttaa mallin parametreja tarvittaessa.

Käteisvarat ja muut rahavarat: luoton laatu

	<i>(miljoonaa euroa)</i>
	31.12.2021
Luottoluokitus	
<i>Paras ja hyvä luokitus</i>	40 716
<i>Ylemmän keskitason luokitus</i>	3 650
<i>Alemman keskitason luokitus</i>	306
<i>Spekulatiivinen luokitus</i>	189
Bruttokirjanpitoarvo	44 860
<i>Miinus tappiota koskeva vähennyserä</i>	—
Nettokirjanpitoarvo	44 860

Treasury-toiminnot

Edellä olevassa taulukossa esitetyt käteisvarojen ja muiden rahavarojen määrät liittyvät pääasiassa komission keskuskassan hoitamiin käteisvaroihin. Pääosaa komission rahavaroista säilytetään omista varoista annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 (sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksella (EU, Euratom) 804/2016) mukaisesti pankkitileillä, jotka jäsenvaltiot ovat avanneet omien varojen maksuosuuksiensa maksamista varten (pääasiassa BKTL, alv ja perinteiset omat varat). Kaikki tällaiset tilit ovat jäsenvaltioiden valtiokonttoreissa tai keskuspankeissa. Näistä laitoksista

aiheutuu komissiolle pienin mahdollinen luottoriski (tai vastapuoliriski), koska vastapuolena on jäsenvaltio. Osa komission rahavaroista on talletettu liikepankkeihin maksujen suorittamista varten. Näitä tilejä täydennetään tarpeen mukaan, ja niitä hallinnoidaan automaattisesti kassanhallintajärjestelmällä. Kullakin tilillä säilytetään vähimmäismäärä varoja, joka vastaa tileiltä keskimäärin päivittäin suoritettavia maksuja. Tämän vuoksi tilien yliyön-saldot ovat koko ajan pieniä (noin 25 tilillä on keskimäärin alle 54 miljoonaa euroa) eikä komissiolle aiheudu juurikaan riskiä. Näitä määriä olisi tarkasteltava suhteessa vuoden 2021 kaikkien pankkitileillä olevien varojen päivittäiseen yhteismäärään, joka oli 1–38 miljardia euroa, ja komission pankkitileiltä vuonna 2021 suoritettujen maksujen kokonaismäärään, joka oli yli 170 miljardia euroa.

Komissioon kohdistuva vastapuoliriski pyritään lisäksi minimoimaan valitsemalla liikepankit erityisohjeiden mukaisesti:

- Liikepankit valitaan aina tarjouskilpailulla. Liikepankin pitkäaikaisen luottoluokituksen on oltava vähintään S&P A– tai vastaava, jotta se voi osallistua tarjouskilpailuun. Tietyissä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa voidaan hyväksyä alhaisempikin luokitus.
- Niiden liikepankkien, joissa komissiolla on tilejä, luottoluokituksia seurataan säännöllisesti.
- EU:n ulkopuolisilla edustustoilla on ennakkotilejä paikallisissa pankeissa, jotka on valittu yksinkertaistetulla tarjouskilpailulla. Luokitusvaatimukset riippuvat paikallisista olosuhteista ja voivat vaihdella huomattavasti maiden välillä. Riskien rajoittamiseksi näiden tilien saldot pidetään niin pieninä kuin operatiiviset tarpeet sallivat. Tileille siirretään varoja säännöllisesti, ja sovellettavia enimmäismääriä tarkistetaan vuosittain.

NextGenerationEU

Rahoitusapuun liittyvissä lainananto- ja lainanottovälineissä ei yleensä säilytetä jäljellä olevia käteisvaroja rahoitusapuun liittyviin lainoihin sovellettavan back-to-back-periaatteen vuoksi. Koska NextGenerationEU-välineessä kuitenkin toteutetaan monipuolista rahoitusstrategiaa, välineessä on käteisvaroja sen varmistamiseksi, että sen pankkitilillä olevat määrät riittävät täyttämään kaikki tulevat maksutarpeet ja säilyttämään määritellyn turvallisuuspuskurin kuitenkin niin, että saldot eivät ole kohtuuttoman suuria. Käteisvarat sijoitetaan pankkitilille EKP:ssä, joten luottoriski on hyvin pieni.

Alustavasti maksetut sakot: talletukset

Pankit, joihin talletetaan alustavasti maksetuista sakoista ennen vuotta 2010 saadut määrät, on valittu tarjouskilpailussa noudattaen riskienhallintapolitiikkaa, jossa määritetään luottoluokitusta koskevat vaatimukset ja varojen määrä, joka voidaan tallettaa suhteessa vastapuolen oman pääoman määrään.

Liikepankeilla, jotka on erikseen valittu alustavasti maksettujen sakkojen tallettamista varten, on pääsäännön mukaan oltava kahdessa luottoluokituslaitoksessa pitkän aikavälin luottoluokituksena vähintään A– (S&P tai vastaava). Erityistoimia sovelletaan silloin, kun kyseisiin ryhmiin kuuluvien pankkien luottoluokitusta alennetaan. Lisäksi kuhunkin pankkiin talletettu määrä on rajoitettu tiettyyn prosenttiosuuteen pankin omista varoista. Tämä osuus vaihtelee pankin luottoluokituksen mukaan. Tällaisten enimmäismäärien laskennassa otetaan huomioon myös kyseisen pankin komission hyväksi antamien vakuuksien määrä. Komissio varmistaa säännöllisesti sen, että pankkeihin tehdyt talletukset täyttävät riskienhallintapolitiikan vaatimukset.

Saamiset: luoton laatu

(miljoonaa euroa)

31.12.2021

	Ei erääntyneet	Erääntyneet	Erääntyneet	Erääntyneet	Erääntyneet	Yhteensä
		0–30 päivää	31–90 päivää	91 päivää – 1 vuosi	> 1 vuosi	
Bruttokirjanpitoarvo	2 785	15	9	578	1 453	4 840

(miljoonaa euroa)

31.12.2021

	Ei erääntyneet	Erääntyneet	Erääntyneet	Erääntyneet	Erääntyneet	Yhteensä
		0–30 päivää	31–90 päivää	91 päivää – 1 vuosi	> 1 vuosi	
Miinus tappiota koskeva vähennyserä	(2)	(1)	(4)	(18)	(147)	(173)
Nettokirjanpitoarvo	2 783	14	5	560	1 305	4 667

Tämän taulukon määrät eivät sisällä menoennakoita ja takaussopimukseen liittyviä saamia, jotka on kirjattu käypään arvoon tulosvaikutteisesti (ks. liitetieto 2.6.2), koska niihin ei sovelleta arvonalentumisvaatimuksia.

Komissio päätti 10. heinäkuuta 2020 ja 8. heinäkuuta 2021 muuttaa saamisten takaisinperintää koskevia sisäisiä sääntöjään velallisiinsa kohdistuvien covid-19-pandemian vaikutusten lieventämiseksi. Päätöksellä pidennettiin väliaikaisesti uusien velkojen takaisinmaksujen erääntymisaikoja ja annettiin mahdollisuus myöntää lisäaikaa maksamatta olleiden velkojen takaisinmaksamiseen.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – velkapaperit: luoton laatu

Yhteinen vararahasto

Yhteisen vararahaston salkun painotettu keskimääräinen luottoluokitus on A– (S&P tai vastaava).

Alustavasti maksetut sakot: BUFI-salkku

Vuodesta 2010 lähtien määrättyistä alustavasti maksetuista sakoista saatujen varojen sijoittamisesta valtionlainoihin aiheutuu komissiolle luottoriski. Suurimmat riskikeskittymät aiheutuvat Espanjasta, jonka osuus sijoitussalkun yhteenlasketusta nimellismäärästä on 10 prosenttia. Viiden suurimman riskin maan (Espanja, Ranska, Italia, Saksa ja Alankomaat) osuus sijoitussalkusta on yhteensä 30 prosenttia. Salkun painotettu keskimääräinen luottoluokitus on A– (S&P tai vastaava).

Saadut rahoitusvakuudet

Näiden takauksien hyväksymiseen sovellettavalla riskienhallintapolitiikalla varmistetaan, että komission luottokannan laatu on hyvä. Poliittikkaan kuuluu tietyn rahoitusalan yhteisön enimmäisluottoriskin määrittäminen yhteisön luottoluokituksen ja sen IFRS-tilinpäätökseen kirjatun pääomatason perusteella. Komissio varmistaa säännöllisesti sen, että avoinna olevat vakuudet täyttävät riskinhallintapolitiikan vaatimukset.

Selvitystilassa oleva EHTY

Omaisuuksien hoitoa koskevilla suuntaviivoilla ja riski- ja sijoitusstrategioissa määritetään tietyt raja-arvot ja rajoitukset, joilla rajoitetaan salkkuun kohdistuvaa luottoriskiä. Se rajoitetaan investointiluokkaan EU:n jäsenvaltioiden riskiä lukuun ottamatta. Salkun painotettu keskimääräinen luottoluokitus on BBB+ (S&P tai vastaava).

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat – johdannaiset: luoton laatu

Johdannaisvarat liittyvät pääasiassa pääomasijoitussalkkujen takauksiin ja valuuttatermiinisopimuksiin. Näin ollen luottoriski rajoittuu vastapuoliriskisiin. Pääomasijoitusten takauksista johtuvat vastuut selvitetään EU:n toteutuskumppanin eli EIP-ryhmän kanssa, jonka luottoluokitus on AAA. Luottoriskiä vähentäviä lisäjärjestelyjä, kuten takauksia, nettoutussopimuksia tai muita vakuuksia, ei toistaiseksi ole otettu käyttöön, koska kaikkien valuuttatermiinisopimusten ainoa vastapuoli on joulukuun 31. päivästä 2021 Banque de France.

Takaussopimukset: luoton laatu

(miljoonaa euroa)

	31.12.2021		
	Vaihe 1	Vaihe 2	Yhteensä
Pitkän aikavälin luokitus			
Paras ja hyvä luokitus	0	1	1
Ylemmän keskitason luokitus	2	—	2
Alemman keskitason luokitus	219	—	219
Spekulatiivinen luokitus	3 964	51 079	55 043
Hallittu kollektiivisesti / ei luokitusta	2	—	2
Yhteensä	4 187	51 080	55 267

Takaussopimukset Tappiota koskevan vähennyserän muutos

(miljoonaa euroa)

	Vaihe 1	Vaihe 2	Yhteensä
Tappiota koskeva vähennyserä 1.1.2021	859	5 143	6 002
Siirto vaiheeseen 2	(494)	494	0
Siirto vaiheeseen 1	—	—	—
Lisäykset	8	623	630
Vakuuden vapautus	(0)	(0)	(0)
Uudelleenarvostus	112	789	900
Tappiota koskeva vähennyserä 31.12.2021	485	7 048	7 533
Takausvelan kirjanpitoarvo 31.12.2021, netto	610	7 183	7 794

Siirrot vaiheesta ja vaiheeseen 1 tai 2 arvostetaan arvonalentumisesta johtuvan vähennyserän alkusaldon mukaan, kun taas vaiheen muutoksesta johtuvat määrien muutokset (eli arvostus 12 kuukauden kuluttua tai koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot) ovat osa uudelleenarvostusta.

Takaussopimukset: vaiheisiin kohdentamisen periaatteet

Takaussopimuksen vaiheisiin kohdentamisessa keskeinen riski-indikaattori on taatun velan luottoluokitus. Vaiheisiin perustuvassa mallissa verrataan alkuperäistä luottoluokitusta tilinpäätöspäivän luottoluokitukseen. Salkun takausten osalta otetaan huomioon takauksen kattaman salkun painotettu keskimääräinen luottoluokitus.

Vaihe 1 – ei merkittävää luottoriskin kasvua

Takaussopimuksilla, joilla on investointitason luottoluokitus (eli välillä AAA (Aaa) ja BBB– (Baa3) S&P/Fitchin (Moody's) luokitusasteikolla tai vastaavalla ulkoisella tai sisäisellä asteikolla) tilinpäätöspäivänä, katsotaan olevan vähäinen luottoriski alkuperäisestä luottoluokituksesta huolimatta, ja niiden katsotaan kuuluvan vaiheeseen 1. Lisäksi kaikki takaussopimukset, joiden luottoriski ei ole merkittävästi kasvanut, luokitellaan vaiheeseen 1. Vaiheen 1 takaussopimusten arvonalentumisesta johtuva vähennyserä arvostetaan 12 kuukaudelta odotettavissa olevien luottotappioiden tasolle.

Vaihe 2 – merkittävä luottoriskin kasvu

Luottoluokituksen heikentymistä pidetään merkittävänä, ja se johtaa takaussopimuksen luokituksen muuttamiseen vaiheeseen 2:

- Sellaisten takausten osalta, joiden luottoluokitus on AAA:n (Aa1) ja BB–:n (Ba3) välillä S&P/Fitchin (Moody's) luokitusasteikolla tai vastaavalla ulkoisella tai sisäisellä luokituksella alkuperäisen kirjaamisen ajankohtana, luokituksen heikentymistä pidetään merkittävänä, jos alkuperäisen luokituksen ja tilinpäätöspäivänä annetun luokituksen välinen ero on yhtä velkainstrumenttia koskevien takausten osalta vähintään kolme pykälää ja velkasalkkua koskevien takausten osalta kaksi pykälää.
- Sellaisten takausten osalta, joiden luottoluokitus on B+:n (B1) ja B:n (B2) välillä alkuperäisen kirjaamisen ajankohtana, luokituksen heikentymistä pidetään merkittävänä, jos alkuperäisen luokituksen ja tilinpäätöspäivänä annetun luokituksen välinen ero on yhtä velkainstrumenttia koskevien takausten osalta vähintään kaksi pykälää ja velkasalkkua koskevien takausten osalta yksi pykälä.
- Sellaisten takausten osalta, joiden luottoluokitus on B– (B3) tai alhaisempi alkuperäisen kirjaamisen ajankohtana, luokituksen heikentymistä pidetään merkittävänä, jos alkuperäisen luokituksen ja tilinpäätöspäivänä annetun luokituksen välinen ero on vähintään yksi pykälä (yksittäinen velka ja salkku).

Jos luottoluokitusta koskevia tietoja ei ole saatavilla mutta odotettavissa olevat vuotuiset maksuvaatimukset on arvioitu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä, myös maksuvaatimusten tosiasiallista tasoa alkuperäiseen suunnitelmaan verrattuna pidetään tarkoituksenmukaisena riski-indikaattorina luottoriskin merkittävän lisääntymisen arvioinnissa.

Edellä mainittujen kriteerien lisäksi EU voi soveltaa luottoriskin merkittävän lisääntymisen laadullista arviointia saatavilla olevien kohtuullisen ja perustellun lisäinformaation perusteella.

Takaussopimukset, jotka on tehty ennen siirtymistä EU:n tarkistettuun tilinpäätössääntöön nro 11 (eli ennen 1. tammikuuta 2021) ja joiden luottoriskistä ei ole saatavilla tietoja alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ilman kohtuuttomia kustannuksia ja ponnisteluja, luokitellaan vaiheeseen 2.

Vaiheen 2 takaussopimusten arvonalentumisesta johtuva vähennyserä arvostetaan koko luoton voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden tasolle.

Luokitus vaiheeseen 3 ja ostetut tai alun perin myönnetyt luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneet lainat eivät koske takaussopimuksia.

Talousarviotakuut

Unioni altistuu luottoriskille pääasiassa takaamiensa toimien kautta. Kun takauksen kattamien toimien luottokelpoisuus heikentyy, maksukyvyttömyystilanteiden todennäköisyys kasvaa ja samalla kasvaa myös sen todennäköisyys, että EU:n takaukseen vedotaan.

Tämän riskin seuraamiseksi ja hallitsemiseksi komissio käyttää mahdollisten tappioiden arvioimiseen luottoriskimallia, jossa hyödynnetään muun muassa toteutuskumppaneiden toimittamia tietoja. Näiden mallien avulla saatuja tuloksia tulkitaan ja yhdistetään asiantuntija-arvioon sellaisen riskinarvioinnin tekemiseksi, joka on johdonmukainen toimen sisällön ja asiaankuuluvien taloudellisten olosuhteiden kanssa.

Luottoriski 31.12.2020**Analyysi niiden rahoitusvarojen ikäjakaumasta, joiden arvo ei ole alentunut**

(miljoonaa euroa)

31.12.2020					
	Yhteensä	Suoritus ei ole viivästynyt eikä arvo alentunut	Suoritus viivästynyt mutta arvo ei alentunut		
			< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta
Lainat	93 309	93 308	0	—	—
Saamiset ja kerrytettävissä olevat rahamäärät	74 493	59 702	505	14 030	257
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	199	199	—	—	—
Yhteensä 31.12.2020	168 001	153 209	505	14 030	257

Luoton laatu niissä rahoitusvaroissa, joihin liittyvä suoritus ei ole viivästynyt ja joiden arvo ei ole alentunut

(miljoonaa euroa)

31.12.2020						
	Myytavissä olevat rahoitusvarat ⁽¹⁾	Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat ⁽²⁾	Lainat	Saamiset ja kerrytettävissä olevat rahamäärät	Käteisvarat	Yhteensä
Vastapuolet, joilla on ulkoinen luotto-luokitus						
Paras ja hyvä luokitus	9 005	199	2 040	52 817	13 896	77 956
Ylemmän keskitason luokitus	3 415	—	35 040	1 535	1 011	41 001
Alemman keskitason luokitus	2 133	—	48 139	1 886	1 651	53 809
Spekulatiivinen luokitus	310	—	7 964	142	165	8 580
	14 862	199	93 182	56 380	16 723	181 347
Vastapuolet, joilla ei ole ulkoista luotto-luokitusta						
Velalliset, joilla ei ole aikaisempia maksulainlyöntöjä	—	—	126	3 318	19	3 463
Velalliset, joilla on aikaisempia maksulainlyöntöjä	—	—	—	4	—	4
	—	—	126	3 322	19	3 466
Yhteensä	14 862	199	93 309	59 702	16 742	184 814

⁽¹⁾ Myytävissä olevat rahoitusvarat (pois lukien sijoitukset rahamarkkinarahastoihin ja oman pääoman ehtoihin rahoitusvälineisiin).⁽²⁾ Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat.

6.6 LIKVIDITEETTIRISKI

Likviditeettiriski 31.12.2021

Analyysi muista kuin johdannaissopimuksiin liittyvistä rahoitusveloista sopimuksen jäljellä olevan voimassaoloajan mukaan

(miljoonaa euroa)

31.12.2021					
	Diskonttaamattomat sopimukseen perustuvat rahavirrat				Kirjanpitoarvo
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä	
Ottolainaus	(23 769)	(45 030)	(180 660)	(249 459)	(236 720)
Muut lyhytaikaiset velat	(46 372)	—	—	(46 372)	(46 372)
Muut	(218)	(830)	(890)	(1 938)	(1 605)
Yhteensä 31.12.2021	(70 358)	(45 860)	(181 550)	(297 769)	(284 697)

Analyysi johdannaissopimuksiin liittyvistä rahoitusveloista sopimuksen jäljellä olevan voimassaoloajan mukaan

(miljoonaa euroa)

31.12.2021					
	Diskonttaamattomat sopimukseen perustuvat rahavirrat				Kirjanpitoarvo
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä	
Johdannaissopimuksiin liittyvät velat	(646)	(5)	—	(651)	
Johdannaissopimuksiin liittyvät saamiset	648	—	—	648	
Nettorahavirta 31.12.2021	2	(5)	—	(3)	(3)

Sellaisten takaussopimusten maturiteettianalyysi, jotka on myönnetty aikaisimpaan ajanjaksoon mennessä, jolloin takaus voitaisiin vaatia maksettavaksi

(miljoonaa euroa)

31.12.2021					
	Takausten enimmäismäärä				Kirjanpitoarvo
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä	
Takaussopimukset	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)
Yhteensä 31.12.2021	(55 381)	(878)	(1)	(56 259)	(7 794)

Lainanotto NextGenerationEU-välinettä ja rahoitusapua varten

Rahoitusapua varten otettujen lainojen takaisinmaksu varmistetaan ensi sijassa kyseisillä lainoilla rahoitetun rahoitusavun oikea-aikaisella takaisinperinnällä ja NextGenerationEU-lainojen oikea-aikaisella takaisinmaksulla. On kuitenkin olemassa lisätakeita, joita voidaan soveltaa maksujen laiminlyöntien tai lainanottajien maksuviivästysten yhteydessä.

Euratomin kolmansille maille antaman makrotaloudellisen rahoitusavun ja myöntämien lainojen osalta yhteisen vararahaston ulkoisten toimien alarahaston takuurahastoon sisältyy likviditeettivaranto. Näin ollen takuurahaston käytettävissä olevia varoja käytettäisiin ensin siihen liittyvien lainojen takaisinmaksuun (mutta vasta sen jälkeen, kun on ensin käytetty Euratomin kolmansien antamat takaukset – ks. liitetieto 6.4). Jos käytettävissä olevat varat eivät minä tahansa ajankohtana riitä todellisten tappioiden kattamiseen, komissio käynnistää toimenpiteitä lisävarojen hankkimiseksi (esimerkiksi käyttämällä tilapäisesti komission käteisvaroja, tilapäisiä siirtoja ja/tai lisämenoja EU:n talousarviosta).

NextGenerationEU-välineen osalta komissio voi myös käyttää aktiivista käteisvarojen hallintaa ja lyhytaikaista lainanottoa EU:n velkojen maksamiseksi, kun taas SURE-välineen osalta komissio voi jälleenrahoittaa unionin puolesta otettuja lainoja.

Komissio voi kaikkien rahoitusapua varten otettujen lainojen sekä kaikkien NextGenerationEU-lainojen osalta käyttää EU:n velkojen maksamiseen varoja käytettävissä olevan omien varojen liikkumavaran puitteissa. Omia varoja koskevassa lainsäädännössä vahvistetaan vuotuisten maksumäärärahojen kattamiseksi käytettävissä olevien omien varojen enimmäismääräksi 1,40 prosenttia jäsenvaltioiden BKT:stä ja lisäksi väliaikaiseksi lisäykseksi 0,6 prosenttiyksikköä NextGenerationEU-välineen osalta. Vuoden 2021 talousarvioon sisältyi omia varoja menojen rahoittamiseksi yhteensä 1,12 prosenttia BKT:stä. Tämä tarkoittaa sitä, että 31. joulukuuta 2021 sen vastuiden kattamiseen oli käytettävissä 0,88 prosentin liikkumavara. Tätä varten EU:lla on oikeus kääntyä jäsenvaltioiden puoleen varmistaakseen, että se pystyy täyttämään oikeudelliset velvoitteensa velkojiaan kohtaan.

Jäsenvaltioille SURE-välineestä myönnettävät lainat taataan EU-maiden antamien vapaaehtoisten takausten järjestelmällä, jonka mukaan takaus on 25 prosenttia kyseiseen rahoitusapuun käytettävissä olevasta enimmäismäärästä. Ennen jäsenvaltioiden antamiin takauksiin kohdistuvien maksuvaatimusten esittämistä komission odotetaan tutkivan mahdollisuutta käyttää omien varojen enimmäismäärän mukaisten maksumäärärahojen liikkumavaraa siltä osin, kuin komissio pitää sitä kestäväenä, ottaen huomioon muun muassa unionin ehdolliset kokonaisvelat ja unionin yleisen talousarvion kestävyys. Tällainen tarkastelu ei saa vaikuttaa annettujen takausten peruuttamattomaan, ehdottomaan ja vaadittaessa maksettavaan (on-demand) luonteeseen.

Treasury-toiminnot

EU:n budjettiperiaatteilla varmistetaan se, että rahavaroista pystytään koko vuoden ajan suorittamaan kaikki maksut. Käytännössä jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien kokonaismäärä ja sekalaiset tulot vastaavat varainhoitovuoden maksumäärärahoja. Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet saadaan 12 kuukausittaisena suorituksena vuoden mittaan ja hyväksytyt talousarvion perusteella, mutta maksuihin vaikuttavat operatiiviset tarpeet. Lisäksi neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 (omien varojen käyttöön asettamisesta annettu asetus sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksella (EU, Euratom) 2016/804) mukaan jäsenvaltioiden rahoitusosuudet, jotka liittyvät tiettyinä kuukautena (n) hyväksytyihin lisätalousarvioihin, ovat käytettävissä vasta kuukauden n + 1 ensimmäisenä työpäivänä (jos lisätalousarvio hyväksytään ennen kuukauden 16. päivää) tai kuukauden n + 2 ensimmäisenä työpäivänä (jos lisätalousarvio hyväksytään kuukauden 16. päivän jälkeen). Vastaavat maksumäärärahat sen sijaan ovat käytettävissä välittömästi.

Jotta voitaisiin varmistaa, että käytettävissä olevat rahavarat riittävät joka kuukausi maksujen suorittamiseen, tarvittavien rahavarojen määrästä laaditaan säännöllisesti ennusteita. Jäsenvaltioita voidaan myös pyytää maksamaan etukäteen omiin varoihin kuuluvia rahoitusosuuksiaan tiettyyn enimmäismäärään saakka, jos tietyt edellytykset täyttyvät, tai niiltä voidaan pyytää etukäteen lisärahoitusta neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 mukaisesti, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksella (EU, Euratom) 2016/804. Operatiiviset tarpeet ja yleiset budjetirajoitukset ovat viime vuosina johtaneet siihen, että maksujen rytmä on valvottava tiiviimmin vuoden aikana. Lisäksi komission päivittäisessä kassanhallinnassa käytetään automatisoituja kassanhallintavälineitä, joilla varmistetaan, että komission jokaisella pankkitilillä on joka päivä riittävästi varoja.

Sakot

BUFI-rahastoa, johon alustavasti maksetut sakot sijoitetaan, hallinnoitaessa noudatetaan periaatetta, jonka mukaan omaisuserillä on oltava vastattaviksi tulevien sitoumusten täyttämiseksi riittävä likvidiys ja siirrettävyys. Salkussa on pääasiassa hyvin likvidejä arvopapereita, jotka voidaan myydä lyhytaikaisten käteistarpeiden täyttämiseksi. Lisäksi 12 kuukauden kuluessa erääntyvien käteisvarojen, muiden rahavarojen ja arvopaperien osuus on yli 50 prosenttia.

Talousarviotakuut

Takauksen maturiteettianalyysi esitetään varovaisen lähestymistavan mukaisesti. Siinä takauksen enimmäismäärä kohdennetaan aikaisimmalle ajanjaksolle, jolloin takaus voitaisiin vaatia maksettavaksi. Koska suurin osa EU:n takauksista on vaadittaessa maksettavia, merkittävä määrä kohdennetaan ensimmäiselle aikavälille. On kuitenkin epätodennäköistä, että EU:ta vaaditaan maksamaan kaikkien takuiden nojalla koko määrä ensimmäisellä kaudella. Lisäksi määrä, jonka EU odottaa

menettävänsä, on usein pienempi kuin takauksen enimmäismäärä, ja siksi likviditeettiriskin määrää on tarkasteltava yhdessä takausten kirjanpitoarvon kanssa.

Ehdollisten vastuiden riskienhallintakehyksen keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että velvoitteet voidaan milloin tahansa täyttää EU:n talousarviosta häiritsemättä sen tavanomaista toteuttamista. Tämä tarkoittaa myös talousarviotakuisiin liittyvän likviditeettiriskin lieventämistä eli riskiä siitä, että unionilla ei olisi riittävästi varoja täyttää ajoissa kaikkia takaukseen liittyviä maksuvelvoitteitaan (mikä saattaisi johtaa esimerkiksi muiden menojen syrjäyttämiseen ja maksujen lykkäämiseen seuraaville varainhoitovuosille).

Tältä osin kutakin talousarviotakuuta tuetaan yhteiseen vararahastoon maksetulla riittävällä rahoituksella, jotta varmistetaan, että likviditeettiä on aina riittävästi takaukseen perustuvien maksuvaatimusten maksamiseen ajallaan.

EU seuraa säännöllisesti kunkin talousarviotakuuohjelman rahoitusasteen riittävyttä ja ilmoittaa ⁽³⁶⁾ vuosittain arvioissaan, ovatko kyseiset määrät riittäviä kattamaan riskin määritellyllä varmuudella seuraavien viiden vuoden aikana.

Lisäksi käytössä on ylimääräisiä suojamenettelyjä (väliaikaiset siirrot yhteisen vararahaston alarahastojen välillä ja keskusvararahaston likviditeetin käyttö), joilla varmistetaan riittävä likviditeetti.

Yhteinen vararahasto

Yhteistä vararahastoa hallinnoitaessa noudatetaan periaatetta, jonka mukaan omaisuuserillä on oltava vastattaviksi tulevien sitoumusten täyttämiseksi riittävä likvidiys ja siirrettävyys. Salkussa on hyvin likvidejä omaisuuseriä, jotka voidaan tarvittaessa myydä lyhytaikaisten käteistarpeiden täyttämiseksi. Lisäksi 12 kuukauden kuluessa erääntyvien käteisvarojen, muiden rahavarojen ja arvopaperien osuus on 26 prosenttia.

Johdannaissopimusten selvitys tapahtuu bruttoselvityksenä niiden sopimusperusteisen maturiteetin mukaisesti. Velvoitteet täytetään dollarimääräisten omaisuuserien myynnillä ja/tai vaihtosopimuksella, jolloin voi syntyä yhteisöstä poistuvaa kassavirtaa valuuttakurssierojen vuoksi. Vakuusvaatimuksiin liittyvää maksuvalmiuden hallintaa ei tarvita, koska nykyinen suojauksen vastapuoli on suostunut toimimaan komission kanssa ilman vakuusvaatimuksia tai vakuuksien muutospyyntöjä.

Likviditeettiriski 31.12.2020

Analyyysi rahoitusvastuista sopimuksen jäljellä olevan voimassaoloajan mukaan

(miljoonaa euroa)

31.12.2020				
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Ottolainaus	(10 410)	(20 230)	(62 553)	(93 192)
Muut lyhytaikaiset velat	(32 408)	—	—	(32 408)
Takausvelat	(90)	—	—	(90)
Muut rahoitusvelat	(149)	(665)	(947)	(1 761)
Yhteensä 31.12.2020	(43 057)	(20 895)	(63 500)	(127 451)

⁽³⁶⁾ Esimerkiksi talousarvioesitykseen liitettyssä valmisteluasiakirjassa XI talousarviotakuiden ja yhteisen vararahaston täytäntöönpanosta sekä talousarviotakuista ja rahoitusavusta johtuvien ehdollisten velkojen kestävyuden arvioinnista varainhoitoasetuksen 41 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvälineet

(miljoonaa euroa)

31.12.2020				
	< 1 vuosi	1–5 vuotta	> 5 vuotta	Yhteensä
Johdannaisopimuksiin liittyvät velat	(417)	(4)	(1)	(421)
Johdannaisopimuksiin liittyvät saamiset	423	—	—	423
Nettorahavirta 31.12.2020	5	(4)	(1)	1

6.7 MUUT HINTARISKIT

EU:lla on 31. joulukuuta 2021 muita hintariskejä (osakeriskejä), jotka johtuvat noteeraamattomista pääomasijoituksista (kuten riskipääomarahastoista ja muista sijoitusrahastoista), rahamarkkinarahastoista (kuten EIP:n yhtenäisestä rahastosta) ja sijoituksista yhdistettyihin salkkuihin (ks. liitetieto 2.4.2.1) sekä takauksista, jotka kattavat noteeraamattomat oman pääoman ehtoiset ja oman pääoman luonteiset sijoitukset, joita käsitellään johdannaisina tulosvaikutteisesti käypään arvoon (ks. liitetieto 2.4.2.2).

Osakkeiden hintariski on riski siitä, että osakesijoitusten käypä arvo muuttuu osakehintojen ja/tai taattuun osakesijoitusten arvon vaihtelujen seurauksena. Edellä mainittujen instrumenttien 10 prosentin arvonlisyksen tai -vähennyksen vaikutus yli- tai alijäämään olisi seuraava:

	(miljoonaa euroa)	
	10 %	(10) %
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	238	(238)
Rahamarkkinarahastot ja sijoitukset yhdistettyihin salkkuihin	251	(251)
Pääomasijoitusten takaukset ⁽¹⁾	415	(415)
Yhteensä 31.12.2021	905	(905)

⁽¹⁾ Pääomasijoitusten takausten riski perustuu takauksen kattamaan nimellismäärään.

EU sijoittaa noteeraamattomiin omaisuususeriin, joiden arvot eivät ole julkisesti saatavilla, tai takaa niitä. Useimmat näistä rahoitusvälineistä ovat valtuutettujen yhteisöjen toteuttamia. Nämä yhteisöt ovat alan asiantuntijoita ja arvioivat ja valvovat näitä varoja säännöllisesti.

7. LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT TIEDOT**7.1 LÄHIPIIRI**

EU:n lähipiiriin kuuluvat EU:n konsolidoidut yhteisöt ja kyseisten yhteisöjen johtoon kuuluvat avainhenkilöt. Näiden yhteisöjen väliset transaktiot ovat osa EU:n normaalia toimintaa. Tämän vuoksi EU:n tilinpäätössääntöihin ei sisälly kyseisiä transaktioita koskevia erityisiä tiedonantovaatimuksia.

7.2 JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN ETUDET

EU:n johtoon kuuluviin avainhenkilöihin liittyvien lähipiiriä koskevien tietojen esittämiseksi kyseiset henkilöt on jaettu seuraaviin viiteen ryhmään:

Ryhmä 1: Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja, komission puheenjohtaja ja Euroopan unionin tuomioistuimen presidentti.

Ryhmä 2: komission varapuheenjohtaja, Euroopan unionin ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja ja muut komission varapuheenjohtajat.

Ryhmä 3: neuvoston pääsihteeri, komission jäsenet, unionin tuomioistuimen tuomarit ja julkisasiamiehet, unionin yleisen tuomioistuimen presidentti ja jäsenet, Euroopan oikeusasiamies ja Euroopan tietosuojavaltuutettu.

Ryhmä 4: tilintarkastustuomioistuimen presidentti ja jäsenet.

Ryhmä 5: Euroopan unionin toimielinten ja erillisvirastojen korkeimmat virkamiehet.

Tiivistelmä ylimmän johdon etuuksista esitetään seuraavassa taulukossa – lisätietoja löytyy myös Europa-sivustolla julkaistuista henkilöstösäännöistä. Henkilöstösäännöt ovat virallinen asiakirja, jossa esitetään kaikkien EU:n virkamiesten oikeudet ja velvollisuudet. Johtoon kuuluvat avainhenkilöt eivät ole saaneet EU:lta edullisin ehdoin myönnettäviä lainoja.

JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUKSET

(euroa)					
Etuus työntekijää kohti	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4	Ryhmä 5
Peruspalkka (kuukausipalkka)	29 205,17	26 453,96 – 27 512,13	21 163,17 – 23 808,57	22 856,23 – 24 337,65	13 456,68 – 21 163,17
Asuinpaikkakorvaus/Ulkomaankorvaus	15 %	15 %	15 %	15 %	0–4 % – 16 %
Perhelisät:					
Kotitalouslisä (% palkasta)	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44	2 % + 196,44
Huollettavana oleva lapsi	429,24	429,24	429,24	429,24	429,24
Alle kouluikäinen	104,86	104,86	104,86	104,86	104,86
Kouluikäinen	291,24	291,24	291,24	291,24	291,24
Koulutus työpaikan sijaintipaikan ulkopuolella	582,48	582,48	582,48	582,48	582,48
Oikeuden puheenjohtajan korvaus	—	—	668,22	—	—
Edustuslisä	1 582,67	1 017,17	668,22	—	—
Vuotuinen matkakulukorvaus	—	—	—	—	Korvataan
Siirrot palkasta jäsenvaltioihin:					
Koulutuslisä ⁽¹⁾	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
% palkasta ⁽¹⁾	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% palkasta ilman korjauserrointa	Enintään 25 %	Enintään 25 %	Enintään 25 %	Enintään 25 %	Enintään 25 %
Edustuskulut	Korvataan	Korvataan	Korvataan	—	—
Palvelukseen astuminen:					
Asettautumiskorvaus	58 410,36	52 907,93 – 55 024,27	42 326,35 – 47 617,14	45 712,46 – 48 675,31	Korvataan
(Ryhmät 1–4: kahden kuukauden peruspalkka)					
Perheen matkakulut	Korvataan	Korvataan	Korvataan	Korvataan	Korvataan
Muuttokulut	Korvataan	Korvataan	Korvataan	Korvataan	Korvataan
Palvelussuhteen päättyminen:					
Uudelleenasettautumiskorvaus	29 205,17	26 453,96 – 27 512,13	21 163,17 – 23 808,57	22 856,23 – 24 337,65	Korvataan
(Ryhmät 1–4: yhden kuukauden peruspalkka)					

(euroa)

Etuus työntekijää kohti	Ryhmä 1	Ryhmä 2	Ryhmä 3	Ryhmä 4	Ryhmä 5
Perheen matkakulut	Korvataan	Korvataan	Korvataan	Korvataan	Korvataan
Muuttokulut	Korvataan	Korvataan	Korvataan	Korvataan	Korvataan
Siirtymäjakso (% palkasta) ⁽¹⁾	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	40 % – 65 %	—
Sairausvakuutus	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Eläke (% palkasta, ennen veroja)	Enintään 70 %	Enintään 70 %	Enintään 70 %	Enintään 70 %	Enintään 70 %
Vähennykset:					
Yhteisön vero	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %	8 % – 45 %
Sairausvakuutusmaksu (% palkasta)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Erityismaksu	7 %	7 %	7 %	7 %	6-7 %
Eläkemaksu	—	—	—	—	10,1 %
Henkilöiden lukumäärä 31.12.2021	3	8	93	27	118

⁽¹⁾ Sovelletaan korjauskerrointa.⁽²⁾ Maksetaan palvelussuhteen päättymisen jälkeisten kolmen ensimmäisen vuoden aikana.

8. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Jäljempänä esitettyjä tietoja lukuun ottamatta komission tilinpitäjän tietoon ei tilinpäätöksen allekirjoittamispäivään mennessä ollut tullut sellaisia olennaisia tapahtumia, jotka olisi ilmoitettava erikseen tässä kohdassa. Tilinpäätös ja sen liitetiedot on laadittu tuoreimpien käytettävissä olevien tietojen perusteella, ja edellä esitetyt tiedot perustuvat tällaisiin tietoihin.

Ukraina

Helmikuussa 2022 alkanutta Ukrainan sotaa pidetään tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia koskevan EU:n tilinpäätös-säännön nro 19 mukaisesti tapahtumana, joka ei vaadi oikaisuja, joten mitään tilinpäätöksen määriä joulukuun 31. päivästä 2021 ei tarvitse oikaista. Kuten liitetiedossa 2.4 todetaan, EU:lla on makrotaloudellisen rahoitusavun ja Euratomin ohjelmien nojalla Ukrainalle myönnettyjä maksamatta olevia lainoja (jotka on rahoitettu ottolainauksella, ks. liitetieto 2.11) 4,7 miljardia euroa (nimellisarvo) 31. joulukuuta 2021.

Euroopan parlamentin ja neuvoston 24. helmikuuta 2022 antaman päätöksen (EU) 2022/313 perusteella komissio myönsi Ukrainalle makrotaloudellisen rahoitusapuohjelman puitteissa lainoina vielä 1,2 miljardia euroa. Summasta 600 miljoonaa euroa on maksettu maaliskuussa ja 600 miljoonaa euroa toukokuussa 2022.

Lisäksi EIP oli myöntänyt ulkoisen lainanantovaltuutensa nojalla Ukrainalle lainoja, joiden arvo on 2,1 miljardia euroa (maksamatta ollut pääoma maksettiin 31. joulukuuta 2021) ja joille on myönnetty takaus EU:n talousarviosta – ks. liitetieto 4.1. Kyseiset määrät on arvioitu vuoden lopun eikä tämän tilinpäätöksen laatimisajankohdan tilanteen perusteella.

Ukrainan sodan taloudellisia vaikutuksia EU:n talouteen ei voida luotettavasti arvioida tämän tilinpäätöksen laatimisajankohtana vallinneiden tosiseikkojen ja olosuhteiden, erityisesti kehittyvän tilanteen, perusteella.

9. KONSOLIDOINNIN LAAJUUS

A. EUROOPAN UNIONIN MÄÄRÄYSVALLASSA OLEVAT YHTEISÖT (55)

1. Toimielimet ja neuvoa-antavat elimet (11)

Euroopan parlamentti

Eurooppa-neuvosto

Euroopan komissio

Euroopan tilintarkastustuomioistuin
Euroopan unionin tuomioistuin
Euroopan ulkosuhdehallinto
Euroopan tietosuojavaltuutettu
Euroopan talous- ja sosiaalikomitea
Euroopan oikeusasiamies
Euroopan alueiden komitea
Euroopan unionin neuvosto

2. EU:n virastot (42)

2.1. Toimeenpanovirastot (7)

Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto (EACEA)
Kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanovirasto (CHAFEA) (31. maaliskuuta 2021 asti)
Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto (HADEA) (1. huhtikuuta 2021 alkaen)
Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto (REA)
Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioden toimeenpanovirasto (EISMEA)
Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto (ERCEA)
Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto (CINEA)

2.2. Erillisvirastot (35)

Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA)
Euroopan lääkevirasto (EMA)
Euroopan kemikaalivirasto (ECHA)
Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE)
Euroopan ympäristökeskus (EEA)
Euroopan pankkiviranomainen (EPV)
Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto (EASO)
Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto (ENISA)
Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto (CEPOL)
Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto (EUSPA)
Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto (Eurojust)
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA)
Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus (ECDC)
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus (Cedefop)
Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER)
BERECin tukivirasto
Euroopan raja- ja merivartiovirasto (Frontex)
Euroopan työviranomaisen (ELA) (26. toukokuuta 2021 alkaen)
Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA)
Euroopan unionin rautatievirasto (ERA)

Yhteisön kasvilajikevirasto (CPVO)

Euroopan kalastuksenvalvontavirasto (EFCA)

Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO)

Euroopan lentoturvallisuusvirasto (EASA)

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA)

Euroopan koulutussäätiö (ETF)

Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö (Eurofound)

Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus (EMCDDA)

Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto (Europol)

Euroopan unionin perusoikeusvirasto (FRA)

Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen (EIOPA)

Euroopan unionin elinten käännöskeskus (CdT)

Fusion for Energy -yhteisyrittäjä (eurooppalainen yhteisyrittäjä ITERiä ja fuusioenergian kehittämistä varten)

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto (eu-LISA)

Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO) (24. kesäkuuta 2021 alkaen)

3. Muut määräysvallassa olevat yhteisöt (2)

Euroopan hiili- ja teräsyhteisö (EHTY, selvitystilassa)

Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT)

B. OSAKKUUSYRITYKSET (1)

Euroopan investointirahasto (EIR)

VÄHÄMERKITYKSISET YHTEISÖT

Jäljempänä lueteltuja yhteisöjä ei ole käsitelty pääomaosuusmenetelmää soveltaen EU:n vuoden 2021 konsolidoidussa tilinpäätöksessä, koska niiden merkityksen katsotaan olevan vähäinen.

VÄHÄMERKITYKSISET YHTEISÖT (8)

Euroopan kiertotaloutta ja biopohjaisia ratkaisuja edistävä yhteisyrittäjä (CBE JU) (teollisuudenalojen yhteisyrittäjien yleisseuraannon saaja)

Puhtaan ilmailun yhteisyrittäjä (CAJU) (Clean Sky 2 -yhteisyrittäjien yleisseuraannon saaja)

Puhtaan vedyn yhteisyrittäjä (Clean H2 JU) (toisen polttonenno- ja vety-yhteisyrittäjien yleisseuraannon saaja)

Euroopan rautatiet -yhteisyrittäjä (EU-RAIL JU) (Shift2Rail-yhteisyrittäjien yleisseuraannon saaja)

Innovatiivisen terveydenhuollon aloitteen yhteisyrittäjä (IHI JU) (IMI 2 -yhteisyrittäjien yleisseuraannon saaja)

Keskeiset digitaali- ja teknologiat -yhteisyrittäjä (KDT JU) (ECSEL-yhteisyrittäjien yleisseuraannon saaja)

Yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan ilmaluokituksen hallinnan kolmannen tutkimushankkeen yhteisyrittäjä (SESAR 3 JU) (SESAR-yhteisyrittäjien yleisseuraannon saaja)

Euroopan suurteholaskennan yhteisyrittäjä (EuroHPC)

Edellä mainittujen yhteisöjen tilinpäätökset ovat julkisesti saatavilla niiden verkkosivuilla.

TALOUSARVION TOTEUTTAMISKERTOMUS JA LIITETIEDOT ⁽³⁷⁾

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
1. EU:N TALOUSARVION TOTEUTUMA	148
2. BUDJETOITUJEN JA TOTEUTUNEIDEN MÄÄRIEN VERTAILUTAULUKOT	149
3. TALOUSARVION TOTEUTTAMISKERTOMUKSEN LIITETIEDOT	153
3.1 EU:N TALOUSARVIOKEHYS	153
3.2 MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS 2021–2027	153
3.3 MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN YKSITYISKOHTAISET ALAOTSIKOT (OHJELMAT)	155
3.4 NextGenerationEU	155
3.5 VUOTUINEN TALOUSARVIO	156
3.6 TULOT	157
3.7 VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLISEN TULOKSEN JA TALOUSARVION TÄSMÄYTYS	158
4. VUODEN 2021 TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN	160
5. EU:N TALOUSARVION TULOJEN TOTEUTUMINEN	161
5.1 YHTEENVETO TALOUSARVION TULOTOTEUTUMASTA	161
6. EU:N TALOUSARVION MENOJEN TOTEUTUMINEN	162
6.1 MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN JAKAUTUMINEN JA MUUTOKSET RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN	162
6.2 MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN	163
6.3 MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN	164
6.4 MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUJUSTEN MUUTOKSET MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN	165
6.5 MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUJUSTEN JAKAUTUMINEN ALKUPERÄVUODEN MUKAAN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN	166
6.6 MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUJUSTEN JAKAUTUMINEN MÄÄRÄRAHATYYPIN MUKAAN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN	167
6.7 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN JAKAUTUMINEN JA MUUTOKSET	168
6.8 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN	178
6.9 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN	188
6.10 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUJUSTEN MUUTOKSET	198
6.11 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUJUSTEN JAKAUTUMINEN ALKUPERÄVUODEN MUKAAN	207
6.12 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUJUSTEN JAKAUTUMINEN MAKSUMÄÄRÄRAHATYYPIN MUKAAN	213
7. TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN TOIMIELIMITTÄIN	222
7.1 TALOUSARVION TULOJEN TOTEUTUMINEN	222

⁽³⁷⁾ On huomattava, että osa taloudellisia tietoja sisältävien taulukoiden luvuista ei näytä täsmävän, koska numerotiedot on pyöristetty miljooniin euroihin.

	Sivu
7.2 MAKSUSITOUMUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN	224
7.3 MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN	225
8. ERILLISVIRASTOJEN TALOUSARVIOIDEN TOTEUTTAMINEN	226
8.1 TALOUSARVION TULOT	226
8.2 MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHAT VIRASTOITTAIN	228

1. EU:N TALOUSARVION TOTEUTUMA

Liitetieto	(miljoonaa euroa)	
	2021	2020
a Varainhoitovuoden tulot	239 596	174 306
b Maksut varainhoitovuoden talousarviomäärärahoista	(226 175)	(171 721)
c Varainhoitovuodelle n + 1 siirretyt maksumäärärahat	(4 244)	(2 086)
d Varainhoitovuodelta n – 1 siirretyt käyttämättä jääneet maksumäärärahat, jotka on peruutettu	265	78
e Käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen muutokset (B) – (A)	(6 338)	1 398
<i>Käyttämättömät maksumäärärahat kuluvan varainhoitovuoden lopussa (B)</i>	14 032	7 694
<i>Käyttämättömät maksumäärärahat edellisen varainhoitovuoden lopussa (B)</i>	7 694	9 092
f Valuuttakurssierot varainhoitovuonna	126	(207)
Talousarvion toteutuma	3 230	1 768

Talousarvion toteutuma palautetaan jäsenvaltioille vähentämällä se vuoden 2021 maksuosuuksista. Toteutuma lasketaan Euroopan unionin omien varojen järjestelmää koskevista täytäntöönpanotoimenpiteistä annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 608/2014⁽³⁸⁾ 1 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Lisätietoja asiasta esitetään kohdassa 1.5 ”Talousarvion toteutuman laskeminen”.

- a) Varainhoitovuoden tulot: taulukko 5.1 ”Yhteenveto talousarvion tulototeutumasta”, sarake 8 ”Tuotot yhteensä”.
- b) Maksut varainhoitovuoden talousarviomäärärahoista: taulukko 6.3 ”Maksumäärärahojen toteutuminen monivuotisen rahoituskehysten otsakkeittain”, sarake 2 ”Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista” ja sarake 4 ”Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista”.
- c) Varainhoitovuodelle n + 1 siirretyt maksumäärärahat: taulukko 6.3 ”Maksumäärärahojen toteutuminen monivuotisen rahoituskehysten otsakkeittain”, sarake 7 ”Automaattisesti siirtyneet” ja sarake 8 ”Päätöksellä siirretyt”.
- d) Varainhoitovuodelta n – 1 siirretyt käyttämättä jääneet maksumäärärahat, jotka on peruutettu: kohdassa otetaan huomioon siirrettyjen maksumäärärahojen (automaattisesti siirtyneet ja päätöksellä siirretyt) määrä edellisen vuoden lopussa ja kuluvan vuoden ”edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyistä määrärahoista suoritettut maksut”, kuten taulukon 6.3 ”Maksumäärärahojen toteutuminen monivuotisen rahoituskehysten otsakkeittain” sarakkeessa 3.
- e) Käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen muutokset vuoden lopussa: vähennetään käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin perustuvien määrärahojen edellisen vuoden lopun määrästä (plus) käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin perustuvien määrärahojen määrä kuluvan vuoden lopussa (kuten taulukon 6.3 ”Maksumäärärahojen toteutuminen monivuotisen rahoituskehysten otsakkeittain” sarakkeessa 9; miinus). Erotuksen avulla saadaan selville käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen nettomuutos kuluvana varainhoitovuonna.
- f) Valuuttakurssierot sisältävät realisoituneet ja realisoitumattomat valuuttakurssierot.

⁽³⁸⁾ Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 608/2014, annettu 26 päivänä toukokuuta 2014, Euroopan unionin omien varojen järjestelmää koskevista täytäntöönpanotoimenpiteistä (EUVL L 168, 7.6.2014, s. 29).

2. BUDJETOITUJEN JA TOTEUTUNEIDEN MÄÄRIEN VERTAILUTAULUKOT

Talousarvion tulot

(miljoonaa euroa)

	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Vahvistetut saamiset	Tulot
1 Omat varat	156 867	156 993	160 869	158 632
11 – Sokerimaksut	0	0	1	1
12 – Tullimaksut	17 606	17 348	21 274	19 037
13 – Arvonlisävero	17 967	17 941	17 934	17 934
14 – BKTL-varat	121 294	115 858	115 819	115 819
16 – Tietyille jäsenvaltioille myönnetty BKTL-maksu- suuden vähennys	0	—	11	11
17 – Muovipakkausjäte	0	5 847	5 831	5 831
2 Käytettävissä olevat ylijäämät	0	1 769	1 779	1 772
3 Hallinnosta saatavat tulot	1 726	1 726	2 306	2 230
4 Rahoitustuotot, viivästyskorot ja sakot	119	515	18 494	1 633
5 Talousarviotakuu ja lainanotto- ja lainanantotoi- menpiteet	0	0	55 501	55 501
6 Unionin politiikkoihin liittyvät tulot, maksut ja palautukset	7 348	7 008	26 114	19 827
Yhteensä	166 060	168 011	265 063	239 596
josta NextGenerationEU	—	—	55 501	55 501

Talousarviomenot: sitoumukset monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeittain

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehityksen otsake	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset
1 Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	20 817	20 817	34 960	25 683
2 Koheesio, palautumiskyky ja arvot	52 862	53 219	452 326	151 947
2 a. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	48 191	48 191	106 413	48 468
2 b. Palautumiskyky ja arvot	4 671	5 029	345 913	103 479
3 Luonnonvarat ja ympäristö	58 569	58 574	79 377	59 723
josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	40 368	40 371	41 518	40 818
4 Muuttoliike ja rajaturvallisuus	2 279	2 303	2 368	1 644
5 Turvallisuus ja puolustus	1 709	1 706	1 741	1 625
6 Naapurialueet ja muu maailma	16 097	17 031	17 474	15 372
7 EU:n yleinen hallinto	10 448	10 443	11 404	10 930
josta: toimielinten hallintomenot	4 313	4 307	4 879	4 590
O Monivuotisen rahoituskehityksen ulkopuoliset	—	—	3 922	199
S Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	1 471	2 739	2 759	1 223
Yhteensä	164 251	166 833	606 331	268 345
josta NextGenerationEU	—	—	421 070	143 525

Talousarviomenot: maksut monivuotisen rahoituskehityksen otsakeittain

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehityksen otsake	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritettut maksut
1 Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	17 192	16 670	22 478	18 532
2 Koheesio, palautumiskyky ja arvot	66 154	67 614	131 414	126 454
2 a. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	61 868	63 855	79 628	75 591
2 b. Palautumiskyky ja arvot	4 286	3 758	51 787	50 863
3 Luonnonvarat ja ympäristö	56 804	56 021	58 310	56 831
josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	40 354	40 303	41 467	40 760
4 Muuttoliike ja rajaturvallisuus	2 686	2 519	2 734	2 547
5 Turvallisuus ja puolustus	671	714	726	708
6 Naapurialueet ja muu maailma	10 811	11 455	12 258	10 935
7 EU:n yleinen hallinto	10 450	10 444	12 368	10 705
josta: toimielinten hallintomenot	4 313	4 307	5 492	4 436
O Monivuotisen rahoituskehityksen ulkopuoliset	—	—	3 931	61
S Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	1 293	2 574	2 593	1 223
Yhteensä	166 060	168 011	246 812	227 996
josta NextGenerationEU	—	—	55 501	53 618

Talousarviomenot: maksattamatta olevat sitoumukset monivuotisen rahoituskehityksen otsakeittain

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehityksen otsake	Vuodelta 2020 siirretyt maksattamatta olevat sitoumukset	Vuodelta 2020 siirrettyjen maksamatta olevien sitoumusten purkaminen	Vuodelta 2021 siirretyt uudet maksattamatta olevat sitoumukset	Sitoumukset yhteensä
	1	2	3	4=1+2+3
1 Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	42 361	(14 410)	20 766	48 717
2 Koheesio, palautumiskyky ja arvot	183 747	(70 192)	95 478	209 033
2a. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	180 084	(68 550)	41 305	152 839
2b. Palautumiskyky ja arvot	3 662	(1 641)	54 174	56 195
3 Luonnonvarat ja ympäristö	40 860	(15 330)	18 161	43 691
josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	286	(86)	133	333
4 Muuttoliike ja rajaturvallisuus	4 950	(1 872)	901	3 980
5 Turvallisuus ja puolustus	1 503	(521)	1 415	2 397
6 Naapurialueet ja muu maailma	28 785	(8 507)	12 257	32 535
7 EU:n yleinen hallinto	981	(981)	1 075	1 076
josta: toimielinten hallintomenot	627	(627)	684	684
O Monivuotisen rahoituskehityksen ulkopuoliset	11	(4)	140	147
S Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	0	(0)	—	—
Yhteensä	303 197	(111 816)	150 194	341 575
josta NextGenerationEU	—	—	89 907	89 907
josta muut kuin NextGenerationEU	303 197	(111 816)	60 288	251 668

3. TALOUSARVION TOTEUTTAMISKERTOMUKSEN LIITETIEDOT

3.1 EU:N TALOUSARVIOKEHYS

Talousarviokirjanpidossa ja tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan varainhoitoasetusta. Unionin yleisessä talousarviossa vahvistetaan vuosittain unionin tulot ja menot. Siinä noudatetaan monivuotisen rahoituskehysten enimmäismääriä ja muita kyseiseen kehykseen sisältyviä säännöksiä sekä kyseisen kehyksen mukaisesti hyväksytyjä monivuotisia ohjelmia koskevia säännöksiä.

3.2 MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS 2021–2027

	(miljoonaa euroa nykyhintoina)							
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Yhteensä
1. Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	20 919	21 288	21 125	20 984	21 272	21 847	22 077	149 512
2. Koheesio, palautumiskyky ja arvot	52 786	55 314	57 627	60 761	63 387	66 536	70 283	426 694
2a. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	48 191	49 739	51 333	53 077	54 873	56 725	58 639	372 577
2b. Palautumiskyky ja arvot	4 595	5 575	6 294	7 684	8 514	9 811	11 644	54 117
3. Luonnonvarat ja ympäristö	58 624	56 519	56 849	57 003	57 112	57 332	57 557	400 996
josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	40 368	41 257	41 518	41 649	41 782	41 913	42 047	290 534
4. Muuttoliike ja rajaturvallisuus	2 467	3 043	3 494	3 697	4 218	4 315	4 465	25 699
5. Turvallisuus ja puolustus	1 805	1 868	1 918	1 976	2 215	2 435	2 705	14 922
6. Naapurialueet ja muu maailma	16 247	16 802	16 329	15 830	15 304	14 754	15 331	110 597
7. EU:n yleinen hallinto	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
josta: toimielinten hallintomenot	8 216	8 528	9	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
Maksusitoumusmäärärahat	163 483	165 892	168 761	172 024	175 632	179 725	185 377	1 210 894
Maksuumäärärahat yhteensä	166 140	167 585	165 542	168 853	172 230	175 674	179 187	1 195 211

Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093⁽³⁹⁾ vuosia 2021–2027 koskevasta monivuotisesta rahoituskehyksestä annettiin 17. joulukuuta 2020. Komissio hyväksyi 18. joulukuuta 2020 tiedonannon monivuotiseen rahoituskehykseen tehtävästä teknisestä mukautuksesta vuodeksi 2021⁽⁴⁰⁾. Edellä olevassa taulukossa esitetään monivuotisen rahoituskehysten enimmäismäärät käyppinä hintoina monivuotisesta rahoituskehyksestä annetun asetuksen 4 artiklan 2 kohdassa vahvistetun kiinteän 2 prosentin vuosittaisen deflaatiokertoimen mukaisesti. Varainhoitovuosi 2021 oli vuodet 2021–2027 kattavan monivuotisen rahoituskehysten ensimmäinen soveltamisvuosi. Maksusitoumusmäärärahojen yhteenlaskettu enimmäismäärä vuonna 2021 oli 163 483 miljoonaa euroa. Vastaava maksuumäärärahojen enimmäismäärä oli 166 140 miljoonaa euroa.

⁽³⁹⁾ Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

⁽⁴⁰⁾ Vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 4 artiklan mukaisesti rahoituskehykseen tehtävä tekninen mukautus vuodeksi 2021, COM(2020) 848 final, 18.12.2020.

Monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 312 artiklan 3 kohdan mukaisesti vuotuiset enimmäismäärät maksusitoumusmäärärahoille menoluokittain, jäljempänä ”otsakkeet”, ja maksu-määrärahoille. Monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeet vastaavat unionin tärkeimpiä toiminta-aloja. Otsakkeiden rakenne ja sisältö ovat muuttuneet merkittävästi verrattuna edelliseen vuodet 2014–2020 kattaneeseen monivuotiseen rahoitus-kehykseen. Seuraavassa esitetään kuvaus vuodet 2021–2027 kattavan monivuotisen rahoituskehyksen eri otsakkeista.

Vuosien 2021–2027 monivuotinen rahoituskehys on yhteensä 1 211 miljardia euroa (1 074 miljardia euroa vuoden 2018 hintoina), mukaan lukien Euroopan kehitysrahasto. Lisäksi NextGenerationEU-väline tarjoaa 806,9 miljardin euron lisämäärän (750 miljardia euroa vuoden 2018 hintoina) maksusitoumusmäärärahoina vuoteen 2023 ja maksu-määrärahoina vuoteen 2026 asti.

Vuotuisessa talousarviomenettelyssä budjettinimikkeistöä on jäsennelty edelleen politiikan ”klustereilla”, mikä selkeyttää entisestään sitä, miten yksittäiset meno-ohjelmat edistävät unionin poliittisia tavoitteita.

Otsake 1 – Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous

Tähän otsakkeeseen kuuluvat keskeiset EU:n ohjelmat, joilla tuetaan tutkimusta ja innovointia, digitaalista muutosta, strategista infrastruktuuria, sisämarkkinoiden vahvistamista ja strategisia avaruushankkeita. Tähän otsakkeeseen kuuluvia ohjelmia ovat muun muassa Horisontti Eurooppa, InvestEU-rahasto, Verkkojen Eurooppa -väline, sisämarkkinaohjelma ja Euroopan avaruusohjelma.

Seuraavat tämän otsakkeen ohjelmat saavat rahoitusta NextGenerationEU-välineestä (ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot): Horisontti Eurooppa -puiteohjelma ja InvestEU-rahasto.

Otsake 2 – Kestävä kasvu: luonnonvarat

Tämä otsake on jaettu kahteen alaotsakkeeseen: taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus (2a) sekä palautumiskyky ja arvot (2b).

Tämän otsakkeen menoilla pyritään vahvistamaan EU:n jäsenvaltioiden palautumiskykyä ja niiden välistä yhteenkuuluvuutta. Rahoituksella autetaan kaventamaan eroja EU:n alueilla ja niiden välillä sekä jäsenvaltioiden sisällä ja niiden välillä ja edistetään kestävästä aluekehitystä (Euroopan aluekehitysrahasto, koheesiorahasto ja Euroopan sosiaalirahasto plus). Otsakkeesta tuetaan myös unionin solidaarisuutta ja yhteistyötä katastrofeihin varautumisessa ja niihin reagoimisessa (unionin pelastuspalvelumekanismi ja rescEU). Lisäksi tähän otsakkeeseen kuuluvilla ohjelmilla pyritään parantamaan EU:n kykyä selviytyä tämänhetkisistä ja tulevista haasteista investoimalla vihreään ja digitaaliseen siirtymään, nuoriin (Erasmus), terveyteen (EU4Health) ja EU:n arvojen suojeluun (oikeus, perusoikeudet ja arvot) sekä edistämään kulttuurista monimuotoisuutta (Luova Eurooppa).

Tähän otsakkeeseen sisältyy elpymis- ja palautumistukiväline, jonka rahoituksesta valtaosa saadaan vuosina 2021–2023 NextGenerationEU-välineestä. Muut tähän otsakkeeseen kuuluvat NextGenerationEU-välineestä rahoitusta (ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot) saavat ohjelmat ovat REACT-EU ja unionin pelastuspalvelumekanismi (rescEU).

(miljoonaa euroa)

Monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmat:	Maksusitoumusmäärärahat	Tehdyt sitoumukset	Maksu-määrärahat	Suoritetut maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2021 lopussa
Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)	31 458	24 038	6 058	4 926	19 112
Euroopan sosiaalirahasto (ESR)	19 161	15 435	2 267	2 081	13 354
REACT-EU-paketti yhteensä	50 620	39 473	8 325	7 007	32 466

Otsake 3 – Luonnonvarat ja ympäristö

Tämän otsakkeen määrärahoista investoidaan kestäväan maatalouteen (yhteinen maatalouspolitiikka), kalastus- ja meripolitiikkaan (Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto) sekä ympäristönsuojelua ja ilmastotoimia koskeviin ohjelmiin (Life-ohjelma, oikeudenmukaisen siirtymän rahasto).

Seuraavat tämän otsakkeen ohjelmat saavat rahoitusta NextGenerationEU-välineestä (ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot): maaseudun kehittäminen ja oikeudenmukaisen siirtymän rahasto.

Otsake 4 – Muuttoliike ja rajaturvallisuus

Tästä otsakkeesta rahoitetuilla ohjelmilla (turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto, yhdenmukainen rajaturvallisuuden rahasto) ja hajautetuilla virastoilla (kuten Euroopan raja- ja merivartiostasto (Frontex) ja Euroopan unionin turvapaikkavirasto) pyritään vastaamaan muuttoliikkeeseen ja EU:n ulkorajojen hallintaan liittyviin haasteisiin ja turvaamaan turvapaikkajärjestelmä EU:ssa.

Otsake 5 – Turvallisuus ja puolustus

Tähän otsakkeeseen kuuluvilla toimilla vastataan lisääntyneeseen tarpeeseen tehdä unionin tasolla yhteistyötä turvallisuuskriisien torjumiseksi ja sen strategisen riippumattomuuden lisäämiseksi. Se sisältää ohjelmia, joiden tehtävänä on parantaa Euroopan kansalaisten turvallisuutta (sisäisen turvallisuuden rahasto), vahvistaa Euroopan puolustusvalmiuksia (Euroopan puolustusrahasto) ja tarjota tarvittavat välineet sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden haasteisiin vastaamiseksi.

Otsake 6 – Naapurialueet ja muu maailma

Tämän otsakkeen ohjelmat vahvistavat EU:n sosioekonomisia vaikutuksia sen naapurimaissa, kehitysmaissa ja muualla maailmassa. Uudessa naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineessä – Globaali Eurooppa on yhdistetty useita aikaisempia EU:n ulkoisia rahoitusvälineitä, ja siihen kuuluu muun muassa Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maiden kanssa (AKT-maat) tehtävä yhteistyö, jota rahoitettiin aiemmin Euroopan kehitysrahastosta. Otsakkeeseen sisältyy myös EU:n jäsenyyttä valmistelevien maiden avustaminen (liittymistä valmisteleva tuki) ja unionin humanitaarisen avun ohjelma.

Otsake 7 – EU:n yleinen hallinto

Tämä otsake kattaa kaikkien toimielinten, eläkejärjestelmien ja Eurooppa-koulujen hallintomenot.

Otsake 9 – Erityisrahoitusvälineet

EU voi EU:n talousarvion joustomekanismien ansiosta ottaa käyttöön varoja, joita se tarvitsee voidakseen reagoida ennakoimattomiin tapahtumiin, kuten kriiseihin ja hätätilanteisiin. Vuotuisessa talousarvionnimikkeistössä ja talousarvion toteuttamisen yhteydessä ne mainitaan otsakkeessa 9, vaikkakin ne voidaan ottaa käyttöön monivuotisen rahoituskehityksen menojen enimmäismäärien lisäksi. Joustomekanismien soveltamisala ja määrärahat ja niiden käyttämisessä noudatettavat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan monivuotista rahoituskehystä koskevassa asetuksessa ja toimielinten välisessä sopimuksessa. Joustomekanismeilla varmistetaan lisäksi, että talousarviolla voidaan vastata painopisteiden muutoksiin ja näin varmistaa, että jokainen euro käytetään siellä, missä sitä eniten tarvitaan.

3.3 MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN YKSITYISKOHTAISET ALAOTSIKOT (OHJELMAT)

Monivuotisen rahoituskehityksen otsikot jaetaan edelleen yksityiskohtaisempiin alaotsikoihin, jotka vastaavat tärkeimpiä meno-ohjelmia (esimerkiksi Horisontti 2020 ja Erasmus+). Talousarvion toteutuksen oikeusperustat hyväksytään ohjelmatasolla. Ohjelmat ovat yleisesti käytössä oleva toteutusta ja tuloksia koskeva raportointirakenne. Ohjelmakohtaiset taulukot sisältyvät talousarvion toteuttamiskertomukseen (ks. taulukot 6.7–6.12 jäljempänä).

3.4 NextGenerationEU

NextGenerationEU-välineessä on 421,1 miljardin euron määrärahat tukiin, joita ei makseta takaisin (avustukset). Se vaikuttaa merkittävästi EU:n vuosien 2021–2026 vuotuisiin kokonaistalousarvioihin ja niiden toteutukseen. Vuonna 2021 tämä määrä on kirjattu kokonaisuudessaan käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista saataviin määrärahoihin. Kaikki sitoumukset tuista, joita ei makseta takaisin, tehdään 31. joulukuuta 2023 mennessä ja täytetään maksuilla 31. joulukuuta 2026 mennessä Euroopan unionin elpymisvälineen perustamista koskevan asetuksen 3 artiklan 4 ja 9 kohdan mukaisesti⁽⁴¹⁾.

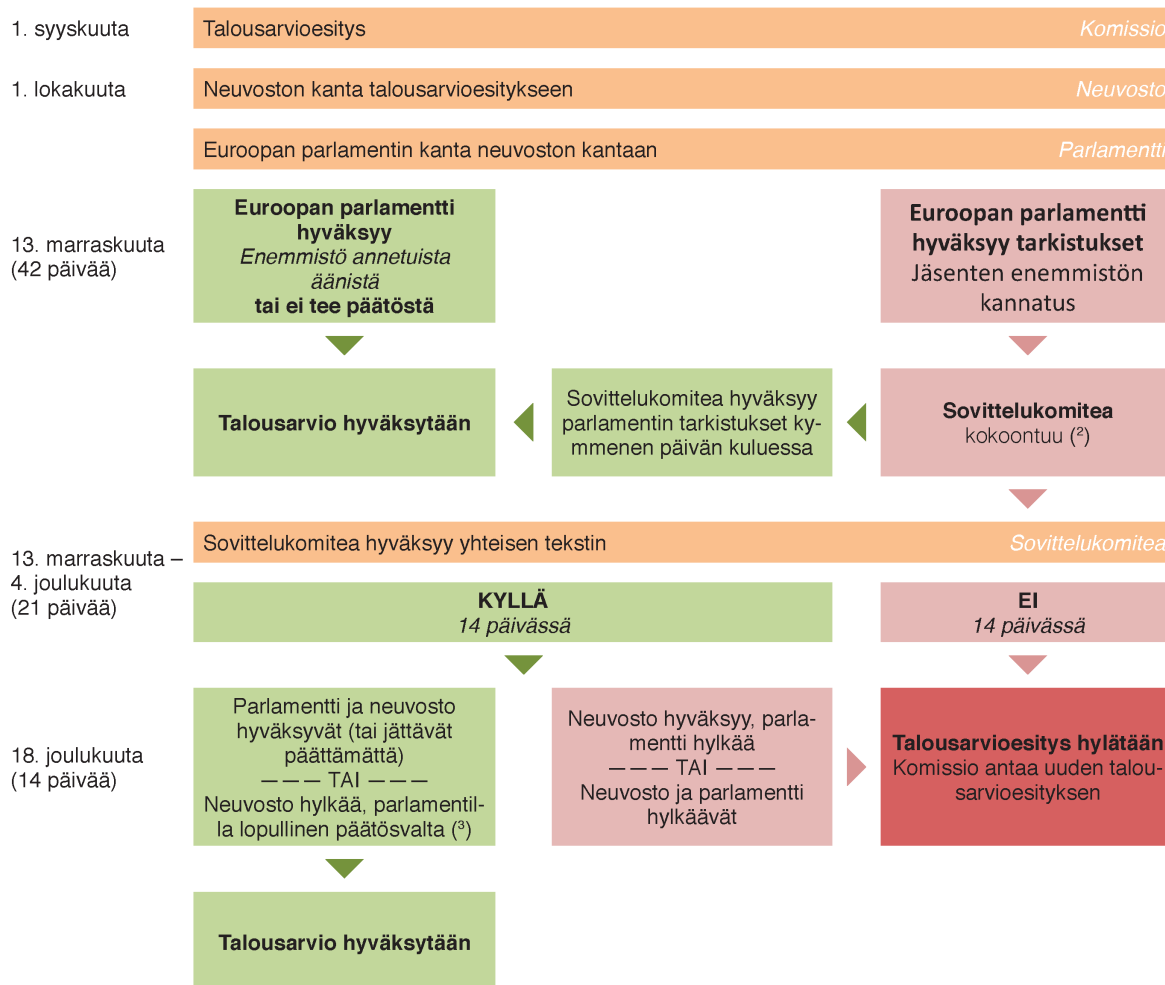
Kattava yleiskatsaus NextGenerationEU-välineen toiminnasta on varainhoitovuoden tärkeimpiä tapahtumia koskevissa kohdissa 2.2 ja 2.3.

⁽⁴¹⁾ Neuvoston asetukset (EU) 2020/2094.

3.5 VUOTUINEN TALOUSARVIO

Talousarvion hyväksymismenettelystä säädetään SEUT-sopimuksen 314 artiklassa. Seuraavassa kaaviossa esitetään talousarvion hyväksymisen määräajat ja vaiheet.

Perussopimuksen aikataulu ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Käytännössä nämä kolme toimielintä pyrkivät esittämään omat asiakirjansa aiemmin vuoden aikana prosessin sujuvoittamiseksi.

⁽²⁾ Sovittelukomitea koostuu neuvoston jäsenistä tai heidän edustajistaan sekä yhtä monesta Euroopan parlamenttia edustavasta jäsenestä. Komissio osallistuu sovittelukomitean työskentelyyn ja tekee tarpeelliset aloitteet lähentääkseen Euroopan parlamentin ja neuvoston kantoja.

⁽³⁾ Euroopan parlamentti hyväksyy yhteisen tekstin ja päättää sitten 14 päivän kuluessa neuvoston hylkäämispäätöksestä (jäsentensä enemmistöllä ja kolmella viidesosalla annetuista äänistä) vahvistaa kaikki tai osan tarkistuksistaan.

Talousarvion rakenteessa komission talousarvioon sisältyy sekä hallinto- että toimintamäärärahoja. Muilla toimielimillä on vain hallintomäärärahoja. Talousarviossa on kahdenlaisia määrärahoja: jaksottamattomia määrärahoja ja jaksotettuja määrärahoja. Jaksottamattomilla määrärahoilla rahoitetaan yksivuotisia toimintoja (jotka ovat vuotuisperiaatteen mukaisia). Jaksotetut määrärahat on otettu käyttöön, jotta myös monivuotisten toimintojen rahoittamisessa voidaan noudattaa talousarvion vuotuisperiaatetta. Jaksotetut määrärahat jaetaan maksusitoumusmäärärahoihin ja maksumäärärahoihin:

— maksusitoumusmäärärahoilla katetaan kaikki monivuotisiin toimiin liittyvistä oikeudellisista sitoumuksista kuluvana varainhoitovuonna aiheutuvat kustannukset. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan kuitenkin jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiin eriin, jos perussäädöksessä niin säädetään.

- maksumäärärahoilla katetaan menot, jotka johtuvat asianomaisen varainhoitovuoden ja/tai aiempien varainhoitovuosien aikana tehtyjen maksusitoumusten täyttämisestä.

Tilinpäätöksessä rahoitus on jaettu kahteen pääluokkaan seuraavasti:

- lopulliset hyväksytyt talousarvion määrärahat sekä
- lisämäärärahat, jotka sisältävät seuraavat erät:
 - edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt määrärahat (käyttämättä jääneet määrät voidaan varainhoitoasetuksen mukaan tietyissä tapauksissa siirtää edelliseltä varainhoitovuodelta kuluvalla varainhoitovuodelle)
 - käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, jotka ovat peräisin takaisin maksetuista määristä, kolmansien osapuolten/maiden EU:n ohjelmiin maksamista rahoitusosuuksista sekä kolmansille tehdyistä töistä; nämä tulot osoitetaan suoraan niitä vastaaviin menopuolen budjettikohtiin, ja ne muodostavat rahoituksen kolmannen pilarin.

Käytettävissä olevat määrärahat saadaan kaikista edellä mainituista rahoituslähteistä.

3.6 TULOT

3.6.1 Omista varoista saatavat tulot

Suurin osa tuloista saadaan omista varoista, jotka muodostuvat seuraavista luokista:

- 1) Perinteiset omat varat: perinteisten omien varojen osuus kaikista omista varoista vuonna 2021 on noin 12 prosenttia.
- 2) Arvonlisäveroon (alv) perustuvat omat varat: alv-varojen osuus kaikista omista varoista vuonna 2021 on noin 11 prosenttia.
- 3) Kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvat omat varat: näiden varojen osuus kaikista omista varoista vuonna 2021 on noin 4 prosenttia.
- 4) Bruttokansantuloon (BKTL) perustuvat omat varat: BKTL-varojen osuus kaikista omista varoista vuonna 2021 on noin 73 prosenttia.

Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä 14 päivänä joulukuuta 2020 annetussa neuvoston päätöksessä (EU, Euratom) 2020/2053 (omia varoja koskeva päätös 2020) määritellään omien varojen luokat ja vahvistetaan niiden laskentamenetelmät. Tämä päätös tuli voimaan 1. kesäkuuta 2021, ja sitä on sovellettu takautuvasti 1. tammikuuta 2021 lähtien.

Vuonna 2020 annetussa omia varoja koskevassa päätöksessä säädetään, että unionin käyttöön vuotuisten maksumäärärahojen kattamiseksi asetettujen omien varojen kokonaismäärä saa olla enintään 1,40 prosenttia kaikkien jäsenvaltioiden yhteenlasketusta BKTL:stä. Lisäksi päätöksellä komissiolle annetaan poikkeuksellisesti valtuudet ottaa unionin puolesta pääomamarkkinoilta lainaa enintään 750 miljardia euroa (vuoden 2018 hintoina) NextGenerationEU-elpymisvälinettä varten. Varat käytetään covid-19-pandemian seurauksien lieventämiseksi. Omien varojen enimmäismäärää maksumäärärahojen osalta kasvatetaan väliaikaisesti 0,6 prosenttiyksiköllä kaikkien tästä lainanotosta aiheutuvien vastuiden kattamiseksi.

EU:n talousarvion muihin tuloihin sisältyvät vuodesta 2021 alkaen Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitusosuudet, joilla katetaan sen velat EU:lle ja EU:n velat Yhdistyneelle kuningaskunnalle kaudelta 2014–2020.

3.6.2 Perinteiset omat varat

Perinteiset omat varat koostuvat tulleista, jotka jäsenvaltiot kantavat EU:n puolesta kolmansista maista tulevasta tuonnista. Jäsenvaltiot kuitenkin pidättävät niistä kantokuluina 25 prosenttia. Kaikki todetut perinteiset omat varat on vietävä jompaankumpaan seuraavista toimivaltaisten viranomaisten ylläpitämistä kirjanpitojärjestelmistä:

- Neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun tavanomaiseen kirjanpitoon viedään kaikki perityt määrät ja määrät, joille on asetettu vakuus.
- Samassa artiklassa tarkoitettuun erilliseen kirjanpitoon viedään kaikki sellaiset määrät, joita ei ole vielä peritty ja/tai joille ei ole asetettu vakuutta. Tähän kirjanpitoon voidaan viedä myös sellaiset vakuuksien kattamat määrät, joista on syntynyt erimielisyyttä.

Jäsenvaltion on kirjattava perinteiset omat varat komission tilille valtiovarainhallintonsa tai keskuspankkinsa kautta viimeistään varojen perimiskuukautta seuraavan toisen kuukauden 19. päivää seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä (tai perittävä, kun on kyse erilliskirjanpidosta).

3.6.3 Arvonlisävero (alv)

Arvonlisäveroon perustuvat omat varat lasketaan osuutena jäsenvaltioiden alv-määräytymisperusteista, jotka on yhdenmukaistettu EU:n sääntöjä noudattaen tätä tarkoitusta varten. Yhdenmukaista 0,30 prosentin verokantaa sovelletaan kunkin jäsenvaltion kaikista verotettavista liiketoimista perittyjen alv-tulojen kokonaismäärään jaettuna painotetulla keskimääräisellä arvonlisäverokannalla. Alv-määräytymisperuste on jokaisella jäsenvaltiolla rajattu 50 prosenttiin sen BKTL:stä.

3.6.4 Kierrättämätön muovipakkausjäte

Kussakin jäsenvaltiossa syntyvän kierrättämättömän muovipakkausjätteen painoon sovelletaan yhdenmukaista kerrointa, joka on 0,80 euroa kilogrammaa kohti. Kierrättämättömän muovipakkausjätteen määrä tietyssä vuonna on jäsenvaltiossa kyseisenä vuonna tuotetun muovipakkausjätteen ja kierrätetyn muovipakkausjätteen erotus. Bulgarialla, Tšekillä, Virolla, Kreikalla, Espanjalla, Kroatialla, Italiassa, Kyproksella, Latviassa, Liettualla, Unkarilla, Maltalla, Puolalla, Portugalilla, Romaniassa, Sloveniassa ja Slovakiassa on oikeus erityisiin vuotuisiin kertakorvausten vähennyksiin muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen osuuksista.

3.6.5 Bruttokansantulo (BKTL)

BKTL:ään perustuvilla omilla varoilla rahoitetaan se osuus talousarvion menoista, jota ei voida kattaa muista lähteistä saatavilla tuloilla. BKTL-varat saadaan soveltamalla kunkin jäsenvaltion BKTL:ään yhdenmukaista kantoastetta. BKTL määritetään unionin sääntöjä noudattaen.

Alv- ja BKTL-varat määritetään niiden määräytymisperusteita koskevien ennusteiden perusteella talousarvioesityksen laatimisen yhteydessä. Ennusteita tarkistetaan kyseisen varainhoitovuoden aikana annettavassa lisätalousarviossa. Erotus, joka kuvaa, miten paljon määrä, joka jäsenvaltioiden on maksettava todellisten alv- ja BKTL-määräytymisperusteiden perusteella, poikkeaa määrästä, jonka ne ovat jo maksaneet (tarkistettujen) ennusteiden perusteella, voi olla joko negatiivinen tai positiivinen. Komissio tasaa erotuksen kyseistä varainhoitovuotta seuraavan toisen varainhoitovuoden kesäkuun ensimmäiseen työpäivään mennessä. Todellisiin alv- ja BKTL-määräytymisperusteisiin voidaan vielä tehdä oikaisuja seuraavien neljän vuoden aikana, ellei perusteista ole esitetty varauksia. Varaukset ovat mahdollisia saamia jäsenvaltioilta. Varaumien taloudellista vaikutusta ei kuitenkaan voida vielä tällöin tarkkaan arvioida, joten saamisten määrää ei voida vahvistaa. Kun tarkka määrä tunnetaan, alv- ja BKTL-varoista muodostuva saaminen peritään joko alv- ja BKTL-saldojen erotuksen tasaamisen yhteydessä tai erikseen.

3.6.6 Bruttovähennys

Vuosina 2021–2027 seuraavat jäsenvaltiot saavat bruttovähennyksen vuotuisista BKTL-perusteisista maksuosuuksistaan: Itävalta 565 miljoonaa euroa, Tanska 377 miljoonaa euroa, Saksa 3 671 miljoonaa euroa, Alankomaat 1 921 miljoonaa euroa ja Ruotsi 1 069 miljoonaa euroa. Nämä bruttovähennykset arvostetaan vuoden 2020 hintoina, ja kaikki jäsenvaltiot rahoittavat ne.

3.7 VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLISEN TULOKSEN JA TALOUSARVION TÄSMÄYTYS

	(miljoonaa euroa)	
	2021	2020
VARAINHOITOVUODEN TALOUDELLINEN TULOS	(42 100)	57 416
Tulot		
<i>Varainhoitovuoden aikana vahvistetut saamiset, joita ei ole vielä saatu</i>	(7 068)	(1 295)
<i>Aiempiä vuosina vahvistettujen saamisten perusteella saadut tulot</i>	64 356	3 886
<i>Siirtosaamiset (netto)</i>	(5 434)	(48 762)
	51 854	(46 171)

	(miljoonaa euroa)	
	2021	2020
Menot		
Siirtovelat (netto)	53 108	8 258
Edellisen vuoden aikana syntyneet menot, jotka on maksettu kuluvan vuoden aikana	(1 046)	(457)
Ennakkomaksujen nettovaikutus	(47 608)	(17 547)
Seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyt maksumäärärahat	(4 449)	(2 268)
Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyistä määrärahoista suoritettut maksut ja käyttämättömien maksumäärärahojen peruutukset	(4 047)	3 248
Varausten muutos	1 032	3 873
Muut	(3 577)	(4 441)
	(6 587)	(9 334)
Erillisvirastojen ja selvitystilassa olevan EHTYn taloudellinen tulos	61	(142)
VARAINHOITOVUODEN TALOUSARVION TOTEUTUMA	3 230	1 768

Varainhoitovuoden taloudellinen tulos on varainhoitoasetuksen mukaisesti laskettu suoriteperusteisena ja EU:n tilinpäätössääntöjen mukaisesti. Talousarvion toteutuma sen sijaan perustuu mukautettuihin maksuperusteisen kirjanpidon sääntöihin. Koska taloudellinen tulos ja talousarvion toteutuma perustuvat samoihin transaktioihin – poikkeuksena ovat virastojen ja selvitystilassa olevan EHTYn muut (muut kuin talousarvioon liittyvät) tulo- ja menolähteet, jotka sisältyvät vain taloudelliseen tulokseen –, varainhoitovuoden taloudellisen tuloksen ja talousarvion toteutuman täsmäytys toimii hyödyllisenä johdonmukaisuuden tarkastuksena.

Täsmäytyserät – tulot

Varainhoitovuoden talousarviotulot muodostuvat kyseisen vuoden aikana vahvistettujen saamisten perusteella saaduista tuloista sekä tuloista, jotka on saatu aiempina varainhoituvuosina vahvistettujen saamisten perusteella. Varainhoitovuoden aikana vahvistetut saamiset, joita vastaavia tuloja ei ole vielä saatu, vähennetään tämän vuoksi täsmäytystä tehtäessä taloudellisesta tuloksesta, koska ne eivät kuulu talousarviotuloihin. Sen sijaan aiempina vuosina vahvistettujen saamisten perusteella varainhoitovuoden aikana saadut tulot on täsmäytystä tehtäessä sisällytettävä varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen.

Siirtosaamisten määrä koostuu pääasiassa Yhdistyneen kuningaskunnan eroamiseen EU:sta, rahoitusoikaisuihin, omiin varoihin, korkoihin ja osinkoihin liittyvistä siirtosaamisista. Laskelmassa otetaan huomioon ainoastaan nettovaikutus, eli varainhoitovuoden siirtosaamisista vähennetään edellisen vuoden peruutetut siirtosaamiset.

Täsmäytyserät – menot

Siirtovelkojen määrä muodostuu pääasiassa varainhoituvuosien erottamiseen liittyvistä eristä eli sellaisista EU:n varojen saajille aiheutuneista tukikelpoisista menoista, joita ei ole vielä ilmoitettu komissiolle. Laskelmassa otetaan huomioon ainoastaan nettovaikutus, eli varainhoitovuoden siirtoveloista vähennetään edellisen vuoden peruutetut siirtovelat. Varainhoitovuoden aikana suoritettut maksut, jotka liittyvät aiempina vuosina kirjanpitoon merkittyihin laskuihin, kuuluvat varainhoitovuoden talousarviomenoihin, ja ne on täsmäytettäessä sisällytettävä varainhoitovuoden taloudelliseen tulokseen.

Ennakkomaksujen nettovaikutus muodostuu seuraavasti: 1) varainhoitovuoden aikana suoritettut ennakkomaksut, jotka kirjataan kyseisen vuoden talousarviomenoiksi, ja 2) suoritettujen ennakkomaksujen kuittaaminen hyväksytyjä tukikelpoisia menoja vastaan. Viimeksi mainitut ovat suoriteperusteisia menoja, mutta niitä ei merkitä talousarviokirjanpitoon, koska alkuperäinen ennakkomaksu kirjattiin talousarviomenoksi jo silloin, kun maksu suoritettiin.

Varainhoitovuoden määrärahoista suoritettujen maksujen lisäksi sellaiset kyseisen varainhoitovuoden määrärahat, jotka siirretään seuraavalle vuodelle, on otettava huomioon laskettaessa talousarvion toteutumaa (asetuksen (EU, Euratom) N:o 608/2014 1 artiklan 1 kohdan mukaisesti). Tämä koskee myös talousarviomaksuja, jotka suoritetaan edellisiltä varainhoituvuosilta siirretyistä määrärahoista, ja käyttämättömien maksumäärärahojen peruutuksia.

Varausten muutos liittyy siirtävistä eristä tilinpäätöksessä vuoden lopussa tehtyihin arvioihin (jotka koskevat pääasiassa työsuhde-etuuksia), jotka eivät vaikuta talousarviokirjanpitoon. Muihin täsmätyseriin sisältyy muun muassa omaisuus-eristä tehtäviä poistoja tai hankintamenojen jaksotuksia, omaisuuserien hankintoja, pääomaleasing-maksuja sekä rahoitusosuuksia, joita käsitellään eri tavalla talousarviokirjanpidossa ja suoriteperusteisessa kirjanpidossa.

Täsmätyserät – virastojen ja selvitystilassa olevan EHTYn taloudellinen tulos

Varainhoitovuoden talousarvion toteutuma on konsolidoimaton luku eikä sisällä konsolidoitujen virastojen ja selvitystilassa olevan EHTYn muita (muita kuin talousarviota koskevia) tulo- ja menolähteitä (ks. liitetieto 6). Varainhoitovuoden taloudellisen tuloksen – nämä määrät sisältävän konsolidoidun luvun – täsmäyttämiseksi varainhoitovuoden talousarvion toteutuman kanssa virastojen ja selvitystilassa olevan EHTYn koko konsolidoitu taloudellinen tulos esitetään täsmätyseränä.

4. VUODEN 2021 TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN

Lisätietoa vuoden 2021 talousarvion toteuttamisesta tulojen ja menojen, maksamatta olevien sitoumusten ja talousarvion tulosten osalta on luvun 4 kohdassa ”Yhteenveto talousarvion toteuttamisesta”.

5. EU:N TALOUSARVION TULOJEN TOTEUTUMINEN

5.1 YHTEENVETO TALOUSARVION TULOTOTEUTUMASTA

(miljoonaa euroa)

Osasto	Talousarvioon otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Tulot			Tulot % budjetoiduista	Perimättä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Varainhoito- vuonna	Siirretyt määrät	Yhteensä	Varainhoito- vuoden saamisista	Siirretyistä saamisista	Yhteensä		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
1 Omat varat	156 867	156 993	158 629	2 241	160 869	158 624	8	158 632	101 %	2 237
11 – Sokerimaksut	0	0	1	—	1	1	—	1	—	(0)
12 – Tullimaksut	17 606	17 348	19 033	2 241	21 274	19 028	8	19 037	110 %	2 237
13 – Arvonlisävero	17 967	17 941	17 934	—	17 934	17 934	—	17 934	100 %	—
14 – BKTL-varat	121 294	115 858	115 819	—	115 819	115 819	—	115 819	100 %	—
16 – Tietyille jäsenvaltioille myönnetty BKTL-maksuosuuden vähennys	0	—	11	—	11	11	—	11	—	—
17 – Muovipakkaukset	0	5 847	5 831	—	5 831	5 831	—	5 831	100 %	—
2 Käytettävissä olevat ylijäämät	0	1 769	1 772	7	1 779	1 772	—	1 772	100 %	7
3 Hallinnosta saatavat tulot	1 726	1 726	2 254	52	2 306	2 195	35	2 230	129 %	76
4 Rahoitustuotot, viivästyskorot ja sakot	119	515	2 082	16 412	18 494	1 060	573	1 633	317 %	16 861
5 Talousarviotakuu ja lainanotto- ja lainanantotoimenpiteet	0	0	55 501	—	55 501	55 501	—	55 501	—	—
6 Unionin politiikkoihin liittyvät tulot, maksut ja palautukset	7 348	7 008	25 403	711	26 114	19 359	468	19 827	283 %	6 287
Yhteensä	166 060	168 011	245 641	19 422	265 063	238 511	1 085	239 596	143 %	25 467

6. EU:N TALOUSARVION MENOJEN TOTEUTUMINEN

6.1 MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN JAKAUTUMINEN JA MUUTOKSET RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehysten otsake	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat						
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat			Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat			Käytettävissä olevat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttö-tarkoituk-seensa sidotut tulot	Käytettä-vissä olevat yhteensä	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttö-tarkoituk-seensa sidotut tulot		
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11	
1 Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	20 817	1	20 817	33	14 110	34 960	17 192	(521)	16 670	137	5 671	22 478	
2 Koheesio, palautumiskyky ja arvot	52 862	358	53 219	9	399 098	452 326	66 154	1 460	67 614	426	63 375	131 414	
2a. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	48 191	0	48 191	8	58 215	106 413	61 868	1 987	63 855	13	15 760	79 628	
2b. Palautumiskyky ja arvot	4 671	358	5 029	1	340 883	345 913	4 286	(527)	3 758	413	47 615	51 787	
3 Luonnonvarat ja ympäristö	58 569	5	58 574	475	20 328	79 377	56 804	(783)	56 021	499	1 790	58 310	
josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	40 368	4	40 371	475	672	41 518	40 354	(51)	40 303	493	672	41 467	
4 Muuttoliike ja rajaturvallisuus	2 279	24	2 303	—	65	2 368	2 686	(167)	2 519	4	210	2 734	
5 Turvallisuus ja puolustus	1 709	(3)	1 706	—	35	1 741	671	43	714	0	12	726	
6 Naapurialueet ja muu maailma	16 097	934	17 031	—	443	17 474	10 811	644	11 455	37	766	12 258	
7 EU:n yleinen hallinto	10 448	(5)	10 443	85	876	11 404	10 450	(5)	10 444	1 045	879	12 368	
josta: toimielinten hallintomenot	4 313	(6)	4 307	85	488	4 879	4 313	(6)	4 307	695	489	5 492	
O Monivuotisen rahoituskehysten ulkopuoliset	—	—	—	—	3 922	3 922	—	—	—	—	3 931	3 931	
S Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	1 471	1 269	2 739	—	20	2 759	1 293	1 280	2 574	0	20	2 593	
Yhteensä	164 251	2 582	166 833	602	438 896	606 331	166 060	1 951	168 011	2 149	76 653	246 812	

6.2 MAKSUSITOUKSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehityksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	34 960	20 700	33	4 950	25 683	73 %	113	9 160	9 273	4	—	1	4
2 Koheesio, palautumiskyky ja arvot	452 326	6 760	9	145 178	151 947	34 %	0	253 653	253 653	46 460	—	267	46 726
2a. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	106 413	1 751	8	46 709	48 468	46 %	—	11 240	11 240	46 439	—	265	46 705
2b. Palautumiskyky ja arvot	345 913	5 009	1	98 469	103 479	30 %	0	242 413	242 413	20	—	1	22
3 Luonnonvarat ja ympäristö	79 377	56 094	470	3 160	59 723	75 %	686	16 779	17 466	1 794	5	389	2 188
josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	41 518	39 679	470	669	40 818	98 %	686	2	689	6	5	0	11
4 Muuttoliike ja rajaturvallisuus	2 368	1 626	—	19	1 644	69 %	—	47	47	677	—	0	677
5 Turvallisuus ja puolustus	1 741	1 597	—	28	1 625	93 %	—	7	7	109	—	0	109
6 Naapurialueet ja muu maailma	17 474	15 130	—	242	15 372	88 %	1 900	200	2 100	2	—	1	2
7 EU:n yleinen hallinto	11 404	10 286	85	559	10 930	96 %	22	315	337	135	—	2	137
josta: toimielinten hallintomenot	4 879	4 171	85	335	4 590	94 %	22	153	175	114	—	1	115
O Monivuotisen rahoituskehityksen ulkopuoliset	3 922	—	—	199	199	5 %	—	3 723	3 723	—	—	—	—
S Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	2 759	1 223	—	—	1 223	44 %	1 343	7	1 350	173	—	13	186
Yhteensä	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

6.3 MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehityksen otsake	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritettavat maksut					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	22 478	16 495	115	1 922	18 532	82 %	151	3 744	3 895	25	22	5	51
2 Koheesio, palautumiskyky ja arvot	131 414	67 577	239	58 639	126 454	96 %	27	4 733	4 760	10	187	3	200
2a. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	79 628	63 849	11	11 731	75 591	95 %	3	4 029	4 032	3	2	0	5
2b. Palautumiskyky ja arvot	51 787	3 728	228	46 908	50 863	98 %	24	704	728	7	185	3	195
3 Luonnonvarat ja ympäristö	58 310	55 312	492	1 027	56 831	97 %	693	762	1 455	17	7	0	24
josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	41 467	39 605	486	669	40 760	98 %	687	2	689	11	7	0	18
4 Muuttoliike ja rajaturvallisuus	2 734	2 515	3	29	2 547	93 %	3	181	184	2	1	0	3
5 Turvallisuus ja puolustus	726	703	0	4	708	97 %	5	7	12	6	0	0	6
6 Naapurialueet ja muu maailma	12 258	10 443	34	458	10 935	89 %	1 008	308	1 317	3	3	0	6
7 EU:n yleinen hallinto	12 368	9 316	938	452	10 705	87 %	991	422	1 412	138	108	5	251
josta: toimielinten hallintomenot	5 492	3 537	618	281	4 436	81 %	653	205	858	117	77	3	198
O Monivuotisen rahoituskehityksen ulkopuoliset	3 931	—	—	61	61	2 %	—	3 870	3 870	—	—	—	—
S Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	2 593	1 208	0	14	1 223	47 %	1 365	5	1 371	—	—	—	—
Yhteensä	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

6.4 MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUJUSTEN MUUTOKSET MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

(miljoonaa euroa)

Rahoituskehityksen otsake	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
1 Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	42 361	(777)	(13 632)	27 951	25 683	(4 900)	(17)	20 766	48 717
2 Koheesio, palautumiskyky ja arvot	183 747	(205)	(69 986)	113 555	151 947	(56 468)	(1)	95 478	209 033
2a. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio	180 084	(123)	(68 428)	111 534	48 468	(7 163)	(0)	41 305	152 839
2b. Palautumiskyky ja arvot	3 662	(82)	(1 559)	2 021	103 479	(49 305)	(0)	54 174	56 195
3 Luonnonvarat ja ympäristö	40 860	(61)	(15 269)	25 530	59 723	(41 562)	(0)	18 161	43 691
josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	286	(10)	(76)	200	40 818	(40 685)	—	133	333
4 Muuttoliike ja rajaturvallisuus	4 950	(68)	(1 804)	3 078	1 644	(743)	—	901	3 980
5 Turvallisuus ja puolustus	1 503	(23)	(498)	981	1 625	(209)	(0)	1 415	2 397
6 Naapurialueet ja muu maailma	28 785	(687)	(7 821)	20 278	15 372	(3 115)	(0)	12 257	32 535
7 EU:n yleinen hallinto	981	(124)	(857)	0	10 930	(9 848)	(6)	1 075	1 076
josta: toimielinten hallintomenot	627	(92)	(535)	—	4 590	(3 901)	(6)	684	684
O Monivuotisen rahoituskehityksen ulkopuoliset	11	(2)	(3)	6	199	(58)	—	140	147
S Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	0	—	(0)	—	1 223	(1 223)	—	—	—
Yhteensä	303 197	(1 946)	(109 870)	191 381	268 345	(118 126)	(24)	150 194	341 575

6.5 MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUKUSTEN JAKAUTUMINEN ALKUPERÄVUODEN MUKAAN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

(miljoonaa euroa)

	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
1 Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	579	497	1 020	2 025	3 632	8 014	11 812	21 138	48 717
2 Koheesio, palautumiskyky ja arvot	2 546	404	911	8 637	16 907	33 036	51 058	95 534	209 033
3 Luonnonvarat ja ympäristö	328	1 222	1 128	1 065	2 486	7 231	12 071	18 161	43 691
4 Muuttoliike ja rajaturvallisuus	17	2	66	195	517	865	1 414	904	3 980
5 Turvallisuus ja puolustus	37	4	47	129	159	241	364	1 415	2 397
6 Naapurialueet ja muu maailma	1 258	642	1 185	2 139	3 458	5 493	6 041	12 319	32 535
7 EU:n yleinen hallinto	—	—	—	0	—	0	0	1 075	1 076
O Monivuotisen rahoituskehityksen ulkopuoliset	—	—	—	—	—	1	6	140	147
S Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	4 765	2 771	4 357	14 190	27 158	54 881	82 766	150 687	341 575

Uuden komission perustamiseen liittyi palvelujen sisäinen uudelleenorganisointi. Siihen liittyvien transaktioiden uudelleenkohdentaminen johti maksattamatta olevan määrän siirtoon vuosien välillä. Maksattamatta olevien sitoumusten kokonaismäärä pysyy ennallaan.

6.6 MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUMUSTEN JAKAUTUMINEN MÄÄRÄRAHATYYPIN MUKAAN MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

(miljoonaa euroa)

	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2021 lopussa	
	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksattamatta olevat määrät	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksattamatta olevat määrät		
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9		11=5+10
1	Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	37 889	(580)	20 733	16 702	41 340	4 472	(215)	4 950	1 830	7 377	48 717
2	Koheesio, palautumiskyky ja arvot	160 278	(198)	6 769	71 281	95 569	23 468	(8)	145 178	55 174	113 465	209 033
	<i>2a. Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio</i>	157 017	(123)	1 759	67 174	91 479	23 067	(0)	46 709	8 416	61 360	152 839
	<i>2b. Palautumiskyky ja arvot</i>	3 261	(75)	5 009	4 106	4 090	401	(8)	98 469	46 757	52 105	56 195
3	Luonnonvarat ja ympäristö	40 438	(61)	56 563	56 086	40 854	423	(0)	3 160	745	2 837	43 691
	<i>josta: markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet</i>	286	(10)	40 149	40 091	333	—	—	669	669	—	333
4	Muuttoliike ja rajaturvallisuus	4 679	(64)	1 626	2 480	3 760	271	(3)	19	67	219	3 980
5	Turvallisuus ja puolustus	1 489	(22)	1 597	700	2 364	13	(1)	28	8	33	2 397
6	Naapurialueet ja muu maailma	27 712	(670)	15 130	10 506	31 666	1 074	(17)	242	429	869	32 535
7	EU:n yleinen hallinto	901	(92)	10 371	10 215	964	80	(37)	559	490	111	1 076
	<i>josta: toimielinten hallintomenot</i>	591	(66)	4 256	4 155	626	36	(32)	335	281	57	684
O	Monivuotisen rahoituskehysten ulkopuoliset	—	—	—	—	—	11	(2)	199	61	147	147
S	Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	0	—	1 223	1 223	—	—	—	—	—	—	—
	Yhteensä	273 386	(1 687)	114 011	169 192	216 518	29 811	(283)	154 334	58 805	125 057	341 575

6.7 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN JAKAUTUMINEN JA MUUTOKSET

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat						
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä	
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot		
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11	
1	Horisontti Eurooppa	11 507	1	11 508	20	6 750	18 278	9 835	(905)	8 930	81	3 926	12 937
	Euratom	266	(1)	265	12	73	349	254	18	272	45	127	444
	Kansainvälinen lämpöydin- kooreaktori (ITER)	864	—	864	—	17	881	614	—	614	0	45	659
	Muut toimet	—	—	—	—	490	490	—	—	—	—	377	377
	Pilottihankkeet ja valmiste- lutoimet	10	(0)	10	—	—	10	14	(2)	12	—	—	12
	InvestEU-rahasto	654	3	657	—	6 511	7 168	1 081	(142)	939	—	724	1 662
	Verkköjen Eurooppa -väli- ne – liikenneosio	1 785	0	1 786	—	21	1 807	1 428	(49)	1 380	1	18	1 398
	Verkköjen Eurooppa -väli- ne – energiaosio	785	—	785	—	9	794	471	71	543	1	12	556
	Verkköjen Eurooppa -väli- ne – digitaaliosio	277	—	277	—	1	279	207	(50)	158	1	6	164
	Digitaalinen Eurooppa	1 130	1	1 130	—	31	1 161	159	(69)	90	0	4	94
	Erillisvirastot	188	1	189	—	13	203	188	1	189	—	13	203
	Muut toimet	375	(3)	372	—	—	372	375	(3)	372	—	—	372
	Pilottihankkeet ja valmiste- lutoimet	17	—	17	1	—	18	23	(6)	18	0	—	18
	Komission oikeuksien alaiset toimet	26	(1)	25	—	8	33	21	6	27	—	0	27
	Sisämarkkinat	575	8	583	—	44	627	547	(121)	427	4	57	488

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
EU:n petostentorjunta	24	—	24	—	1	25	24	(8)	16	—	1	17
Verotus	36	(1)	35	—	1	36	33	3	36	0	3	38
Tulli	127	(1)	126	—	4	130	86	6	93	0	8	100
Erillisvirastot	121	(3)	118	—	10	128	121	(3)	118	—	10	128
Muut toimet	8	1	9	—	0	9	8	(1)	7	—	0	7
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	8	(3)	5	—	—	5	14	(5)	9	—	—	9
Euroopan avaruusohjelma	1 997	(20)	1 977	—	125	2 102	1 652	728	2 379	4	339	2 722
Erillisvirastot	36	20	56	—	1	57	36	7	43	—	1	44
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	1	(1)	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—	—
Otsake 1 yhteensä: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	20 817	1	20 817	33	14 110	34 960	17 192	(521)	16 670	137	5 671	22 478
2 Aluekehitys (EAKR) ⁽¹⁾	29 240	(0)	29 240	—	35 562	64 803	33 871	3 505	37 376	5	10 076	47 457
Koheesiorahasto	4 696	0	4 696	—	1 363	6 059	10 595	(2 097)	8 498	2	1 351	9 852
Koheesiorahaston osuus Verkkojen Eurooppa -väli- neen liikenneosiosta	1 442	—	1 442	—	12	1 455	1 250	(228)	1 022	—	13	1 035

17.10.2022

FI

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399/169

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Pilottihankkeet ja valmistelu- lutoimet	—	—	—	—	0	0	4	(1)	3	—	0	3
Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+) ⁽¹⁾	12 812	0	12 812	8	21 277	34 097	16 147	809	16 956	6	4 319	21 280
Tuki Kyproksen turkkilaisel- le yhteisölle	32	—	32	—	2	34	35	4	39	0	1	40
Euroopan elpyminen ja pa- lautuminen	116	—	116	—	337 969	338 086	109	(27)	82	1	46 386	46 469
Perikles IV	1	—	1	—	0	1	1	(0)	0	—	0	0
EU:n elpyminen	40	(35)	5	—	—	5	40	(35)	5	—	—	5
rescEU	90	92	183	—	2 085	2 267	194	(29)	165	17	23	204
EU4Health	327	2	329	—	10	339	128	(68)	60	1	4	66
Hätätilanteen tuki unionin sisällä	—	232	232	—	439	671	90	224	314	379	439	1 132
Erillisvirastot	258	67	324	—	18	343	248	68	316	—	18	334
Pilottihankkeet ja valmistelu- lutoimet	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	3
Komission oikeuksien alaiset toimet	11	—	11	—	1	13	10	(0)	10	—	2	12
Työllisyys ja sosiaalinen in- novointi	102	0	103	—	12	114	85	(30)	55	1	13	69
Erasmus+	2 663	0	2 663	—	305	2 968	2 408	(419)	1 989	7	680	2 676
Euroopan solidaarisuusjou- kot	136	—	136	—	12	147	127	(30)	96	2	17	115

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksuumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Luova Eurooppa	306	—	306	—	14	320	237	(104)	133	2	16	151
Oikeusasiat	46	0	47	—	6	53	45	(10)	35	0	6	42
Perusoikeudet ja arvot	97	2	99	—	2	101	88	(27)	60	1	2	63
Erillisvirastot	220	(1)	220	1	4	225	220	(17)	203	2	5	210
Muut toimet	9	—	9	—	1	10	7	(1)	7	—	1	8
Pilottihankkeet ja valmistelu- lutoimet	32	(2)	30	—	0	30	51	(23)	28	—	0	28
Komission oikeuksien alaiset toimet	184	—	184	—	2	185	162	(4)	158	—	2	160
Otsake 2 yhteensä: Koheesio, palautumiskyky ja arvot	52 862	358	53 219	9	399 098	452 326	66 154	1 460	67 614	426	63 375	131 414
3 Maataloustuet	40 368	4	40 371	475	672	41 518	40 354	(51)	40 303	493	672	41 467
Muut otsakkeen ”Luonnon- varat ja ympäristö” ohjelmat	75	(75)	—	—	—	—	72	(72)	—	—	—	—
Maaseudun kehittämisen maatalousrahasto	15 345	(4)	15 341	—	8 492	23 833	15 022	(673)	14 349	2	817	15 168
Meri- ja kalatalous	761	(2)	759	—	239	998	829	(134)	695	1	151	847
Kalastus (kalastuskumppa- nuussopimukset ja kalastuk- senhoitojärjestöt)	74	78	152	—	—	152	73	77	150	—	—	150
Erillisvirastot	17	4	21	—	1	22	17	4	21	—	1	22
Pilottihankkeet ja valmistelu- lutoimet	—	—	—	—	—	—	6	(3)	3	—	—	3

17.10.2022

FI

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399/171

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksuumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Ympäristö ja ilmasto (Life)	739	0	739	—	3	742	371	72	443	4	2	449
Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	1 137	(0)	1 137	—	10 868	12 005	0	1	1	—	94	96
Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin lainajärjestely	—	—	—	—	46	46	—	—	—	—	46	46
Erillisvirastot	51	(0)	50	—	7	57	51	(0)	50	—	7	57
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	4	(0)	4	—	—	4	9	(4)	5	—	—	5
Otsake 3 yhteensä: Luonnonvarat ja ympäristö	58 569	5	58 574	475	20 328	79 377	56 804	(783)	56 021	499	1 790	58 310
4 Turvapaikka, maahanmuutto ja kotouttaminen	873	22	895	—	8	903	1 301	(76)	1 225	2	9	1 236
Erillisvirastot	138	—	138	—	22	160	138	—	138	—	22	160
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	—	0	0	—	0	0	—	0	0
Rajaturvallisuus (yhdenne- tyn rajaturvallisuuden ra- hasto) – rajaturvallisuus ja viisumit	398	34	432	—	9	442	488	(86)	402	2	154	558
Rajaturvallisuus (yhdenne- tyn rajaturvallisuuden ra- hasto) – tullilaitteet	135	—	135	—	—	135	33	(33)	0	—	—	0

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Erillisvirastot	734	(32)	703	—	25	728	726	28	754	—	25	779
Otsake 4 yhteensä: Muuttoliike ja rajaturvallisuus	2 279	24	2 303	—	65	2 368	2 686	(167)	2 519	4	210	2 734
5 Sisäisen turvallisuuden ra- hasto (ISF)	176	2	178	—	3	182	181	(15)	165	0	4	169
Ydinlaitosten käytöstäpoisto	73	—	73	—	—	73	50	(4)	46	—	—	46
Ydinturvallisuus ja ydinvoi- malaitosten käytöstäpoisto	69	—	69	—	1	70	78	3	81	—	1	82
Erillisvirastot	198	(5)	193	—	7	200	198	(5)	193	—	7	200
Pilottihankkeet ja valmiste- lutoimet	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1
Komission oikeuksien alaiset toimet	22	(1)	21	—	0	21	21	—	21	—	0	21
Euroopan puolustus (tutki- mus)	283	40	323	—	7	330	13	(12)	1	—	0	2
Euroopan puolustus (muu kuin tutkimus)	662	(40)	623	—	17	639	109	90	199	0	0	199
Sotilaallinen liikkuvuus	227	—	227	—	—	227	17	(15)	2	—	—	2

17.10.2022

FI

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399/173

Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	—	—	—	5	0	5	—	0	5
Otsake 5 yhteensä: Turvallisuus ja puolustus	1 709	(3)	1 706	—	35	1 741	671	43	714	0	12	726
6 Naapuruus, kehitys ja kansainvälinen yhteistyö	12 071	340	12 411	—	216	12 627	6 514	167	6 681	24	234	6 939
Kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalainen väline	38	—	38	—	3	40	33	(16)	17	1	3	20
Humanitaarinen apu (HUMA)	1 503	665	2 168	—	39	2 207	1 900	507	2 407	5	61	2 473
Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	352	0	352	—	57	409	329	18	346	0	41	388
Merentakaiset maat ja alueet (MMA)	67	—	67	—	—	67	33	(26)	8	—	—	8
Muut toimet	72	(53)	19	—	0	19	42	(24)	17	—	0	17
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	(0)	—	—	0	0	0	2	2	—	0	2
Komission oikeuksien alaiset toimet	93	(1)	92	—	1	94	78	(7)	71	—	1	72
Liittymistä valmisteleva tuki (IPA III)	1 901	(18)	1 884	—	127	2 011	1 882	22	1 905	7	427	2 338

Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Pilottihankkeet ja valmistelu- lutoimet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Otsake 6 yhteensä: Naapurialueet ja muu maailma	16 097	934	17 031	—	443	17 474	10 811	644	11 455	37	766	12 258
7 Henkilöstön eläkkeet	2 179	—	2 179	—	—	2 179	2 179	—	2 179	—	—	2 179
(Entisten jäsenten eläkkeet) parlamentti	11	—	11	—	—	11	11	—	11	—	—	11
(Entisten jäsenten eläkkeet) Eurooppa-neuvosto ja neu- vosto	1	0	1	—	—	1	1	0	1	—	—	1
(Entisten jäsenten eläkkeet) komissio	7	—	7	—	—	7	7	—	7	—	—	7
(Entisten jäsenten eläkkeet) tuomioistuimien	12	(1)	12	—	—	12	12	(1)	12	—	—	12
(Entisten jäsenten eläkkeet) tilintarkastustuomioistuimien	5	0	5	—	—	5	5	0	5	—	—	5
(Entisten jäsenten eläkkeet) oikeusasiamies	0	—	0	—	—	0	0	—	0	—	—	0
(Entisten jäsenten eläkkeet) tietosuojavaltuutettu	0	0	0	—	—	0	0	0	0	—	—	0
Eurooppa-koulut	197	—	197	—	20	216	197	—	197	1	20	217

Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön palkat	2 509	(14)	2 495	—	67	2 561	2 509	(14)	2 495	0	67	2 561
Ulkopuolisen henkilöstön palkat	242	6	248	—	64	312	242	6	248	38	64	350
Jäsenet – palkat, avustukset ja korvaukset	15	—	15	—	0	15	15	—	15	0	0	15
Jäsenet – siirtymäkorvaukset	3	—	3	—	—	3	3	—	3	—	—	3
Palvelukseen ottamiseen liit- tyvät kulut	29	(3)	26	—	1	27	29	(3)	26	3	1	31
Tehtävien lopullinen pääty- minen	8	—	8	—	—	8	8	—	8	—	—	8
Koulutusmenot	18	(0)	17	—	5	23	18	(0)	17	11	5	34
Sosiaalisiin palveluihin ja liikkuvuuteen liittyvät me- not	22	2	24	—	28	52	22	2	24	12	29	64
Tieto- ja viestintätekniikka	242	55	298	—	84	381	242	55	298	142	84	523
Rakennusten vuokrat ja os- tot	302	16	318	—	39	357	302	16	318	5	39	361
Rakennuksiin liittyvät me- not	100	(13)	86	—	28	114	100	(13)	86	51	28	165
Turvallisuus	63	(0)	63	—	11	75	63	(0)	63	26	11	100
Virkamatka- ja edustusme- not	61	(36)	25	—	3	28	61	(36)	25	7	3	35
Kokoukset, komiteat, konfe- rensit	31	(25)	6	—	4	9	31	(25)	6	6	4	16
Virallinen lehti	3	(0)	2	—	0	2	3	(0)	2	1	0	3
Julkaisut	10	3	13	—	4	17	10	3	13	7	4	24
Tiedonhankinta	4	(0)	4	—	0	4	4	(0)	4	1	0	5

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousar- viot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoi- tukseensa sidotut tulot	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Tutkimukset ja selvitykset	4	2	6	—	0	6	4	2	6	11	0	17
Yleiset laitteet, ajoneuvot, kalusto	11	13	24	—	8	32	11	13	24	16	8	48
Ulkopuoliset kielipalvelut	28	(3)	24	—	17	41	28	(3)	24	3	17	44
Muut hallintomenot	20	(2)	18	—	7	25	20	(2)	18	8	7	33
Pilottihankkeet ja valmiste- lutoimet	—	—	—	—	—	—	1	0	1	0	—	1
Muiden toimielinten hallin- tomenot	4 313	(6)	4 307	85	488	4 879	4 313	(6)	4 307	695	489	5 492
Otsake 7 yhteensä: EU:n yleinen hallinto	10 448	(6)	10 443	85	876	11 404	10 450	(5)	10 444	1 045	879	12 368
O Innovaatorahasto	—	—	—	—	3 816	3 816	—	—	—	—	3 819	3 819
Muut toimet	—	—	—	—	106	106	—	—	—	—	112	112
Otsake O yhteensä: Monivuoti- sen rahoituskehysten ulkopuo- liset	—	—	—	—	3 922	3 922	—	—	—	—	3 931	3 931
S Solidaarisuus- ja hätäapu- raus	1 273	(429)	844	—	—	844	1 273	(408)	866	—	—	866
Euroopan globalisaatiora- hasto (EGR)	197	—	197	—	20	217	20	(10)	10	0	20	30

17.10.2022

FI

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399/177

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksusitoumusmäärärahat						Maksuumäärärahat					
	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä	Talousarviomäärärahat			Lisämäärärahat		Käytettävissä olevat yhteensä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot		Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lisätalousarviot & siirrot	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Siirrot	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+ 4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+ 10 +11
Brexit-mukautusvaraus	—	1 698	1 698	—	—	1 698	—	1 698	1 698	—	—	1 698
Otsake S yhteensä: Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	1 471	1 269	2 739	—	20	2 759	1 293	1 280	2 574	0	20	2 593
Yhteensä	164 251	2 582	166 833	602	438 896	606 331	166 060	1 951	168 011	2 149	76 653	246 812

(¹) Tämä monivuotiseen rahoituskehukseen kuuluva ohjelma sisältää NextGenerationEU-välineestä saatavat lisämäärärahat REACT-EU-pakettia varten. Ks. talousarvion toteuttamiskertomusten liitetietojen luku 1.1 "Monivuotinen rahoituskehys 2021–2027". Otsaketta 2 koskevassa kohdassa esitetään yksityiskohtaisesti tämän monivuotisen rahoituskehysten ohjelman vaikutus REACT-EU-pakettiin.

6.8 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUSITOUKSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Horisontti Eurooppa	18 278	11 394	20	2 484	13 897	76 %	113	4 263	4 376	1	—	0	1
Euratom	349	265	12	11	288	82 %	—	61	61	0	—	0	0

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Kansainvälinen lämpöydinkoereaktori (ITER)	881	864	—	1	865	98 %	—	16	16	0	—	—	0
Muut toimet	490	—	—	82	82	17 %	—	408	408	—	—	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	10	10	—	—	10	100 %	—	—	—	—	—	—	—
InvestEU-rahasto	7 168	657	—	2 176	2 833	40 %	—	4 338	4 338	0	—	0	0
Verkkojen Eurooppa -väline – liikenneosio	1 807	1 786	—	20	1 806	100 %	—	1	1	0	—	(0)	0
Verkkojen Eurooppa -väline – energiaosio	794	784	—	5	789	99 %	—	4	4	1	—	—	1
Verkkojen Eurooppa -väline – digitaaliosio	279	277	—	0	277	100 %	—	1	1	0	—	—	0
Digitaalinen Eurooppa	1 161	1 129	—	31	1 160	100 %	—	0	0	1	—	0	1
Erillisvirastot	203	189	—	8	197	97 %	—	5	5	—	—	—	—
Muut toimet	372	372	—	—	372	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	18	17	1	—	18	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Komission oikeuksien alaiset toimet	33	25	—	6	31	96 %	—	1	1	—	—	(0)	(0)
Sisämarkkinat	627	582	—	17	600	96 %	—	26	26	1	—	0	1
EU:n petostentorjunta	25	24	—	—	24	98 %	—	1	1	0	—	0	0
Verotus	36	35	—	0	35	97 %	—	1	1	0	—	—	0
Tulli	130	126	—	0	126	97 %	—	4	4	—	—	—	—
Erillisvirastot	128	118	—	5	123	96 %	—	5	5	0	—	—	0

17.10.2022

FI

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399/179

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Muut toimet	9	9	—	0	9	100 %	—	0	0	0	—	—	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Euroopan avaruusohjelma	2 102	1 977	—	102	2 079	99 %	—	23	23	0	—	(0)	0
Erillisvirastot	57	56	—	1	57	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Otsake 1 yhteensä: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	34 960	20 700	33	4 950	25 683	73 %	113	9 160	9 273	4	—	1	4
2 Aluekehitys (EAKR) ⁽¹⁾	64 803	238	—	28 028	28 266	44 %	—	7 449	7 449	29 002	—	86	29 088
Koheesiorahasto	6 059	16	—	1 307	1 323	22 %	—	44	44	4 679	—	12	4 691
Koheesiorahaston osuus Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosiosta	1 455	1 442	—	0	1 442	99 %	—	12	12	0	—	—	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	—	—	—	—	—	—	0	0	—	—	0	0
Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+) ⁽¹⁾	34 097	54	8	17 374	17 437	51 %	—	3 735	3 735	12 758	—	168	12 925
Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	34	32	—	1	33	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Euroopan elpyminen ja palautuminen	338 086	116	—	98 034	98 150	29 %	—	239 935	239 935	0	—	—	0

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Perikles IV	1	1	—	0	1	96 %	—	0	0	—	—	—	—
EU:n elpyminen	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	—	—	—	—
rescEU	2 267	183	—	153	336	15 %	0	1 932	1 932	0	—	0	0
EU4Health	339	329	—	9	338	100 %	—	0	0	0	—	0	0
Hätätilanteen tuki unionin sisällä	671	232	—	70	301	45 %	—	370	370	0	—	—	0
Erillisvirastot	343	324	—	10	335	98 %	—	8	8	—	—	—	—
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Komission oikeuksien alaiset toimet	13	11	—	1	12	94 %	—	—	—	1	—	0	1
Työllisyys ja sosiaalinen innovointi	114	89	—	6	95	83 %	—	6	6	14	—	0	14
Erasmus+	2 968	2 663	—	169	2 832	95 %	—	135	135	0	—	1	1
Euroopan solidaarisuusjoukot	147	136	—	0	136	92 %	—	11	11	0	—	0	0
Luova Eurooppa	320	306	—	9	316	99 %	—	5	5	0	—	—	0
Oikeusasiat	53	47	—	1	47	89 %	—	6	6	0	—	0	0
Perusoikeudet ja arvot	101	99	—	1	100	99 %	—	1	1	0	—	—	0
Erillisvirastot	225	220	1	3	223	99 %	—	2	2	—	—	0	0

17.10.2022

FI

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399/181

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Muut toimet	10	6	—	0	6	65 %	—	1	1	3	—	—	3
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	30	30	—	0	30	99 %	—	—	—	—	—	0	0
Komission oikeuksien alaiset toimet	185	181	—	1	182	98 %	—	1	1	2	—	0	2
Otsake 2 yhteensä: Koheesio, p_lautumiskyky ja arvot	452 326	6 760	9	145 178	151 947	34 %	0	253 653	253 653	46 460	—	267	46 726
3 Maataloustuet	41 518	39 679	470	669	40 818	98 %	686	2	689	6	5	0	11
Muut otsakkeen "Luonnonvarat ja ympäristö" ohjelmat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maaseudun kehittämisen maatalousrahasto	23 833	15 339	—	2 366	17 705	74 %	—	5 866	5 866	2	—	260	262
Meri- ja kalatalous	998	107	—	110	217	22 %	—	0	0	652	—	129	781
Kalastus (kalastuskumppanuussopimukset ja kalastuksenhoitojärjestöt)	152	152	—	—	152	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Erillisvirastot	22	21	—	0	21	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ympäristö ja ilmasto (Life)	742	739	—	3	741	100 %	—	1	1	0	—	0	0
Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	12 005	4	—	5	9	0 %	—	10 863	10 863	1 133	—	—	1 133
Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin lainajärjestely	46	—	—	0	0	0 %	—	46	46	—	—	—	—

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Erillisvirastot	57	50	—	6	57	99 %	—	0	0	—	—	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	4	4	—	—	4	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Otsake 3 yhteensä: Luonnonvarat ja ympäristö	79 377	56 094	470	3 160	59 723	75 %	686	16 779	17 466	1 794	5	389	2 188
4 Turvapaikka, maahanmuutto ja kotouttaminen	903	497	—	2	499	55 %	—	6	6	398	—	—	398
Erillisvirastot	160	138	—	4	142	89 %	—	18	18	—	—	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	—	—	—	—	—	—	0	0	—	—	—	—
Rajaturvallisuus (yhdenntyn rajaturvallisuuden rahasto) – rajaturvallisuus ja viisumit	442	153	—	3	156	35 %	—	7	7	279	—	—	279
Rajaturvallisuus (yhdenntyn rajaturvallisuuden rahasto) – tullilaitteet	135	135	—	—	135	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Erillisvirastot	728	703	—	10	712	98 %	—	16	16	—	—	—	—
Otsake 4 yhteensä: Muuttoliike ja rajaturvallisuus	2 368	1 626	—	19	1 644	69 %	—	47	47	677	—	0	677
5 Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)	182	70	—	1	71	39 %	—	2	2	108	—	—	108
Ydinlaitosten käytöstäpoisto	73	73	—	—	73	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Ydinturvallisuus ja ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto	70	69	—	0	69	99 %	—	0	0	0	—	0	0

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Erillisvirastot	200	193	—	3	196	98 %	—	4	4	—	—	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Komission oikeuksien alaiset toimet	21	20	—	0	20	96 %	—	0	0	1	—	—	1
Euroopan puolustus (tutkimus)	330	323	—	7	330	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Euroopan puolustus (muu kuin tutkimus)	639	623	—	17	639	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Sotilaallinen liikkuvuus	227	227	—	—	227	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Otsake 5 yhteensä: Turvallisuus ja puolustus	1 741	1 597	—	28	1 625	93 %	—	7	7	109	—	0	109
6 Naapuruus, kehitys ja kansainvälinen yhteistyö	12 627	10 833	—	127	10 960	87 %	1 578	89	1 667	—	—	0	0
Kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalainen väline	40	38	—	0	38	94 %	0	2	2	—	—	—	—
Humanitaarinen apu (HUMA)	2 207	2 168	—	28	2 196	100 %	—	11	11	—	—	0	0
Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	409	352	—	56	408	100 %	—	1	1	0	—	0	0
Merentakaiset maat ja alueet (MMA)	67	63	—	—	63	94 %	4	—	4	—	—	—	—
Muut toimet	19	17	—	—	17	94 %	—	0	0	1	—	—	1

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Komission oikeuksien alaiset toimet	94	92	—	1	93	99 %	—	0	0	0	—	—	0
Liittymistä valmisteleva tuki (IPA III)	2 011	1 566	—	30	1 596	79 %	318	97	415	(0)	—	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Otsake 6 yhteensä: Naapurialueet ja muu maailma	17 474	15 130	—	242	15 372	88 %	1 900	200	2 100	2	—	1	2
7 Henkilöstön eläkkeet	2 179	2 173	—	—	2 173	100 %	—	—	—	5	—	—	5
(Entisten jäsenten eläkkeet) parlamentti	11	11	—	—	11	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Entisten jäsenten eläkkeet) Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Entisten jäsenten eläkkeet) komissio	7	7	—	—	7	98 %	—	—	—	0	—	—	0
(Entisten jäsenten eläkkeet) tuomioistuin	12	12	—	—	12	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Entisten jäsenten eläkkeet) tilintarkastustuomioistuin	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Entisten jäsenten eläkkeet) oikeusasiamies	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0
(Entisten jäsenten eläkkeet) tietosuojavaltuutettu	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0
Eurooppa-koulut	216	197	—	15	212	98 %	—	5	5	0	—	—	0

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötar-koitukseen-sa sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötar-koitukseen-sa sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötar-koitukseen-sa sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön palkat	2 561	2 494	—	31	2 526	99 %	—	35	35	1	—	0	1
Ulkopuolisen henkilöstön palkat	312	238	—	33	271	87 %	—	31	31	10	—	0	10
Jäsenet – palkat, avustukset ja korvaukset	15	15	—	0	15	98 %	—	0	0	0	—	—	0
Jäsenet – siirtymäkorvaukset	3	3	—	—	3	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Palvelukseen ottamiseen liittyvät kulut	27	26	—	1	27	98 %	—	0	0	0	—	—	0
Tehtävien lopullinen päättymisen	8	8	—	—	8	99 %	—	—	—	0	—	—	0
Koulutusmenot	23	17	—	3	20	87 %	—	3	3	0	—	0	0
Sosiaalisin palveluihin ja liikkuvuuteen liittyvät menot	52	24	—	17	41	79 %	—	11	11	0	—	0	0
Tieto- ja viestintäteknikka	381	298	—	50	347	91 %	—	34	34	0	—	0	0
Rakennusten vuokrat ja ostot	357	318	—	27	345	97 %	—	12	12	0	—	0	0
Rakennuksiin liittyvät menot	114	86	—	19	105	92 %	—	9	9	0	—	0	0
Turvallisuus	75	63	—	6	69	92 %	—	6	6	0	—	0	0
Virkamatka- ja edustusmenot	28	24	—	1	25	88 %	—	2	2	1	—	1	2
Kokoukset, komiteat, konferenssit	9	5	—	1	6	66 %	—	2	2	1	—	0	2
Virallinen lehti	2	2	—	0	2	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Julkaisut	17	13	—	3	16	93 %	—	1	1	0	—	—	0
Tiedonhankinta	4	4	—	0	4	100 %	—	0	0	0	—	0	0

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Tutkimukset ja selvitykset	6	5	—	0	5	88 %	—	0	0	1	—	0	1
Yleiset laitteet, ajoneuvot, kalusto	32	24	—	3	27	86 %	—	4	4	0	—	0	0
Ulkopuoliset kielipalvelut	41	24	—	10	35	85 %	—	6	6	—	—	—	—
Muut hallintomenot	25	18	—	4	22	88 %	—	3	3	0	—	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muiden toimielinten hallintomenot	4 879	4 171	85	335	4 590	94 %	22	153	175	114	—	1	115
Otsake 7 yhteensä: EU:n yleinen hallinto	11 404	10 286	85	559	10 930	96 %	22	315	337	135	—	2	137
O Innovaatorahasto	3 816	—	—	147	147	4 %	—	3 670	3 670	—	—	—	—
Muut toimet	106	—	—	52	52	49 %	—	53	53	—	—	—	—
Otsake O yhteensä: Monivuotisen rahoituskehityksen ulkopuoliset	3 922	—	—	199	199	5 %	—	3 723	3 723	—	—	—	—
S Solidaarisuus- ja hätäapuvaraus	844	791	—	—	791	94 %	53	—	53	—	—	—	—
Euroopan globalisaatorahasto (EGR)	217	24	—	—	24	11 %	—	7	7	173	—	13	186

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Brexit-mukautusvaraus	1 698	407	—	—	407	24 %	1 291	—	1 291	—	—	—	—
Otsake S yhteensä: Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	2 759	1 223	—	—	1 223	44 %	1 343	7	1 350	173	—	13	186
Yhteensä	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

(¹) Tämä monivuotiseen rahoituskehukseen kuuluva ohjelma sisältää NextGenerationEU-välineestä saatavat lisämäärärahat REACT-EU-pakettia varten. Ks. talousarvion toteuttamiskertomusten liitetietojen luku 1.1 "Monivuotinen rahoituskehys 2021–2027". Otsaketta 2 koskevassa kohdassa esitetään yksityiskohtaisesti tämän monivuotisen rahoituskehksen ohjelman vaikutus REACT-EU-pakettiin.

6.9 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
1 Horisontti Eurooppa	12 937	8 818	73	997	9 888	76 %	110	2 926	3 036	2	8	4	14
Euratom	444	256	33	13	301	68 %	16	115	130	0	12	—	13
Kansainvälinen lämpöydinkoe-reaktori (ITER)	659	612	0	1	613	93 %	1	45	46	0	0	—	0

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Muut toimet	377	—	—	74	74	20 %	—	303	303	—	—	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	12	12	—	—	12	98 %	—	—	—	0	—	—	0
InvestEU-rahasto	1 662	938	—	574	1 512	91 %	1	149	150	0	—	0	0
Verkkojen Eurooppa -väline – liikenneosio	1 398	1 377	1	13	1 391	99 %	1	4	5	2	0	—	2
Verkkojen Eurooppa -väline – energiaosio	556	540	1	12	552	99 %	1	0	2	1	1	(0)	2
Verkkojen Eurooppa -väline – digitaali-osio	164	157	1	5	162	99 %	1	1	2	0	0	—	0
Digitaalinen Eurooppa	94	80	0	4	84	89 %	6	0	6	3	0	0	4
Erillisvirastot	203	189	—	8	197	97 %	—	5	5	—	—	—	—
Muut toimet	372	372	—	—	372	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	18	11	0	—	12	66 %	—	—	—	6	—	—	6
Komission oikeuksien alaiset toimet	27	25	—	0	25	90 %	—	0	0	3	—	0	3
Sisämarkkinat	488	413	4	16	432	89 %	8	41	49	6	0	0	7
EU:n petostentorjunta	17	15	—	0	15	91 %	—	1	1	1	—	—	1
Verotus	38	35	0	1	37	96 %	0	1	2	0	0	—	0
Tulli	100	92	0	4	97	96 %	0	4	4	0	—	—	0
Erillisvirastot	128	118	—	5	123	96 %	—	5	5	0	—	—	0

17.10.2022

FI

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399/189

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotui- ta tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotui- ta tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotui- ta tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Muut toimet	7	7	—	0	7	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	9	9	—	—	9	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Euroopan avaruusohjelma	2 722	2 374	4	195	2 573	95 %	5	143	148	0	0	0	0
Erillisvirastot	44	43	—	1	44	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Otsake 1 yhteensä: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	22 478	16 495	115	1 922	18 532	82 %	151	3 744	3 895	25	22	5	51
2 Aluekehitys (EAKR) (1)	47 457	37 374	5	8 034	45 412	96 %	2	2 043	2 044	1	0	(0)	1
Koheesiorahasto	9 852	8 498	2	1 219	9 719	99 %	0	133	133	0	0	0	0
Koheesiorahaston osuus Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosiosta	1 035	1 022	—	9	1 031	100 %	—	4	4	—	—	—	—
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	3	3	—	—	3	99 %	—	0	0	—	—	—	—
Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+) (1)	21 280	16 952	4	2 470	19 426	91 %	2	1 849	1 850	2	2	0	4
Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	40	38	0	1	40	98 %	1	0	1	(0)	0	(0)	0
Euroopan elpyminen ja palautuminen	46 469	79	1	46 375	46 455	100 %	2	11	13	2	0	(0)	2

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Perikles IV	0	0	—	0	0	90 %	—	0	0	0	—	—	0
EU:n elpyminen	5	3	—	—	3	66 %	2	—	2	—	—	—	—
rescEU	204	165	17	15	196	96 %	—	8	8	0	—	0	0
EU4Health	66	57	1	4	61	93 %	3	0	4	0	0	0	1
Hätätilanteen tuki unionin sisällä	1 132	314	195	70	579	51 %	—	370	370	—	183	—	183
Erillisvirastot	334	316	—	10	326	98 %	—	8	8	0	—	—	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	3	3	—	—	3	100 %	—	—	—	0	—	—	0
Komission oikeuksien alaiset toimet	12	9	—	2	11	93 %	—	—	—	1	—	—	1
Työllisyys ja sosiaalinen innovointi	69	52	1	6	59	85 %	2	6	8	2	1	0	2
Erasmus+	2 676	1 981	7	409	2 397	90 %	7	268	276	0	0	2	3
Euroopan solidaarisuusjoukot	115	93	2	3	97	84 %	4	14	18	0	0	0	0
Luova Eurooppa	151	131	2	8	141	93 %	2	8	10	0	0	0	0
Oikeusasiat	42	35	0	0	35	83 %	1	6	7	0	0	0	0
Perusoikeudet ja arvot	63	59	0	1	61	96 %	1	1	2	0	0	—	0
Erillisvirastot	210	203	2	3	208	99 %	—	2	2	—	—	0	0

17.10.2022

FI

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399/191

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Muut toimet	8	6	—	0	6	84 %	—	1	1	0	—	—	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	28	28	—	0	28	97 %	—	—	—	1	—	0	1
Komission oikeuksien alaiset toimet	160	157	—	1	158	99 %	—	1	1	1	—	0	1
Otsake 2 yhteensä: Koheesio, pälautumiskyky ja arvot	131 414	67 577	239	58 639	126 454	96 %	27	4 733	4 760	10	187	3	200
3 Maataloustuet	41 467	39 605	486	669	40 760	98 %	687	2	689	11	7	0	18
Muut otsakkeen "Luonnonvarat ja ympäristö" ohjelmat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maaseudun kehittämisen maatalousrahasto	15 168	14 345	2	306	14 652	97 %	0	512	512	4	0	—	4
Meri- ja kalatalous	847	693	1	44	739	87 %	1	107	108	1	0	0	1
Kalastus (kalastuskumppanuussopimukset ja kalastuksenhoitojärjestöt)	150	150	—	—	150	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Erillisvirastot	22	21	—	0	21	97 %	—	1	1	—	—	—	—
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	3	3	—	—	3	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Ympäristö ja ilmasto (Life)	449	437	4	2	442	99 %	5	1	6	1	0	0	1
Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	96	1	—	0	1	1 %	—	94	94	0	—	—	0
Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin lainajärjestely	46	—	—	0	0	0 %	—	46	46	—	—	—	—

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuisista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuisista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotuisista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Erillisvirastot	57	50	—	6	57	99 %	—	0	0	—	—	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Otsake 3 yhteensä: Luonnonvarat ja ympäristö	58 310	55 312	492	1 027	56 831	97 %	693	762	1 455	17	7	0	24
4 Turvapaikka, maahanmuutto ja kotouttaminen	1 236	1 223	2	3	1 228	99 %	2	5	7	1	0	—	1
Erillisvirastot	160	138	—	4	142	89 %	—	18	18	—	—	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	—	—	0	57 %	—	0	0	—	—	—	—
Rajaturvallisuus (yhdenntyn rajaturvallisuuden rahasto) – rajaturvallisuus ja viisumit	558	400	1	12	414	74 %	1	142	143	1	1	—	1
Rajaturvallisuus (yhdenntyn rajaturvallisuuden rahasto) – tullilaitteet	0	—	—	—	—	—	0	—	0	—	—	—	—
Erillisvirastot	779	754	—	10	764	98 %	—	16	16	0	—	—	0
Otsake 4 yhteensä: Muuttoliike ja rajaturvallisuus	2 734	2 515	3	29	2 547	93 %	3	181	184	2	1	0	3
5 Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)	169	164	0	2	166	98 %	1	2	3	0	0	—	0
Ydinlaitosten käytöstäpoisto	46	46	—	—	46	100 %	—	—	—	0	—	—	0

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Ydinturvallisuus ja ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto	82	76	—	0	76	92 %	2	1	3	4	—	—	4
Erillisvirastot	200	193	—	3	196	98 %	—	4	4	—	—	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	—	—	—	—
Komission oikeuksien alaiset toimet	21	19	—	0	19	91 %	—	0	0	2	—	—	2
Euroopan puolustus (tutkimus)	2	1	—	0	1	43 %	1	—	1	0	—	0	0
Euroopan puolustus (muu kuin tutkimus)	199	198	0	0	199	100 %	1	—	1	0	0	0	0
Sotilaallinen liikkuvuus	2	1	—	—	1	58 %	1	—	1	0	—	—	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	5	5	—	0	5	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Otsake 5 yhteensä: Turvallisuus ja puolustus	726	703	0	4	708	97 %	5	7	12	6	0	0	6
6 Naapuruus, kehitys ja kansainvälinen yhteistyö	6 939	5 690	22	78	5 789	83 %	989	156	1 145	3	2	0	5
Kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalainen väline	20	16	1	1	17	87 %	1	2	2	0	0	0	0
Humanitaarinen apu (HUMA)	2 473	2 400	5	45	2 451	99 %	6	15	22	0	0	0	0
Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	388	346	0	41	387	100 %	0	1	1	0	—	0	0
Merentakaiset maat ja alueet (MMA)	8	7	—	—	7	86 %	1	—	1	—	—	—	—

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Muut toimet	17	17	—	—	17	100 %	—	0	0	0	—	—	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	2	2	—	—	2	99 %	—	—	—	—	—	0	0
Komission oikeuksien alaiset toimet	72	71	—	1	72	100 %	—	0	0	—	—	—	—
Liittymistä valmisteleva tuki (IPA III)	2 338	1 894	6	292	2 192	94 %	11	135	145	0	1	0	1
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Otsake 6 yhteensä: Naapurialueet ja muu maailma	12 258	10 443	34	458	10 935	89 %	1 008	308	1 317	3	3	0	6
7 Henkilöstön eläkkeet	2 179	2 173	—	—	2 173	100 %	—	—	—	5	—	—	5
(Entisten jäsenten eläkkeet) parlamentti	11	11	—	—	11	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Entisten jäsenten eläkkeet) Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	1	1	—	—	1	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Entisten jäsenten eläkkeet) komissio	7	7	—	—	7	98 %	—	—	—	0	—	—	0
(Entisten jäsenten eläkkeet) tuomioistuin	12	12	—	—	12	99 %	—	—	—	0	—	—	0
(Entisten jäsenten eläkkeet) tilintarkastustuomioistuin	5	5	—	—	5	100 %	—	—	—	0	—	—	0
(Entisten jäsenten eläkkeet) oikeusasiamies	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0
(Entisten jäsenten eläkkeet) tietosuojavaltuutettu	0	0	—	—	0	94 %	—	—	—	0	—	—	0

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Eurooppa-koulut	217	196	1	13	210	97 %	0	6	7	0	—	—	0
Henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön palkat	2 561	2 494	—	31	2 526	99 %	0	35	35	1	0	0	1
Ulkopuolisen henkilöstön palkat	350	200	32	32	264	75 %	38	32	70	10	6	0	16
Jäsenet – palkat, avustukset ja korvaukset	15	13	0	0	13	83 %	2	0	2	0	0	—	0
Jäsenet – siirtymäkorvaukset	3	3	—	—	3	98 %	—	—	—	0	—	—	0
Palvelukseen ottamiseen liittyvät kulut	31	24	2	0	27	88 %	2	1	2	0	1	—	1
Tehtävien lopullinen päättyminen	8	8	—	—	8	99 %	—	—	—	0	—	—	0
Koulutusmenot	34	6	10	2	17	51 %	11	4	15	0	2	0	2
Sosiaalisiin palveluihin ja liikkuvuuteen liittyvät menot	64	15	10	11	36	56 %	8	18	26	0	2	0	2
Tieto- ja viestintätekniikka	523	155	139	30	323	62 %	143	54	197	0	2	0	2
Rakennusten vuokrat ja ostot	361	300	5	26	331	92 %	18	12	30	0	0	0	0
Rakennuksiin liittyvät menot	165	47	50	7	104	63 %	39	20	60	0	1	0	2
Turvallisuus	100	36	25	2	62	61 %	28	10	37	0	1	0	1
Virkamatka- ja edustusmenot	35	12	1	0	14	39 %	11	2	13	1	6	1	8
Kokoukset, komiteat, konferenssit	16	1	1	1	3	17 %	3	2	6	1	6	1	7
Virallinen lehti	3	2	1	0	3	79 %	1	—	1	—	0	—	0

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritettavat maksut					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+ 3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Julkaisut	24	7	6	1	15	62 %	6	2	9	0	0	—	0
Tiedonhankinta	5	2	1	0	4	68 %	2	0	2	0	0	0	0
Tutkimukset ja selvitykset	17	1	11	—	12	70 %	4	0	4	1	0	0	1
Yleiset laitteet, ajoneuvot, kalusto	48	13	15	2	30	63 %	11	6	17	0	1	0	1
Ulkopuoliset kielipalvelut	44	21	3	10	33	75 %	4	7	11	—	0	—	0
Muut hallintomenot	33	12	7	3	22	65 %	6	4	11	0	1	0	1
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	1	1	0	—	1	98 %	—	—	—	0	0	—	0
Muiden toimielinten hallintomenot	5 492	3 537	618	281	4 436	81 %	653	205	858	117	77	3	198
Otsake 7 yhteensä: EU:n yleinen hallinto	12 368	9 316	938	452	10 705	87 %	991	422	1 412	138	108	5	251
O Innovaatorahasto	3 819	—	—	11	11	0 %	—	3 808	3 808	—	—	—	—
Muut toimet	112	—	—	50	50	45 %	—	62	62	—	—	—	—
Otsake O yhteensä: Monivuotisen rahoituskehysten ulkopuoliset	3 931	—	—	61	61	2 %	—	3 870	3 870	—	—	—	—
S Solidaarisuus- ja hätäapuvaraus	866	791	—	—	791	91 %	75	—	75	—	—	—	—
Euroopan globalisaattorahasto (EGR)	30	10	0	14	24	81 %	—	5	5	—	—	—	—

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseen sidotusta tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Brexit-mukautusvaraus	1 698	407	—	—	407	24 %	1 291	—	1 291	—	—	—	—
Otsake Syhteensä: Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	2 593	1 208	0	14	1 223	47 %	1 365	5	1 371	—	—	—	—
Yhteensä	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

(¹) Tämä monivuotiseen rahoituskehukseen kuuluva ohjelma sisältää NextGenerationEU-välineestä saatavat lisämäärärahat REACT-EU-pakettia varten. Ks. talousarvion toteuttamiskertomusten liitetietojen luku 1.1 "Monivuotinen rahoituskehys 2021–2027". Otsaketta 2 koskevassa kohdassa esitetään yksityiskohtaisesti tämän monivuotisen rahoituskehysten ohjelman vaikutus REACT-EU-pakettiin.

6.10 YKSITYSKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYS: MAKSATTAMATTA OLEVIEN SITOUUMUSTEN MUUTOKSET

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
1 Horisontti Eurooppa	24 186	(608)	(8 526)	15 052	13 897	(1 361)	(17)	12 519	27 571
Euratom	338	(7)	(98)	233	288	(203)	(0)	85	317
Kansainvälinen lämpöydinkooreaktori (ITER)	1 062	(0)	(350)	712	865	(263)	(0)	601	1 313

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Muut toimet	109	(11)	(40)	58	82	(34)	—	48	106
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	26	(2)	(12)	12	10	(0)	—	10	22
InvestEU-rahasto	2 753	(20)	(923)	1 810	2 833	(590)	—	2 243	4 053
Verkkojen Eurooppa -väline – liikenneosio	6 807	(39)	(1 380)	5 388	1 806	(11)	—	1 795	7 183
Verkkojen Eurooppa -väline – energiaosio	3 692	(25)	(552)	3 115	789	(0)	—	789	3 904
Verkkojen Eurooppa -väline – digitaalisio	328	(8)	(160)	161	277	(2)	—	275	436
Digitaalinen Eurooppa	65	(1)	(58)	6	1 160	(26)	—	1 133	1 140
Erillisvirastot	36	(0)	(36)	—	197	(162)	—	36	36
Muut toimet	—	—	—	—	372	(372)	—	—	—
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	45	(0)	(10)	35	18	(1)	—	17	52
Komission oikeuksien alaiset toimet	36	(1)	(20)	15	31	(5)	—	26	41
Sisämarkkinat	827	(45)	(344)	438	600	(88)	—	512	950
EU:n petostentorjunta	28	(4)	(13)	11	24	(3)	—	21	33
Verotus	36	(1)	(26)	8	35	(10)	—	25	33
Tulli	95	(2)	(75)	18	126	(22)	—	104	122
Erillisvirastot	0	(0)	—	—	123	(123)	—	—	—
Muut toimet	4	(0)	(4)	0	9	(3)	—	5	6
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	22	(2)	(9)	11	5	(0)	—	4	16

17.10.2022

FI

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399/199

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Euroopan avaruusohjelma	1 865	(2)	(996)	867	2 079	(1 577)	—	502	1 369
Erillisvirastot	2	—	(2)	—	57	(42)	—	15	15
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Otsake 1 yhteensä: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	42 361	(777)	(13 632)	27 951	25 683	(4 900)	(17)	20 766	48 717
2 Aluekehitys (EAKR) (1)	101 349	(53)	(40 365)	60 931	28 266	(5 047)	(0)	23 219	84 149
Koheesiorahasto	26 838	(42)	(9 714)	17 083	1 323	(4)	(0)	1 319	18 402
Koheesiorahaston osuus Verkkojen Eurooppa -välinen liikenneosiosta	6 635	(21)	(1 020)	5 594	1 442	(11)	—	1 431	7 026
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	9	(1)	(3)	5	—	—	—	—	5
Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+) (1)	45 252	(7)	(17 325)	27 921	17 437	(2 101)	—	15 336	43 257
Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	129	(5)	(36)	88	33	(4)	(0)	29	117
Euroopan elpyminen ja palautuminen	108	(2)	(54)	52	98 150	(46 401)	—	51 749	51 801
Perikles IV	1	(0)	—	0	1	(0)	—	0	1
EU:n elpyminen	—	—	—	—	5	(3)	—	2	2
rescEU	464	(7)	(149)	308	336	(47)	—	288	596
EU4Health	144	(9)	(49)	86	338	(12)	—	327	412
Hätätilanteen tuki unionin sisällä	469	—	(375)	94	301	(204)	—	97	191
Erillisvirastot	11	(0)	—	11	335	(326)	—	9	20

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	4	(0)	(3)	1	—	—	—	—	1
Komission oikeuksien alaiset toimet	9	(1)	(7)	1	12	(4)	—	8	9
Työllisyys ja sosiaalinen innovointi	165	(14)	(58)	93	95	(1)	—	94	187
Erasmus+	1 346	(16)	(531)	798	2 832	(1 866)	—	966	1 765
Euroopan solidaarisuusjoukot	113	(4)	(22)	87	136	(75)	—	61	148
Luova Eurooppa	236	(11)	(80)	145	316	(60)	—	255	400
Oikeusasiat	64	(1)	(14)	49	47	(21)	—	26	75
Perusoikeudet ja arvot	121	(4)	(41)	76	100	(20)	—	80	156
Erillisvirastot	18	(0)	(4)	13	223	(204)	—	19	33
Muut toimet	11	(0)	(6)	4	6	(0)	—	6	10
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	87	(5)	(26)	56	30	(1)	—	28	85
Komission oikeuksien alaiset toimet	165	(2)	(104)	59	182	(54)	—	128	187
Otsake 2 yhteensä: Koheesio, palautumis- kyky ja arvot	183 747	(205)	(69 986)	113 555	151 947	(56 468)	(1)	95 478	209 033
3 Maataloustuet	286	(10)	(76)	200	40 818	(40 685)	—	133	333
Muut otsakkeen ”Luonnonvarat ja ympäristö” ohjelmat	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maaseudun kehittämisen maatalousra- hasto	35 164	(2)	(14 023)	21 139	17 705	(630)	(0)	17 075	38 215
Meri- ja kalatalous	3 459	(15)	(727)	2 716	217	(11)	(0)	206	2 922

17.10.2022

FI

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399/201

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Kalastus (kalastuskumppanuussopimukset ja kalastuksenhoitojärjestöt)	21	—	(12)	9	152	(137)	—	14	23
Erillisvirastot	—	—	—	—	21	(21)	—	—	—
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	12	(0)	(3)	9	—	—	—	—	9
Ympäristö ja ilmasto (Life)	1 888	(34)	(419)	1 435	741	(23)	—	718	2 154
Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	—	—	—	—	9	(1)	—	8	8
Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin lainajärjestely	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
Erillisvirastot	3	—	(3)	—	57	(54)	—	3	3
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	26	—	(5)	21	4	(1)	—	3	24
Otsake 3 yhteensä: Luonnonvarat ja ympäristö	40 860	(61)	(15 269)	25 530	59 723	(41 562)	(0)	18 161	43 691
4 Turvapaikka, maahanmuutto ja kotouttaminen	3 122	(30)	(1 182)	1 909	499	(45)	—	453	2 363
Erillisvirastot	20	—	—	20	142	(142)	—	—	20
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	—	(0)	0	—	—	—	—	0
Rajaturvallisuus (yhdenntyn rajaturvallisuuden rahasto) – rajaturvallisuus ja viisumit	1 436	(37)	(413)	985	156	(0)	—	155	1 141
Rajaturvallisuus (yhdenntyn rajaturvallisuuden rahasto) – tullilaitteet	—	—	—	—	135	—	—	135	135

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Erillisvirastot	372	—	(208)	164	712	(555)	—	157	321
Otsake 4 yhteensä: Muuttoliike ja rajaturvallisuus	4 950	(68)	(1 804)	3 078	1 644	(743)	—	901	3 980
5 Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)	471	(16)	(166)	290	71	(0)	—	71	360
Ydinlaitosten käytöstäpoisto	351	(0)	(46)	305	73	—	—	73	377
Ydinturvallisuus ja ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto	324	(3)	(70)	251	69	(6)	—	64	315
Erillisvirastot	0	(0)	—	0	196	(196)	—	—	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	2	—	(1)	1	—	—	—	—	1
Komission oikeuksien alaiset toimet	26	(3)	(14)	9	20	(5)	—	15	24
Euroopan puolustus (tutkimus)	—	—	—	—	330	(1)	(0)	329	329
Euroopan puolustus (muu kuin tutkimus)	322	(0)	(198)	124	639	(1)	—	639	762
Sotilaallinen liikkuvuus	—	—	—	—	227	(1)	—	226	226
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	7	(0)	(5)	2	—	—	—	—	2
Otsake 5 yhteensä: Turvallisuus ja puolustus	1 503	(23)	(498)	981	1 625	(209)	(0)	1 415	2 397
6 Naapuruus, kehitys ja kansainvälinen yhteistyö	18 739	(456)	(4 511)	13 772	10 960	(1 278)	—	9 682	23 453
Kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalainen väline	117	(9)	(16)	91	38	(1)	—	37	128
Humanitaarinen apu (HUMA)	1 354	(16)	(1 058)	280	2 196	(1 393)	(0)	804	1 084

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	160	(3)	(86)	70	408	(301)	—	107	178
Merentakaiset maat ja alueet (MMA)	9	—	(6)	3	63	(1)	—	63	65
Muut toimet	1	(0)	(0)	0	17	(17)	—	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	4	(0)	(2)	2	—	—	—	—	2
Komission oikeuksien alaiset toimet	153	(20)	(47)	86	93	(25)	—	68	154
Liittymistä valmisteleva tuki (IPA III)	8 249	(182)	(2 093)	5 974	1 596	(99)	—	1 497	7 471
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	(0)	—	—	—	—	—	—	—
Otsake 6 yhteensä: Naapurialueet ja muu maailma	28 785	(687)	(7 821)	20 278	15 372	(3 115)	(0)	12 257	32 535
7 Henkilöstön eläkkeet	—	—	—	—	2 173	(2 173)	—	—	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) parlamentti	—	—	—	—	11	(11)	—	—	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	—	—	—	—	1	(1)	—	—	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) komissio	—	—	—	—	7	(7)	—	—	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) tuomioistuim	—	—	—	—	12	(12)	—	—	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) tilintarkastustuomioistuin	—	—	—	—	5	(5)	—	—	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) oikeusasiamies	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) tietosuojavaltuutettu	—	—	—	—	0	(0)	—	—	—
Eurooppa-koulut	1	—	(1)	—	212	(210)	—	2	2

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön palkat	0	(0)	—	—	2 526	(2 526)	(0)	0	0
Ulkopuolisen henkilöstön palkat	38	(6)	(32)	—	271	(232)	(0)	39	39
Jäsenet – palkat, avustukset ja korvaukset	0	(0)	(0)	—	15	(13)	—	2	2
Jäsenet – siirtymäkorvaukset	—	—	—	—	3	(3)	—	—	—
Palvelukseen ottamiseen liittyvät kulut	3	(1)	(2)	—	27	(25)	—	2	2
Tehtävien lopullinen päättymisen	—	—	—	—	8	(8)	—	—	—
Koulutusmenot	11	(2)	(10)	—	20	(7)	—	12	12
Sosiaaliin palveluihin ja liikkuvuuteen liittyvät menot	14	(4)	(10)	0	41	(26)	—	15	15
Tieto- ja viestintätekniikka	142	(2)	(139)	—	347	(184)	—	163	163
Rakennusten vuokrat ja ostot	5	(0)	(5)	—	345	(327)	—	18	18
Rakennuksiin liittyvät menot	51	(1)	(50)	—	105	(54)	—	51	51
Turvallisuus	26	(1)	(25)	—	69	(37)	—	32	32
Virkamatka- ja edustusmenot	7	(6)	(1)	—	25	(13)	—	12	12
Kokoukset, komiteat, konferenssit	6	(6)	(1)	—	6	(2)	—	4	4
Virallinen lehti	1	(0)	(1)	—	2	(2)	—	1	1
Julkaisut	7	(0)	(6)	—	16	(9)	—	7	7
Tiedonhankinta	1	(0)	(1)	—	4	(2)	—	2	2
Tutkimukset ja selvitykset	11	(0)	(11)	—	5	(1)	—	4	4
Yleiset laitteet, ajoneuvot, kalusto	16	(1)	(15)	—	27	(15)	—	13	13
Ulkopuoliset kielipalvelut	3	(0)	(3)	—	35	(30)	—	4	4

17.10.2022

FI

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399/205

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	Maksattamatta olevat sitoumukset edellisen varainhoitovuoden lopussa				Varainhoitovuoden sitoumukset				Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä varainhoitovuoden lopussa
	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt sitoumukset	Puretut sitoumukset / uudelleenarvostukset / peruutukset	Maksut	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	Varainhoitovuoden aikana tehdyt sitoumukset	Maksut	Sellaisten sitoumusten peruutukset, joita ei voida siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle	Maksattamatta olevat sitoumukset varainhoitovuoden lopussa	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	
Muut hallintomenot	8	(1)	(7)	—	22	(14)	—	8	8
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	2	(0)	(1)	0	—	—	—	—	0
Muiden toimielinten hallintomenot	627	(92)	(535)	—	4 590	(3 901)	(6)	684	684
Otsake 7 yhteensä: EU:n yleinen hallinto	981	(124)	(857)	0	10 930	(9 848)	(6)	1 075	1 076
O Innovaatorahasto	4	(1)	(3)	0	147	(9)	—	138	138
Muut toimet	7	(1)	(0)	6	52	(50)	—	2	8
Otsake O yhteensä: Monivuotisen rahoituskehyksen ulkopuoliset	11	(2)	(3)	6	199	(58)	—	140	147
S Solidaarisuus- ja hätäapuvaraus	—	—	—	—	791	(791)	—	—	—
Euroopan globalisaatorahasto (EGR)	0	—	(0)	—	24	(24)	—	—	—
Brexit-mukautusvaraus	—	—	—	—	407	(407)	—	—	—
Otsake S yhteensä: Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	0	—	(0)	—	1 223	(1 223)	—	—	—
Yhteensä	303 197	(1 946)	(109 870)	191 381	268 345	(118 126)	(24)	150 194	341 575

(¹) Tämä monivuotiseen rahoituskehykseen kuuluva ohjelma sisältää NextGenerationEU-välineestä saatavat lisämäärärahat REACT-EU-pakettia varten. Ks. talousarvion toteuttamiskertomusten liitetietojen luku 1.1 "Monivuotinen rahoituskehys 2021–2027". Otsaketta 2 koskevassa kohdassa esitetään yksityiskohtaisesti tämän monivuotisen rahoituskehyksen ohjelman vaikutus REACT-EU-pakettiin.

6.11 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYK: MAKSATTAMATTA OLEVIENTEN SITOUUMUSTEN JAKAUTUMINEN ALKUPERÄVUODEN MUKAAN

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
1 Horisontti Eurooppa	355	381	663	1 173	2 129	3 710	6 279	12 881	27 571
Euratom	8	16	6	5	32	57	109	85	317
Kansainvälinen lämpöydinkooreaktori (ITER)	—	—	—	—	6	369	336	601	1 313
Muut toimet	0	2	1	4	11	13	28	48	106
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	0	0	2	6	4	10	22
InvestEU-rahasto	141	20	144	195	207	444	659	2 243	4 053
Verkkojen Eurooppa -väline – liikenneosio	6	6	170	166	635	2 162	2 244	1 795	7 183
Verkkojen Eurooppa -väline – energiaosio	46	60	23	446	460	938	1 132	800	3 904
Verkkojen Eurooppa -väline – digitaaliosio	0	5	2	9	42	37	67	275	436
Digitaalinen Eurooppa	—	—	0	0	0	1	5	1 133	1 140
Erillisvirastot	—	—	—	—	—	—	—	36	36
Muut toimet	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	0	1	5	28	17	52
Komission oikeuksien alaiset toimet	—	—	0	0	1	4	9	26	41
Sisämarkkinat	21	8	10	24	44	117	213	512	950
EU:n petostentorjunta	—	0	—	0	1	3	7	21	33
Verotus	—	—	—	—	1	1	6	25	33
Tulli	—	0	0	0	1	5	11	104	122
Erillisvirastot	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muut toimet	—	—	—	—	—	0	0	5	6
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	0	3	3	6	4	16

17.10.2022

FI

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399/207

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
Euroopan avaruusohjelma	0	0	1	2	57	139	668	502	1 369
Erillisvirastot	—	—	—	—	—	—	—	15	15
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Otsake 1 yhteensä: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	579	497	1 020	2 025	3 632	8 014	11 812	21 138	48 717
2 Aluekehitys (EAKR)	1 822	61	76	4 266	9 416	18 213	27 076	23 219	84 149
Koheesiorahasto	172	11	0	1 422	2 787	5 051	7 639	1 319	18 402
Koheesiorahaston osuus Verkkojen Eurooppa-välineen liikenneosiosta	120	225	498	759	917	1 376	1 700	1 431	7 026
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	1	1	—	3	—	5
Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)	423	93	299	2 125	3 617	7 981	13 382	15 336	43 257
Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	4	4	22	8	9	15	26	29	117
Euroopan elpyminen ja palautuminen	—	—	—	0	2	14	35	51 749	51 801
Perikles IV	—	—	—	—	—	0	0	0	1
EU:n elpyminen	—	—	—	—	—	—	—	2	2
rescEU	—	—	0	1	6	30	271	288	596
EU4Health	0	3	2	9	12	25	36	327	412
Hätätilanteen tuki unionin sisällä	—	—	—	—	—	—	49	142	191
Erillisvirastot	—	—	—	1	4	1	4	9	20
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	0	1	—	0	0	—	—	1
Komission oikeuksien alaiset toimet	—	—	—	0	—	0	1	8	9
Työllisyys ja sosiaalinen innovointi	1	0	1	2	7	29	52	94	187
Erasmus+	1	1	3	22	78	179	516	966	1 765
Euroopan solidaarisuusjoukot	2	—	—	1	11	33	41	61	148

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
Luova Eurooppa	—	—	—	4	11	38	92	255	400
Oikeusasiat	—	4	6	8	8	10	13	26	75
Perusoikeudet ja arvot	0	2	5	6	11	20	33	80	156
Erillisvirastot	—	—	—	—	—	—	3	30	33
Muut toimet	—	0	—	—	0	0	4	6	10
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	0	0	3	10	43	28	85
Komission oikeuksien alaiset toimet	0	0	0	2	6	13	37	129	187
Otsake 2 yhteensä: Koheesio, palautumiskyky ja arvot	2 546	404	911	8 637	16 907	33 036	51 058	95 534	209 033
3 Maataloustuet	—	—	—	2	25	83	91	133	333
Muut otsakkeen ”Luonnonvarat ja ympäristö” ohjelmat	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maaseudun kehittämisen maatalousrahasto	198	1 134	1 042	794	1 416	5 874	10 682	17 075	38 215
Meri- ja kalatalous	56	1	1	144	648	958	909	206	2 922
Kalastus (kalastuskumppanuussopimukset ja kalastuksenhoitojärjestöt)	—	—	—	1	1	—	7	14	23
Erillisvirastot	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	—	—	—	2	5	2	—	9
Ympäristö ja ilmasto (Life)	74	86	85	124	391	310	365	718	2 154
Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	—	—	—	—	—	—	—	8	8
Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin lainajärjestely	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Erillisvirastot	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	—	0	0	3	2	15	3	24
Otsake 3 yhteensä: Luonnonvarat ja ympäristö	328	1 222	1 128	1 065	2 486	7 231	12 071	18 161	43 691

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
4 Turvapaikka, maahanmuutto ja kotouttaminen	0	1	52	168	371	488	827	456	2 363
Erillisvirastot	—	—	—	—	—	—	20	—	20
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	—	—	—	—	—	—	—	0
Rajaturvallisuus (yhdenntyn rajaturvallisuuden rahasto) – rajaturvallisuus ja viisumit	17	1	13	27	146	377	404	155	1 141
Rajaturvallisuus (yhdenntyn rajaturvallisuuden rahasto) – tullilaitteet	—	—	—	—	—	—	—	135	135
Erillisvirastot	—	—	—	—	—	—	164	157	321
Otsake 4 yhteensä: Muuttoliike ja rajaturvallisuus	17	2	66	195	517	865	1 414	904	3 980
5 Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)	2	1	1	37	49	73	126	71	360
Ydinlaitosten käytöstäpoisto	1	1	45	63	64	64	66	73	377
Ydinturvallisuus ja ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto	34	1	1	29	44	50	93	64	315
Erillisvirastot	—	—	—	—	—	—	0	—	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Komission oikeuksien alaiset toimet	—	0	0	1	1	1	6	15	24
Euroopan puolustus (tutkimus)	—	—	—	—	—	—	—	329	329
Euroopan puolustus (muu kuin tutkimus)	—	—	—	—	—	51	72	639	762
Sotilaallinen liikkuvuus	—	—	—	—	—	—	—	226	226
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	—	0	1	—	—	2
Otsake 5 yhteensä: Turvallisuus ja puolustus	37	4	47	129	159	241	364	1 415	2 397

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
6 Naapuruus, kehitys ja kansainvälinen yhteistyö	875	446	860	1 480	2 374	3 267	4 466	9 684	23 453
Kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalainen väline	1	5	7	11	23	17	27	37	128
Humanitaarinen apu (HUMA)	—	0	0	1	6	75	198	804	1 084
Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	0	—	1	2	4	35	28	107	178
Merentakaiset maat ja alueet (MMA)	—	—	—	—	—	3	—	63	65
Muut toimet	—	—	—	—	0	—	—	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	1	0	0	0	0	0	—	—	2
Komission oikeuksien alaiset toimet	0	0	3	5	5	22	51	68	154
Liittymistä valmisteleva tuki (IPA III)	381	191	315	639	1 044	2 073	1 272	1 556	7 471
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Otsake 6 yhteensä: Naapurialueet ja muu maailma	1 258	642	1 185	2 139	3 458	5 493	6 041	12 319	32 535
7 Henkilöstön eläkkeet	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) parlamentti	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) komissio	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) tuomioistuin	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) tilintarkastustuomioistuin	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) oikeusasiamies	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) tietosuojavaltuutettu	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eurooppa-koulut	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön palkat	—	—	—	—	—	—	—	0	0
Ulkopuolisen henkilöstön palkat	—	—	—	—	—	—	—	39	39
Jäsenet – palkat, avustukset ja korvaukset	—	—	—	—	—	—	—	2	2

17.10.2022

FI

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399/211

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
Jäsenet – siirtymäkorvaukset	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Palvelukseen ottamiseen liittyvät kulut	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Tehtävien lopullinen päätyminen	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Koulutusmenot	—	—	—	—	—	—	—	12	12
Sosiaalisiin palveluihin ja liikkuvuuteen liittyvät menot	—	—	—	—	—	0	0	15	15
Tieto- ja viestintätekniikka	—	—	—	—	—	—	—	163	163
Rakennusten vuokrat ja ostot	—	—	—	—	—	—	—	18	18
Rakennuksiin liittyvät menot	—	—	—	—	—	—	—	51	51
Turvallisuus	—	—	—	—	—	—	—	32	32
Virkamatka- ja edustusmenot	—	—	—	—	—	—	—	12	12
Kokoukset, komiteat, konferenssit	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Virallinen lehti	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Julkaisut	—	—	—	—	—	—	—	7	7
Tiedonhankinta	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Tutkimukset ja selvitykset	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Yleiset laitteet, ajoneuvot, kalusto	—	—	—	—	—	—	—	13	13
Ulkopuoliset kielipalvelut	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Muut hallintomenot	—	—	—	—	—	—	—	8	8
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	—	—	—	0	—	0	—	—	0
Muiden toimielinten hallintomenot	0	0	0	0	0	0	0	684	684
Otsake 7 yhteensä: EU:n yleinen hallinto	—	—	—	0	—	0	0	1 075	1 076
O Innovaatorahasto	—	—	—	—	—	—	0	138	138
Muut toimet	—	—	—	—	—	1	5	2	8
Otsake O yhteensä: Monivuotisen rahoituskeh- yksen ulkopuoliset	—	—	—	—	—	1	6	140	147

(miljoonaa euroa)

Ohjelma	<2015	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Yhteensä
S Solidaarisuus- ja hätäapuvaraus	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Euroopan globalisaattiorahasto (EGR)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brexit-mukautusvaraus	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Otsake S yhteensä: Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	4 765	2 771	4 357	14 190	27 158	54 881	82 766	150 687	341 575

Uuden komission perustamiseen liittyi palvelujen sisäinen uudelleenorganisointi. Siihen liittyvien transaktioiden uudelleenkohdentaminen johti maksattamatta olevan määrän siirtoon vuosien välillä. Maksattamatta olevien sitoumusten kokonaismäärä pysyy ennallaan.

6.12 YKSITYISKOHTAINEN MONIVUOTINEN RAHOITUSKEHYK: MAKSATTAMATTA OLEVIA SITOUKUSTEN JAKAUTUMINEN MAKSUMÄÄRÄRAHATYYPIN MUKAAN

(miljoonaa euroa)

Otsake	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2021 lopussa
	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritettut maksut	Maksattamatta olevat määrät	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritettut maksut	Maksattamatta olevat määrät	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
1 Horisontti Eurooppa	20 834	(427)	11 414	8 972	22 848	3 353	(198)	2 484	915	4 723	27 571
Euratom	276	(4)	277	288	261	62	(4)	11	13	57	317
Kansainvälinen lämpöydinkoe-reaktori (ITER)	1 017	(0)	864	612	1 268	45	—	1	1	45	1 313
Muut toimet	0	0	—	—	—	109	(11)	82	74	106	106
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	26	(2)	10	12	22	0	0	0	0	0	22
InvestEU-rahasto	2 332	(20)	657	962	2 006	421	—	2 176	550	2 048	4 053

(miljoonaa euroa)

Otsake	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2021 lopussa
	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritettut maksut	Maksattamatta olevat määrät	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritettut maksut	Maksattamatta olevat määrät	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Verkkojen Eurooppa -väline – liikenneosio	6 674	(38)	1 786	1 371	7 050	133	(1)	20	20	132	7 183
Verkkojen Eurooppa -väline – energiaosio	3 644	(25)	784	551	3 852	48	—	5	1	52	3 904
Verkkojen Eurooppa -väline – digitaaliosio	321	(7)	277	158	433	7	(0)	0	4	3	436
Digitaalinen Eurooppa	63	(1)	1 129	82	1 109	2	(0)	31	2	30	1 140
Erillisvirastot	35	—	189	189	36	1	(0)	8	9	—	36
Muut toimet	—	—	372	372	—	0	0	0	0	0	—
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	45	(0)	18	12	52	0	0	0	0	0	52
Komission oikeuksien alaiset toimet	34	(1)	25	22	36	2	(0)	6	3	5	41
Sisämarkkinat	805	(44)	582	420	924	22	(1)	17	12	26	950
EU:n petostentorjunta	28	(4)	24	15	33	0	(0)	—	0	0	33
Verotus	31	(1)	35	33	31	5	(0)	0	3	2	33
Tulli	86	(2)	126	90	121	8	(0)	0	7	1	122
Erillisvirastot	0	(0)	118	118	—	—	—	5	5	—	—
Muut toimet	4	(0)	9	7	6	0	(0)	0	0	0	6
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	22	(2)	5	9	16	0	0	0	0	0	16
Euroopan avaruusohjelma	1 610	(1)	1 977	2 363	1 222	255	(0)	102	210	147	1 369

(miljoonaa euroa)

Otsake	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2021 lopussa
	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritettut maksut	Maksattamatta olevat määrät	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritettut maksut	Maksattamatta olevat määrät	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Erillisvirastot	2	—	56	43	15	—	—	1	1	—	15
Otsake 1 yhteensä: Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous	37 889	(580)	20 733	16 702	41 340	4 472	(215)	4 950	1 830	7 377	48 717
2 Aluekehitys (EAKR)	88 758	(53)	238	39 843	49 100	12 591	(0)	28 028	5 569	35 049	84 149
Koheesiorahasto	22 668	(42)	16	9 222	13 421	4 170	(0)	1 307	496	4 981	18 402
Koheesiorahaston osuus Verkköjen Eurooppa -välineen liikenneosiosta	6 632	(21)	1 442	1 031	7 023	3	—	0	0	3	7 026
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	9	(1)	—	3	5	0	0	0	0	0	5
Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)	38 950	(7)	63	17 076	21 930	6 302	—	17 374	2 350	21 326	43 257
Tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle	126	(5)	32	40	113	3	(0)	1	0	4	117
Euroopan elpyminen ja palautuminen	108	(2)	116	80	141	0	—	98 034	46 375	51 660	51 801
Perikles IV	1	(0)	1	0	1	—	—	0	—	0	1
EU:n elpyminen	—	—	5	3	2	0	0	0	0	0	2
rescEU	448	(7)	183	191	432	17	(0)	153	5	164	596
EU4Health	141	(9)	329	59	402	2	(0)	9	2	10	412
Hätätilanteen tuki unionin sisällä	469	0	232	509	191	0	—	70	70	0	191
Erillisvirastot	11	(0)	324	316	19	—	—	10	10	0	20
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	4	(0)	—	3	1	0	0	0	0	0	1

17.10.2022

FI

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399/215

(miljoonaa euroa)

Otsake	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2021 lopussa
	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritettut maksut	Maksattamatta olevat määrät	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritettut maksut	Maksattamatta olevat määrät	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Komission oikeuksien alaiset toimet	8	(1)	11	10	9	0	—	1	1	0	9
Työllisyys ja sosiaalinen innovointi	160	(12)	89	57	180	4	(2)	6	2	7	187
Erasmus+	990	(13)	2 663	2 114	1 526	356	(4)	169	283	239	1 765
Euroopan solidaarisuusjoukot	107	(4)	136	95	144	5	(0)	0	2	4	148
Luova Eurooppa	227	(10)	306	137	386	9	(1)	9	4	14	400
Oikeusasiat	63	(1)	47	35	74	0	(0)	1	0	0	75
Perusoikeudet ja arvot	120	(4)	99	60	156	1	(0)	1	1	1	156
Erillisvirastot	17	(0)	220	206	31	1	(0)	3	2	1	33
Muut toimet	10	(0)	6	6	10	0	(0)	0	0	0	10
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	87	(5)	30	28	85	—	—	0	0	0	85
Komission oikeuksien alaiset toimet	164	(2)	181	157	186	1	(0)	1	1	1	187
Otsake 2 yhteensä: Koheesio, p_ol_ol_ou_om_ou_os_ou_os_ou_os_o ja arvot	160 278	(198)	6 769	71 281	95 569	23 468	(8)	145 178	55 174	113 465	209 033
3 Maataloustuet	286	(10)	40 149	40 091	333	—	—	669	669	—	333
Maaseudun kehittämisen maatalousrahasto	35 164	(2)	15 339	14 587	35 914	0	—	2 366	65	2 300	38 215
Meri- ja kalatalous	3 043	(15)	107	738	2 397	416	(0)	110	1	525	2 922
Kalastus (kalastuskumppanuussopimukset ja kalastuksenhoitojärjestöt)	21	—	152	150	23	0	0	0	0	0	23

(miljoonaa euroa)

Otsake	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2021 lopussa
	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritettut maksut	Maksattamatta olevat määrät	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritettut maksut	Maksattamatta olevat määrät	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Erillisvirastot	—	—	21	21	—	—	—	0	0	—	—
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	12	(0)	—	3	9	0	0	0	0	0	9
Ympäristö ja ilmasto (Life)	1 882	(34)	739	439	2 148	7	(0)	3	3	6	2 154
Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto	—	—	4	1	3	—	—	5	0	5	8
Oikeudenmukaisen siirtymän mekanismin lainajärjestely	0	0	—	—	—	—	—	0	0	—	—
Erillisvirastot	3	—	50	51	3	—	—	6	6	0	3
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	26	—	4	5	24	0	0	0	0	0	24
Otsake 3 yhteensä: Luonnonvarat ja ympäristö	40 438	(61)	56 563	56 086	40 854	423	(0)	3 160	745	2 837	43 691
4 Turvapaikka, maahanmuutto ja kotouttaminen	3 068	(29)	497	1 200	2 335	54	(1)	2	28	28	2 363
Erillisvirastot	20	—	138	138	20	—	—	4	4	—	20
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	—	—	0	0	0	0	0	0	0	0
Rajaturvallisuus (yhdenntyn rajaturvallisuuden rahasto) – rajaturvallisuus ja viisumit	1 219	(35)	153	388	949	217	(2)	3	26	192	1 141
Rajaturvallisuus (yhdenntyn rajaturvallisuuden rahasto) – tullilaitteet	—	—	135	—	135	0	0	0	0	0	135

17.10.2022

FI

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399/217

(miljoonaa euroa)

Otsake	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2021 lopussa
	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritettut maksut	Maksattamatta olevat määrät	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritettut maksut	Maksattamatta olevat määrät	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Erillisvirastot	372	—	703	754	321	—	—	10	10	0	321
Otsake 4 yhteensä: Muuttoliike ja rajaturvallisuus	4 679	(64)	1 626	2 480	3 760	271	(3)	19	67	219	3 980
5 Sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF)	457	(15)	70	161	352	13	(1)	1	5	9	360
Ydinlaitosten käytöstäpoisto	351	(0)	73	46	377	0	0	0	0	0	377
Ydinturvallisuus ja ydinvoimalaitosten käytöstäpoisto	324	(3)	69	75	315	0	(0)	0	0	0	315
Erillisvirastot	0	—	193	193	0	0	(0)	3	3	—	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	2	—	—	1	1	0	0	0	0	0	1
Komission oikeuksien alaiset toimet	26	(3)	20	19	24	—	—	0	—	0	24
Euroopan puolustus (tutkimus)	—	(0)	323	1	322	—	—	7	0	7	329
Euroopan puolustus (muu kuin tutkimus)	322	(0)	623	198	746	0	—	17	0	17	762
Sotilaallinen liikkuvuus	—	—	227	1	226	0	0	0	0	0	226
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	7	(0)	—	5	2	0	—	—	0	—	2
Otsake 5 yhteensä: Turvallisuus ja puolustus	1 489	(22)	1 597	700	2 364	13	(1)	28	8	33	2 397

(miljoonaa euroa)

Otsake	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2021 lopussa
	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksattamatta olevat määrät	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksattamatta olevat määrät	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
6 Naapuruus, kehitys ja kansainvälinen yhteistyö	18 527	(444)	10 833	5 656	23 259	213	(12)	127	134	194	23 453
Kansainvälisen ydinturvallisuusyhteistyön eurooppalainen väline	116	(9)	38	17	127	1	—	0	—	1	128
Humanitaarinen apu (HUMA)	1 301	(12)	2 168	2 405	1 052	53	(4)	28	46	31	1 084
Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka (YUTP)	137	(2)	352	341	146	22	(1)	56	46	32	178
Merentakaiset maat ja alueet (MMA)	9	—	63	7	65	0	0	0	0	0	65
Muut toimet	1	(0)	17	17	0	0	0	0	0	0	0
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	4	(0)	—	2	2	0	0	0	0	0	2
Komission oikeuksien alaiset toimet	153	(20)	92	72	154	0	(0)	1	0	0	154
Liittymistä valmisteleva tuki (IPA III)	7 464	(182)	1 566	1 988	6 860	785	(0)	30	204	610	7 471
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	0	(0)	—	—	—	0	0	0	0	0	—
Otsake 6 yhteensä: Naapurialueet ja muu maailma	27 712	(670)	15 130	10 506	31 666	1 074	(17)	242	429	869	32 535
7 Henkilöstön eläkkeet	—	—	2 173	2 173	—	—	—	—	—	—	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) parlamentti	—	—	11	11	—	0	0	0	0	0	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	—	—	1	1	—	0	0	0	0	0	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) komissio	—	—	7	7	—	0	0	0	0	0	—

17.10.2022

FI

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399/219

(miljoonaa euroa)

Otsake	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2021 lopussa
	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksattamatta olevat määrät	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritetut maksut	Maksattamatta olevat määrät	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
(Entisten jäsenten eläkkeet) tuomioistuim	—	—	12	12	—	0	0	0	0	0	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) tilintarkastustuomioistuim	—	—	5	5	—	0	0	0	0	0	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) oikeusasiamies	—	—	0	0	—	0	0	0	0	0	—
(Entisten jäsenten eläkkeet) tietosuojavaltuutettu	—	—	0	0	—	0	0	0	0	0	—
Eurooppa-koulut	0	—	197	197	0	1	—	15	14	2	2
Henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön palkat	0	(0)	2 494	2 494	0	—	—	31	31	—	0
Ulkopuolisen henkilöstön palkat	35	(4)	238	231	38	3	(2)	33	33	2	39
Jäsenet – palkat, avustukset ja korvaukset	0	(0)	15	13	2	—	—	0	0	—	2
Jäsenet – siirtymäkorvaukset	—	—	3	3	—	0	0	0	0	0	—
Palvelukseen ottamiseen liittyvät kulut	3	(1)	26	27	2	0	—	1	0	0	2
Tehtävien lopullinen päättymisen	—	—	8	8	—	0	0	0	0	0	—
Koulutusmenot	10	(1)	17	15	11	1	(0)	3	3	1	12
Sosiaalisiin palveluihin ja liikkuvuuteen liittyvät menot	8	(1)	24	21	8	7	(2)	17	15	7	15
Tieto- ja viestintätekniikka	122	(2)	298	274	143	20	(0)	50	49	20	163
Rakennusten vuokrat ja ostot	3	(0)	318	303	18	2	—	27	28	0	18
Rakennuksiin liittyvät menot	49	(1)	86	95	39	2	(0)	19	9	12	51
Turvallisuus	24	(1)	63	58	28	2	(0)	6	3	4	32
Virkamatka- ja edustusmenot	7	(6)	24	13	11	0	(0)	1	0	0	12

(miljoonaa euroa)

Otsake	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2021 lopussa
	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritettut maksut	Maksattamatta olevat määrät	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritettut maksut	Maksattamatta olevat määrät	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Kokoukset, komiteat, konferenssit	6	(5)	5	2	3	0	(0)	1	1	1	4
Virallinen lehti	1	(0)	2	3	1	0	—	0	0	—	1
Julkaisut	5	(0)	13	12	6	2	(0)	3	3	1	7
Tiedonhankinta	1	(0)	4	3	2	—	—	0	0	0	2
Tutkimukset ja selvitykset	11	(0)	5	12	4	0	—	0	0	0	4
Yleiset laitteet, ajoneuvot, kalusto	13	(1)	24	25	11	3	(0)	3	5	2	13
Ulkopuoliset kielipalvelut	3	(0)	24	23	4	0	(0)	10	10	1	4
Muut hallintomenot	7	(1)	18	18	6	1	(0)	4	4	2	8
Pilottihankkeet ja valmistelutoimet	2	(0)	—	1	0	0	(0)	—	—	—	0
Muiden toimielinten hallintomenot	591	(66)	4 256	4 155	626	36	(32)	335	281	57	684
Otsake 7 yhteensä: EU:n yleinen hallinto	901	(92)	10 371	10 215	964	80	(37)	559	490	111	1 076
O Innovaatorahasto	0	0	—	—	—	4	(1)	147	11	138	138
Muut toimet	0	0	—	—	—	7	(1)	52	50	8	8
Otsake O yhteensä: Monivuotisen rahoituskehiksen ulkopuoliset	0	0	—	—	—	11	(2)	199	61	147	147
S Solidaarisuus- ja hätäapuvaraus	—	—	791	791	—	0	0	0	0	0	—
Euroopan globalisaatorahasto (EGR)	0	—	24	24	—	0	0	0	0	0	—

17.10.2022

FI

Euroopan unionin virallinen lehti

C 399/221

(miljoonaa euroa)

Otsake	Talousarvion määrärahoista					Käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista					Maksattamatta olevat sitoumukset yhteensä vuoden 2021 lopussa
	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritettut maksut	Maksattamatta olevat määrät	Vuodelta 2020 siirretyt sitoumukset	Mukautukset	Tehdyt sitoumukset	Suoritettut maksut	Maksattamatta olevat määrät	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	
Brexit-mukautusvaraus	—	—	407	407	—	0	0	0	0	0	—
Otsake S yhteensä: Unionissa ja sen ulkopuolella käytettävät solidaarisuusmekanismit (erityisrahoitusvälineet)	0	—	1 223	1 223	—	0	0	0	0	0	—
Yhteensä	273 386	(1 687)	114 011	169 192	216 518	29 811	(283)	154 334	58 805	125 057	341 575

7. TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN TOIMIELIMITTÄIN

7.1 TALOUSARVION TULOJEN TOTEUTUMINEN

(miljoonaa euroa)

Toimielin	Talousarvioon otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Tulot			Tulot % budjetoiduista	Perimättä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Varainhoitovuonna	Siirretyt määrät	Yhteensä	Varainhoitovuoden saamisista	Siirretyistä saamisista	Yhteensä		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
Euroopan parlamentti	176	176	236	7	243	212	3	215	122 %	28
Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	59	59	103	1	104	102	1	102	173 %	2
Komissio	165 665	167 616	244 942	19 411	264 354	237 838	1 078	238 916	143 %	25 437
Unionin tuomioistuin	60	60	59	0	59	59	0	59	99 %	0
Tilintarkastustuomioistuin	23	23	24	0	24	24	0	24	102 %	0

(miljoonaa euroa)

Toimielin	Talousarvioon otetut tulot		Vahvistetut saamiset			Tulot			Tulot % budjetoiduista	Perimättä
	Alkuperäinen hyväksytty talousarvio	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Varainhoito- vuonna	Siirretyt määrät	Yhteensä	Varainhoito- vuoden saamisista	Siirretyistä saamisista	Yhteensä		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7		
Talous- ja sosiaalikomitea	13	13	22	0	22	22	0	22	171 %	0
Alueiden komitea	10	10	11	0	12	11	0	12	112 %	—
Oikeusasiamies	1	1	1	0	1	1	0	1	93 %	—
Euroopan tietosuojavaltuutettu	2	2	2	0	2	2	0	2	96 %	—
Euroopan ulkosuhdehallinto	51	51	241	3	244	240	3	243	480 %	0
Yhteensä	166 060	168 011	245 641	19 422	265 063	238 511	1 085	239 596	143 %	25 467

Konsolidoitu selvitys EU:n yleisen talousarvion toteuttamisesta sisältää edellisvuosien tapaan selvitykset kunkin toimielimen talousarvion toteuttamisesta, koska eri toimielinten talousarviot sisältyvät EU:n talousarvioon erillisinä.

Virastojen talousarviota ja toteuttamista ei konsolidoida EU:n talousarvioon eikä sisällytetä EU:n talousarviokertomuksiin. Komission virastoille maksettu avustus sisältyy kuitenkin EU:n talousarvioon. Tässä tilinpäätöksen talousarvio-osassa otetaan huomioon ainoastaan komission talousarviosta virastoille maksettu tuki.

Euroopan ulkosuhdehallinnon osalta olisi otettava huomioon, että oman talousarvionsa lisäksi se saa 193,6 miljoonan euron rahoitusosuudet komissiolta (148,1 miljoonaa euroa vuonna 2020, mutta vuonna 2020 NDICI:n varat eivät kattaneet Euroopan kehitysrahastoa, mistä johtuu vuoden 2021 lisäys). Euroopan kehitysrahastolta ja erityisrahastoilta se sai 18,7 miljoonaa euroa (64,4 miljoonaa euroa vuonna 2020). Nämä rahoitusosuudet kattavat komission henkilöstön kustannukset Euroopan kehitysrahastosta ja erityisrahastoista rahoitetuissa edustustoissa, mukaan lukien vuoden aikana näistä rahoitusosuuksista syntyneet käyttötarkoitukseensa sidotut tulot.

7.2 MAKSUSITOU MUSMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN

(miljoonaa euroa)

Toimielin	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuisista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuisista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidotuisista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Euroopan parlamentti	2 215	2 033	75	46	2 154	97 %	22	30	52	8	—	0	9
Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	679	523	0	43	566	83 %	0	41	41	71	0	0	71
Komissio	601 452	109 244	511	153 999	263 755	44 %	4 043	283 739	287 781	49 239	5	671	49 916
Unionin tuomioistuin	445	438	0	1	439	98 %	0	1	1	6	0	0	6
Tilintarkastustuomioistuin	154	149	0	0	149	97 %	0	0	0	5	0	0	5
Talous- ja sosiaalikomitea	155	132	0	4	136	88 %	0	5	5	13	0	0	13
Alueiden komitea	108	106	0	1	106	99 %	0	0	0	1	0	0	1
Oikeusasiamies	13	11	0	—	11	89 %	0	—	—	1	0	—	1
Euroopan tietosuojavaltuutettu	19	17	0	—	17	86 %	0	—	—	3	0	—	3
Euroopan ulkosuhdehallinto	1 091	763	10	239	1 012	93 %	0	75	75	5	—	0	5
Yhteensä	606 331	113 415	596	154 334	268 345	44 %	4 065	283 891	287 956	49 354	5	671	50 030

7.3 MAKSUMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMINEN

(miljoonaa euroa)

Toimielin	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut					Vuodelle 2022 siirretyt määrärahat			Raukeavat määrärahat			
		Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidottuista tuloista	Yhteensä	%	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidottuista tuloista	Yhteensä	Lopullisista hyväksytyistä määrärahoista	Siirretyistä määrärahoista	Käyttötarkoitukseensa sidottuista tuloista	Yhteensä
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12
Euroopan parlamentti	2 571	1 650	393	35	2 078	81 %	402	40	442	12	38	2	52
Eurooppa-neuvosto ja neuvosto	749	461	60	43	564	75 %	62	42	104	71	10	1	82
Komissio	241 321	160 032	1 203	62 326	223 561	93 %	3 591	13 827	17 417	82	250	11	343
Unionin tuomioistuin	479	408	30	0	438	92 %	30	1	31	6	3	0	9
Tilintarkastustuomioistuin	163	140	8	0	148	91 %	8	0	8	5	1	0	6
Talous- ja sosiaalikomitea	168	113	10	3	126	75 %	19	7	25	13	3	0	16
Alueiden komitea	119	91	10	1	101	85 %	15	1	15	1	1	0	2
Oikeusasiamies	13	9	0	—	10	76 %	2	—	2	1	0	—	1
Euroopan tietosuojavaltuutettu	21	16	1	—	17	80 %	1	—	1	3	0	—	3
Euroopan ulkosuhdehallinto	1 209	648	106	199	954	79 %	114	115	230	5	21	0	26
Yhteensä	246 812	163 568	1 821	62 607	227 996	92 %	4 244	14 032	18 275	199	327	14	541

8. ERILLISVIRASTOJEN TALOUSARVIOIDEN TOTEUTTAMINEN

Jäljempänä olevissa kohdissa 8.1 ja 8.2 esitetyt virastojen tulot ja menot ei konsolidoida sellaisinaan EU:n talousarvioon. Tässä tilinpäätöksen talousarvio-osassa otetaan huomioon ainoastaan komission talousarviosta virastoille maksettu tuki.

EU:n talousarvion toteuttamiskertomuksiin sisältyvät EU:n talousarviosta erillisvirastoille maksusitoumus- ja maksumäärärahoina maksetut tuet tapauksen mukaan.

Jäljempänä olevissa erillisvirastojen kertomuksissa esitetään yleiskatsaus erillisvirastoista, sekä hajautetuista (perinteisistä) virastoista että toimeenpanovirastoista, sekä niiden tuloista (8.1) ja menoista (8.2).

Virastojen muita tulolähteitä ja niihin liittyviä menoja ei lisätä EU:n talousarvion tilinpäätökseen. Kukin virasto esittää oman tilinpäätöksensä.

8.1 TALOUSARVION TULOT

<i>(miljoonaa euroa)</i>			
Virasto	Monivuotisen rahoituskehityksen rahoitusalaotsake	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Saadut tulot
Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto	4	264	268
Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto	1	24	24
Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin	1	7	7
Yhteisön kasvilajikevirasto	—	19	19
Kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanovirasto	1, 2b	11	3
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto	2b	16	15
Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto	4	142	153
Euroopan lentoturvallisuusvirasto	1	204	168
Euroopan pankkiviranomainen	1	49	50
Euroopan raja- ja merivartiovirasto	4	535	545
Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus	2b	58	173
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus	2b	19	19
Euroopan kemikaalivirasto	1	108	115
Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto	1, 2a, 3, 5	45	45
Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto	2b, 6	54	54
Euroopan ympäristökeskus	3	52	67
Euroopan kalastuksenvalvontavirasto	3	21	22
Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen	2b	119	121
Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö	2b	22	23

<i>(miljoonaa euroa)</i>			
Virasto	Monivuotisen rahoituskehityksen rahoitusalaotsake	Lopullinen hyväksytty talousarvio	Saadut tulot
Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto	1, 2b	27	27
Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yritysasioiden toimeenpanovirasto	1, 2a	49	43
Euroopan tasa-arvoinstituutti	2b	9	9
Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen	1	33	33
Euroopan työviranomaisen	2b	22	14
Euroopan meriturvallisuusvirasto	1	85	106
Euroopan lääkevirasto	2b	379	408
Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus	5	17	19
Euroopan syyttäjänvirasto	2b	26	27
Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto	1	55	56
Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto	1, 3	88	88
Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen	1	59	61
Euroopan koulutussäätiö	2b	21	22
Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto	2b	44	46
Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto	1	23	23
Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto	5	178	177
Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto	5	10	8
Euroopan unionin rautatievirasto	1	31	33
Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto	1	44	1 870
Euroopan unionin perusoikeusvirasto	2b	24	25
Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto	—	534	313
ITER-yhteisyritys (Fusion for Energy)	1	614	750
Euroopan unionin elinten käännöskeskus	7	52	46
Yhteensä		4 195	6 092

(miljoonaa euroa)

Virastojen tulolaji	Toteutuneet tulot
Euroopan komission avustus	4 155
Maksutulot	842
Muut tulot	1 095
Yhteensä	6 092

8.2 MAKSUSITOUMUS- JA MAKSUMÄÄRÄRAHAT VIRASTOITTAIN

(miljoonaa euroa)

Virasto	Maksusitoumusmäärärahat		Maksুমäärärahat	
	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut
Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisen tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaava Euroopan unionin virasto	286	269	291	260
Energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto	24	22	27	19
Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelin	7	7	10	8
Yhteisön kasvilajikevirasto	20	18	20	17
Kuluttaja-, terveys-, maatalous- ja elintarvikeasioiden toimeenpanovirasto	11	2	12	2
Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto	16	16	22	15
Euroopan turvapaikka-asioiden tukivirasto	169	139	177	136
Euroopan lentoturvallisuusvirasto	278	183	286	149
Euroopan pankkiviranomainen	50	49	54	46
Euroopan raja- ja merivartiovirasto	557	523	725	421
Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus	182	169	195	122
Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskus	19	19	20	19
Euroopan kemikaalivirasto	116	110	129	109
Euroopan ilmasto-, infrastruktuuri- ja ympäristöasioiden toimeenpanovirasto	45	44	47	42

(miljoonaa euroa)

Virasto	Maksusitoumusmäärärahat		Maksুমäärärahat	
	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut
Euroopan koulutuksen ja kulttuurin toimeenpanovirasto	54	53	58	50
Euroopan ympäristökeskus	68	61	92	64
Euroopan kalastuksenvalvontavirasto	22	21	25	18
Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen	130	130	133	118
Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätiö	23	22	28	23
Euroopan terveys- ja digitaaliasioiden toimeenpanovirasto	27	26	27	20
Euroopan innovaationeuvoston ja pk-yrityksasioiden toimeenpanovirasto	45	43	48	42
Euroopan tasa-arvoinstituutti	9	9	11	8
Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen	33	33	38	31
Euroopan työviranomainen	23	22	26	10
Euroopan meriturvallisuusvirasto	114	107	125	102
Euroopan lääkevirasto	408	386	480	365
Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus	20	19	21	19
Euroopan syyttäjänvirasto	26	25	27	19
Euroopan tutkimusneuvoston toimeenpanovirasto	55	55	57	54
Euroopan tutkimuksen toimeenpanovirasto	88	88	96	88
Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen	61	60	69	61
Euroopan koulutussäätiö	22	21	23	21
Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön virasto	60	57	57	45
Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto	23	23	29	24
Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirasto	186	176	210	167

(miljoonaa euroa)

Virasto	Maksusitoumusmäärärahat		Maksumäärärahat	
	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut
Euroopan unionin lainvalvontakoulutusvirasto	26	12	30	12
Euroopan unionin rautatievirasto	38	37	37	33
Euroopan unionin avaruusohjelmavirasto	10 102	6 419	2 666	1 614
Euroopan unionin perusoikeusvirasto	26	25	33	25
Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto	558	286	18	282
ITER-yhteisyritys (Fusion for Energy)	1 070	1 066	765	745
Euroopan unionin elinten käänöskeskus	53	44	56	43
Yhteensä	15 151	10 897	7 301	5 470

(miljoonaa euroa)

Menolaji	Maksusitoumusmäärärahat		Maksumäärärahat	
	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Tehdyt sitoumukset	Käytettävissä olevat määrärahat yhteensä	Suoritetut maksut
Henkilöstö	1 749	1 478	1 417	1 462
Hallintomenot	472	439	498	412
Toimintamenot	12 930	8 980	5 385	3 596
Yhteensä	15 151	10 897	7 301	5 470

SANASTO

Budjettikohta

Tulot ja menot esitetään talousarviossa budjettivallan käyttäjän vahvistaman sitovan budjettinimikkeistön mukaisesti. Nimikkeistössä budjettikohdat on järjestetty niiden luonteen ja tarkoituksen mukaan. Nimikkeistön rakenneosat ovat osastot, luvut, momentit ja alamomentit.

Diskonttokorko

Korko, jota käytetään tulevaisuuden rahavirran nykyarvon laskemisessa. Diskonttausta käytetään verrattaessa eri aikoina aiheutuvia kuluja ja hyötyjä.

Efektiivinen korko

Korkokanta, jota käyttäen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluvan erän odotettavissa olevana juoksuaikana saataviksi tai suoritettaviksi arvioidut tulevat maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen kyseisen rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluvan erän nettokirjanpitoarvon suuruisiksi.

Ennakkomaksut

Maksu, jonka tarkoituksena on tarjota tuensaajalle käteisvaroja. Se voidaan suorittaa useammassa erässä asianomaisessa sopimuksessa, päätöksessä tai perussäädöksessä määrätyn mukaisesti. Ennakkomaksu joko käytetään tiettyyn tarkoitukseen sopimuksessa määrättyä ajanjaksona tai maksetaan takaisin.

Ennaltaehkäisevä toimenpide

Komission käytettävissä oleva toimenpide, jolla se voi suojata EU:n talousarviota silloin, kun sen tietoon on tullut mahdollisia puutteita. Ennalta ehkäiseviin toimenpiteisiin kuuluvat muun muassa EU:n talousarviosta toimenpideohjelmalle suoritettavien maksujen lykkääminen ja keskeyttäminen.

Etuuspohjainen järjestely

Eläke- tai muu eläke-etuusjärjestely, jossa järjestelyn säännöt määrittelevät etuudet niin, etteivät ne riipu maksusuorituksista, ja jossa etuuksilla ei ole suoraa yhteyttä järjestelyn sijoituksiin. Järjestely voi olla rahastoitu tai rahastoimaton.

Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

Talousarvion toteuttamistapa. Talousarvion toteuttamistapa, jossa talousarvion toteuttamiseen liittyvät tehtävät siirretään jäsenvaltioille. Noin kolmea neljäsosaa EU:n menoista hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa.

Hallintomäärärahat

Hallintomäärärahat kattavat toimielinten ja yhteisöjen juoksevat menot (kuten henkilöstö-, kiinteistö- ja toimistolaitemenot).

Hyväksytty talousarvio

Talousarvioesityksestä tulee hyväksytty talousarvio, kun budjettivallan käyttäjä hyväksyy sen ja Euroopan parlamentin puhemies julistaa sen lopullisesti vahvistetuksi.

Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvarat ja -velat

Kaikki rahoitusvarat ja -velat, jotka on arvostettu julkissektorin kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti jaksotettuun hankintamenoön.

Johdannaiset

Rahoitusinstrumentti, jonka arvo on kytketty jonkin toisen rahoitusinstrumentin, indikaattorin tai hyödykkeen arvon muutokseen. Toisin kuin primaarin rahoitusinstrumentin (kuten valtion joukkovelkakirjan) haltijalla, jolla on ehdoton oikeus saada rahamäärä (tai jokin muu taloudellinen hyöty) tulevaisuudessa, johdannaisen haltijalla on vain ehdollinen oikeus saada tällaista hyötyä. Johdannaisiin kuuluvat muun muassa valuuttatermiinisopimukset.

Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet

Nämä rahoitusosuudet vastaavat sellaisia tilikauden menoja, jotka jäsenvaltioiden on rahoitettava tulevista talousarvioista. Nämä määrät ovat seurausta siitä, että tilinpäätöksessä noudatetaan suoriteperustetta ja talousarviokirjanpidossa maksuperustetta.

Kauden työsuorituksen perustuvat menot

Kuluvalle varainhoitovuodelle kuuluvasta työsuorituksesta johtuva eläkejärjestelyn velvoitteiden lisäys.

Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat tai -velat

Kaikki rahoitusvarat tai -velat, jotka julkissektorin kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Public Sector Accounting Standards) mukaan arvostetaan käypään arvoon ja joiden käyvän arvon muutokset kirjataan kauden yli- tai alijäämään (ts. johdannaiset).

Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot

Tulot, jotka saadaan ja osoitetaan tiettyjen menoerien rahoittamista varten. Suurin osa ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista saadaan rahoitusosuuksista, joilla kolmannet maat osallistuvat unionin ohjelmien rahoittamiseen. Suurin osa sisäisistä käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista saadaan kolmansilta osapuolilta niille tilauksesta toimitetuista tavaroista tai palveluista tai niille tilauksesta tehdystä työstä, aiheettomasti maksettujen määrien palautuksista sekä julkaisujen ja elokuvien myynnistä.

Lisätalousarvio

Varainhoitovuoden aikana tehty päätös muuttaa kyseisen varainhoitovuoden talousarviota (lisäykset, vähennykset, määrärahasiirrot).

Maksattamatta olevat määrät (RAL, "reste à liquider")

Maksattamatta olevat määrät tilanteessa, jossa talousarviositumus on tehty mutta sen mukaisia maksuja ei ole vielä suoritettu. Nämä sitoumukset ovat EU:n tulevien vuosien maksuvelvoitteita, ja ne ovat suoraan seurausta monivuotisista ohjelmista ja määrärahojen jakamisesta maksusitumus- ja maksumäärärahoihin.

Maksattamatta olevat sitoumukset

Maksattamatta oleva määrä (RAL, reste à liquider) tilanteessa, jossa talousarviositumus on tehty mutta sen mukaisia maksuja ei ole vielä suoritettu. Nämä sitoumukset ovat EU:n tulevien vuosien maksuvelvoitteita, ja ne ovat suoraan seurausta monivuotisista ohjelmista ja määrärahojen jakamisesta maksusitumus- ja maksumäärärahoihin.

Maksujen keskeyttäminen ja lykkäminen

Jos komissio havaitsee joko omien tarkastustensa tai tarkastusviranomaisten ilmoittamien tietojen tuloksena, että jokin jäsenvaltio ei ole pystynyt korjaamaan hallinto- ja valvontajärjestelmissään havaittuja vakavia puutteita ja/tai oikaisemaan jo ilmoitettuja ja todennettuja sääntöjenvastaisia menoja, se voi keskeyttää maksut tai lykätä niitä.

Maksumäärärahat

Maksumäärärahat kattavat kuluvana varainhoitovuonna suoritettaviksi tulevat maksut, jotka johtuvat kuluvana varainhoitovuonna ja/tai aikaisempina varainhoituvuosina tehdyistä oikeudellisista sitoumuksista.

Maksusitomusmäärärahat

Maksusitomusmäärärahat kattavat niiden oikeudellisten velvoitteiden (hankintasopimusten, avustussopimusten tai avustuspäätösten) kokonaiskustannukset, joista voidaan allekirjoittaa sopimus kuluvana varainhoitovuonna.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Kaikki rahoitusvarat (johdannaisia lukuun ottamatta), jotka julkissektorin kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Public Sector Accounting Standards) mukaan arvostetaan käypään arvoon ja joiden käyvän arvon muutokset kirjataan nettovaroihin kuuluvaan rahastoon taseesta poistamiseen (tai arvon alentumiseen) asti.

Määrärahat

Määrärahoilla rahoitetaan talousarvio. Talousarvio sisältää ennusteet sekä maksusitoumuksista että maksuista (edunsaajille käteisellä tai tilisiirtona suoritettut maksut). Maksusitoumusmäärärahojen määrä poikkeaa (jaksotettujen määrärahojen tapauksessa) usein maksumäärärahojen määrästä, koska monivuotisia ohjelmia ja hankkeita koskevat sitoumukset tehdään yleensä koko määrältä sinä vuonna, jona ohjelmia ja hankkeita koskevat päätökset annetaan, kun taas maksut suoritetaan vuosien mittaan sitä mukaa kuin ohjelmien ja hankkeiden toteuttaminen etenee. Jaksottamattomia määrärahoja käytetään kattamaan hallintomenot, maatalousmarkkinatuet ja suorat tuet. Jaksottamattomien määrärahojen tapauksessa maksusitoumusmäärärahojen määrä on yhtä suuri kuin maksumäärärahojen määrä.

Määrärahojen siirtäminen seuraavalle vuodelle

Varainhoitovuonna käyttämättä jääneet määrärahat voidaan vuotuisuusperiaatteesta poiketen tietyissä tilanteissa siirtää käytettäväksi seuraavana varainhoitovuonna. Tällainen siirto on poikkeuksellinen, ja se voidaan tehdä ainoastaan tiukkojen edellytysten täytyessä.

Omat varat

EU:n talousarvion pääasiallinen tulolähde. Eri omat varat luetellaan sovellettavassa omia varoja koskevassa päätöksessä (neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053). Ne muodostuvat perinteisistä omista varoista, arvonnäkövero (alv) perustuvista varoista, bruttokansantuloon (BKTL) perustuvista varoista ja kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvista omista varoista.

Perinteiset omat varat

Perinteiset omat varat määritellään sovellettavassa omista varoista annetussa päätöksessä (neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053). Ne muodostuvat erityisesti tullimaksuista ja sokerimaksuista.

Peruutetut määrärahat

Käyttämättömät määrärahat, jotka eivät enää ole käytettävissä.

Rahoitusoikaisu

Rahoitusoikaisujen tarkoituksena on suojata EU:n talousarviota sääntöjenvastaisilta menoilta. Kun varoja hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, sääntöjenvastaisien määrien takaisin periminen on ensi sijassa jäsenvaltioiden tehtävä.

Jos rahoitusoikaisu on "vahvistettu", jäsenvaltiot ovat hyväksyneet sen. Jos rahoitusoikaisu on "päätetty", se on hyväksytty komission päätöksellä. Päätetty rahoitusoikaisu on aina nettomääräinen, mikä tarkoittaa sitä, että jäsenvaltion on palautettava sääntöjenvastaisesti maksetut varat EU:n talousarvioon. Tällainen rahoitusoikaisu johtaa näin aina kyseiselle jäsenvaltiolle osoitettujen määrärahojen lopulliseen vähentämiseen. Vahvistetut ja päätetyt rahoitusoikaisut on tässä tilinpäätöksessä ilmoitettu yhtenä eränä.

Jos rahoitusoikaisu on "toteutettu", sillä on korjattu havaittu sääntöjenvastaisuus.

Raukeavat määrärahat

Varainhoitovuoden lopussa peruutettavat, käyttämättä jääneet määrärahat. Raukeamisella tarkoitetaan tilannetta, jossa määrärahoihin liittyvä valtuutus menojen ja/tai velvoitteiden syntymiseen peruutetaan osittain tai kokonaan. Ainoastaan yhteisyritysten osalta käyttämättä jääneet määrärahat voidaan niiden varainhoitosääntöjen mukaan kirjata ennakkoarvioon tuloista ja menoista kolmen seuraavan varainhoitovuoden ajan (niin kutsuttu n + 3 -sääntö). Yhteisyritysten käyttämättä jääneet määrärahat voidaan siis ottaa uudelleen käyttöön varainhoitovuoteen n + 3 saakka.

Siirrot (budjettikohtien välillä)

Budjettikohtien välisessä siirrossa määrärahoja siirretään varainhoitovuoden aikana budjettikohdasta toiseen. Siirto muodostaa sen vuoksi poikkeuksen erittelyperiaatteesta. Siirrot on kuitenkin nimenomaisesti hyväksytty SEUT-sopimuksessa varainhoitoasetuksessa säädetyin edellytyksin. Varainhoitoasetuksessa erotetaan erityyppisiä siirtoja sen mukaan, tehdäänkö siirto talousarvion osastojen, lukujen, momenttien vai otsakkeiden välillä, ja millä tasolla siirto on hyväksyttävä.

Sitoumus

Oikeudellinen sitoumus siitä, että rahoitusta annetaan tiettyjen edellytysten täytyessä. EU sitoutuu kattamaan osuutensa EU-rahoitteisen hankkeen kustannuksista. Nykyiset sitoumukset ovat tulevia maksuja. Nykyiset maksut ovat aikaisempia sitoumuksia.

Suora hallinnointi

Talousarvion toteuttamistapa. Suorassa hallinnoinnissa komission yksiköt, toimeenpanovirastot tai erityisrahastot toteuttavat talousarviota suoraan.

Sääntöjenvastaisuus

Sääntöjenvastaisuus on EU:n sääntöjen vastainen toimi, jolla mahdollisesti on negatiivinen vaikutus EU:n taloudellisiin etuihin. Sääntöjenvastaisuudet voivat olla seurausta myös maksupyynnön esittäneen tuensaajan tai maksujen suorittamisesta vastaavan viranomaisen toiminnasta. Sääntöjenvastaisuuden käsite on laajempi kuin petoksen, joka tarkoittaa mahdollisesti rikokseksi luokiteltavaa toimintaa.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

Oletukset, joita käytetään laskettaessa eläkevastuuseen vaikuttavien tulevien tapahtumien kustannuksia.

Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot

Vakuutusmatemaattisten ali- ja ylijäämien muutokset etuusperusteisessa järjestelyssä. Ne syntyvät aiempien vakuutusmatemaattisten oletusten ja todellisten toteutumien välisten erojen sekä vakuutusmatemaattisissa oletuksissa tapahtuneiden muutosten seurauksena.

Vapauttaminen

Toimenpide, jolla peruutetaan aikaisempi sitoumus (tai osa siitä).

Vuotuinen toimintakertomus

Vuotuisissa toimintakertomuksissa käsitellään muun muassa toimien tuloksia suhteessa niiden tavoitteisiin, toimiin liittyviä riskejä sekä sisäisen valvonnan rakennetta. Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän on komission tapauksessa varainhoitovuodesta 2001 ja kaikkien muiden EU:n toimielinten tapauksessa varainhoitovuodesta 2003 lähtien täytynyt antaa tehtäviensä hoitamisesta toimielimelleen vuotuinen toimintakertomus yhdessä varainhoitoa ja hallinnointia koskevien tietojen kanssa.

Välillinen hallinnointi

Talousarvion toteuttamistapa. Välillisessä hallinnoinnissa komissio siirtää tietyt talousarvion toteuttamiseen liittyvät tehtävät unionin tai kansallisen lainsäädännön mukaisille elimille.

LYHENTEET

AAR	Vuotuinen toimintakertomus
AC	Jaksotettu hankintameno
AFS	Myytavissä olevat rahoitusvarat
Alv	Arvonlisävero
AMIF	Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto
AOD	Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä
ATM	Ilmaliikenteen hallinta (Air Traffic Management)
BKT	Bruttokansantuote
BKTL	Bruttokansantulo
BOP	Maksutaselainat
BUFI	Talousarvion sakkorahasto
CCS LGF	Kulttuurialan ja luovien alojen lainantakausväline
CEF	Verkkojen Eurooppa -väline
CEF DI	Verkkojen Eurooppa -välineen vieraan pääoman ehtoinen rahoitusväline
CF	Koheesiorahasto
CIP	Kilpailukyvyn ja innovoinnin puiteohjelma
COM	Euroopan komissio
COSME	Yritysten kilpailukykyä ja pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskeva ohjelma
COSO	Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission
CPF	Yhteinen vararahasto
CPR	Yhteisiä säännöksiä koskeva asetus
CRII+	Koronaviruksen vaikutusten lieventämistä koskeva investointialoite plus
D&WM	Ydinlaitosten käytöstäpoisto ja ydinjätehuolto
EAD	Maksukyvyttömyystilassa oleva vastuu
EAFRD	Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto
EAGF	Maataloustukirahasto

EAKR	Euroopan aluekehitysrahasto
EAR	Euroopan unionin tilinpäätössääntö
EaSI	Työllisyys ja sosiaalinen innovointi
EBRD	Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki
ECL	Odotettavissa olevat luottotappiot
Ecofin	Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto
ECSC i.L.	Selvitystilassa oleva Euroopan hiili- ja teräsyhteisö
EDIF	Länsi-Balkanin yrityskehitys- ja innovointiväline
EFSE	Euroopan Kaakkois-Eurooppa-rahasto
EFTA	Euroopan vapaakauppaliitto
EGNOS	Euroopan geostationaarinen navigointilisäjärjestelmä
EIP	Euroopan investointipankki
EIR	Euroopan investointirahasto
EKKR	Euroopan kestävän kehityksen rahasto
EKP	Euroopan keskuspankki
EKR	Euroopan kehitysrahasto
ElectriFI	Sähköistämisen rahoittamista koskeva aloite
ELM	Ulkoisen lainanantovaltuus
EMKR	Euroopan meri- ja kalatalousrahasto
EMU	Talous- ja rahaliitto
ENEF	Yritysten laajentumisrahasto
ENIF	Yritysten innovointirahasto
ENPI	Eurooppalainen naapurisuuden ja kumppanuuden väline
EP	Euroopan parlamentti
ERI	EIP:n selviytymiskyvyn kehittämisaioite
ERI-rahastot	Euroopan rakenne- ja investointirahastot

ERVM	Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi
ERVV	Euroopan rahoitusvakautusväline
ESA	Euroopan avaruusjärjestö
ESIR	Euroopan strategisten investointien rahasto
ESR	Euroopan sosiaalirahasto
ETA	Euroopan talousalue
ETF	Euroopan teknologian käynnistysjärjestelmä 1998
ETT	Euroopan tilintarkastustuomioistuin
EU	Euroopan unioni
EUH	Euroopan ulkosuhdehallinto
Eumetsat	Euroopan sääsatelliittijärjestö
Euratom	Euroopan atomienergiayhteisö
EVM	Euroopan vakausmekanismi
FIFO	First In, First Out
FP7	Tutkimuksen ja teknologian kehittämisen seitsemäs puiteohjelma
FR	EU:n varainhoitoasetus
FSDA	Tilinpäätöksen sisältö ja analyysi
FVNA	Käypään arvoon nettovarojen / oman pääoman kautta arvostettavat
GNSS	Maailmanlaajuinen satelliittinavigointijärjestelmä
H2020	Horisontti 2020
IF	Innovaatiorahasto
IIW	Infrastruktuuri- ja innovointi-ikkuna
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
IPSAS	Julkissektorin kansainväliset tilinpäätösstandardit (International Public Sector Accounting Standards)
IT	Information Technology (tietotekniikka)
ITER	Kansainvälinen lämpydinkoreaktori
JU	Yhteisyritys
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
LGD	Tappio-osuus
LGTT	TEN-T-hankkeiden lainavakuusjärjestelmä
MAP	Monivuotinen ohjelma – keski suurten yritysten taloudellisen osallisuuden ohjelma

MEP	Euroopan parlamentin jäsen
MFA	Makrotaloudellinen apu
MFF	Monivuotinen rahoituskehys
MSME	Mikro- ja pk-yritykset
NDICI	Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline
NGEU	NextGenerationEU
ORD	Omien varojen järjestelmästä annettu päätös
PBI	Hankejoukkolainoja koskeva aloite
PD	Maksukyvyttömyyden todennäköisyys
PF4EE	Energiatehokkuuden yksityinen rahoitusväline
PGF	Osallistujien takuurahasto
Pk-yritykset	Pienet ja keskisuuret yritykset
PPP	Julkisen ja yksityisen sektorin välinen kumppanuus
PSEO	Euroopan unionin virkamiesten eläkejärjestelmä
RAL	”Reste à liquider” (maksattamatta olevat sitoumukset)
RSFF	Riskinjakorahoitusväline
RRF	Elpymis- ja palautumistukiväline
S&P	Standard & Poor’s Financial Services LLC
SANAD	MENA-rahasto mikro- ja pk-yrityksille
SAPARD	Maatalouden ja maaseudun kehittämisen erityinen liittymisohjelma
SEMED	Mikro- ja pk-yritysten taloudellisen osallisuuden ohjelma Välimeren eteläisellä ja itäisellä alueella

SEUT	Sopimus Euroopan unionin toiminnasta
SICR	Luottoriskin merkittävä lisääntyminen
SIUGI	Pk-yrityksiä koskevaan aloitteeseen sisältyvä rajoittamattomia takauksia koskeva väline
SMEW	Pk-yrityksikkuna
SURE	Eurooppalainen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäinen tukiväline
TOR	Perinteiset omat varat
TRDI	Väliaikainen maaseudun kehittämistäväline
TTK	Tutkimus, teknologian kehittäminen ja demonstrointi
YMP	Yhteinen maatalouspolitiikka
YTK	Yhteinen tutkimuskeskus

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle – riippumattoman tarkastajan kertomus

(2022/C 399/02)

Lausunto

I Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut

- a) Euroopan unionin konsolidoidun tilinpäätöksen, joka sisältää konsolidoidut tilinpäätöslaskelmat⁽¹⁾ ja talousarvion toteuttamista koskevan selvityksen⁽²⁾ 31. joulukuuta 2021 päättyneeltä varainhoitovuodelta ja jonka komissio on hyväksynyt 28. kesäkuuta 2022
- b) tilien perustana olevien *toimien* laillisuuden ja asianmukaisuuden Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

II Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että Euroopan unionin (EU) konsolidoitu tilinpäätös 31. joulukuuta 2021 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot EU:n taloudellisesta asemasta 31 päivältä joulukuuta 2021 sekä toimien *tuloksista*, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta varainhoitoasetuksen ja kansainvälisesti hyväksytyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin perustuvien kirjanpitosääntöjen mukaisesti.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus (sääntöjenmukaisuus)

Tulot

Lausunto tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

III Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31 päivänä joulukuuta 2021 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Menot

IV Tilintarkastustuomioistuin antaa vuoden 2021 osalta erilliset lausunnot menojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Näin otetaan huomioon se, että *elpymis- ja palautumistukiväline* on väliaikainen väline, jonka toteutus ja rahoitus poikkeavat olennaisesti monivuotisten rahoituskehysten (MRK) puitteissa tapahtuvasta tavanomaisesta talousarviovarojen käytöstä.

Kielteinen lausunto talousarviomenojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

V Tilintarkastustuomioistuin katsoo sen seikan merkittävyyden vuoksi, jota kuvataan kohdassa ”Perustelut kielteiselle lausunnolle talousarviomenojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta”, että 31. joulukuuta 2021 päättyneen varainhoitovuoden tileissä hyväksytyjen menojen virhetaso on olennainen.

⁽¹⁾ Konsolidoidut tilinpäätöslaskelmat sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot (segmenttiraportointi mukaan luettuna).

⁽²⁾ Selvitys talousarvion toteuttamisesta sisältää myös liitetiedot.

Lausunto elpymis- ja palautumistukivälineen menojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

VI Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31 päivänä joulukuuta 2021 päättyneen varainhoitovuoden tileissä hyväksytyt elpymis- ja palautumistukivälineen menot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Perustelut lausunnolle

VII Tilintarkastustuomioistuin on toimittanut tarkastuksensa kansainvälisen tilintarkastajaliiton (International Federation of Accountants, IFAC) kansainvälisten tilintarkastusstandardien (ISA) ja eettisten ohjeiden sekä ylimpien tarkastuselinten kansainvälisen järjestön (International Organisation of Supreme Audit Institutions, INTOSAI) kansainvälisten standardien (ISSAI) mukaisesti. Mainittuihin standardeihin ja ohjeisiin perustuvia tilintarkastustuomioistuimen velvollisuuksia kuvataan tarkemmin kertomuksen kohdassa ”Tarkastajan velvollisuudet”. Kyseisessä kohdassa annetaan lisätietoa myös tuloja (ks. kohta XXXV) sekä elpymis- ja palautumistukivälineen menoja (ks. kohta XXXVII) koskevien tilintarkastustuomioistuimen lausuntojen perusteista. Tilintarkastustuomioistuin on myös noudattanut riippumattomuusvaatimuksia ja täyttänyt eettiset velvoitteensa eettisiä tilintarkastusstandardeja käsittelevän kansainvälisen lautakunnan (International Ethics Standards Board for Accountants) vahvistamien eettisten sääntöjen (Code of Ethics for Professional Accountants) mukaisesti. Tilintarkastustuomioistuin katsoo hankkineensa lausuntojensa perustaksi tarpeellisen määrän tarkastusevidenssiä.

Perustelut kielteiselle lausunnolle talousarviomenojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

VIII Tilintarkastustuomioistuimen arvioima kokonaisvirhetaso, joka koskee 31. joulukuuta 2021 päättyneen varainhoitovuoden tileissä hyväksytyjä talousarviomenoja, on 3,0 prosenttia. Merkittävässä osassa näitä menoja virhetaso on olennainen. Tämä koskee lähinnä kulujen korvaamiseen perustuvia menoja, joiden arvioitu virhetaso on 4,7 prosenttia. Nämä menot kasvoivat 90,1 miljardiin euroon vuonna 2021 ja muodostivat 63,2 prosenttia tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen perusjoukosta ⁽³⁾. Tilintarkastustuomioistuimen havaitsemien virheiden vaikutukset varainhoitovuoden hyväksytyihin menoihin ovat edellä sanotun perusteella sekä olennaisia että laajalle ulottuvia.

Tarkastuksen kannalta keskeiset seikat**Tilintarkastustuomioistuin arvioi eläkeoikeuksista ja muista työsuhde-etuuksista aiheutuvat vastuut**

IX EU:n taseeseen sisältyvien eläkeoikeuksista ja muista työsuhde-etuuksista aiheutuvien vastuiden määrä oli vuoden 2021 lopussa 122,5 miljardia euroa (2020: 116,0 miljardia euroa). Määrä on lähes neljäsosa vuoden 2021 vastuiden 496,4 miljardin euron kokonaismäärästä (2020: 313,5 miljardia euroa).

X Suurin osa eläkeoikeuksista ja muista työsuhde-etuuksista aiheutuvista vastuista, 109,7 miljardia euroa, liittyy Euroopan unionin virkamiesten ja muun henkilöstön eläkejärjestelmään. (2020: 100,7 miljardia euroa). Vastuiden kirjaaminen tileihin perustuu arvioon niiden maksujen nykyarvosta, jotka EU oletettavasti joutuu tulevaisuudessa maksamaan kattaakseen eläkevastuunsa.

XI Eläkejärjestelmään kuuluvat etuudet maksetaan EU:n talousarviosta. EU ei ole perustanut erillistä eläkerahastoa, josta tulevat eläkevastuut katettaisiin, vaan jäsenvaltiot takaavat yhteisesti etuuksien maksamisen, ja virkamiehet maksavat kolmanneksen eläkejärjestelmän rahoituksesta. Eurostat tekee tätä vastuuta koskevat laskelmat vuosittain komission tilinpitäjän puolesta käyttäen muuttujina muun muassa EU:n virkamiesten ikäprofiilia ja elinajanodotetta ja tehden oletuksia siitä, millaiset taloudelliset edellytykset ovat tulevaisuudessa. Myös komission vakuutusmatemaatikot arvioivat nämä muuttujat ja oletukset.

XII Eläkevastuut kasvoivat vuonna 2021, mikä johtuu lähinnä siitä, että nimellinen diskonttokorko laski yleisen korkotason alenemisen vaikutuksesta ⁽⁴⁾.

⁽³⁾ Lisätietoja tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksessa varainhoitovuodelta 2021, kohdat 1.22–1.27.

⁽⁴⁾ EU:n tilinpäätös varainhoitovuodelta 2021, liitetieto 2.9.

XIII Toiseksi suurin osuus eläkeoikeuksiin ja muihin työsuhte-etuuksiin liittyvistä vastuista muodostuu arvioidusta EU:n vastuusta, joka koskee yhteistä sairausvakuutusjärjestelmää (10,3 miljardia euroa vuoden 2021 lopussa) (2020: 12,9 miljardia euroa). Vastuu liittyy EU:n henkilöstön terveydenhoitokuluihin, jotka tulevat maksettaviksi työsuhteen jälkeiseltä ajalta (luku ei sisällä kyseisten henkilöiden maksuosuutta).

XIV Tilintarkastustuomioistuin arvioi osana tarkastustaan näitä järjestelmiä varten tehdyt vakuutusmatemaattiset oletukset ja niihin perustuvan arvonmäärityksen. Tilintarkastustuomioistuimen arvio pohjautuu riippumattomien ulkoisen vakuutusmatematiikan asiantuntijoiden työhön. Tilintarkastustuomioistuin tarkasti laskelmien perustana olevat perustiedot, vakuutusmatemaattiset muuttujat sekä vastuulaskelman. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin tarkasti vastuun esitystavan konsolidoidussa taseessa ja konsolidoidun tilinpäätöksen liitetiedoissa.

XV Tilintarkastustuomioistuimen johtopäätöksen mukaan arvio, joka koskee konsolidoidussa taseessa esitettyä eläkeoikeuksista ja muista työsuhte-etuuksista aiheutuvien vastuiden kokonaismäärää, on oikeellinen ja luotettava.

Tilintarkastustuomioistuin tutki tileissä esitetyt merkittävät vuoden lopun arviot

XVI Vuoden 2021 loppuun mennessä edunsaajille oli aiheutunut arviolta 129,9 miljardia euroa sellaisia tukikelpoisia menoja, jotka olivat vielä ilmoittamatta (2020: 107,8 miljardia euroa). Nämä määrät kirjattiin menojäämiksi ⁽⁵⁾.

XVII Arvioon liittyvä lisäys koskee pääasiassa elpymis- ja palautumistukivälinettä, joka on *Next Generation EU* (NGEU) -välineen keskeinen osa. Kyseessä on väliaikainen elpymisväline, jonka on tarkoitus auttaa covid-19-pandemiasta aiheutuneiden välittömien taloudellisten ja sosiaalisten vahinkojen korjaamisessa. Jäsenvaltioille elpymis- ja palautumistukivälineestä suoritettavat maksuerät on määritetty ennalta vuoteen 2026 asti. Elpymis- ja palautumistukivälineen menojäämä oli vuoden 2021 lopussa 12,3 miljardia euroa.

XVIII Arvioidakseen nämä vuoden lopun arviot tilintarkastustuomioistuin tutki järjestelmää, jonka komissio oli luonut jaksotuslaskemia varten, ja varmisti siten järjestelmän oikeellisuuden ja kattavuuden niissä pääosastoissa, joissa suurin osa menoista aiheutui. Tarkastaessaan laskuista ja ennakkomaksuista poimimaansa otosta tilintarkastustuomioistuin perehtyi relevantteihin jaksotuslaskelmiin ottaakseen huomioon riskin siitä, että siirtyvät erät esitetään virheellisesti. Tilintarkastustuomioistuin pyysi komission kirjanpitoyksiköltä selvitystä näiden arvioiden laadinnassa sovelletuista yleisistä menetelmistä.

XIX Tilintarkastustuomioistuin tuli siihen johtopäätökseen, että menojäämät sekä ”muut ennakoitavat jäsenvaltioille” on arvioitu konsolidoidussa taseessa kokonaismäärältään oikein.

Tilintarkastustuomioistuin arvioi Yhdistyneen kuningaskunnan eroprosessista johtuvia varoja

XX Yhdistynyt kuningaskunta lakkasi olemasta EU:n jäsenvaltio 1. helmikuuta 2020. Yhdistynyt kuningaskunta sitoutui erosopimuksen nojalla noudattamaan kaikkia EU:n jäsenyydestä aiempien monivuotisten rahoituskehysten mukaisesti johtuvia taloudellisia velvoitteitaan. Yhdistynyt kuningaskunta jatkoi 31. joulukuuta 2020 päättyneen siirtymäkauden ajan maksuosuuksiensa maksamista EU:n talousarvioon ja sai talousarviosta hyötyä jäsenvaltion tavoin.

XXI Siirtymäkauden päätyttyäkin EU:lla ja Yhdistyneellä kuningaskunnalla on keskinäisiä velvoitteita, joista aiheutuu EU:lle tiettyjä velkoja ja saamisia. Näiden velvoitteiden täytyy käydä ilmi EU:n tilinpäätöksestä. Komission arvion mukaan EU:n tileistä ilmeni tasepäivänä 41,8 miljardin euron nettosaaminen Yhdistyneeltä kuningaskunnalta (2020: 47,5 miljardia euroa). Tästä määrästä 10,9 miljardin euron osuus arvioidaan maksettavan 12 kuukauden kuluessa raportointiajankohdasta.

⁽⁵⁾ Kyseessä ovat taseen velkoihin kirjatut 77,8 miljardin euron menojäämät sekä 52,1 miljardin euron määrä, joka on kirjattu taseen vastaaviin siten, että se vähentää ennakkorahoituksen arvoa.

XXII Erosopimuksen mukaisiin keskinäisiin velvoitteisiin sovellettava maksumekanismi on määritetty sopimuksen 148 artiklassa ("Maksut vuoden 2020 jälkeen"). Vuonna 2021 Yhdistyneen kuningaskunnan maksettavana raportoitiin olevan 136 artiklan ja 140–147 artiklan nojalla 11,9 miljardia euroa. Yhdistyneeltä kuningaskunnalta vuonna 2021 saatujen maksujen kokonaismäärä oli 6,8 miljardia euroa. Vuoden lopussa jäljellä ollut määrä, 5,1 miljardia euroa, oli määrä maksaa erosopimuksen 148 artiklassa määritetyn mukaisesti viitenä yhtä suurena kuukausittaisena eränä vuoden 2022 tammi- ja toukokuun välisenä aikana.

XXIII Tilintarkastustuomioistuin käsitteli komission kanssa, osana tavanomaisia tarkastustoimenpiteitään, kirjattujen omaisuuserien ja suoritettujen maksujen ajoitusta, oikeellisuutta ja täydellisyyttä. Tilintarkastustuomioistuin laski kyseiset määrät uudelleen, täsmäytti ne määrien perustana olevaan kirjanpitoaineistoon ja varmisti, ovatko käytetyt oletukset asianmukaiset.

XXIV Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että arvio Yhdistyneen kuningaskunnan eroprosessista johtuvista kirjatusta kokonaisvaroista on esitetty konsolidoidussa tilinpäätöksessä oikein.

Tilintarkastustuomioistuin arvioi Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen vaikutusta tileihin

XXV Venäjä hyökkäsi Ukrainaan 24. helmikuuta 2022. Koska EU antaa Ukrainalle tukea lainojen ja avustusten muodossa, tilintarkastustuomioistuin arvioi komission laskelmat EU:lle näistä toimista aiheutuvista taloudellisista riskeistä sekä laskelmien perusteet. Tarkoituksena oli saada varmuus siitä, että tämän mittavan tapahtuman seuraukset näkyvät asianmukaisesti EU:n tileillä. Tilintarkastustuomioistuin arvioi komission laskelmia asiaa koskevien omien laskelmiensa ja muiden tietojen pohjalta.

XXVI Tilintarkastustuomioistuin toteaa arviointinsa perusteella, että Venäjän hyökkäystä Ukrainaan on käsitelty tileillä asianmukaisesti tilinpäätöksen jälkeisenä tapahtumana, jonka johdosta tilinpäätöslaskelmia ei oikaista. Hyökkäyksen vaikutus on ilmoitettu asianmukaisesti ja esitetty oikein konsolidoidussa tilinpäätöksessä.

Tilintarkastustuomioistuin arvioi covid-19-pandemiasta johtuvien toimenpiteiden vaikutusta tileihin

XXVII Covid-19-pandemialla oli vakava haitallinen vaikutus sekä yksityisen että julkisen sektorin talouteen jäsenvaltioissa. Euroopan komissio asetti käyttöön huomattavan määrän resursseja tarkoituksenaan vahvistaa jäsenvaltioiden julkista terveydenhuoltoa ja lieventää pandemian sosioekonomisia vaikutuksia EU:ssa. Toteutettujen toimien avulla muun muassa rahoitettiin kiireellisiä lääkintätarvikkeita, joustavoitettiin Euroopan rakenne- ja investointirahastojen rahoitustuen hyödyntämistä ja myönnettiin jäsenvaltioille lainoja edullisin ehdoin. Näiden aloitteiden vaikutukset olivat tilinpäätöksen kannalta merkittäviä.

XXVIII Tilintarkastustuomioistuin tarkasti osana tavanomaisia tarkastustoimenpiteitään varat, velat, tulot ja menot, myös komission toteuttamien toimenpiteiden osalta. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että ne on esitetty konsolidoidussa tilinpäätöksessä oikein.

Muut seikat

XXIX Toimiva johto vastaa ns. muun informaation toimittamisesta. Käsitteellä viitataan varainhoitovuoden tärkeimmät tiedot sisältävään osioon ("Financial highlights of the year"), mutta ei konsolidoituun tilinpäätökseen eikä sitä koskevaan tilintarkastustuomioistuimen kertomukseen. Tilintarkastustuomioistuimen lausunto konsolidoidusta tilinpäätöksestä ei kata muuta informaatiota, eikä tilintarkastustuomioistuin esitä sen osalta varmuutta koskevaa johtopäätöstä. Tilintarkastustuomioistuimen velvollisuutena on konsolidoidun tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä tutustua tähän muuhun informaatioon. Tällöin sen on arvioitava, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa konsolidoidun tilinpäätöksen tai tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksensa yhteydessä saamiensa tietojen kanssa tai vaikuttaako muu informaatio muutoin olennaisesti virheellisesti. Jos tilintarkastustuomioistuin katsoo, että muu informaatio on olennaisella tavalla virheellistä, sen on raportoitava asiasta. Tilintarkastustuomioistuimella ei ole raportoitavaa tältä osin.

Toimivan johdon velvollisuudet

XXX Toimiva johto vastaa SEUT 310–325 artiklan ja varainhoitoasetuksen mukaisesti EU:n konsolidoidun tilinpäätöksen laatimisesta ja esittämisestä kansainvälisesti hyväksytyjen julkisen sektorin tilinpäätösstandardien pohjalta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Johdon vastuulla on sisäisen valvonnan suunnittelu, täytäntöönpano ja ylläpito. Valvonta kohdistuu tilinpäätöksen laatimiseen ja sillä varmistetaan, että tilinpäätöksessä esitetyissä tiedoissa ei ole *petoksesta* tai virheestä johtuvia olennaisia virheellisyyksiä. Toimivan johdon vastuulla on lisäksi varmistaa, että tilinpäätöksessä mainitut toiminnot, rahoitustoimet ja tiedot ovat niitä sääntelevien normien (lakien, asetusten, periaatteiden, sääntöjen ja standardien) mukaisia. Komissio on viime kädessä vastuussa EU:n tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (SEUT, 317 artikla).

XXXI Kun toimiva johto laatii konsolidoitua tilinpäätöstä, sen vastuulla on arvioida EU:n kykyä jatkaa toimintaansa. Toimivan johdon on tuotava tarvittaessa esiin asiaa koskevat seikat ja laadittava tilinpäätös toiminnan jatkuvuuden periaatteen pohjalta, paitsi jos toimiva johto aikoo lopettaa yhteisön tai lakkauttaa sen toiminnan tai sillä ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

XXXII Komission vastuulla on valvoa EU:n tilinpäätösraportointia.

XXXIII Varainhoitoasetuksen (XIII osasto) mukaisesti komission tilinpitäjän on toimitettava EU:n konsolidoitu tilinpäätös tarkastettavaksi ensin alustavan tilinpäätöksen muodossa viimeistään 31. maaliskuuta seuraavana vuonna ja lopullinen tilinpäätös viimeistään 31. heinäkuuta. Jo alustavan tilinpäätöksen on annettava oikea ja riittävä kuva EU:n taloudellisesta asemasta. On siis välttämätöntä, että kaikki alustavaan tilinpäätökseen sisältyvät erät esitetään lopullisina laskelmina niin, että tilintarkastustuomioistuin voi hoitaa tehtävänsä varainhoitoasetuksen (XIII osaston) mukaisesti ja asetettuja määräaikoja noudattaen. Alustavan ja lopullisen tilinpäätöksen erojen olisi yleensä johduttava ainoastaan tilintarkastustuomioistuimen huomautuksista.

Tarkastajan velvollisuudet konsolidoidun tilinpäätöksen ja sen perustana olevien toimien tarkastamisen yhteydessä

XXXIV Tilintarkastustuomioistuimen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus siitä, onko EU:n konsolidoidussa tilinpäätöksessä olennaisia virheellisyyksiä ja ovatko tilien perustana olevat toimet lailliset ja asianmukaiset, ja antaa tarkastuksensa perusteella Euroopan parlamentille ja neuvostolle tarkastuslausuma tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Kohtuullisella varmuudella tarkoitetaan korkeaa varmuustasoa. Kohtuullinen varmuus ei kuitenkaan ole tae siitä, että tarkastuksessa havaitaan kaikki olennaiset virheellisyydet ja noudattamatta jättämiset. Virheellisyydet ja noudattamatta jättämiset voivat johtua petoksista tai virheistä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita konsolidoidun tilinpäätöksen perusteella tehdään.

XXXV Tulojen alalla tilintarkastustuomioistuimen tarkastus, joka koskee arvonlisäveroon ja bruttokansantuloon perustuvia omia varoja, alkaa makroekonomisista aggregaateista, joiden perusteella näiden omien varojen määrä lasketaan. Tämän jälkeen tilintarkastustuomioistuin arvioi komission järjestelmät, joiden avulla makroekonomisia aggregaatteja käsitellään kunnes jäsenvaltioiden maksuosuudet on saatu ja tiedot on sisällytetty konsolidoituun tilinpäätökseen. Perinteisten omien varojen osalta tilintarkastustuomioistuin tutkii tulliviranomaisten tilit ja analysoi tullivalvonnan alaisen maksuvirran siihen saakka, kunnes komissio on vastaanottanut asianomaiset määrät, ja ne on kirjattu tileihin. Tullien osalta riskinä on, että tuotat joko jättävät ne ilmoittamatta kansallisille tulliviranomaisille tai ilmoittavat ne virheellisesti. Tosiasialliset kannetut tuontitullit jäävät näin ollen alle sen määrän, joka teoriassa pitäisi kantaa. Tätä eroa kutsutaan tullivajeeksi. Tuloja koskeva tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausunto ei kattanut näitä määriä, jotka ovat petosten vuoksi jääneet kirjaamatta jäsenvaltioiden perinteisten omien varojen kirjanpitojärjestelmiin.

XXXVI Menojen alalla tilintarkastustuomioistuin tarkastaa maksut, kun menot ovat aiheutuneet ja ne on kirjattu ja hyväksytty. Tämä tarkastus kattaa kaiken tyyppiset maksut siinä vaiheessa kun ne suoritetaan, ei kuitenkaan ennakkomaksuja. Tilintarkastustuomioistuin tarkastaa ennakkomaksut, kun varojen saaja on esittänyt evidenssiä siitä, että varat on käytetty asianmukaisesti, ja kun toimielin tai muu elin on ennakkomaksun kirjanpidollisen selvittämisen yhteydessä hyväksynyt kyseisen evidenssin, mikä saattaa tapahtua vasta myöhempanä varainhoitovuonna.

XXXVII Tilintarkastustuomioistuin tarkasti tänä vuonna ensimmäistä kertaa elpymis- ja palautumistukivälineen menoja. Toisin kuin muiden talousarviomenojen kohdalla, jotka perustuvat kulujen korvaamiseen ja/tai tiettyjen ehtojen noudattamiseen, elpymis- ja palautumistukivälineen yhteydessä maksun suorittamisen ehtona on ennalta määritettyjen välitavoitteiden tai tavoitearvojen saavuttaminen tyydyttävällä tavalla. Tätä varten tilintarkastustuomioistuin tutki, oliko komissio kerännyt riittävästi asianmukaista evidenssiä, jonka avulla se voisi arvioida tämän ehdon täyttymistä. Muiden EU:n ja kansallisten sääntöjen noudattaminen ei sisälly tähän arviointiin.

XXXVIII Tilintarkastustuomioistuin käyttää ammatillista harkintaa ja säilyttää ammatillisen skeptisyyden koko tarkastuksen ajan. Tilintarkastustuomioistuimen tehtävänä on myös

- a) määritellä ja arvioida, kuinka suuri on riski, että petoksista tai virheistä johtuen konsolidoituun tilinpäätökseen sisältyy olennaisia virheellisyyksiä tai että tilien perustana olevien toimien kohdalla on jätetty olennaisella tavalla noudattamatta EU:n lainsäädännön vaatimuksia. Tilintarkastustuomioistuin ottaa kyseiset riskit huomioon tarkastustoimenpiteidensä suunnittelussa ja toteuttamisessa ja hankkii lausuntonsa perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä. Petoksesta johtuva olennainen virheellisyys tai sääntöjen noudattamatta jättäminen on vaikeampi havaita kuin vastaava virheestä johtuva tilanne, sillä petokseen voi liittyä epärehellistä yhteistoimintaa, väärennöksiä, tahallista tietojen poisjättämistä, väärin tietojen antamista tai sisäisen valvonnan sivuuttamista. Siksi riski, että petoksesta johtuva virheellisyys tai sääntöjen noudattamatta jättäminen jää havaitsematta, on suurempi.
- b) saada käsitys tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta olosuhteisiin nähden asianmukaisten tarkastustoimenpiteiden suunnittelua varten, mutta ei siinä tarkoituksessa, että annettaisiin lausunto sisäisen valvonnan vaikuttavuudesta.
- c) arvioida toimivan johdon soveltamien tilinpäätösperiaatteiden asianmukaisuutta ja toimivan johdon esittämien kirjanpidollisten arvioiden ja niihin liittyvien tilinpäätöksessä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- d) tehdä johtopäätös siitä, onko toimiva johto soveltanut asianmukaisesti toiminnan jatkuvuuteen perustuvaa kirjanpitokäsittelyä, ja tehdä hankitun tarkastusevidenssin perusteella johtopäätös siitä, liittyykö sellaisiin tapahtumiin tai olosuhteisiin olennaista epävarmuutta, jotka saattavat antaa merkittävää aihetta epäillä organisaation kykyä jatkaa toimintaansa. Jos tilintarkastustuomioistuin toteaa, että olennaista epävarmuutta on havaittavissa, sen on kiinnitettävä kertomuksessaan lukijan huomio asianomaisiin konsolidoidussa tilinpäätöksessä esitettyihin tietoihin tai annettava mukautettu lausunto, jos tiedot ovat puutteellisia. Tilintarkastustuomioistuimen johtopäätökset perustuvat tarkastusevidenssiin, joka on saatu tarkastuskertomuksen laatimisajankohtaan mennessä. Tulevaisuuden tapahtumat tai olosuhteet saattavat kuitenkin johtaa siihen, että yhteisö ei pysty jatkamaan toimintaansa.
- e) arvioida konsolidoidun tilinpäätöksen yleinen esittäminen, rakenne ja sisältö (mukaan lukien kaikki tilinpäätöksessä esittävät lisätiedot) sekä se, kuvastaako konsolidoitu tilinpäätös oikeellisesti sen perustana olevia toimia ja tapahtumia.
- f) hankkia tarpeellinen määrä tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä EU:n suorittaman konsolidoinnin piiriin kuuluvien yhteisöjen taloudellisista tiedoista, jotta tilintarkastustuomioistuin voi esittää lausunnon konsolidoidusta tilinpäätöksestä ja sen perustana olevista toimista. Tilintarkastustuomioistuin on vastuussa tarkastustyön ohjaamisesta, valvomisesta ja suorittamisesta ja vastaa yksin tarkastuslausunnostaan.

XXXIX Tilintarkastustuomioistuin ilmoittaa toimivalle johdolle muun muassa tarkastuksen suunnitellun laajuuden ja ajoituksen sekä merkittävät tarkastushavainnot, mukaan lukien mahdolliset havaitut merkittävät sisäisen valvonnan puutteet.

XL Tilintarkastustuomioistuin määrittää komission ja muiden tarkastettujen yhteisöjen kanssa keskustelluista seikoista ne, jotka ovat olleet merkittävimpiä konsolidoidun tilinpäätöksen tarkastuksessa ja siten kohteena olevana varainhoitovuonna tarkastuksen kannalta keskeisiä seikkoja. Tilintarkastustuomioistuin kuvaa kyseisiä seikkoja kertomuksessaan, ellei säädös tai määräys estä asianomaisten tietojen julkistamista, tai jos – erittäin harvinaisissa olosuhteissa – tilintarkastustuomioistuin toteaa, että asianomaista seikkaa ei ole syytä julkaista kertomuksessa, koska julkaisemisesta aiheutuvien kielteisten seurausten voitaisiin kohtuudella olettaa olevan suurempia kuin tietojen julkaisemisesta yleisen edun kannalta saatava hyöty.

14. heinäkuuta 2022

Klaus-Heiner LEHNE

presidentti

Euroopan tilintarkastustuomioistuin
12, Rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

ISSN 1977-1053 (sähköinen julkaisu)
ISSN 1725-2490 (painettu julkaisu)

**Euroopan unionin
julkaisutoimisto**
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURG

FI